

INGRĪDA SAULĪTE

**LATVIEŠU TAUTAS DEJU
APDARES**

0308044172
~~97-9.795~~

N $\frac{M-2}{12159}$

N

INGRĪDA SAULĪTE

**LATVIEŠU TAUTAS DEJU
APDARES**

Latvian Folk Dance
Costumes

Rīga
E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs
1995

85.732

La 802

E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs

Latviešu tautas deju apdares

Sastādītāja **Ingrīda Saulīte**

Mūzikas redaktors **Jāzeps Lindbergs**

Redaktors **Ainis Ulmanis, Inese Pelūde**

Māksliniece **Inese Nātriņa**

**Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA**

97-9.795

IEVADS

Šajā izlasē apkopotās tautas deju apdares veidotas no 1933. līdz 1960. gadam, saglabājot latviešu tautas horeogrāfijas īpatnības mūzikā, dejas uzbūvē, figūrās un to sastāvelementos. Jāatzīst, ka tolaik, veidojot apdares un jaunās dejas, kā arī papildinot skopo deju mantojuma klāstu ar jauniem atradumiem, deju entuziasti un pazinēji ar īpašu pietāti izturējās pret folkloras ekspedīcijās apzinātajām dejām un to fragmentiem. Šo darbu veicināja republikas Deju svētku tradīcijas aizsākums (1948), kā arī gatavošanās un piedalīšanās Latviešu literatūras un mākslas dekādē Maskavā (1955), VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivālā Maskavā (1957), Latgales kultūras nedēļa Rīgā (1958) un Latgales dziesmu svētki Daugavpilī (1959). Pēc tam pievēršanos folklorai uz ilgu laiku pārtrauca dzelžainā vēršanās pret jebkādam «buržuāziskā nacionālisma» izpausmēm mākslā.

Grāmatā ievietotas astoņu autoru dejas. Tās sakārtotas hronoloģiskā secībā, izsekojot katra autora daiļradei. Jāpiezīmē, ka daļa deju, kas savulaik uzrādītas kā horeogrāfijas, šodienas skatījumā vērtējamas kā folkloras deju apdares. Īpaši tas sakāms par Jēkaba Ķibura un Jēkaba Stumbra veidotajām dejām.

Lai gūtu plašāku ieskatu krājumā publicēto horeogrāfu daiļradē, biogrāfiskajām ziņām par katru autoru pievienots publicēto deju saraksts ar komentāriem.

Grāmata paredzēta visiem, kas interesējas par dejošanu.

Arvīds Donass

dzimis 1914. gadā Zeltiņu pagastā. Viņš ir viens no rūpīgākajiem deju kultūras veidotājiem, kopējiem un propagandētājiem pēckara Latvijā. Pēc profesijas būdams grāmatstājējs, Arvīds Donass brīvajā laikā mācījies K. Kauliņa un M. Grebzdes deju skolās. Latviešu tautas dejas apguvis J. Stumbra deju kopā «Diždancis» (1940—1942) un skolotājas L. Graudiņas-Āboliņas ritma un plastikas studijā (1941—1945). Beidzis Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu (1956). 1945. gadā Arvīds Donass uzsāka deju kolektīva vadītāja gaitas. 1946. gadā viņš Poligrāfiķu klubā nodibināja deju kopu «Jautrais pāris», kuru vadīja līdz 1960. gadam. Praktiskajā darbā gūto pieredzi un atziņas Arvīds Donass izmantojis Kultūras darbinieku tehnikumā, mācīdams tautas dejas, masu spēles un sarīkojumu dejas, kā arī grāmatstiešanu (1954—1976). Strādādamas par E. Melngaiļa Tautas mākslas nama direktoru (1960—1980), Arvīds Donass atbalstīja deju kolektīvu kustību un veicināja horeogrāfu darbu. Viņš bija Deju svētku virsvadītājs 1960. gadā. Sastādījis krājumus «Latviešu jaunrades dejas, I» (1965), «Latviešu jaunrades dejas, II» (1967) un «Latviešu jaunrades dejas, IV» (1972).

A. Donass ir vairāku iemīļotu deju autors. Veidojis apdares jau agrāk pierakstītām tautas dejām, attīstot tām raksturīgos gājienus un pamatelementus. 1970. gadā Arvīdam Donasam piešķirts LPSR Nopelniem bagātā kultūras darbinieka goda nosaukums.

Publicēto A. Donasa deju saraksts

1. ZVAIGZNĪTE — Paula Dambja muzikālā apdare.

Deja 5 vai 3 pāriem. Veidota pēc tautas dejas «Eņģelītis» motīviem. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1946. gadā. Dejota 5. (1965. g.), 8. (1980. g.) republikas Deju svētkos un zonālajos deju svētkos Liepājā 1978. gadā.

Publicēta grām.: Tautas dejas pašdarbības deju kolektīviem. R., 1947, 15.—18. lpp.; Dejas pašdarbības kolektīviem. R., 1954, 76.—79. lpp.; Dejas. R., 1964, 39.—45. lpp.

2. APKŪLĪBU POLKA — Gunāra Ordellovska mūzika.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1950. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 3.—19. lpp.

3. DRAUDZĪBA — Marģera Zariņa mūzika.

Deja 12 meitenēm. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1952. gadā. Dejota 3. republikas Deju svētkos 1955. gadā.

Publicēta grām.: Dejas pašdarbības kolektīviem. R., 1954, 3.—16. lpp.

4. MUGURDANCIS — tautas dejas apdare.

Gunāra Ordellovska muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Poligrāfiķu deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1953. gadā. Dejota 10. republikas Deju svētkos 1990. gadā, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Gulbenē, Ogrē un Daugavpilī 1972. g., Kuldīgā — 1978. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1954, 206.—212. lpp.; Mugurdancis. R.: LPSR Izglīt. m-ja, E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1971, 13 lpp.; Tautas polka. Mugurdancis. R.: Zvaigzne, 1972, 19.—32. lpp.

5. LATVIEŠU TAUTAS DEJU VIRKNE — tautas deju apdare. Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi. Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1954. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1958, 46.—77. lpp.

6. GARAIS DANCIS — tautas dejas apdare. Eduarda Grīnvalda muzikālā apdare.

Deja 6, 8 vai vairāk pāriem. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1956. gadā. Dejota 4. (1960. g.), 9. (1985. g.) republikas Deju svētkos, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā, zonālajos deju svētkos Limbažos 1978. gadā, Jēkabpilī 1978., 1988. gadā, Ventspilī un Stučkā 1983. gadā, Latgales novada dziesmu svētkos Daugavpilī 1959. gadā.

Publicēta grām.: Garais dancis. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966, 10 lpp.; Latviešu tautas dejas. R., 1958, 114.—122. lpp.

7. VISI CIEMASUŅI RĒJA — Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.

Deja neierobežotam pāru skaitam. Pirmuzvedums Poligrāfiķu kluba deju kolektīvā «Jautrais pāris» 1957. gadā. Jaunrades deju konkursā 1958. gadā dejai piešķirta veicināšanas prēmija. Atsevišķos izdevumos sastopama arī ar nosaukumu «Latviešu pāru deja». Dejota 4. (1960. g.), 6. (1970. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Ogrē 1978. gadā, Limbažos 1983. gadā, Jēkabpilī 1988. gadā.

Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1959, 3.—22. lpp.; Visi ciema suņi rēja. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1968, 25 lpp.

8. RAŽAS SVĒTKOS — Alberta Melnbārža mūzika, Laimoņa Pēlmaņa vārdi.

Deja 4, 8, 12 pāriem, t. i., pāru skaitam, kas dalās ar 4. Pirmuzvedums Tautas deju ansamblī «Vektors» 1961. gadā.

Jaunrades deju konkursā 1962. gadā piešķirta 1. prēmija. Dejota 5. (1965. g.), 7. (1975. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Stučkā, Madonā un Kuldīgā 1975. gadā, Daugavpilī 1975. un 1988. gadā, Jēkabpilī un Gulbenē 1988. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu dejas. R., 1963, 4.—22. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 236.—249. lpp.

9. TAUTAS POLKA — Gunāra Ordellovska mūzika.

Deja 8 pāriem. Sacerēta 1971. gadā un mācīta deju kolektīvu vadītāju seminārā Siguldā. Dejota zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1972. gadā.

Publicēta grām.: Tautas polka. Mugurdancis. R.: Zvaigzne, 1972, 3.—18. lpp.

Zvaigznīte

Trim vai pieciem pāriem. Apraksts dots 3 pāriem.

Horeogrāfiju un aprakstu veidojis Arvīds Donass pēc tautas dejas «Eņģelītis» motīviem. Deja pierakstīta 1946. gadā. Paula Dambja muzikālā apdare.

Dejai 7 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti tecīņus un skrējiena soļi, piesitieni, plaukšķināšana. Visus gājienu izpilda, sākot ar labo kāju.

Dejotāji stāv jauktā līnijā (1. zīm.). Rokas gar sāniem.

Pirmais gājiens (I/8 t.)

1.—4. t. Dejotāji izpilda 16 tecīņus soļus uz vietas, sākot ar labo kāju. 4. t. divas reizes sasit plaukstas: «viens» — sasit plaukstas, pāriniekiem pagriežoties ar seju vienam pret otru (meitas pagriežas pa kreisi, puisi — pa labi; 1. zīm. *bultas*). Meitas paliek ar muguru, puisi — ar seju pret skatītājiem (2. zīm.). «Divi» — sasit plaukstas, turpinot griezties iepriekšējā virzienā ar seju pret kreisajām kulisēm.

5.—8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, tikai 8. t. «viens» — plaukstas sasit izejas stāvoklī (stāvot ar seju pret skatuves kreiso malu); «divi» — sasit plaukstas, pagriežoties ar seju viens pret otru.

Otrais gājiens (II/12 t.)

«Sijāšana». Izpilda kā vijū, katrā taktī veidojot divas kolonnas. Virzoties uz priekšu, augumu negroza un stingri līdzinās viens aiz otra. Rokas gar sāniem.

1. t. «Viens» — tecīņus solis sānis pa labi, ieslīpi virzoties uz priekšu (2. zīm. *bultas*); «-i, di-vi» — 3 tecīņus soļi uz vietas (kreisā, labā, kreisā kāja).

2. t. «Viens» — tecinūs solis ar labo kāju, krustojot to priekšā kreisajai un reizē pavirzoties ielīpi pa kreisi uz priekšu (2. zīm. pārtrauktās bultas). Pretimnākošajam iet garām gar mugurpusi un izveido 2 kolonnas; «-i, di-vi» — 3 tecinūs soļi uz vietas (kreisā, labā, kreisā kāja).
- 3.-4. t. Atkārto 1.—2. t. darbības. Nonākot galos (izejot pa labi), katrs deļotājs apgriežas ar 4 tecinūs soļiem uz vietas pa kreisi un, sekojot visu laiku priekšā ejošajam deļotājam, turpina virzīties atpakaļ (3. zīm.). Kustību turpina, līdz visi nonāk savās vietās: 3 pāri — 12 taktīs, 5 pāri — 20 taktīs.
- Nonākot savās vietās, puīši pagriežas ar seju uz kreisajām kulisēm un sadod rokas. Meita ar labo roku satver sava puīša kreiso roku, paliekot ar seju pret dibenplānu (4. zīm.). Brīvās rokas sānos, sadotās — izstieptas.

Trešais gājiens (I/8 t.)

- 1.-4. t. Dibenplānā stāvošais puisis liek brīvo roku sānos un ved deļotāju virkni ar skrēģiena soli pret deļas ceļu, veidojot dārziņu (4. zīm. bulta).
- 5.-8. t. Visi turpina skrēģienu, pie tam puīši atrodas ar muguru pret centru, bet meitas ar seju kustības virzienā (5. zīm.).

Ceturtais gājiens (II/8 t.)

1. t. Meitas pagriežas ar seju pret centru, satver ar kreiso roku sava puīša kreiso roku, ar labo roku — blakus puīša labo roku un ar 4 tecinūs soļiem virzās starveidīgi: meitas uz centru, puīši — uz āru. Sadotās rokas izstiepj (6. zīm.). Centrā jāsaīet tā, lai pleci saskartos.
2. t. Visi 3 reizes piesit kājas (labo, kreiso, labo kāju).
3. t. Ar 4 tecinūs soļiem visi virzās atmuguriski: meitas no centra uz āru, puīši — uz centru (7. zīm.).
4. t. Atkārto 2. t. darbības, piesītīenus (kreisā, labā, kreisā kāja.)
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.

Piektais gājiens (I/8 t.)

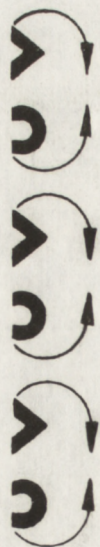
1. t. Rokas atlaiž. Meitas 4 tecīņus soļiem dodas uz centru, apgriežas pa kreisi ar seju uz āru un sadod rokas dārziņā. Puiši dodas no centra uz āru, satverot ar labo roku katrs savas meitas labo roku. Brīvās rokas paceltas (8. zīm.).
- 2.-8. t. Visi turpina skrējienu pret dejas ceļu, tikai šoreiz meitas centrā ar seju uz āru.

Sestais gājiens (II/8 t.)

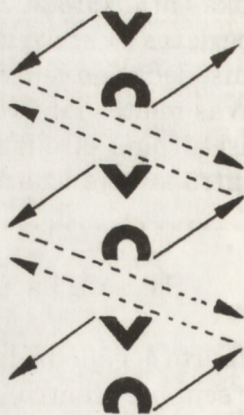
- 1.-8. t. Atkārto 4. gājiena darbības, tikai šoreiz puiši saiet centrā ar seju pret centru, bet meitas dodas no centra uz āru.

Septītais gājiens (I/16 t.)

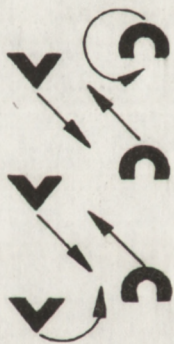
- 1.-8. t. Rokas atlaiž. Meitas ar tecīņus soli, sākot ar labo kāju, dodas uz āru, pagriežoties pa labi, ar seju pret centru. Puiši tai laikā dodas pret dejas ceļu, ielaižot brīvajās vietās meitas. Visi sadod rokas. Viens no puišiem ieliek kreiso roku sānos un ietin kamolu. Brīvo roku sānos liek arī pēdējā meita (9. zīm.).
- 9.-16. t. Kamoļu attin, virzoties pa dejas ceļu, ar seju pret skatītājiem.

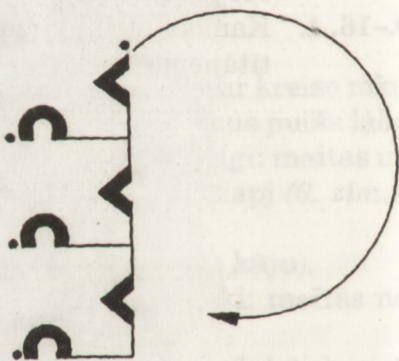
1. zīm.

2. zīm.

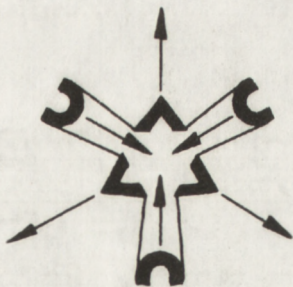
3. zīm.

4. zīm.

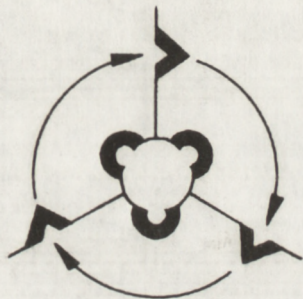
5. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

Zvaigznīte

Moderato assai

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 2/4 time signature, featuring a melody of eighth notes with slurs. The lower staff is in bass clef, providing a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. A dynamic marking of *mf* is placed above the first measure of the lower staff. A key signature change to one sharp (F#) occurs at the end of the system.

The second system continues the piece with two staves. The upper staff maintains the eighth-note melody. The lower staff continues the accompaniment. A *Fine* marking is placed at the end of the system.

The third system features two staves. The upper staff has a more complex melody with some sixteenth-note passages. The lower staff continues the accompaniment. A dynamic marking of *f* is placed above the first measure of the lower staff.

The fourth system consists of two staves, continuing the musical themes from the previous systems. The upper staff has a melodic line with some rests, and the lower staff provides a steady accompaniment.

D.C. al Fine

Garais dancis

8 pāriem

Arvīda Donasa horeogrāfiskā apdare un apraksts. Eduarda Grīnvalda muzikālā apdare. Pierakstīta 1957. gadā.

Apdare veidota atbilstoši masu deju principiem lielākam pāru skaitam, bet var dejot arī mazākas grupas — 6—8 pāri. «Garais dancis» ir viena no vecākajām tautas dejām, to uzskata par sarīkojuma ievada deju.

Dejai 9 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti skrējiena vai tecīņus soļi.

Dejas sākumā dejojāji stāv pa pāriem slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām skatuves labajā pusē, 3. kulisēs (augums dejojājiem vērsts uz priekšu, kustības virzienā). Pārus sadala, pēc kārtas skaitot, pirmajos un otrajos pāros.

Pirmais gājiens (I/8 t.; ja nepieciešams, arī II/8 t. un III/8 t. — atkarībā no pāru skaita)

Ievads

1.-8. t. 1. t. «viens» uzsāk skrējieni, meitas ar labo, puisi — ar kreiso kāju, it kā ar uzsvaru, augumu strauji iztaiso un sadotās rokas mazliet paceļ. Šādu auguma stāvokli saglabā visu skrējiena laiku. Astoņu pāru grupā deju uzsāk katrā taktī viens pāris: 1. t. piemais pāris, 2. t. — otrs utt. Dejojāji turpina skrējieni pa dejas ceļu, līdz izveidojas aplis.

Otrais gājiens (I/8 t.)

Divi apli.

1.-8. t. 1. t. visi otrie pāri vienlaicīgi veido otru, iekšējo apli, turpinot skrējieni — šoreiz pret dejas ceļu. Pirmie pāri

turpina doties dejas ceļa virzienā (1. zīm.). 8. t. beigās visi pagriežas — otrie pāri ar seju uz āru, bet pirmie — ar seju uz centru, pāris pret pāri (2. zīm.).

Trešais gājiens (II/8 t.)

Saulīte

1. t. Pirmie un otrie pāri 4 skrējiena soļiem mainās vietām, dodot ceļu pa labi (2. zīm.). Pirmo soli uz «viens» sāk ar uzsvaru un auguma iztaisnošanas kustību kā sākumā, pie uznāciena.
2. t. Pirmie pāri iekšējā, bet otrie pāri ārējā aplī 4 sīkiem skrējiena soļiem apgriežas uz vietas apkārt dejas ceļa virzienā.
3. t. Ar 4 skrējiena soļiem pāri atkal mainās vietām, pirmo soli uzsverot, tāpat kā dejas sākumā. Pirmie pāri nāk uz āru, bet otrie dodas uz centru.
4. t. Atkārto 2. t. darbības, pāri 4 sīkiem skrējiena soļiem apgriežas uz vietas apkārt.
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības. Pāriem mainīšanās jāizpilda strauji, plašiem soļiem, izvēršot kustību plašumā. 8. t. pirmie un otrie pāri griežoties tuvojas viens otram.

Ceturtais gājiens (III/8 t.)

Vija

1. t. Visi pāri, nemainot satvērienu, uzsāk viju — pirmie pāri ar 4 skrējiena soļiem dejo uz apļa centra pusi, pret dejas ceļu, bet otrie pāri dodas dejas ceļa virzienā, no centra uz āru, palaižot garām pirmos pārus (3. zīm.).
2. t. Pirmie pāri ar 4 skrējiena soļiem virzās uz āru, pret dejas ceļu uz priekšu, bet otrie pāri tāpat dejas ceļa virzienā, ejot mazliet centra virzienā.
- 3.–8. t. Pāri turpina viju, vienā taktī pretī nākošajiem pāriem griežot ceļu pa labi, otrā — pa kreisi. 8. t. beigās izveido

apli: pirmie pāri stāv ar seju pret dejas ceļu pretī otrajiem pāriem, kuri stāv ar seju dejas ceļa virzienā. Meita puisim pie labās rokas vaļējā satvērienā, brīvās rokas sānos.

Piektais gājiens (I/8 t.)

Pāru maiņa caur vārtiņiem (žīgāšana).

- 1. t.** Pirmie pāri paceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus, un 4 skrējiena soļiem dodas pret dejas ceļu, bet otrie pāri pieliekušies ar 4 skrējiena soļiem izlien caur pirmo pāru vārtiņiem dejas ceļa virzienā.
- 2. t.** Rokas ceļ otrie pāri, bet pirmie izlien zem tām.
- 3.-8. t.** Atkārto 1.—2. t. darbības vēl 3 reizes. Tie pāri, kuri veido vārtiņus, uz «viens» brīvās rokas strauji paceļ uz sāniem un piesitot uzsver pirmo soli, bet, ejot caur vārtiņiem, rokas liek sānos. 8. t. beigās visi nostājas aplī pa pāriem slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām (kā dejas sākumā), ar seju pa dejas ceļu.

Sestais gājiens (II/8 t.)

Līniju veidošana.

- 1.-8. t.** Skaitot pret dejas ceļu, pārus sadala grupās pa divi, četri, seši vai astoņi pāri katrā, atkarībā no dalībnieku skaita. Vadošajam (1.) pārim jāatrodas apļa labajā pusē, dibenplānā. Visi pāri ar skrējiena soli dejo aplī pa dejas ceļu. Tiklīdz vadošais (1.) pāris nonāk dibenplāna kreisajā stūrī, tas reizē ar savu grupu pagriežas pret skatītājiem un, sadodot rokas līnijā, virzās uz priekšu, bet aiz viņiem aizmugurē virzās nākošās līnijas (4. zīm.). Katras līnijas pāri līdzinās viens aiz otra.

Piezīme. Mūzikas II un III daļu spēlē pēc vajadzības atkarībā no pāru skaita.

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

97.9.795

Septītais gājiens (I/8 t.)

Cilpu mešana.

- 1.-8. t. 1. līnijas labajā pusē esošais puisis izved dejotājus virknē, metot cilpas, — apiet 2. līnijas dejotājus no labās puses; garām ejot, 1. līnijas pēdējā meita pasniedz roku 2. līnijas puisim labajā pusē utt. (5. zīm.).

Astotais gājiens (II/8 t.)

Kamoliņš.

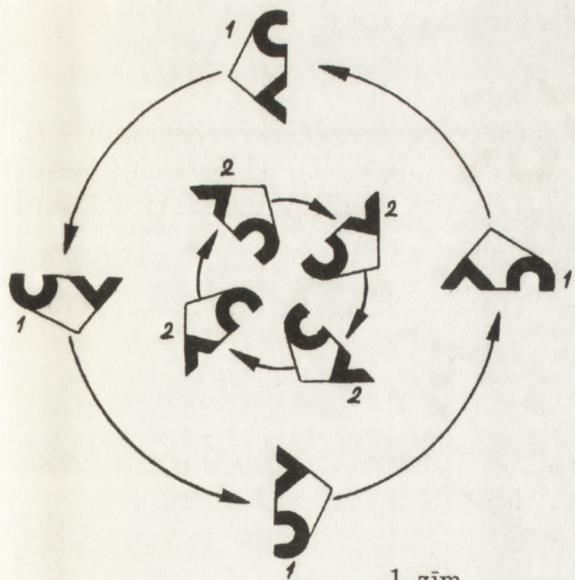
- 1.-8. t. Izmetot cilpas ap visām līnijām, vadošais puisis tin kamolu, ejot pret dejas ceļu ar seju pret centru.

Devītais gājiens (III/8 t.)

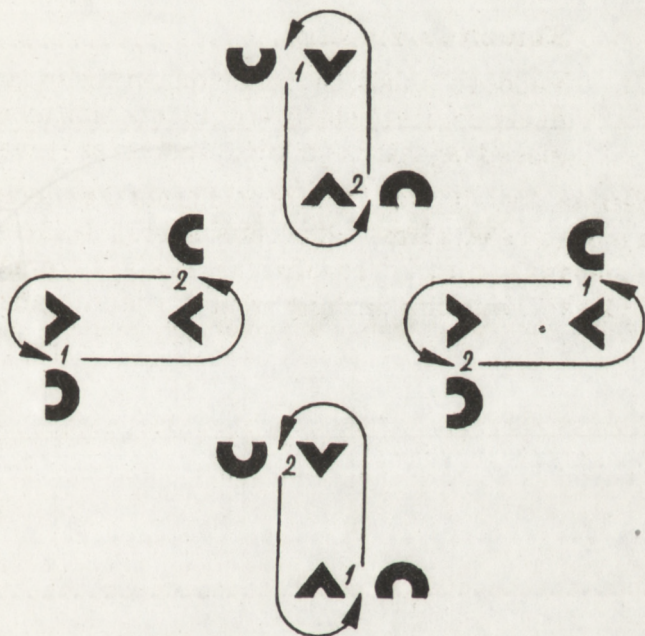
Kamoliņa attīšana.

- 1.-8. t. Vadošais puisis, centrā mainot virzienu, attin kamolu pa dejas ceļu un plašā virknē gar skatuves priekšplānu aizved dejotājus pa labi, prom no skatuves.

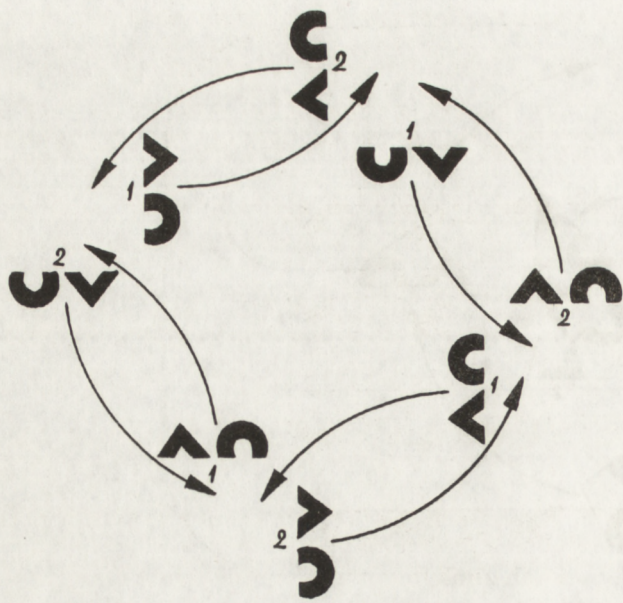
Piezīme. Ja dalībnieku skaits lielāks par 8 pāriem, tad 7. gājienā cilpu mešanu sāk, pirms vēl pēdējie dejotāji sakārtojas līnijās. Arī cilpu mešana var ievilkties mūzikas II daļā. Turpmākajos gājienos tikai jāseko, lai jauna darbība sāktos ar jaunu mūzikas daļu.

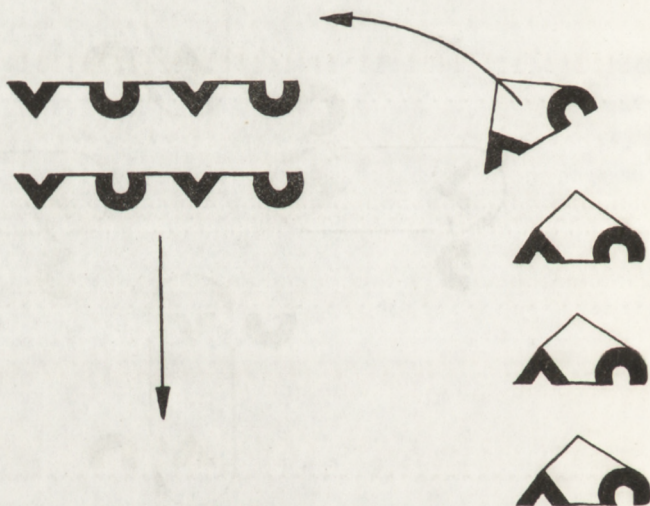
1. zīm.

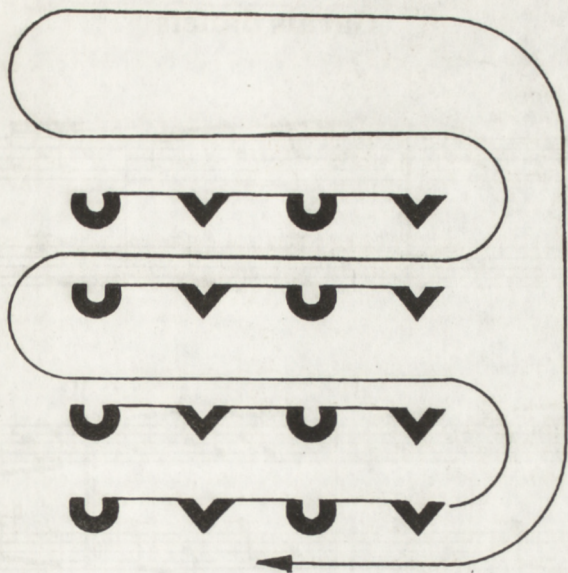
2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

Garais dancis

Vidēji

1

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It begins with a first ending bracket labeled '1' over the first two measures. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, starting with a whole rest in the first measure followed by eighth-note chords in the subsequent measures.

II

The second system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody from the first system. A second ending bracket labeled 'II' is placed over the final two measures of this system. The lower staff continues with eighth-note chords, including a change to a key signature of one flat (Bb) in the final measure of the second ending.

The third system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody. The lower staff continues with eighth-note chords, maintaining the key signature of one flat (Bb).

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff continues the melody. The lower staff continues with eighth-note chords, maintaining the key signature of one flat (Bb).

III

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and contains a bass line with chords and eighth notes.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff continues the bass line with chords and eighth notes.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff concludes the melodic line with a final note and a repeat sign. The lower staff concludes the bass line with a final chord and a repeat sign.

Mugurdancis

Četriem, sešiem un vairāk pāriem.

Apraksts dots 8 pāriem. Arvīda Donasa horeogrāfiskā apdare un apraksts. Gunāra Ordellovska muzikālā apdare. Pierakstīta 1958. gadā. Deju izpilda ansambļa vai kora pavadījumā.

Es mācēju danci vesti,
Man spēlmaņa nevajaga,
Ramtairīdi, ramtairīdi,
Man spēlmaņa nevajaga.
Ar mutīti stabulēju,
Trīcēj' istabiņa. } 2x

Skan zilītes, skan krellītes,
Puiši līdzī gavilēja.
Ramtairīdi, ramtairīdi,
Puiši līdzī gavilēja:
Nāc, meitiņa, dej ar mani,
Dabūs' gredzentiņu. } 2x

Tautiet's mani dancot veda,
Pirka zelta gredzentiņu,
Ramtairīdi, ramtairīdi,
Pirka zelta gredzentiņu.
Ar tautieti dancojoti,
Nokrīt gredzentiņš. } 2x

Tautas saka uzņemdamas,
Nu tu būsi līgaviņa,

Ramtairīdi, ramtairīdi,
 Nu tu būsi līgaviņa.
 Atnāc, meitiņ, rītā agri,
 Dabūs' gredzentiņu. } 2×

Dejai 5 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti skrējiena, gājiena, divsoļu polkas soļi un vienas kājas piesitieni pie otras kājas (1. kustība).

Četri dejotāju pāri stāv kolonnā skatuves kreisās puses 1. kulisēs, bet otri četri — skatuves labās puses 3. kulisēs. Meitas puīšiem labajā pusē. Meitām rokas sātīs, puīšiem sakrustotas pret krūtīm.

Pirmais gājiens (16 t.)

Dzied 1. pantu.

1. t. Meitas, sākot ar labo kāju, izpilda mugurdanča soļa 1. t. darbības. Puīši stāv.
2. t. Meitas izpilda mugurdanča soļa 2. t. darbības, bet puīši, sākot ar kreiso kāju, — 1. t. darbības.
3. t. Meitas izpilda mugurdanča soļa 3. t. darbības, bet puīši — 2. t. darbības.
4. t. Meitas izpilda mugurdanča soļa 4. t. darbības, bet puīši — 3. t. darbības.
- 5.–8. t. Dejojāji kustību turpina, pārmaiņus virzoties uz priekšu — vispirms meitas, tad puīši. 8. t. beigās 4 pāri atrodas skatuves priekšplānā, bet otri 4 pāri — skatuves dibenplānā. Pāra dejojāji paliek ar muguru viens pret otru (1. zīm.).
9. t. Dejojāji, sākot ar labo kāju, ar 3 ātriem soļiem apgriežas apkārt pa labi, pavirzās uz skatuves malām: puīši priekšplānā uz labo, bet dibenplānā uz kreiso malu, meitas — priekšplānā uz kreiso, dibenplānā uz labo malu (1. zīm. bultas).
10. t. Visi 2 reizes viegli piesit kreiso kāju blakus labajai kājai.

11. t. Dejojāji, sākot ar kreiso kāju, ar 3 ātriem soļiem apgriežas apkārt pa kreisi, atgriežoties savās vietās (1. zīm. pārtrauktās bultas).
12. t. Visi dejojāji piesit 2 reizes labo kāju blakus kreisajai kājai.
- 13.–16. t. Atkāрто 9.—12. t. darbības. 16. t. beigās 4 pāri paliek skatuves priekšplānā ar seju pret skatuves labo malu un 4 pāri — skatuves dibenplānā ar seju pret skatuves kreiso malu, slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām.

Otrais gājiens (16 t.)

Dzied 2. pantu.

1. t. Pāri dejo 2 divsoļu polkas soļus uz priekšu, sākot virzīties: skatuves priekšplānā stāvošie pāri — gar skatuves labo malu uz dibenplānu, bet dibenplānā stāvošie — gar kreiso malu uz skatuves priekšplānu.
2. t. 1., 3., 5. un 7. pāris atlaiž rokas, un puīši, griežoties pa kreisi, bet meitas — pa labi, ar 4 skrējiena soļiem, liekot rokas sānos, dejo pret dejas ceļu un ieņem vietas aiz nākošā pāra — 1. aiz 2., 3. aiz 4., 5. aiz 6., 7. aiz 8. pāra. Pārskaitļa pāri šajā laikā slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām dejo 4 skrējiena soļus uz priekšu starp nepārskaitļa pāriem.
3. t. Atkāрто 1. t. darbības, virzoties ar 2 divsoļu polkas soļiem uz priekšu.
4. t. 2., 4., 6. un 8. pāris dejo pret dejas ceļu kā 2. t. nepārskaitļa pāri un otrādi.
- 5.–8. t. Atkāрто 1.—4. t. darbības, virzoties gar kulisēm. 4. t. beigās paliek, kā parādīts 2. zīm.
9. t. Puīši, sākot ar kreiso kāju, ar 3 ātriem soļiem apgriežas apkārt pa kreisi, virzoties uz centru. Meitas, sākot ar labo kāju, apgriežas apkārt pa labi, virzoties uz skatuves malām (2. zīm. bultas). Meitām rokas sānos, puīšiem — sakrustotas pret krūtīm.
10. t. 2 piesitieni — puīšiem ar labo, meitām — ar kreiso kāju līdzās balsta kājai.

- 11. t.** Dejojāji griezdamies atgriežas savās vietās, tikai tagad meitas griežas uz kreiso pusi, bet puisi — uz labo.
- 12. t.** Atkārto 10. t. darbības, 2 piesitienu ar otru kāju.
- 13.–16. t.** Atkārto 9.—12. t. darbības.

Trešais gājiens (16 t.)

Bez dziedāšanas.

- 1. t.** Meitas ar 2 divsoļu polkas soļiem dejo pa dejas ceļu uz priekšu. Puisi pagriežas ar seju pret meitām un sasit 2 reizes plaukstas («viens, divi»).
- 2. t.** Meitas ar 4 raitiem skrējiena soļiem, virzoties uz priekšu pa dejas ceļu, apgriežas apkārt pa labi un paliek ar seju uz centru.
Puisi ritmā 4 reizes sasit plaukstas («viens-i, di-vi»).
- 3. t.** Meitas stāv un 2 reizes sasit plaukstas. Puisi pa iekšējo apli dejo 2 divsoļu polkas soļus dejas ceļa virzienā.
- 4. t.** Meitas stāv un 4 reizes sasit plaukstas.
Puisi 4 skrējiena soļiem dejo pa dejas ceļu, apgriežoties apkārt pa labi, un nonāk pie savām meitām (3. zīm.).
- 5.–8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības, virzoties uz priekšu pa dejas ceļu, veidojot apli.
- 9.–16. t.** Dejojāji slēgtajā vidukļa un plecu aptvērienā ar divsoļu polkas soļiem griežas pa labi, virzoties pa dejas ceļu un izveidojot apli. 16. t. beigās paliek vienā aplī: puisi ar seju, bet meitas ar muguru dejas ceļa virzienā.

Ceturtais gājiens (16 t.)

Dzied 3. pantu.

- 1. t.** Pāri sānis stieptu roku satvērienā ar 2 divsoļu polkas soļiem dejo uz centru.
- 2. t.** Dejojāji atlaiž sadotās rokas un, 4 reizes piesitot kājas, apgriežas — puisi pa kreisi, meitas pa labi — ar seju pretējos virzienos.

- 3. t.** Puiši ar labo roku satver tagad pretī stāvošās meitas kreiso roku un ar 2 plašiem divsoļu polkas soļiem, sadotās rokas strauji paceļot uz priekšu plecu augstumā, pagriežas ar mugurām kopā un dejo no centra uz āru. Brīvās rokas paceltas.
- 4. t.** Dejojāji rokas atlaiž un ar 4 uzsvērtiem skrējiena soļiem pagriežas — puiši pa kreisi, meitas pa labi — atkal ar seju pret savu partneri.
- 5.–8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības un paliek vienā aplī — puiši ar seju, meitas ar muguru dejas ceļa virzienā.
- 9.–16. t.** Dejojāji katrs atsevišķi izpilda griešanos kā 2. gājiena 9.—12. t., pie tam 1., 3., 5. un 7. pāris griežas no centra uz āru, bet 2., 4., 6. un 8. pāris — uz centru. 1., 3., 5. un 7. pāra meitas sāk griezties uz kreiso, bet puiši — uz labo pusi, pēc tam otrādi atpakaļ. 2., 4., 6. un 8. pāra meitas vispirms griežas uz centru uz labo pusi, bet puiši — uz kreiso pusi. Meitām rokas sānos, puišiem — sakrustotas pret krūtīm. Nobeidzot griešanos, visi atrodas vienā aplī ar seju pa dejas ceļu.

Piektais gājiens (16 t.)

Dzied 4. pantu.

- 1. t.** 2 divsoļu polkas soļi pa dejas ceļu, noliecot augumu uz tās kājas pusi, ar kuru liek soli, un saskatoties. Meitas sāk ar labo, puiši — ar kreiso kāju. Puiši katra soļa laikā sit plaukstas, meitām rokas sānos.
- 2. t.** Meitas 4 raitiem skrējiena soļiem apgriežas apkārt pa labi, virzoties pa dejas ceļu. Puiši ar 4 skrējiena soļiem viņām seko un katra soļa laikā sasit plaukstas.
- 3.–4. t.** Atkārto 1.—2. t. darbības.
- 5.–8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības.
- 9.–16. t.** Pāri slēgtajā vidukļa un plecu aptvērienā, ar divsoļu polkas soļiem griežoties pa labi, virzās pa dejas ceļu.

Sestais gājiens (16 t.)

Dzied 1. pantu.

1. variants.

1.-16. t. Dejotāji atkārto 1. gājienu 2 reizes un aiziet no skatuves.

2. variants.

1.-4. t. Atkārto 1. gājiena 1.—4. t. darbības.

5.-6. t. Atkārto 1. gājiena 1.—2. t. darbības.

7.-8. t. Puisis izpilda 2 piesitienus ar labo kāju pie kreisās kājas papēža, ar 3 uzsvērtiem soļiem pagriežas ar seju pa dejas ceļu un pasniedz abas rokas meitai.

Meita ar 3 soļiem pagriežas ar muguru pa dejas ceļu, izpilda 2 piesitienus uz vietas un pasniedz abas rokas puisim.

9. t. Pāri slēgtajā elkoņu satvērienā (puiši ar seju, meitas ar muguru dejas ceļa virzienā) izpilda 2 gājiena soļus dejas ceļa virzienā («viens, divi»). Puiši sāk ar labo kāju, meitas — ar kreiso.

10. t. Dejotāji, nemainot satvērienu, izpilda 1 ātru soli un ar 2 ātriem soļiem apgriežas pa labi («viens-i, di-vi»), tā nonākot pretējās vietās — puisis ar muguru, meita ar seju pa dejas ceļu.

11.-12. t. Atkārto 9.—10. t. darbības, tikai mainītās vietās.

13.-16. t. Atkārto 9.—12. t. darbības un aiziet no skatuves.

1. kustība (vienas kājas piesitieni pie otras)

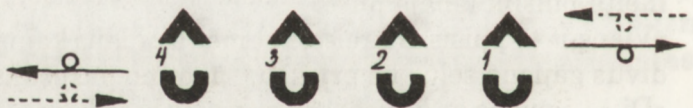
Mugurdanča solis

Kustību izpilda 4 taktīs. Dejotāji stāv viens otram blakus, meita puisim labajā pusē.

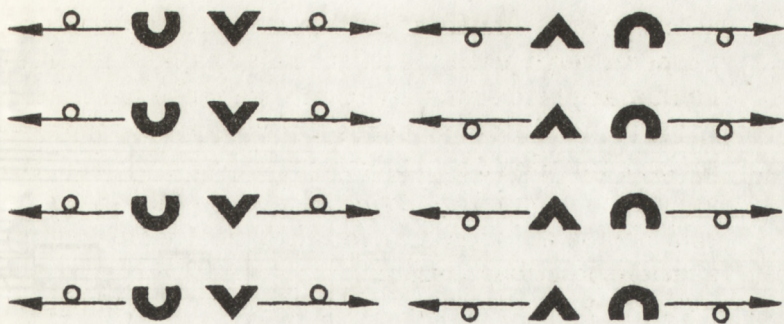
1. t. «Viens-i» — puisis ar kreiso, bet meita ar labo kāju izpilda divus gājiena soļus uz priekšu, sākot no puspēdas.

«Di-» — puisis ar kreiso, bet meita ar labo kāju izpilda 1 gājiena soli uz priekšu un pagriežas ar seju viens pret otru. «-vi» — pauze, ķermeņa svars uz balsta kājas, otra kāja nostiepta atpakaļ.

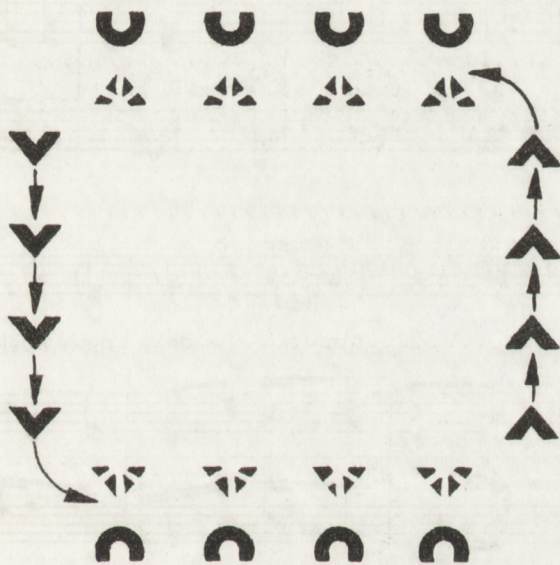
2. t. «Viens, divi» — puisis ar labās, bet meita ar kreisās kājas puspēdu viegli piesit pie balsta kājas papēža. Piesitienus izpilda ar plašu kājas atvēzienu, kāju ceļi nesaliecot.
3. t. Atkārto 1. t. darbības; puisis soli sāk ar labo, meita — ar kreiso kāju, tikai 3 soļu laikā, ejot uz priekšu, pakāpeniski apgriežas — puisis pa kreisi, meita pa labi tā, ka trešā soļa beigās abi paliek ar muguru cieši viens pret otru, skatiens kustības virzienā.
4. t. Atkārto 2. t. darbības, tikai tagad puisis piesitienus izpilda ar kreisās, bet meita — ar labās kājas puspēdu. Turpinājumā atkārto 1.—4. t. darbības — meitas, sākot ar labo kāju, bet puīši — ar kreiso.

1. zīm.

2. zīm.

3. zīm.

Mugurdancis

Vidēji ātri

The first system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It contains a whole rest for the first two measures and a whole note for the third measure. The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs). The middle staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of 2/4. It contains a sequence of eighth and sixteenth notes. The bottom staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a time signature of 2/4. It contains a sequence of eighth and sixteenth notes, with a fermata over the first two notes.

The second system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a key signature of one sharp and a time signature of 2/4. It contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the first staff is the Latvian text: "1. Es mācē - ju danci vesti man spēl - ma - ņa ne - va - ja - ga,". The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp and a time signature of 2/4. The middle staff contains a sequence of chords and eighth notes. The bottom staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes.

The third system of music consists of three staves. The top staff is a single treble clef staff with a key signature of one sharp and a time signature of 2/4. It contains a sequence of eighth and sixteenth notes. Below the first staff is the Latvian text: "ram - tai - rī - di, ram - tai - rī - di man spēl - ma - ņa". The middle and bottom staves are a grand staff (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp and a time signature of 2/4. The middle staff contains a sequence of chords and eighth notes. The bottom staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes.

ne - va - ja - ga. Ar mu - ti - ti

sta - bu - lē - ju, trī - cēj' is - ta - bi - ņa.

Elga Drulle

dzimusi 1932. gadā Rīgā. Mācījusies Rīgas horeogrāfijas vidusskolā pie M. Sizovas un H. Tangijevas-Birznieces. 1959. gadā beigusi profesora R. Zaharova kursu Maskavas Valsts teātra institūta baletmeistaru fakultātē. Strādājusi par galveno baletmeistari Rīgas Operetes teātrī (1959—1964), mācījusi skatuves kustību un iestudējusi dejas daudzos Latvijas un Padomju Savienības teātros. Nozīmīgs ir arī Elgas Drulles pedagoģiskais darbs Rīgas kultūras un izglītības tehnikumā, kur viņa jaunajiem horeogrāfiem mācīja dejas kompozīciju. 1958. gadā Rīgā notika Latgales kultūras nedēļa, kas aktīvai darbībai rosināja Latgales etnogrāfiskos ansambļus. Etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» (baletmeistare E. Drulle, režisore M. Tetere, komponists V. Sams) tika izmantoti Latgalē savāktie horeogrāfijas materiāli, kurus prasmīgi un ar lielu pietāti horeogrāfiski izkārtoja Elga Drulle. Pateicoties viņas pierakstiem, saglabāties vērtīgs Latgales deju materiāls. Elga Drulle veidojusi ap 20 skatuvisko deju oriģinālhoreogrāfiju un tautas deju apdaru. Bijusi Dziesmu un deju svētku virsvadītāja un svētku prologa autore (1965, 1970). Krājumā ievietotas Latgalē pierakstītās dejas.

Publicēto E. Drulles deju saraksts

1. AGLONAS MEITĒŅU DEJA — latgaliešu folkloras dejas apdare. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Deja 8 meitenēm. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 183.—185. lpp.

2. DONCUOT GUOJU AR MEITOM — latgaliešu folkloras dejas apdare. Aldoņa Kalniņa muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.

Deja 6 pāriem. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 191.—194. lpp.

3. KAMOLIŅŠ — latgaliešu folkloras dejas apdare. Aldoņa Kalniņa muzikālā apdare.

Deja 3 pāriem. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas, R., 1962, 195.—198. lpp.

4. LANCETS (Žeperis) — latgaliešu folkloras dejas apdare. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā. Dejota 10. republikas Deju svētkos 1990. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 186.—189. lpp.

5. SORKONĀIS DUOBULEŅŠ — latgaliešu etnogrāfiskās dejas apdare. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.

Deja 8 meitām vai jauktam sastāvam. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 190.—191. lpp.

6. SAULES DEJA — Aldoņa Kalniņa muzikālā apdare.

Deja 6 pāriem. Pirmuzvedums etnogrāfiskajā uzvedumā «Dzīd Latgola, skan Latgola» 1958. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 173.—178. lpp.

7. KĀZU ROTAĻA — Induļa Kalniņa mūzika.

Deja 7 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Līgo» 1964. gadā. Jaunrades deju konkursā 1964. gadā 2. prēmija.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, II. R., 1967, 85.—105. lpp.

8. PINU VAINADZIŅU — Mārtiņa Jansona mūzika.

Deja 6 pāriem, bērnu deju kolektīviem. Pirmuzvedums kultūras nama «Draudzība» deju kolektīvā 1964. gadā. Jaunrades deju konkursā 1964. gadā dalīta 1./2. prēmija. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā.

Publicēta: Pinu vainadziņu. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966, 13 lpp.

9. BĒDU MANU LIELU BĒDU — tautas mūzika, tautasdziesmas vārdi.

Deja 8 pāriem, bērnu deju kolektīviem. Pirmuzvedums kultūras nama «Draudzība» deju kolektīvā 1965. gadā.

Publicēta grām.: Dejo bērni, II, R., 1972, 19.—31. lpp.

10. SNIEDZIŅŠ — M. Volovaca mūzika.

Deja 12 meitenēm, bērnu deju kolektīviem. Pirmuzvedums kultūras nama «Draudzība» deju kolektīvā 1965. gadā.

Publicēta grām.: Dejo bērni, II. R., 1972, 53.—67. lpp.

11. KRITUŠĀ KARAVĪRA STĀSTS — Sergeja Rahmaņinova mūzika.

Tematiska deja 5 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Vidzeme» 1967. gadā. Jaunrades deju konkursā 1967. gadā veicināšanas prēmija.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, III. R., 1970, 256.—280. lpp.

12. JOSTU DEJA — Induļa Kalniņa mūzika.
Deja 6 vai 12 meitām. Pirmuzvedums TDA «Gatve» 1969. gadā. Dejota 6. republikas Deju svētkos 1970. gadā.
Publicēta: Jostu dejas. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1969, 25 lpp.
13. LATGALES POLKA — Bronislava Broka muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Orions» 1971. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 1. prēmija. Dejota zonālajos dziesmu un deju svētkos Daugavpilī 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Daugavpilī 1988. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 21.—39. lpp.
14. MEITA GĀJA UZ AVOTU — Rūdolfa Šteina mūzika.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Vidzeme» 1971. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 3. prēmija.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 3.—20. lpp.
15. DANCIS — Arvīda Žilinska mūzika.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Gatve» 1976. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 40.—67. lpp.
16. MANA DZIMTENE JAUKĀ — Arvīda Žilinska mūzika, Elinas Zālītes vārdi.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Orions» 1976. gadā. Dejota zonālajos dziesmu un deju svētkos Daugavpilī 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Stučkā un Madonā 1975. gadā.
Publicēta: Mana dzimtene jaukā. R.: Zvaigzne, 1976, 38 lpp.

Aglonas meiteņu deja

8 meitām

Elgas Drulles horeogrāfiskā apdare un apraksts, Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Izmantoti Latgales folkloras materiāli. Pierakstīta 1958. gadā. Dejo dziesmas «Aiz azara malni meži» pavadījumā.

Aiz azara malni meži,
Bolti zīdi nozīdēj'. } 2x

Pōrcel moni, brolileņi,
Lai es veju vainodzeņ'. } 2x

Zīd rūženis, magoneņis
Man pādējo vosoreņ'. } 2x

Man pādējo vosoreņu
Sorkons rūžu vainodzeņš. } 2x

Zīdi, zīdi, ōru pļova,
Es jau voira nizīdēš'. } 2x

Mun' zīdeņi nūsabira
Tautu golda goleņā. } 2x

Aiz azara malni meži,
Bolti zīdi nozīdēj'. } 2x

Dejai 6 gājieni. Taktsmērs — 3/4. Dejā izmantots trīssolis, solis ar 2 palēcieniem uz vienas kājas (1. kustība) un pievilciena solis.

Četras meitas, sadevušas rokas virknītē, nostājas skatuves dibenplāna labajā pusē, otras 4 — kreisajā pusē.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-16. t. Ar 16 trīsoļiem 4. un 5. meita ved savas virknītes uz dibenplāna vidu, dodot ceļu pa labi, izmainās, turpina virzīšanos uz skatuves priekšplānu un atkal izmainās. Tālāk iet uz skatuves dibenplānu, kur 4. un 5. meita sadod rokas dibenplānā, bet 1. un 8. meita skatuves priekšplānā, veidojot dārziņu (1. zīm.).

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t. Nepārskaitļu meitas ar 2 trīsoļiem iet uz centru, sadotās rokas ir pilnīgi izstieptas (2. zīm.), un ar 2 trīsoļiem atmuguriski atkāpjas atpakaļ savās vietās (2. zīm. bultas). Pārējās meitas trīsoli izpilda uz vietas.
- 5.-8. t. 1.—4. t. darbības atkārtoto pārskaitļu meitas — dodas uz centru un atpakaļ.
- 9.-16. t. Atkārtoto 1.—8. t. darbības. Gājiena beigās izveido apli, un blakus stāvošās meitas pagriežas viena pret otru — 1. pret 2., 3. pret 4. utt.

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t. Pretī stāvošās meitas saķeras labajos elkoņos un ar 2 trīsoļiem vienreiz apgriežas uz vietas apkārt pret dejas ceļu.
- 3.-4. t. Rokas atlaiž, un visas meitas pa vienai ar 2 trīsoļiem apgriežas uz vietas pa labi.
- 5.-6. t. Saķeras un griežas kreisajos elkoņos dejas ceļa virzienā ar otrā pusē blakus stāvošo meitu.
- 7.-8. t. Katra atsevišķi apgriežas uz vietas pa kreisi.
- 9.-16. t. Atkārtoto 1.—8. t. darbības.

Ceturtais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t. Meitas sadod rokas virknītēs pa 4. 1. meita no skatuves priekšplāna kreisā stūra ved savu virknīti pa diagonāli

uz dibenplāna labo stūri, un 5. meita no dibenplāna labā stūra — pa diagonāli uz priekšplāna kreiso stūri ar soli un 2 palēcieniem uz vienas kājas (1. kustība).

Virknītes iet viena otrai garām, pagriezušas muguru viena pret otru (3. zīm.).

- 5.-8. t.** Virknīšu pirmās meitas, apmetušas loku ap pretējās virknītes pēdējo meitu, dodas dejas ceļam pretējā virzienā un katra no savas puses skatuves vidū izved virknītes divās līnijās (4. zīm.).
- 9.-10. t.** Pirmās līnijas meitas ar 2 trīssoļiem atkāpjas atpakaļ, sadotās rokas paceļ uz augšu. Otrās līnijas meitas apgriežas pa labi, ar seju pret skatītājiem, izlien zem paceltajām rokām un paiet par vienu vietu pa kreisi (5. zīm.).
- 11.-12. t.** Otrās līnijas meitas atkāpjas atpakaļ un paceļ rokas, bet pirmās līnijas meitas izlien cauri (6. zīm.).
- 13.-14. t.** Pirmās līnijas 2. meita ar 3. un otrās līnijas 8. ar 7. un 6. ar 5. saķeras labajos elkoņos un ar trīsoli griežas uz vietas. Pirmās līnijas malējās meitas (1. un 4.) griežas uz vietas pa labi.
- 15.-16. t.** Otrās līnijas 7. meita ar 6. un pirmās līnijas 1. ar 2. un 3. ar 4. saķeras kreisajos elkoņos un griežas apkārt. Otrās līnijas malējās meitas (5. un 8.) griežas apkārt uz vietas pa kreisi. Gājiena beigās meitas izveido apli ar seju uz āru.

Piektais gājiens (16. t.)

- 1.-4. t.** Meitas sadod rokas virknītēs pa 4. 8. meita no skatuves dibenplāna kreisā stūra ved virknīti pa diagonāli uz priekšplāna labo stūri, un 4. meita no priekšplāna labā stūra ved virknīti pa diagonāli uz dibenplāna kreiso stūri ar soli un 2 palēcieniem uz vienas kājas (7. zīm.). Abu virknīšu deļotājas paiet garām ar seju viena pret otru.
- 5.-8. t.** 4. un 8. meita ved virknītes dejas ceļa virzienā un, sadovušas rokas ar savas virknītes pēdējo meitu, izveido

2 aplīšus. 8. t. 2. ar 3. un 7. ar 6. meitu atlaiž vaļā rokas (8. zīm.) un meitas izkārtojas gatvē (9. zīm.).

9.-12. t. Pretī stāvošās meitas saķeras labajos elkoņos un griežas ar trīssoli apkārt. 12. t. rokas atlaiž un izkārtojas gatvē pretējā diagonālē (10. zīm.).

13.-16. t. Pretī stāvošās meitas saķeras kreisajos elkoņos un griežas apkārt (10. zīm. *bultas*). 16. t. rokas atlaiž un izkārtojas aplī. Blakus stāvošās meitas pagriežas viena pret otru (11. zīm.).

Sestais gājiens (16 t.)

1.-8. t. Meitas uzsāk viju, dodot ceļu pa labi. Ejot garām, pagriež viena otrai muguru; beigās meitas nostājas aplī ar seju pret centru un apņem viena otru no mugurpuses ap vidukli, izveidojot ziedu.

9.-16. t. Ar pievilciena soli meitas griež ziedu dejas ceļa virzienā. Ķermeņa augšdaļa nedaudz atliekta, galva noliekta pa labi.

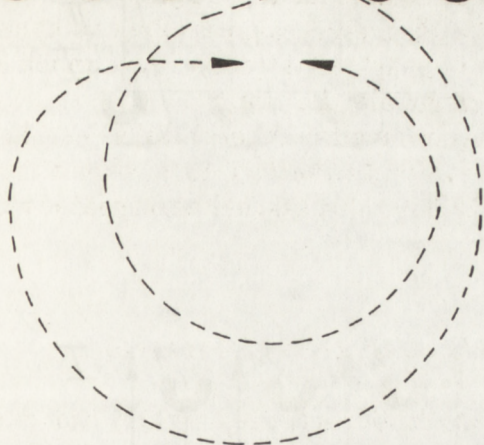
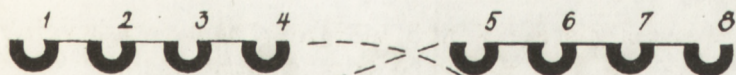
1. kustība. Solis un 2 palēcieni.

1. t. «Viens» — solis ar labo kāju.

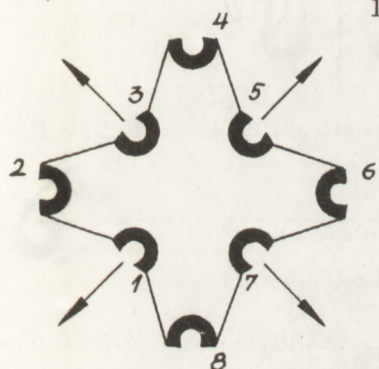
«Divi» — palēciens uz labās kājas.

«Trīs» — vēl viens palēciens uz labās kājas. Kreisā kāja celī saliekta un pacelta.

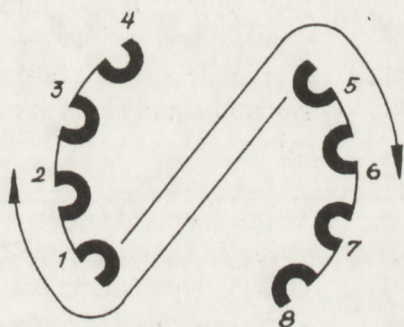
2. t. Atkārto 1. t. darbības, sākot ar kreiso kāju.

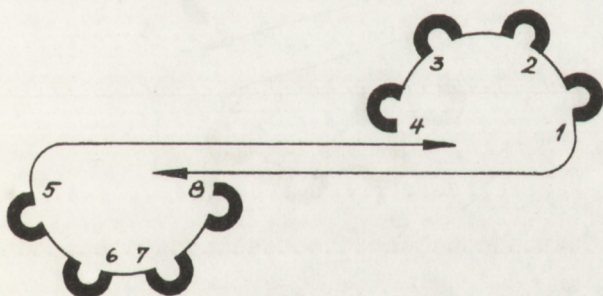
1. zīm.

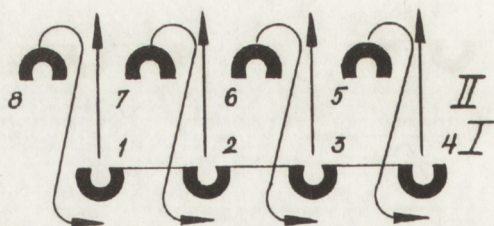
2. zīm.

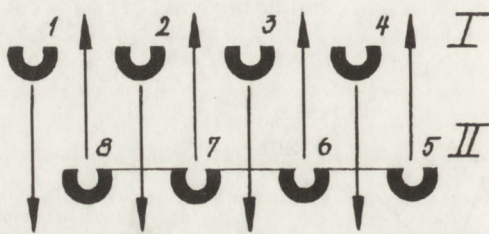
3. zīm.

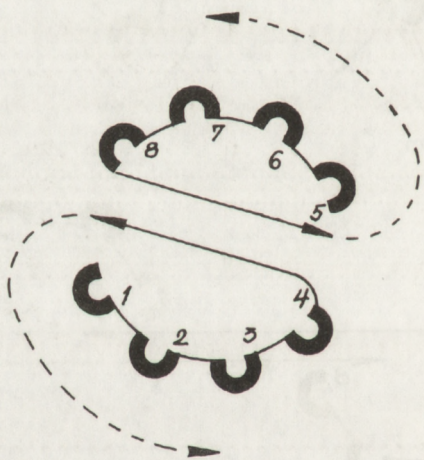
4. zīm.

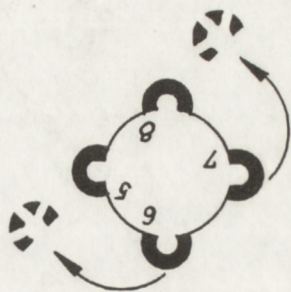
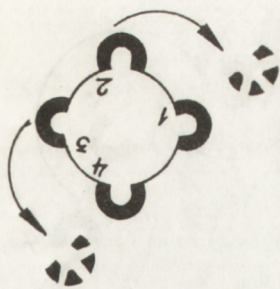
5. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

11. zim.

Aglonas meiteņu deģa

Vieģli

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It contains four measures of music, primarily using chords and some melodic fragments. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, featuring a rhythmic accompaniment of eighth and sixteenth notes, often starting with a half rest followed by a quarter note.

The second system of musical notation continues the piece. The upper staff shows further chordal development and melodic lines. The lower staff maintains the rhythmic accompaniment pattern, with some measures featuring a half note followed by a quarter note.

The third system of musical notation continues the piece. The upper staff shows further chordal development and melodic lines. The lower staff maintains the rhythmic accompaniment pattern, with some measures featuring a half note followed by a quarter note.

The fourth system of musical notation concludes the piece. The upper staff shows further chordal development and melodic lines. The lower staff maintains the rhythmic accompaniment pattern, with some measures featuring a half note followed by a quarter note.

Doncuot guoju ar meitomi

6 pāriem

Elgas Drulles horeogrāfiskā apdare, Aldoņa Kalniņa muzikālā apdare. Pierakstīta ap 1958. gadu, izmantojot Latgales folkloras materiālus. Dejota ar dziedāšanu:

Doncuot guoju ar meitomi,
Naudu bērū zobokūsi.

Soka meitys doncuodamys:
«Tev sudobra zuoboceņi».

Doncoj, Pēter, uzdoncoj,
Šūgod kuozu tev nabyusi.

Rudzi, miži naizauga,
Apeneiši nazidēja.

Reigā nauda naskaņēja,
Tiergā meitys naļūbēja.

Dejai 6 gājieni. Pirmā mūzikas daļa bravūrīga, taktsmērs — 4/4 (8 t.), otrā — draiska, taktsmērs — 2/4 (8 t.). Katru gājienu izpilda 16 taktīs.

Dejā izmantotas palēciena un tecīpus soļu kombinācijas (1. kustība — pamatsolis, 2. kustība — meitu solis).

Skatuves dibenplāna vidū, tāpat priekšplāna labajā un kreisajā stūrī, nostājas pa vienam pārim. Deju sāk šie trīs pāri (1. zīm.). Pāra puisis un meita stāv viens otram blakus ar seju dejas ceļa virzienā vaļējā satvērienā (puiša labā roka sadota ar meitas kreiso roku. Sadotās un brīvās rokas nolaistas).

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t.** Dejojāji izpilda 2 reizes pamatsoli dejas ceļa virzienā. Puisis sāk ar kreiso kāju, meita — ar labo. Sadotās un brīvās rokas paceļ sānis plecu augstumā. Skatiens vienam uz otru. 8. t. beigās dejojāji pagriežas viens pret otru — puisis ar muguru pret centru, meita — ar seju. Rokas atlaiž.
- 9.-12. t.** Puisis 4 reizes palecas uz kreisās kājas, celī saliecot labo kāju, pēc tam 4 reizes palecas uz labās kājas, celī saliecot kreiso kāju. Saņem kopā abas plaukstas, atdarina naudas žvadzēšanas skaņu, sitot saņemtās plaukstas pret labās kājas celi, pēc tam pret kreisās kājas celi. Ar skatienu puisis seko savai meitai, kura ieliek rokas sānos un tajā pašā laikā, sākot ar labo kāju, izpilda meitu soli, dejojot puisim apkārt. Vispirms iet garām gar kreiso plecu, izpildot palēciena soli, apgriežas pa labi ar muguru pret centru, lai tecinūs soļus varētu sākt, virzoties uz āru puisim gar labo plecu. Nākamo palēciena soli izpilda, apgriežoties pa kreisi ar seju pret centru (2. *zīm.*).
- 13.-16. t.** Atkārto 9.—12. t. darbības. Gājiena beigās dejojāji nostājas dejas sākuma (vaļējā) satvērienā.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t.** Dejā iesaistās vēl 3 pāri. Visi pāri ar pamatsoli dodas dejas ceļa virzienā. 4. pāris seko 1. pārim, 5. — 2., 6. — 3. pārim (3. *zīm.*), pamazām izlīdzinot atstatumus. Pēc tam pāra puisis un meita pagriežas viens pret otru — puīši ar muguru, meitas ar seju pret centru (4. *zīm.*).
- 9.-12. t.** Puīši ar uzsvaru noliek sānis kreiso kāju (izdara izklupieni), abas plaukstas saņem kopā un izstieptās rokas paceļ slīpi uz augšu pa kreisi, ar 4 vēzienveidīgām kustībām it kā žvadzina naudu, pēc tam izdara izklupieni ar labo kāju, paceļ rokas slīpi uz augšu pa labi un atkal žvadzina naudu. Meitas dejo apkārt puīšiem

šādā kārtībā: 1., 2. un 3. pāra meita ieliek rokas sānos un, sākot ar kreiso kāju, ar meitu soli griežas apkārt uz vietas pa kreisi, tad dodas garām puīšiem gar kreiso plecu. Ar palēciena soli apgriežas pa labi ar muguru pret centru. 4., 5. un 6. pāra meitas atkārto 1. gājiena 9.—12. t. darbības (4. zīm.).

- 13.–16. t.** Puīši atkārto 9.—12. t. darbības, bet visas meitas griežas uz vietas (1., 2. un 3. pāra meita apļa iekšpusē pa labi, 4., 5. un 6. pāra meita — apļa ārpusē pa kreisi), pēc tam ar meitu soli aizdejo garām savam puisim — 1., 2. un 3. pāra meita dejo puisim gar labo plecu no apļa centra uz āru, 4., 5. un 6. pāra meita dejo puisim gar kreiso plecu uz iekšu (5. zīm.). Gājiena beigās pārinieki sadodas vaļējā satvērienā ar seju dejas ceļa virzienā (6. zīm.).

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.–4. t.** Dejojāji, sākot ar ārējām kājām (1.—2. t.), ar pamatsoli apgriežas uz vietas (puisis dejo atmuguriski, meita uz priekšu; 6. zīm.) ar seju pret dejas ceļu. Rokas atlaiž, un meita, tecinus soļiem griežoties pret puisi, apgriežas vienreiz apkārt, atkal nonākot ar seju dejas ceļa virzienā (3.—4. t.). Puisis pavirzās meitas vietā un arī apgriežas ar seju dejas ceļa virzienā (7. zīm.). Pāra puisis un meita sadodas sākuma (vaļējā) satvērienā.
- 5.–8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības. 4., 5. un 6. pāra puisis ar tecinus soļiem aiziet meitas vietā nepagriežoties un paliek ar seju dejas ceļam pretējā virzienā. Meita, griežoties pret puisi, pāriet puisim pie otras rokas, paliekot ar seju dejas ceļam pretējā virzienā.
- 9.–12. t.** Puīši izdara izklupienu ar kreiso kāju, saņem kopā plaukstas, paceļ rokas slīpi uz augšu pa kreisi un ar 4 vēzienveidīgām kustībām it kā žvadzina naudu. Pēc tam pārnēs ķermeņa svaru uz kreisās kājas un, pagriežoties par pusapli pa labi, izdara izklupienu ar labo kāju. Rokas paceļ slīpi uz augšu pa labi.

Meitas tajā laikā, dodot ceļu pa labi, iet ar meitu soli viena otrai garām un apiet apkārt pretējā pāra puisim, kā parādīts 8. zīm.

13.–16. t. Puiši atkārtoti 1.—4. t. darbības, atkal pagriežoties ar seju iepriekšējā virzienā.

Meitas iet viena otrai garām, šoreiz dodot ceļu pa kreisi, un apiet apkārt savam puisim (9. zīm.). Gājiena beigās pāri nostājas sākuma (vaļējā) satvērienā. 1., 2. un 3. pāris nostājas ar seju dejas ceļa virzienā, 4., 5. un 6. pāris — ar seju dejas ceļam pretējā virzienā (10. zīm.).

Ceturtais gājiens (16 t.)

1.–2. t. 1., 2. un 3. pāris paceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus, un ar 2 palēciena soļiem (puisis sāk ar kreiso kāju, meita — ar labo) dodas dejas ceļa virzienā; 4., 5. un 6. pāris ar 2 palēciena soļiem dodas dejas ceļam pretējā virzienā cauri vārtiņiem.

3.–4. t. Pāri saķeras labajos elkoņos un ar tecīņus soļiem griežas apkārt uz vietas. Beigās pāri atrodas ar seju iepriekšējā virzienā (10. zīm.).

5.–8. t. Atkārtoti 1.—4. t. darbības, tikai vārtiņus veido 4., 5. un 6. pāris (11. zīm.). Beiguši griešanos elkoņos, rokas atlaiž. Visas meitas paliek ārējā aplī ar seju dejas ceļam pretējā virzienā, puiši — iekšējā aplī ar seju dejas ceļa virzienā (12. zīm.).

9.–12. t. Puiši ieliek rokas sānos un ar 4 gājiena soļiem iet dejas ceļa virzienā, pēc tam izdara izklupieni ar kreiso kāju uz āru, iepriekš pagriežoties dejas ceļam pretējā virzienā. Abas plaukstas saņem kopā un atdarina naudas žvādzēšanas skaņas, sitot plaukstas pret kreisās kājas celi. Meitas ieliek rokas sānos un, sākot ar labo kāju, ar meitu soli dodas pret dejas ceļu, izpildot palēciena soli ar kreiso kāju, apgriežas pa kreisi, lai sāktu deju pretējā virzienā.

13.–16. t. Atkārtoti 9.—12. t. darbības, tikai pretējā virzienā. Gājienam nobeidz, kad pāra deju tāji nokļūst ar seju viens pret otru.

Piektais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t. Pāra puisis un meita mainās vietām, dodot ceļu pa kreisi (13. zīm.), izpildot pamatsoli. Meitas centrā sadod labās rokas zvaigznītē un ar 2 palēciena soļiem griež to pret dejas ceļu. Ar tecīņus soļiem, turpinot virzīšanos uz priekšu, apgriežas apkārt pa labi.
Puiši dejo ārējā aplī dejas ceļa virzienā. Izpildot palēciena soļus, rokas paceltas sānis galvas augstumā, tecīņus soļu laikā rokas sānos.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības iepriekšējā virzienā, kamēr pāra dejojāji satiekas.
- 9.-12. t. Puiši nometas uz kreisā ceļa ar seju pret centru un celi saliektu labo kāju ar pēdu atbalsta pret grīdu. Plaukstas saņem kopā un 4 reizes sit pret labās kājas celi, atdarinot naudas žvadzēšanas skaņas, pēc tam sadotās rokas paceļ slīpi uz augšu pa kreisi un ar 4 vēzienveidīgām kustībām it kā žvadzina naudu.
Meitas atkārto 4. gājiena darbības, tikai virzoties pa priekšpusi garām savam puisim no apļa vidus uz āru (14. zīm.).
- 13.-16. t. Puiši apgriežas pa kreisi un nometas uz labā ceļa ar muguru pret centru. Plaukstas sit pret kreiso celi, pēc tam rokas paceļ slīpi uz augšu pa labi.
Meitas atkārto 4. gājiena darbības, šoreiz virzoties pa priekšpusi garām savam puisim uz centru.

Sestais gājiens (12 t.)

- 1.-4. t. Visi dejo pamatsoli, sākot ar labo kāju. Puisis un meita ar 2 palēciena soļiem dejo viens otram garām, dodot ceļu pa kreisi, — puiši uz centru, meitas uz āru. Rokas paceltas sānis galvas augstumā. Ar tecīņus soļiem visi griežas uz vietas apkārt pa labi (puiši iekšējā, meitas ārējā aplī), rokas sānos.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, tikai meitas dejo uz centru un puiši uz āru, tāpat dodot ceļu pa kreisi.

9.-12. t. Pāri nostājas slēgtajā pirkstu satvērienā un ar sikiem pievilciena soļiem griežas uz vietas apkārt.

Kustību apraksts

1. kustība. Pamatsolis.

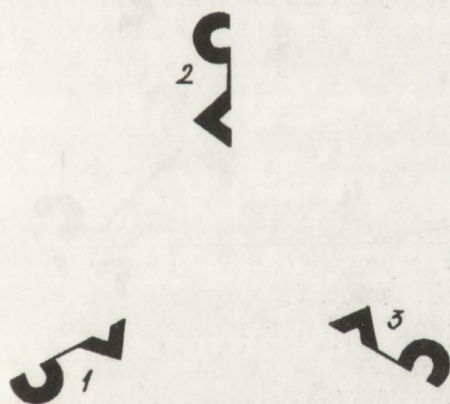
Kustību izpilda 4 taktīs. Taktsmērs — 4/4. Kustību kombinācija sastāv no 2 palēciena soļiem un 4 tecīņus soļiem. Dejojot pa pāriem, rokas sadotas parastajā satvērienā.

- 1. t. — palēciena solis ar labo kāju. Skats vienam pret otru.
- 2. t. — palēciena solis ar kreiso kāju.
- 3.-4. t. — 4 tecīņus soļi (labā, kreisā, labā, kreisā kāja).

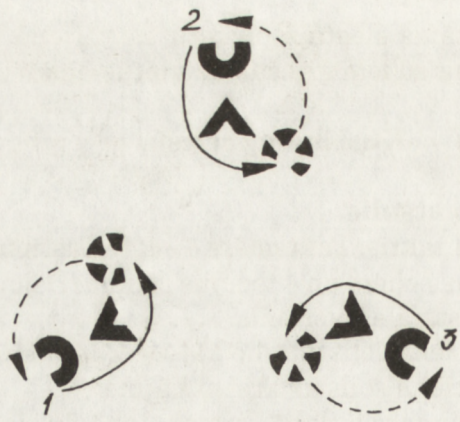
2. kustība. Meitu solis.

Kustību izpilda 4 taktīs. Taktsmērs — 2/4. Kustību kombinācija sastāv no 2 tecīņus soļiem un palēciena soļa. Šo kustību meitas izpilda it kā gražojoties.

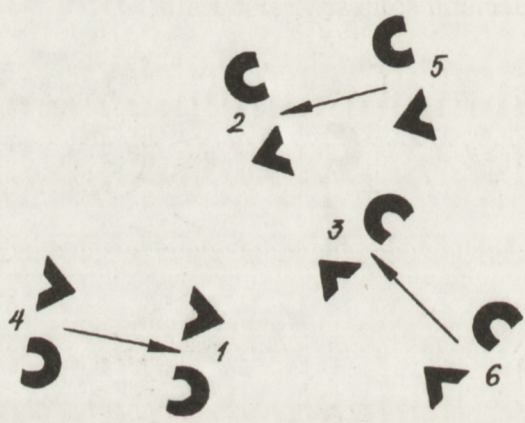
- 1. t. — 2 tecīņus soļi, sākot ar labo kāju.
- 2. t. — palēciena solis ar labo kāju.
- 3. t. — 2 tecīņus soļi, sākot ar kreiso kāju.
- 4. t. — palēciena solis ar kreiso kāju.

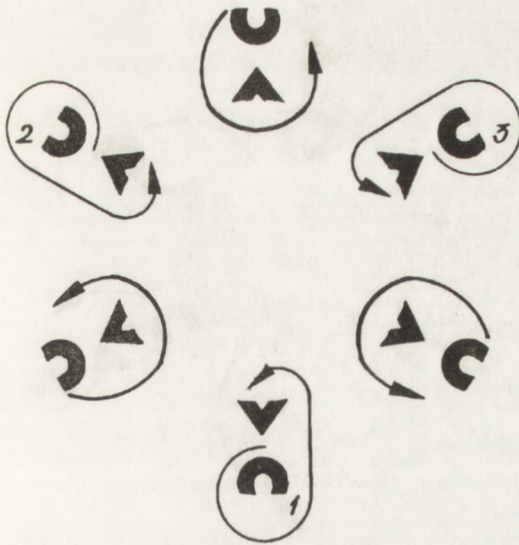
1. zīm.

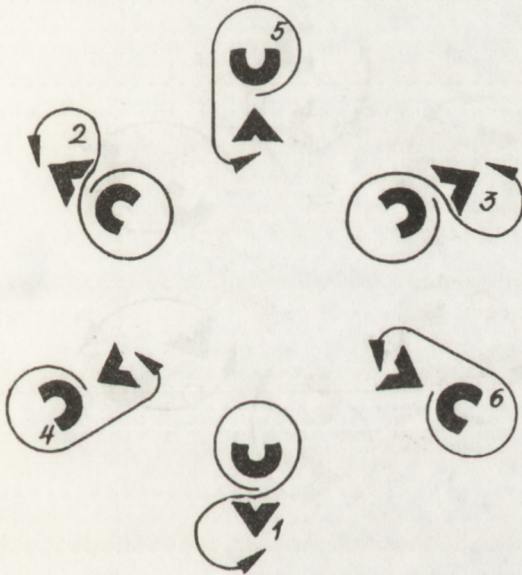
2. zīm.

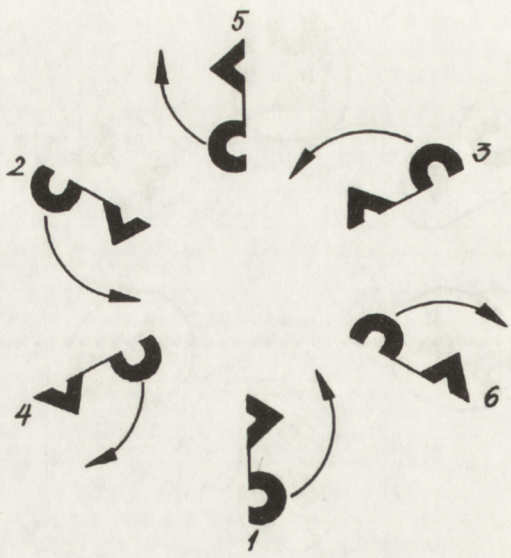
3. zīm.

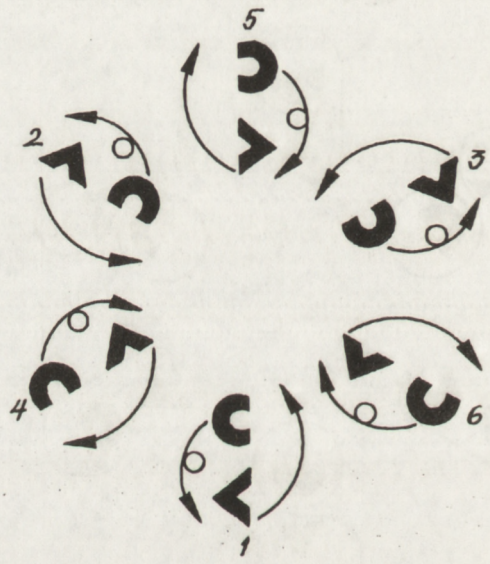
4. zīm.

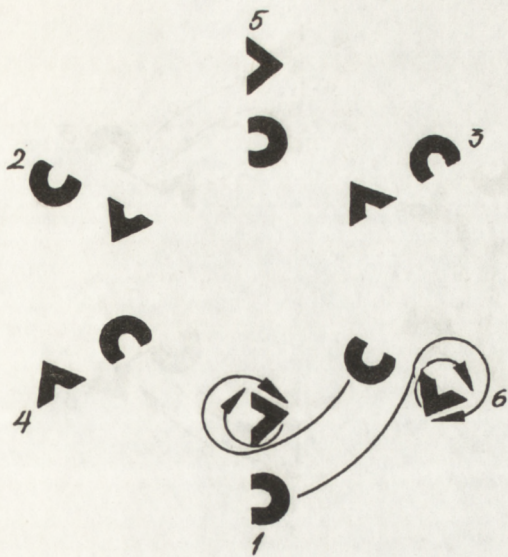
5. zīm.

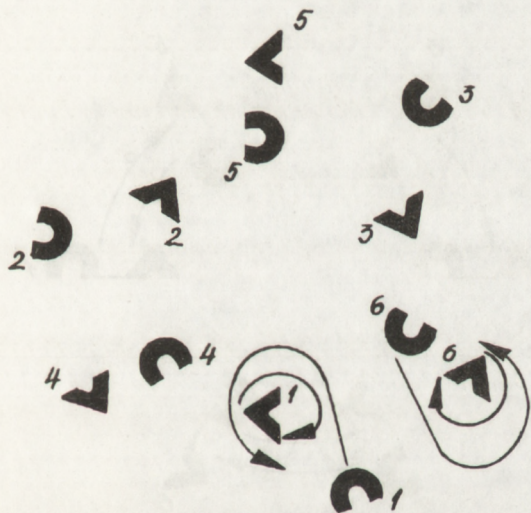
6. zīm.

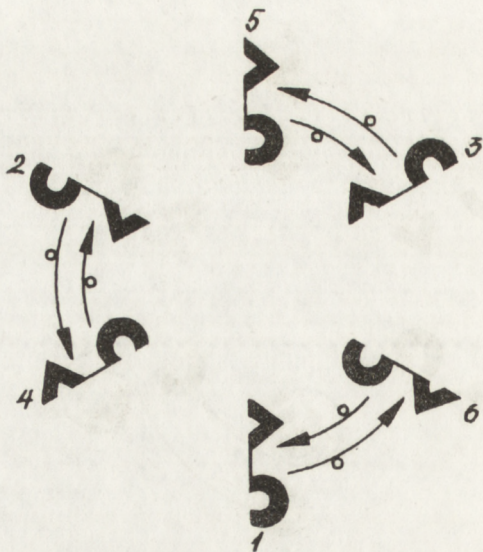
7. zīm.

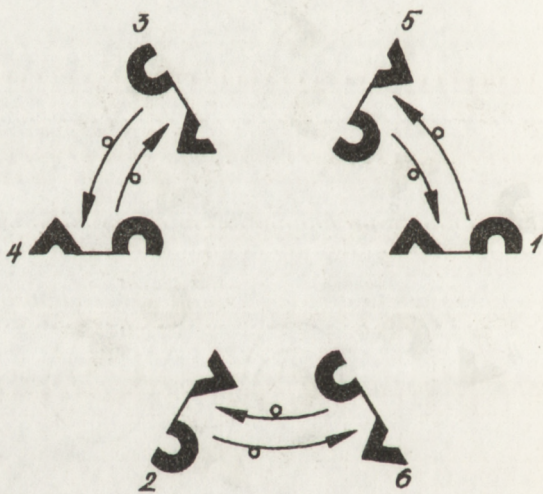
8. zīm.

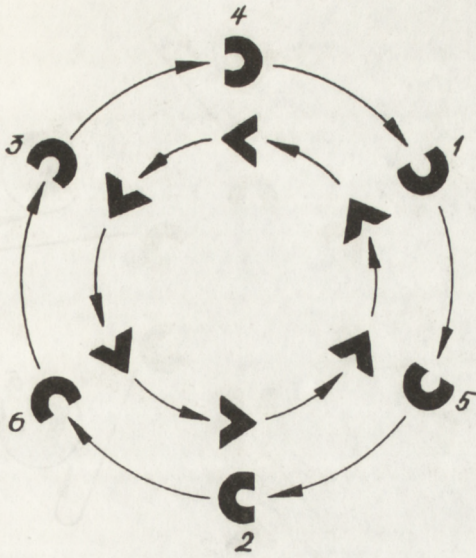
9. zīm.

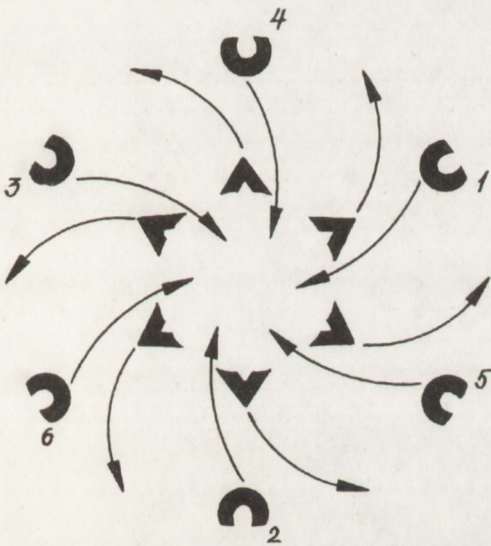
10. zīm.

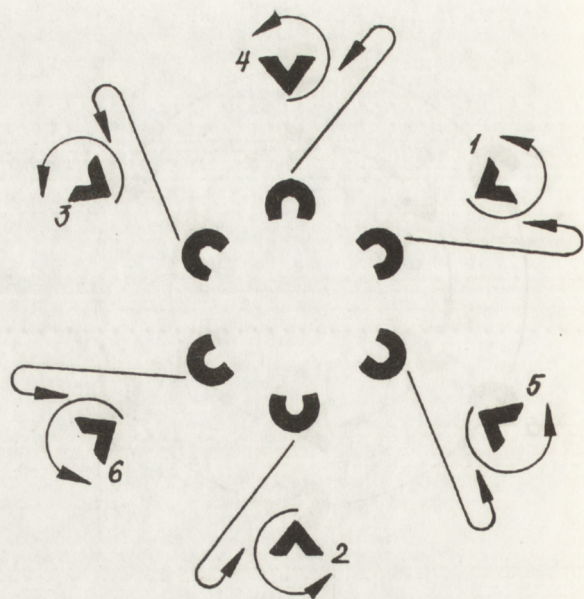
11. zīm.

12. zīm.

13. zīm.

14. zīm.

Doncuot guoju ar meitomi

I Braši

1 2 3

f

This musical system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The piece begins with a forte (*f*) dynamic. The first measure is marked with a '1' in the bass staff. The second measure is marked with a '2' in the bass staff. The third measure is marked with a '3' in the bass staff. The music features a mix of eighth and sixteenth notes in the right hand and chords in the left hand.

II Draiski

4 a 5 6

This musical system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The piece begins with a measure marked '4' in the bass staff, followed by a measure marked 'a' in the bass staff. The fifth measure is marked '5' in the bass staff, and the sixth measure is marked '6' in the bass staff. The music continues with eighth and sixteenth notes in the right hand and chords in the left hand.

Beigas

7 8

This musical system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4. The piece begins with a measure marked '7' in the bass staff, followed by a measure marked '8' in the bass staff. The final measure of the system contains a double bar line and a fermata over a chord in the right hand, with a final chord in the left hand.

Kamoliņš

3 pāriem

Elgas Drulles horeogrāfiskā apdare un apraksts. Aldoņa Kalniņa muzikālā apdare. Izmantoti 1958. gadā Latgalē iegūtie folkloras materiāli. Publicēta 1962. gadā. Dejo ar dziedāšanu:

Es cymdeņa naodēju } 2x
Bez dzaltona dzeipureņ.

Lai aug munci oruojeņši } 2x
Dz التونیmateņīm.

Es sovami mīlajami } 2x
Zylus cymdus nūadieļ'.

Lai tas mani tai mīļuoja } 2x
Kā zylūi vyzbuleit'.

Muna vaca muomuleņa } 2x
Ka tā sēdi, rateņš ryuc.

Žygli kuojas myn uz laipas, } 2x
Boltas rūkas lynus spriež.

Kū es meššu, kū es auššu } 2x
Nū tuo vīna kamūleņ'.

Kū pret tautom lilēšūsi } 2x
Ar tū vīnu buoleleņ'.

Lec, sauleite, reitā agri, } 2x
Speid pa lūgu ustobā.

Latgalēi jūstas auda
Tumsejāi kakteņā.

} 2×

Dejai 10 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantots tecīņus solis, kamoliņa tīšana.

Pāra puisis un meita stāv blakus aptvērienā ar sadotām kreisajām rokām — puisis ar labo roku apņem meitu ap vidukli, bet ar kreiso roku saņem meitas kreiso roku. Sadotās rokas paceļ krūšu augstumā. Meitai labā roka sānos (*1. zīm.*).

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t. Visi pāri 8 tecīņus soļiem dejo uz centru.
- 3.-4. t. Puisis, izpildīdams tecīņus soļus uz vietas, 2 reizes apgriez meitu sev apkārt (*1. zīm. bultas*).
- 5.-6. t. Katrs pāris dodas pa dejas ceļu vienu vietu uz priekšu.
- 7.-8. t. Jaunajās vietās puisis griež meitu sev apkārt.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, pavirzoties vēl par vienu vietu uz priekšu. 16. t. beigās rokas atlaiž, meitas pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā, puīši — pret dejas ceļu.

Otrais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Meitas ieliek rokas sānos un dejo pa iekšējo apli, pavirzoties par vienu vietu uz priekšu. Puīši dodas pret dejas ceļu (*2. zīm.*).
- 3.-4. t. Meitas griežas uz vietas pa kreisi, puīši — pa labi.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, dejojāji pavirzās vēl par vienu vietu uz priekšu, nonākot sākuma vietās.

Trešais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Dejo iepriekšējā virzienā.
- 3.-4. t. Pāra dejojāji nostājas aptvērienā ar sadotām kreisajām rokām, un puīši 2 reizes apgriez meitas sev apkārt.

- 5.-8. t. Pāri dodas dejas ceļa virzienā par vienu vietu uz priekšu, kur puiši apgriež 2 reizes meitas sev apkārt. Griezoties pāri izkārtojas, kā parādīts 3. zīm. 8. t. beigās puisis labo roku sadod ar meitas kreiso roku.

Ceturtais gājiens (8 t.)

- 1.-4. t. Pāru maiņa caur vārtiņiem. Sāk 2. pāris. 1. pāris paceļ sadotās rokas un 2. pāris izlien cauri (3. zīm. bultas). Visiem pāriem izmainoties, 4. t. beigās 2. pāris atkal atrodas vidū.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības. 8. t. beigās visi dejojāji nostājas vienā līnijā ar seju pret skatītājiem. Puiši sakrusto rokas pret krūtīm, meitas paceļ rokas kamoliņa tīšanai (4. zīm.).

Piektais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Meitas tin kamoliņu uz savu pusi, vispirms pagriežoties pa kreisi pret savu puisi, pēc tam tin kamoliņu, pagriežoties pa labi. Puiši tai laikā pagriežas vispirms pa labi, pēc tam pa kreisi (4. zīm.).
- 3.-4. t. Meitas apdejo saviem puišiem apkārt gar mugurpusi un nonāk viņiem pie kreisās rokas. Kustības laikā meitas turpina kamoliņa tīšanu. Puiši izpilda tecinus soļus uz vietas un pagriežas pret skatītājiem (5. zīm.).
- 5.-6. t. Meitas, tinot kamoliņu, vispirms pagriežas pret saviem puišiem, pēc tam pretējā virzienā. Puiši vispirms pagriežas pa kreisi, pēc tam — pa labi.
- 7.-8. t. Meitas apdejo saviem puišiem apkārt gar priekšpusi un, apgriežoties pa labi, nostājas saviem puišiem pie labās rokas.

Sestais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Dejotāji ieliek rokas sānos, pagriežas pa labi un dejo pret dejas ceļu (6. *zīm. bultas*).
- 3.-4. t. Nonākuši 7. *zīm.* norādītajās vietās, visi apgriežas uz vietas pa labi ar seju pret skatītājiem.
- 5.-8. t. 3. pāra meita, kurai seko 2. un 1. pāra meita, met loku, virzoties gar skatuves kreiso malu uz dibenplānu. 3. pāra puisis, kuram seko 2. un 1. pāra puisis, met loku gar skatuves labo malu arī dibenplāna virzienā (7. *zīm. bultas*). 8. t. beigās dibenplāna vidū satiekas 3. pāra dejotāji.

Septītais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Pāri virzās pa skatuves viduslīniju uz priekšplānu augšup celtu roku satvērienā (meita nostājas puisim blakus, puisis ar labo roku saņem meitas labo roku un paceļ uz augšu, bet ar kreiso roku saņem meitas kreiso roku un nolaiž lejā (8. *zīm.*).
- 3.-4. t. Puisis izgriež meitu pa labi zem labajām rokām. Meita atrodas nedaudz priekšā puisim. Rokas atlaiž.
- 5.-6. t. Pāra dejotāji mainās vietām ar sekojošu kustību:
5. t. «viens» — meitai solis ar labo kāju pa kreisi, krustojot priekšā kreiso kāju un virzoties puisim gar priekšpusi; «divi» — tecinus solis ar kreiso un labo kāju.
6. t. «viens» — solis ar kreiso kāju atpakaļ pa labi, virzoties puisim gar mugurpusi; «divi» — tecinus solis ar labo un kreiso kāju (savās vietās). Puisis izpilda tās pašas darbības, tikai, sākot ar kreiso kāju, un pirmo reizi virzās meitai gar aizmuguri, otrreiz gar priekšpusi.
- 7.-8. t. Atkārtoti 5.—6. t. darbības (9. *zīm.*).

Astotais gājiens (8 t.)

- 1.-2. t. Pāra dejotāji augšup celtu roku satvērienā dodas:

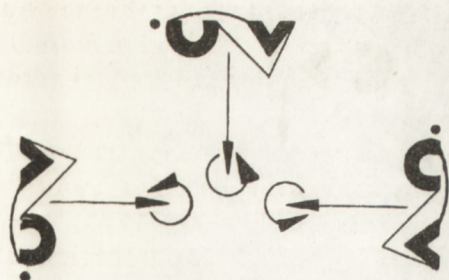
3. pāris — pa kreisi pa dejas ceļu uz skatuves dibenplānu,
 2. pāris — pa labi, 1. pāris — pa kreisi (9. zīm. bultas).
- 3.-4. t.** Pūsis paceļ labo roku, izgriež meitu pa labi, un pāri atlaiž rokas.
- 5.-6. t.** Meitas ieliek rokas sānos un dodas uz centru, pūši — uz āru, apgriežas pa labi ar seju pretējā virzienā un dejo atpakaļ pie sava pāra (10. zīm.).
- 7.-8. t.** Pāra pūsis un meita sadod labās rokas, un pūsis izgriež meitu zem labajām rokām.

Devītais gājiens (8 t.)

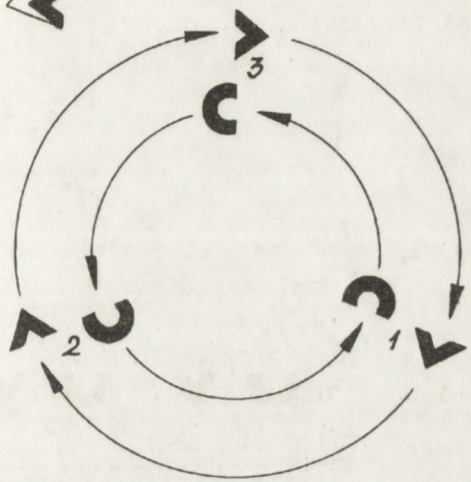
- 1.-2. t.** Pūši pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā un centrā sadod kreisās rokas. Meita paliek pūsim pie labās rokas ar seju pret dejas ceļu, un visi dejo pret dejas ceļu; pūši — atmuguriski (11. zīm.).
- 3.-4. t.** Pūši atlaiž kreisās rokas (ar meitu roka paliek sadota) un griežoties, kā attēlots 12. zīm., apmainās ar meitām vietām. Meitas centrā sadod kreisās rokas.
- 5.-6. t.** Visi dodas dejas ceļam pretējā virzienā, meitas — atmuguriski.
- 7.-8. t.** Meitas atlaiž kreisās rokas un apmainās vietām ar pūšiem, tāpat kā 3.—4. t. laikā.

Desmitais gājiens (8 t.)

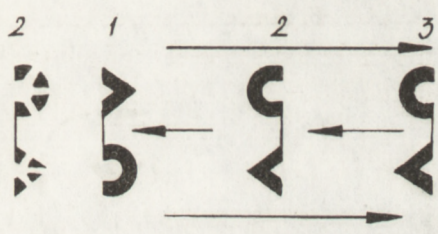
- 1.-2. t.** Meitas dejo pa ārējo apli pret dejas ceļu, pūši — pa iekšējo apli dejas ceļa virzienā (13. zīm.).
- 3.-4. t.** Pāra dejojāji saķeras labajos elkoņos un griežas apkārt uz vietas. 4. t. beigās pūši izveido ārējo apli ar seju pret dejas ceļu, meitas — iekšējo apli ar seju dejas ceļa virzienā.
- 5.-8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības, tikai šoreiz ārējā aplī dejo pūši, iekšējā — meitas.

1. zīm.

2. zīm.

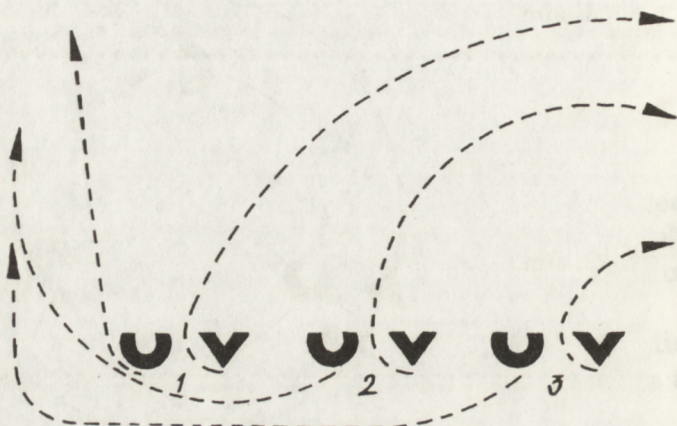
3. zīm.

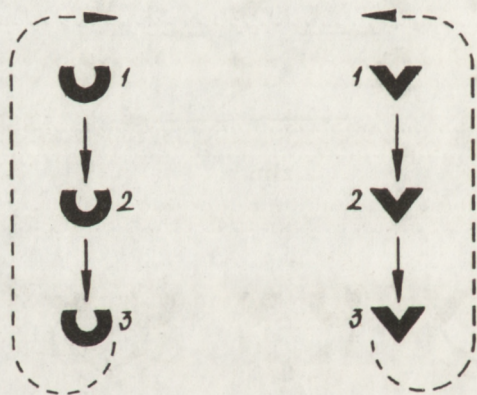
4. zīm.

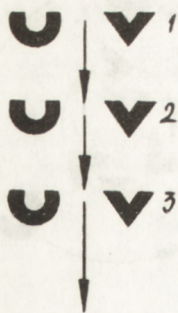
5. zīm.

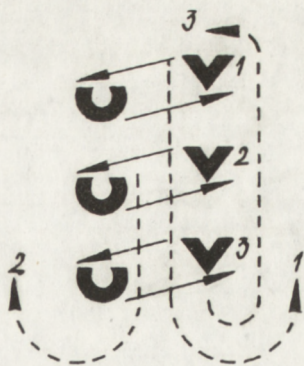
6. zīm.

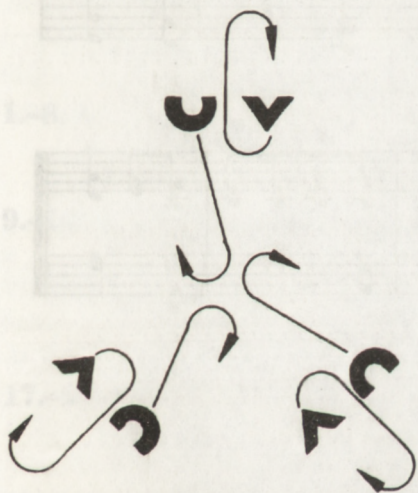
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

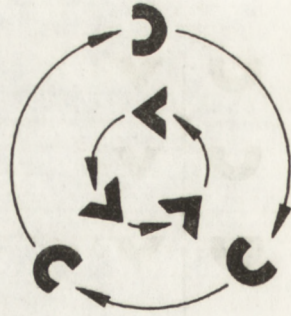
10. zīm.

11. zīm.

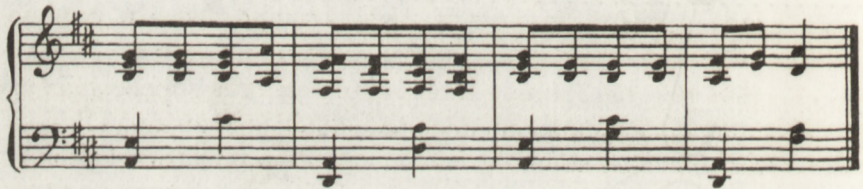
12. zīm.

13. zīm.

Kamoliņš

Spirgti

Lancets

(Žeperis)

8 pāriem

Elgas Drulles horeogrāfiskā apdare un apraksts. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Lancets dejots Izvaltas apkārtnē. Deja pierakstīta 1958. gadā, izmantojot Izvaltas skolotājas Annas Ikaunieces demonstrējumu.

Dejai 9 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantots t. s. Latgales polkas solis bez palēciena, izšūpojojoties pēdās un ceļos (pirmais solis uzsvērts) un gājiena solis.

Dejotāji stāv pusaplī (puisis, meita, puisis, meita utt.) un pakāpeniski iesaistās dejā (1. zīm.). Deju sāk 1. pāra puisis.

Pirmais gājiens (I/32 t.)

- 1.-8. t.** 1. puisis dejo 8 polkas soļus dejas ceļa virzienā, rokas sānos. Apdejojis vienu apli, izvēlas sev pāra meitu, piedejo pie viņas un, palokot galvu, uzaicina uz deju.
- 9.-16. t.** Abi saķeras labajos elkoņos un 4 polkas soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu, tad saķeras kreisajos elkoņos un 4 polkas soļiem griežas uz pretējo pusi (brīvās rokas paceltas galvas augstumā). Beidzis griešanos, pāris atrodas skatuves priekšplāna vidū.
- 17.-24. t.** Pāra puisis un meita ieliek rokas sānos un gājiena soļiem griežas katrs uz savu pusi: meita — pa labi, puisis — pa kreisi, ar katru soli pagriežoties par pusaplī un virzoties uz skatuves malām (2. zīm.). Griešanos beidz ar seju pret skatītājiem. 24. t. pēdējā ceturtdaļā dejotāji piesit kājas (meita — kreiso, puisis — labo).

- 25.-32. t. Pāra puisis un meita, griežoties uz pretējo pusi (meita — pa kreisi, puisis — pa labi), dodas atpakaļ uz priekšplāna vidu un piesit kāju.

Otrais gājiens (I/32 t.)

- 1.-8. t. Abi dejotāji saķeras ar kādu no pusapli stāvošajiem dejotājiem (puisis ar meitu, meita ar puisi) labajos elkoņos un 4 polkas soļiem griežas pret dejas ceļu, tad saķeras kreisajos elkoņos un 4 polkas soļiem griežas pretējā virzienā. Tā dejā iesaistīti jau 4 dejotāji. Griešanos abi pāri nobeidz skatuves priekšplānā.
- 9.-16. t. Abas meitas ieliek rokas sānos, gājiena soļiem griežas apkārt pa labi, bet puisī — tāpat pa kreisi, virzoties uz skatuves pretējām malām (3. zīm.). Griešanos nobeidz ar seju pret skatītājiem. 16. t. pēdējā ceturtdaļā visi piesit kājas (meita — kreiso, puisis — labo).
- 17.-24. t. Dejojāji, griežoties uz pretējo pusi, dodas atpakaļ uz priekšplāna vidu un piesit kāju.
- 25.-32. t. Šie dejotāji iesaista dejā nākošos 4 pusapli stāvošos dejotājus, vispirms saķeroties un griežoties labajos elkoņos, tad kreisajos. Beiguši griešanos, 4 pāri izveido apli. Pāra puisis un meita stāv viens otram pretī: puisī ar seju dejas ceļa virzienā, meitas — dejas ceļam pretējā virzienā (4. zīm.).

Trešais gājiens (II/16 t.)

- 1.-8. t. Pāra meita un puisis, apgriežas pa labi pret aizmugurē stāvošo puisī vai meitu (4. zīm.), nostājas ar viņu sānis stieptu roku satvērienā un, pirmajā solī piesitot kāju, gājiena soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu.
- 9.-16. t. Pāra puisis un meita apgriežas ar seju viens pret otru un nostājas sānis stieptu roku satvērienā, pirmajā solī piesitot kāju, ar 8 gājiena soļiem griežas uz vietas dejas ceļa virzienā. 16. t. beigās rokas atlaiž, un pāri nostājas, kā attēlots 5. zīm.

Ceturtais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t.** Ar gājiena soļiem pāri mainās vietām: 1. ar 2. un 4. ar 3. pāri. Meitas iet pa vidu, dodot viena otrai ceļu pa labi, puiši pa ārpusi (5. zīm.). Nonākuši pretējā pāra vietā, deļotāji, grieļoties viens pret otru, pagrieļas atpakaļ-gāļienam.
- 5.-8. t.** Deļotāji atgrieļas savās vietās un pagrieļas, kā parādīts 6. zīm.
- 9.-16. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai šoreiz vietām mainās 2. ar 3. un 1. ar 4. pāri (6. zīm.).

Piektais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t.** Meitas izveido dārziņu un ar 4 polkas soļiem grieļ to deļas ceļā virzienā. Puiši sakrusto rokas pret krūtīm un deļo polku dārziņa ārpusē deļas ceļam pretējā virzienā.
- 5.-8. t.** Meitas grieļ dārziņu deļas ceļam pretējā virzienā. Puiši deļo ap dārziņu deļas ceļā virzienā. Meitas atlaiļ rokas, un divi pāri nostāļas skatuves vienā pusē, divi — otrā (7. zīm.).
- 9.-16. t.** Atkārto 4. gāļiena 1.—8. t. darbības. Gāļiena beigās deļotāji izveido apli ar seļu pret centru.

Sestais gāļiens (I/16 t.)

- 1.-4. t.** Deļotāji ieliek rokas sānos un ar 8 gāļiena soļiem, grieļoties pa labi, virzās pa deļas ceļu (8. zīm.). 4. t. pēdeļā ceturtdaļā, stāvot ar muguru pret centru, piesit kreiso kāļu.
- 5.-8. t.** Ar 8 gāļiena soļiem grieļoties pa kreisi, virzās pret deļas ceļu. 8. t. pēdeļā ceturtdaļā, stāvot ar seļu pret centru, piesit labo kāļu.
- 9.-16. t.** Šie 8 deļotāji uzaicina pārēļos deļotāļus iesaistīties kopēļā deļā, grieļoties ar viņiem 4 polkas soļus labajos elkoņos, pēc tam — kreisajos.

Septītais gājiens (I/16 t.)

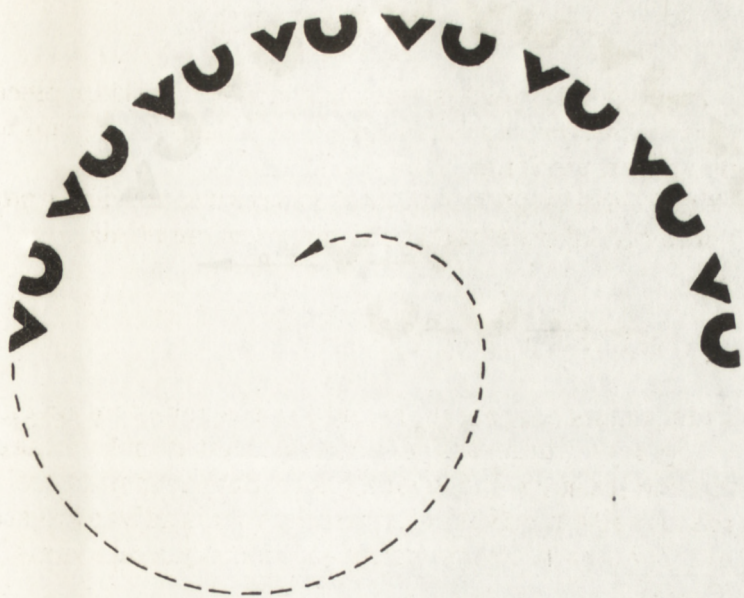
- 1.-8. t. Pāra puisis un meita, sadevušies vaļējā (vidukļa un plecu) aptvērienā (brīvās rokas sānos), ar 16 gājiena soļiem iet dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Pāri slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo apaļo polku pa dejas ceļu. Gājiena beigās rokas atlaiž.

Astotais gājiens (I/16 t.)

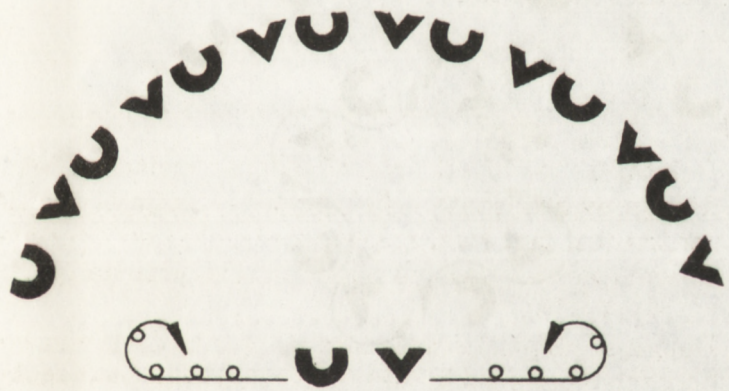
- 1.-8. t. Puiši dodas uz centru, sadod kreisās rokas un izveido zvaigznīti numerācijas kārtībā. Meitas stāv blakus saviem pušiem. Puiša labā roka sadota ar meitas kreiso roku, meitām brīvās rokas paceltas sānis galvas augstumā. Zvaigznīti 16 gājiena soļiem griež dejas ceļa virzienā (9. zīm.).
- 9.-16. t. Nepārskaitļa puiši atlaiž centrā sadotās rokas (ar meitu roka paliek sadota), pagriežas pret aizmugurē stāvošo pāri, kas sadotās rokas pacēlušī uz augšu, un izlien cauri. Visi pāri, kas lien cauri, sadod rokas, izveidojot aplīti, kurš virzās uz pretējo pusi nekā pāri, kas veido zvaigznīti (10. zīm.). Gājiena beigās visi nonāk savās vietās, kā uzsākot cauri lišanu.

Devītais gājiens (I/16 t.)

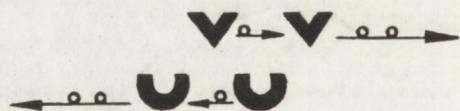
- 1.-8. t. Dejotāji rokas atlaiž, izveido 2 apļus: meitas — iekšējo ar seju uz āru (pret pušiem), puši — ārējo ar seju pret centru un, sadevuši rokas, griež apļus ar 16 gājiena soļiem (meitas — dejas ceļam pretējā virzienā, puši — pa dejas ceļu).
- 9.-16. t. Dejotāji ar 8 polkas soļiem griež apļus pretējos virzienos. Gājiena beigās apļi priekšplānā pārtrūkst, un izveidojas divi pusapļi. Visi paceļ rokas uz augšu (meitas plecu augstumā, puši — galvas augstumā).

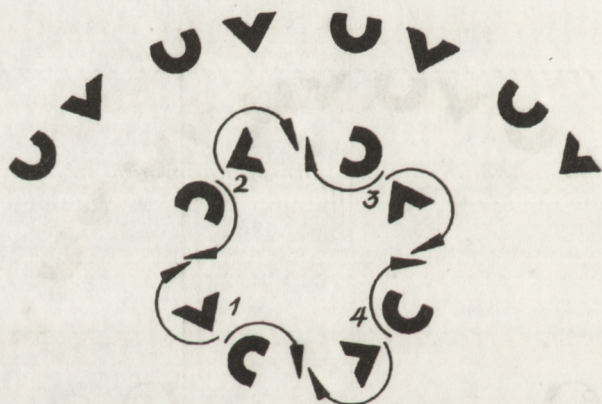
1. zīm.

2. zīm.

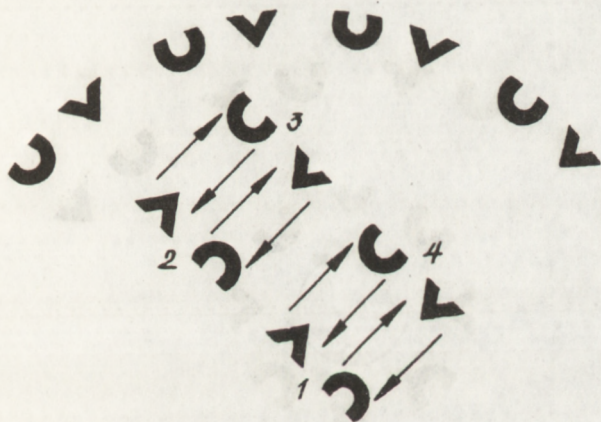
3. zīm.

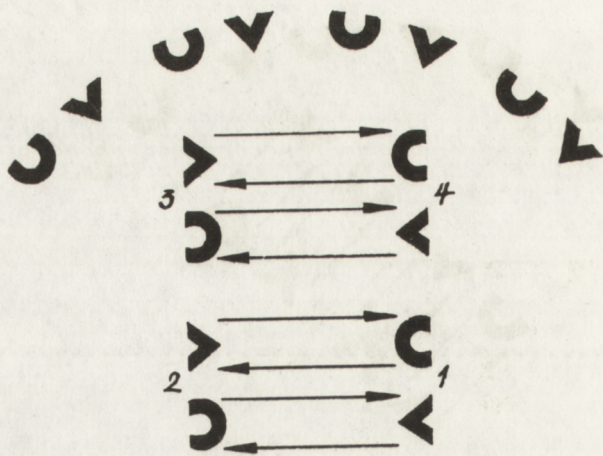
4. zīm.

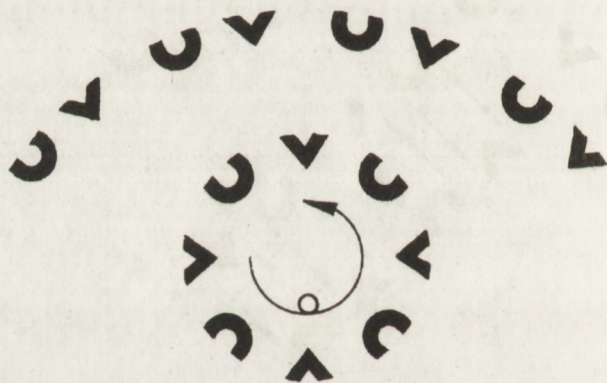
5. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Lancets

Polkas tempā

I

The first system of musical notation consists of two staves, treble and bass clef, in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The music begins with a first ending bracket labeled 'I' over the first measure. The melody in the treble clef starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass clef accompaniment starts with a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The system concludes with a double bar line.

The second system of musical notation continues the piece. The treble clef features a series of chords: a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass clef features a series of eighth notes: G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2. The system concludes with a double bar line.

The third system of musical notation continues the piece. The treble clef features a series of chords: a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass clef features a series of eighth notes: G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2. The system concludes with a double bar line.

The fourth system of musical notation continues the piece. The treble clef features a series of chords: a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass clef features a series of eighth notes: G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2, G2, A2, B2. The system concludes with a double bar line.

II

First system of a piano score. The right hand (treble clef) plays a sequence of chords: a triad of G4, B4, D5, followed by a dyad of G4, B4, then a triad of G4, B4, D5, and finally a dyad of G4, B4. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: a dyad of G3, B3, followed by a triad of G3, B3, D4, then a dyad of G3, B3, and finally a triad of G3, B3, D4. The system concludes with a double bar line.

Second system of a piano score, identical to the first system. The right hand (treble clef) plays a sequence of chords: a triad of G4, B4, D5, followed by a dyad of G4, B4, then a triad of G4, B4, D5, and finally a dyad of G4, B4. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: a dyad of G3, B3, followed by a triad of G3, B3, D4, then a dyad of G3, B3, and finally a triad of G3, B3, D4. The system concludes with a double bar line.

Third system of a piano score. The right hand (treble clef) plays a sequence of chords: a triad of G4, B4, D5, followed by a dyad of G4, B4, then a triad of G4, B4, D5, and finally a dyad of G4, B4. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: a dyad of G3, B3, followed by a triad of G3, B3, D4, then a dyad of G3, B3, and finally a triad of G3, B3, D4. The system concludes with a double bar line.

Fourth system of a piano score. The right hand (treble clef) plays a sequence of chords: a triad of G4, B4, D5, followed by a dyad of G4, B4, then a triad of G4, B4, D5, and finally a dyad of G4, B4. The left hand (bass clef) plays a sequence of chords: a dyad of G3, B3, followed by a triad of G3, B3, D4, then a dyad of G3, B3, and finally a triad of G3, B3, D4. The system concludes with a double bar line.

Sorkonais duobuleņš

8 meitām

Apdari veidojusi un pierakstījusi Elga Drulle pēc Annas Ikaunieces izpildījuma Izvaltā, Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Pierakstīta ap 1958. gadu.

Deju izpilda dziesmas pavadījumā.

Sorkonaisi duobuleņis,
Kuo sorkonis nazīdēji?
Slovonaisi tāva dāls,
Kuo ar gūdu nadzeivoj'?

Sorkonajam duobuleņam
Tuorpi saknes izāduši.
Slovonajam tāva dāl'
Suns aiz uodas mugurā.

Dejai 4 gājieni. Taktsmērs — 4/4 un 2/4. Dejā izmantots t. s. Latgales polkas solis, pievilciena polka bez palēciena, izšūpojojties pēdās un ceļos, un «Duobuleņa» pamatsolis. Dejas raksturs ir mierīgs un melodija saistoša. Tas mudina pat vecākos ļaudis izlocīt kājas, tāpēc nereti vecie vīri arī sāk deju.

Meitas izveido apli ar seju dejas ceļa virzienā, rokas sānos.

Pirmais gājiens (12 t.)

- 1.-4. t. Ar 2 «Duobuleņa» pamatsolīem, sākot ar labo kāju, iet pa dejas ceļu.
- 5.-8. t. Blakus stāvošās meitas pagriežas viena pret otru un ar 4 polkas solīem griežas labajos elkoņos. Brīvās rokas sānos.

- 9.-12. t. Ar 4 polkas soļiem griežas kreisajos elkoņos. 12. t. beigās, sadodot rokas, izveido dārziņu.

Otrais gājiens (12 t.)

- 1.-4. t. Ar 2 «Duobuleņa» pamatsoliem griež dārziņu pret dejas ceļu.
- 5.-8. t. Meitas centrā sadod kreisās rokas, izveidojot zvaigznīti, brīvās rokas sānos, un 4 polkas soļiem griež zvaigznīti dejas ceļa virzienā.
- 9.-12. t. Sadod centrā labās rokas un 4 polkas soļiem griež zvaigznīti pret dejas ceļu. 12. t. beigās meitas nostājas aplī ar muguru uz centru un sadod rokas dārziņā.

Trešais gājiens (12 t.)

- 1.-4. t. Ar 2 «Duobuleņa» pamatsoliem griež dārziņu dejas ceļa virzienā.
- 5.-12. t. Pagriezušās pa labi, meitas izveido 2 dārziņus, katrā pa 4 (1. zīm.). Skatuves labās puses dārziņu ar 8 polkas soļiem griež dejas ceļa virzienā, bet kreisās puses dārziņu — pret dejas ceļu. 12. t. beigās meitas izveido kopēju apli numerācijas kārtībā: nepārskaitļu meitas ar seju pret centru, pārskaitļa meitas — ar seju uz āru, rokas sānos (2. zīm.).

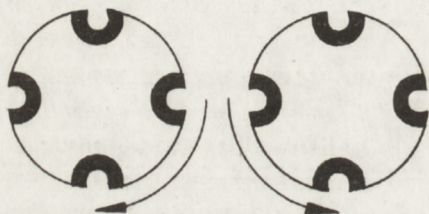
Ceturtais gājiens (12 t.)

- 1.-2. t. Nepārskaitļa meitas ar «Duobuleņa» pamatsoli dodas uz centru, pārskaitļa meitas — uz āru.
- 3.-4. t. Nepārskaitļa meitas trešo «Duobuleņa» pamatsoli sāk virzienā uz āru, pārskaitļa meitas — uz centru. 4. t. beigās meitas atgriežas savās vietās.
- 5.-12. t. Meitas pagriežas viena pret otru (1. pret 2., 3. pret 4. utt.) un ar polkas soli izpilda viju.

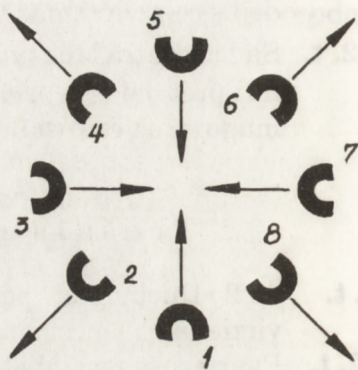
«Duobuleņa» pamatsolis

Izpilda 2 taktis.

1. t. Divi gājiena soļi, sākot ar labo kāju.
2. t. «Viens» — solis ar labo kāju, «divi» — solis ar kreiso kāju aizmugurē labajai kājai, pietupstoties uz kreisās kājas. Dejojāji pagriežas 180° pa kreisi. Kustību turpina atkal sākot ar labo kāju.

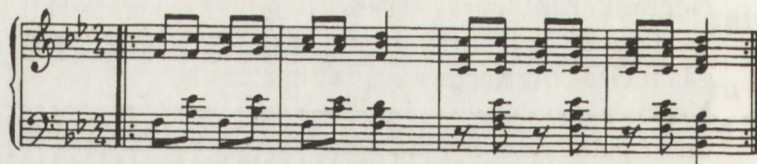
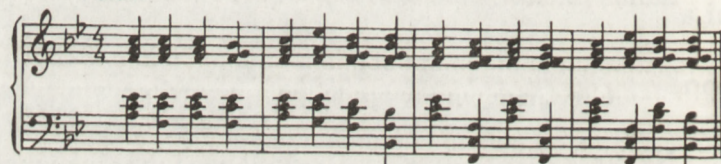
1. zīm.

2. zīm.

Sorkonais duobuleņš

Palēni

Jēkabs Ķiburs-Novadnieks

dzimis 1897. gadā Bārtas pagastā, miris 1972. gadā. Ar tautas dziesmām un folkloru iepazinies ganu gaitās — kopā ar kādu sievieti ganīdami govīs, abi dziedājuši. Vēlākos gados, strādādams Liepājas policijā par rakstvedi, Jēkabs Ķiburs piedalījies Liepājas teātra operas uzvedumos, dziedājis korī un cerējis kļūt par aktieri. Šī iecere tomēr nepiepildījās, un Jēkabam Ķiburam radās doma pašam veidot etnogrāfiskus uzvedumus. 1929. gadā Liepājā Latviešu biedrības namā notika Jēkaba Ķibura uzveduma «Kāzas Dižgūdos» pirmizrāde. To uzskata par Bārtas etnogrāfiskā ansambļa aizsākumu. Jēkabs Ķiburs sarakstījis scenārijus 17 uzvedumiem. Uzvedums «Kā Nicā ķekatās lec» 1934. gadā izskanēja Rīgas radiofonā. 1955. gadā ar uzvedumu «Vakars Bārtas kolhozā» Jēkabs Ķiburs piedalījās Latviešu literatūras un mākslas dekādē Maskavā. 1957. gadā notika uzveduma «Sendienu dziesma» pirmizrāde. Trīs cēlienos izrādītas precību ieražas no pūra locīšanas līdz pūra pārvešanai, ko Jēkabs Ķiburs iekļāva savās jaunrades dejās. Šajā krājumā ietvertas visas iepriekš publicētās dejas. Pirmpublicējums dejasi «Kazasbuki».

Publicēto J. Ķibura deju saraksts

Visām dejām pirmuzvedums Bārtas ciema etnogrāfiskajā ansablī. Vienkopus tās dejas uzvedumā «Vakarēšana kolhozā «Bārta»» 1955. gadā (izņemot «Kazasbuki»).

1. MUŠKADRILIS — tautas dejas apdare. Jāņa Ķepīša muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Pierakstīta 1950. gadā. Dejota 3. (1955. g.), 9. (1985. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1972. gadā, Gulbenē, Tukumā, Stučkā 1983. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1952, 22.—28. lpp.; Dejas. R., 1954, 123.—129. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 16.—23. lpp.

2. DIVPADSMITDANCIS — Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare.
Deja 8 meitām un 4 puisiem. Pierakstīta 1955. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1956., 46.—50. lpp.; X latviešu deju svētki. Sešdancis. Divpadsmitdancis. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs, 1989, 13.—23. lpp.

3. SIEVU POLKA — Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare.

Deja 8 sievām. Pierakstīta 1955. gadā. Dejota 9. republikas Deju svētkos 1985. gadā, zonālajos deju svētkos Gulbenē, Stučkā, Ventpili 1983. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 40.—45. lpp.

Muškadrilis

8 pāriem

Bārtas novada tautas dejas Jēkaba Ķibura horeogrāfiskajā apdarē. Jāņa Ķepīša muzikālā apdare. Pierakstījis B. Miļēvičs 1950. gadā.

Dejai 9 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti pievilciena, sīkās polkas un gājiena soļi.

Meitām aiz ņebura aizbāzts kabatas lakatiņš tā, lai daļa lakatiņa būtu redzama. Pirmo pāru meitām aiz ņebura aizbāzts arī 2 metrus garš saritināts linu dvielis.

Dejotāji nostājas četrstūra grupā.

Pirmais gājiens (I/24 t.)

1.—4. t. Pirmie pāri nostājas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām un 7 sikiem, viegliem pievilciena (galopa) soļiem dodas viens otram pretim (*I. zīm.*). Meitas sāk ar labo, puīši — ar kreiso kāju. Otrie pāri stāv uz vietas. Puišiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos.

4. t. «divi» — meitas piesit labo kāju blakus kreisajai, puīši — kreiso blakus labajai. Sadotās rokas paceļ.

5.—8. t. Pirmie pāri aptveras spoguļattēlā (puisi ar kreiso roku apņem meitu jostas vietā, labo roku sadod ar meitas kreiso roku, meita labo roku uzliek uz puīša kreisā pleca) un atkārtoti 1.—4. t. darbības, ejot atpakaļ uz savām vietām. Meitas sāk ar kreiso, puīši — ar labo kāju. 8. t. beigās sadotās rokas uz augšu neceļ, tikai piesit kāju (meitas — kreiso, puīši — labo).

9.—15. t. Pirmie pāri slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām, griežoties ar sīko polku pa labi, mainās vietām, dodot ceļu pa labi. Sadotās rokas paceltas.

- 16. t.** Pretējās vietās 3 reizes piesit kājas.
17.–24. t. Atkārto 9.—16. t. darbības; pirmie pāri, griezdamies pa kreisi, atgriežas savās vietās.

Otrais gājiens (I/24 t.)

- 1.–24. t.** Otrie pāri atkārto 1. gājiena darbības — pievilciena soļus uz centru un uz āru, vietu maiņu.

Trešais gājiens (I/24 t.)

- 1.–8. t.** Visi pāri vienlaicīgi atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības, virzoties uz centru un atpakaļ uz savām vietām.
9.–15. t. Visi pāri dejo apaļo polku, virzoties pa dejas ceļu. Sadotās rokas paceltas.
16. t. 3 reizes piesit kājas.
17.–24. t. Dejo apaļo polku, griežoties pa kreisi un virzoties pret dejas ceļu līdz savām vietām. 24. t., piesitot kājas, dejojāji nostājas aplī — puiši ar seju pa dejas ceļu, rokas sakrustotas pret krūtīm, meitas pretī puišiem, ar muguru pa dejas ceļu, rokas sānos (2. zīm.).

Ceturtais gājiens (II/16 t.)

- 1.–8. t.** Dejojāji gājiena soļiem, sākot ar labo kāju, izpilda viju (sēnēs iešanu, 2. zīm.). Cits citam garām iet, saskaroties ar labajiem pleciem un saskatoties; ar nākošo dejojāju mainās, saskaroties ar kreisajiem pleciem. Puiši soļo raitā, stingrā solī, meitas — vijīgi, tērpam plandoties. 8. t. katrs puisis satiek savu meitu.
9.–16. t. Partneri sadod labos elkoņus (brīvās rokas sānos) un, ar gājiena soļiem griežoties, izveido 2 kolonnas, katrā skatuves malā vienu (3. zīm.).

Piektais gājiens (III/16 t.)

- 1.-8. t. Meitas ar labo roku strauji satver kabatas lakatiņu un, augstu paceļot roku, pasniedz puisim lakatiņa stūri, ko viņš satver ar labo roku. Kreisās rokas sānos. Visi dejo polku uz centra līniju. Skatuves kreisajā malā stāvošās meitas griežas uz kreiso pusi, bet labajā malā — uz labo pusi (3. zīm. bultas). Puiši seko meitām negriežoties. 8. t. meitas līnijās viena pret otru piesit 3 reizes kājas.
- 9.-14. t. Puiši 6 polkas soļiem dejo atmuguriski uz skatuves malām, meitas seko, griežoties pretējos virzienos (4. zīm.).
- 15.-16. t. Pāri ar 2 polkas soļiem apgriežas uz vietas pret dejas ceļu. Puiši paliek ar muguru pret centru un sakrusto rokas pret krūtīm. Meitas paliek ar seju uz centru, kreisā roka sānos (4. zīm. pārtrauktās līnijas).

Sestais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-7. t. Puiši 7 polkas soļiem dejo atmuguriski uz centra līniju (5. zīm.), kamēr saskaras ar mugurām.
8. t. 3 reizes piesitot kājas, apgriežas (griežas pret skatītājiem) ar seju viens pret otru. Meitas tajā laikā stāv uz vietas, kreisā roka sānos, labajā kabatas lakatiņš, kuru vēdina gar seju.
- 9.-10. t. Puiši apgriežas ar seju pret meitām un dejo polku pie savām meitām.
11. t. Griežoties uz skatītāju pusi, apgriežas ar seju pret centra līniju.
12. t. 3 reizes piesit kājas.
- 13.-16. t. Puiši atkārti 9.—12. t. darbības. 16. t., piesitot kājas, nostājas blakus savām meitām un pagriežas ar seju pret centru. Meitas vēdina ar kabatas lakatiņiem.

Septītais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-7. t. Meitas ar 7 polkas soļiem taisnās līnijās dejo viena otrai

pretī. Kreisā roka sānos, labā ar lakatiņu pacelta lokveidīgi virs galvas. Labo roku mūzikas ritmā vērē, pirmoreiz virzienā pret skatītājiem (6. zīm. bultas). Puiši stāv uz vietas, rokas sakrustotas pret krūtīm.

8. t. Meitas stāv ar seju viena pret otru, 3 reizes piesit kājas. Rokas sānos.

9.-16. t. Meitas atkārt 1.—8. t. darbības, dejojot atmuguriski atpakaļ uz savām vietām (6. zīm. pārtrauktās bultas). Piesitot kājas, meitas pagriežas ar seju pret skatītājiem. Puiši stāv uz vietas, rokas sakrustotas pret krūtīm.

Astotais gājiens (IV/16 t.)

1. t. Meitas ar polkas soli sadejo kopā pa 4 (7. zīm. bultas).

2. t. 1. meita ar labo roku paceļ divieli un pasviež (atritina) galu 7. meitai, bet 2. meita — 4. meitai, kas satver vienu divieļa galu, otrs paliek sviedējai rokā.

3.-4. t. Dvieļus sviež 6. meita 8. un 5. meita 3. 8. un 3. meita satver divieļu galus un pārmet pirmajiem divieļiem krustām pāri. Kreisajā pusē stāvošajām meitām divieļi labajā rokā, labajā pusē stāvošajām — kreisajā. Dvieļus meitas tur zemu nolaistus.

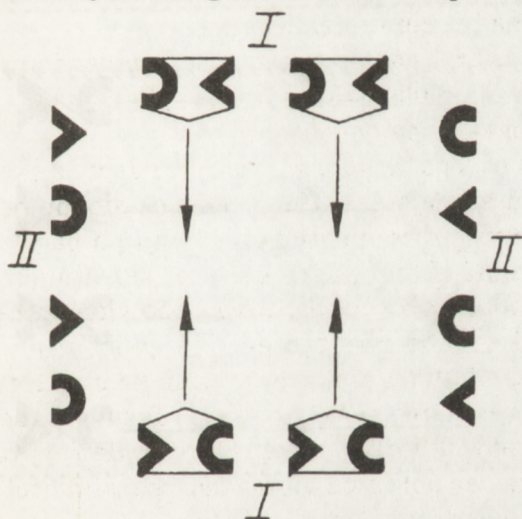
5.-8. t. Meitas ar 4 polkas soļiem griež aplūš vienu reizi apkārt (kreisajā pusē stāvošās pret dejas ceļu, labajā pusē stāvošās — pa dejas ceļu).

Puiši tajā pašā laikā pagriežas ar seju uz skatuves dibenplānu un dejo polku uz skatuves dibenplāna vidu. Abu kolonnu puišiem satiekoties, viņi pa pāriem (no katras kolonnas viens) pagriežas pret skatītājiem un, augstu izceļot iekšējās rokas, uzliek tās viens otram uz pleca. Brīvās rokas gar sāniem. Tā puiši dejo uz skatuves priekšplānu (7. zīm.). 8. t. puiši ar plašu vēzienu rokas atbrīvo un apgriežas ar seju pret savām meitām.

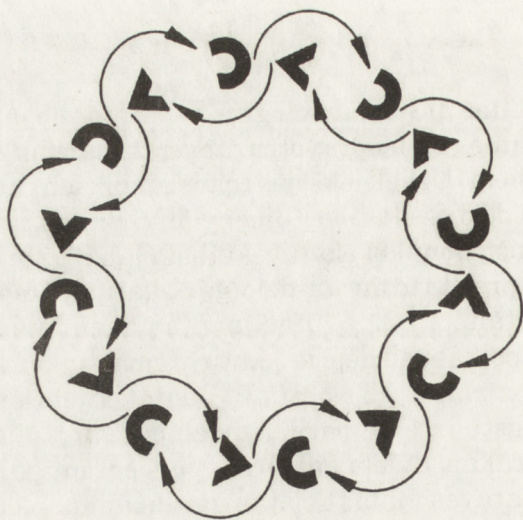
9.-16. t. Meitas veikli paceļ divieļus augšā, izstiepj tos un strauji griežas ar polku uz vietas zem paceltās rokas (8. zīm.). Puiši katrā taktī sit plaukostas.

Devītais gājiens (III/16 t.)

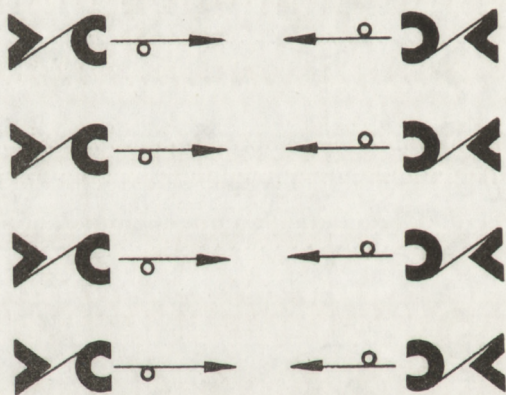
- 1.–4. t.** Meitas ar polkas soli griežas uz pretējo pusi. Puiši, griezdamies viens pret otru, apgriežas ar muguru pret skatītājiem. Uzliek iekšējās rokas atkal viens otram uz pleciem un dežo uz skatuves dibenplānu. Brīvās rokas gar sāniem.
- 5.–8. t.** Puiši, nonākot skatuves dibenplānā, rokas atlaiž, sakrusto pret krūtīm un dežo gar skatuves malām uz savām vietām. 1., 2., 5. un 6. meita paņem dvieļus, un meitas ar polkas soli dežo uz skatuves malām pie saviem puišiem (9. zīm.). 1., 2., 5. un 6. meita saņem dvieļa galus un, augstu izceļot, pārliiek dvieli pār sava puīša plecu tā, lai garākais dvieļa gals būtu puīšiem mugurpusē. Skatuves malās deļotāji gar labajiem pleciem apmainās vietām tā, lai puīši nostātos ar muguru pret centru un meitas viņiem pretim.
- 9.–16. t.** Meitas paņem labajā rokā lakatiņu un nostājas ar saviem puīšiem slēgtajā aptvērīenā ar sānis sadotām rokām. Sadotās rokas paceltas augšā. Pāri dežo apaļo polku deļas ceļa virzienā. Apdeļojuši vienu apli, visi aizdeļo no skatuves. Gāļiena beigās ieteicams tempu kāpināt.

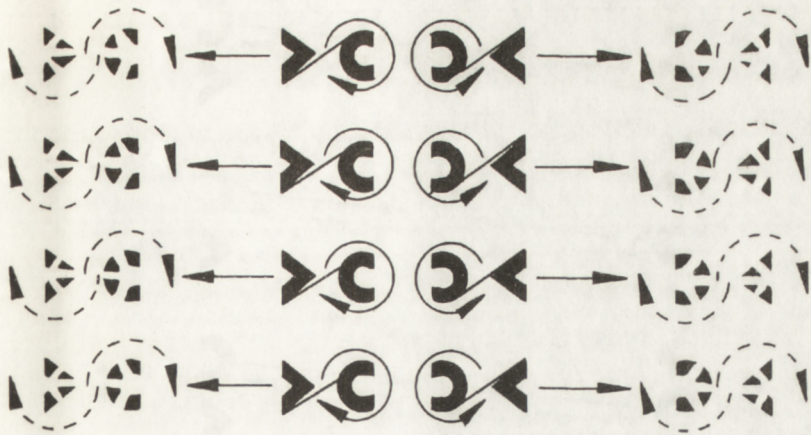
1. zīm.

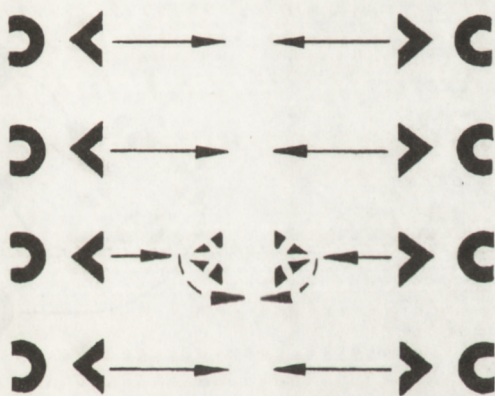
2. zīm.

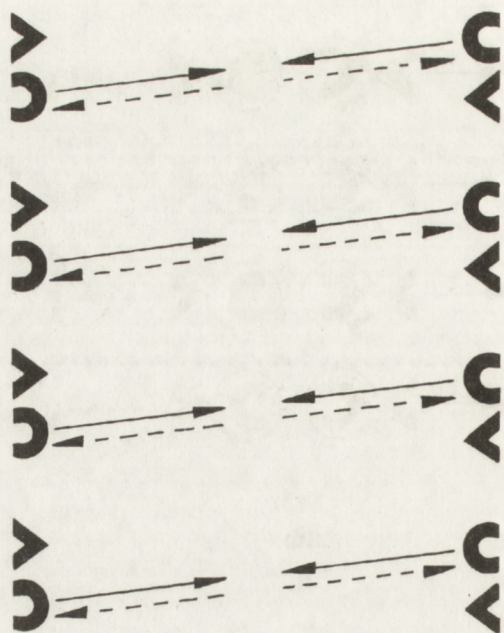
3. zīm.

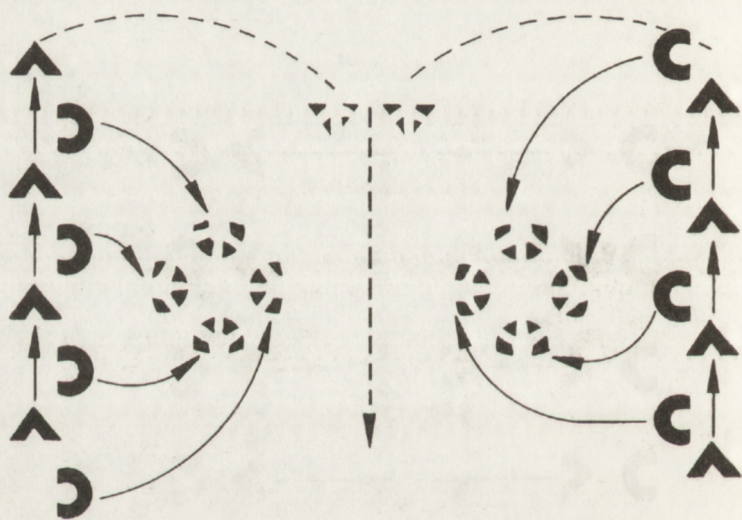
4. zīm.

5. zīm.

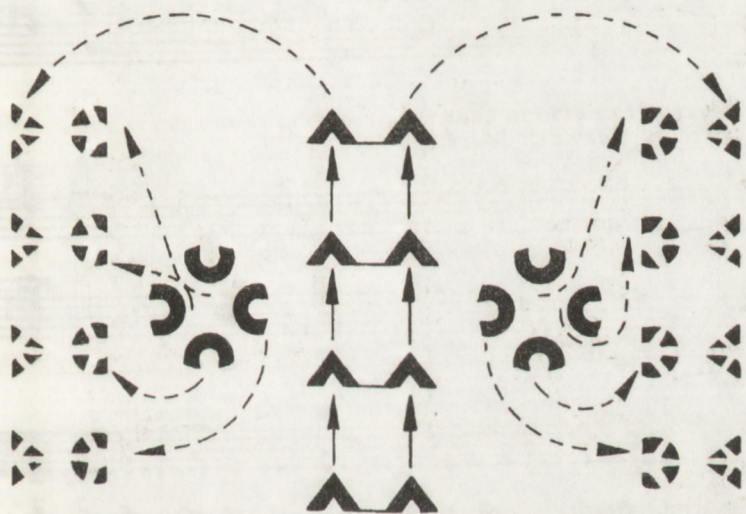
6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

Muškadrilis

1 Polkas tempā

The first system of musical notation for 'Muškadrilis' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music, primarily consisting of eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, featuring a steady accompaniment of eighth notes.

The second system of musical notation continues the piece with two staves. The upper staff in treble clef shows a continuation of the melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff in bass clef provides a consistent accompaniment of eighth notes.

The third system of musical notation continues the piece with two staves. The upper staff in treble clef shows the melodic line, and the lower staff in bass clef provides the accompaniment. The piece concludes this system with a double bar line.

|| Akcentēt uz smago daļu
Bārtas mūzika ir bez fa #

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff in treble clef features a melodic line with accents over the notes. The lower staff in bass clef has a more complex accompaniment with chords and rests, reflecting the instruction 'Bārtas mūzika ir bez fa #'.

The fifth and final system of musical notation consists of two staves. The upper staff in treble clef continues the accented melodic line. The lower staff in bass clef features a complex accompaniment with chords and rests.

III

First system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature is one sharp (F#). The first measure contains a block chord in the treble and a bass line. The second measure continues the bass line. The third measure has a key signature change to two sharps (F# and C#) and continues the bass line. The fourth measure is a first ending, marked with a '1.' above the treble staff, leading to a repeat sign.

Second system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature is one sharp (F#). The first measure is a second ending, marked with a '2.' above the treble staff. The second measure has a piano dynamic marking (*p*) and continues the bass line. The third and fourth measures continue the bass line.

Third system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature changes to two flats (Bb and Eb). The first measure is a first ending, marked with a '1.' above the treble staff. The second measure is a second ending, marked with a '2.' above the treble staff. The third measure has a forte dynamic marking (*f*) and contains a block chord in the treble. The fourth measure continues the bass line.

Fourth system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature is two flats (Bb and Eb). The first measure is a first ending, marked with a '1.' above the treble staff. The second measure is a second ending, marked with a '2.' above the treble staff. The third measure has a forte dynamic marking (*f*) and contains a block chord in the treble. The fourth measure continues the bass line.

Fifth system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature is two flats (Bb and Eb). The first measure is a first ending, marked with a '1.' above the treble staff. The second measure is a second ending, marked with a '2.' above the treble staff. The third measure has a key signature change to one sharp (F#) and contains a block chord in the treble. The fourth measure continues the bass line.

Divpadsmitdancis

Deja 8 meitām un 4 puisiem (četriem trijniekiem).

Sena Bārtas dejas Jēkaba Ķibura horeogrāfijā, Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare, Voldemāra Novicka apraksts. Pierakstīta 1955. gadā.

Dejai 9 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots divsoļu valsis, trīs viegli piesitieni. Visus gājienus sāk ar kreiso kāju.

Dejotāji nostājas virknē labās malas 3. kulisēs. Katram puisim divas meitas. Virknes galos stāvošajiem dejotājiem brīvās rokas sānos.

Uznāciens (III/16 t.)

- 1.-16. t.** Dejotāji ar divsoļu valsi dejo pa dejas ceļu apkārt skatuvei. Uznāciena beigās nostājas pa trijniekiem, kā parādīts *1. zīm.* Puisis labo roku krusto pāri kreisajai un ar labo roku satver kreisajā pusē stāvošās meitas labo roku, bet ar kreiso — labajā pusē stāvošās meitas kreiso roku. Meitām brīvās rokas sānos.

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t.** 1. un 3. trijnieks ar 4 divsoļu valša soļiem dodas viens otram pretī (*1. zīm. bultas*).
- 5.-6. t.** 1. un 3. trijnieks ar to pašu soli atkāpjas savās vietās.
- 7.-8. t.** 1. un 3. trijnieka meitas ar 2 divsoļu valša soļiem mainās vietām (*2. zīm.*). Puisis atver sadotās rokas sānis, palīdzot meitām apmainīties. 8. t. rokas atlaiž, un meitas, griezdamās pret puisi, apgriežas ar seju pret centru.

Puisis pārkrusto rokas un sadod ar meitām kā dejas sākumā.

- 9.-16. t.** 1. un 3. trijnieks atkārto 1.—8. t. darbības un pēdējā taktī nonāk savās vietās.
2. un 4. trijnieks, stāvot uz vietas, visu gājienu šūpojas.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-2. t.** 1. un 3. puisis, sasitot plaukstas, ar divsoļu valša soli dodas viens otram pretim.
- 3.-4. t.** Abi puīši griežas labajos elkoņos (3. zīm.).
- 5.-6. t.** Ar to pašu soli puīši dodas pie pretējā trijnieka 2. meitas.
- 7.-8. t.** Griežas ar meitu labajos elkoņos (4. zīm.).
- 9.-12. t.** 1. un 3. puisis atkārto 1.—4. t. darbības, dodas uz centru un griežas labajos elkoņos.
- 13.-16. t.** Atkārto 5.—8. t. darbības, puīši dodas atpakaļ pie savām meitām un griežas ar 1. meitu labajos elkoņos (5. zīm.).
16. t. rokas atlaiž, un 1. meita palecoties strauji apgriežas pa labi ar seju pret centru. Puisis, 3 reizes viegli piesitot kāju, ieiet starp meitām un 16. t. beigās sadod rokas kā dejas sākumā.

Trešais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t.** 1. gājiena darbības atkārto 2. un 4. trijnieks (pretī dejošanu un vietu maiņu meitām).
1. un 3. trijnieks, stāvot uz vietas, šūpojas.

Ceturtais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t.** 2. un 4. puisis atkārto 2. gājiena darbības (griešanos elkoņos). Pārējie šūpojas.

Piektais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t.** 1. gājiena darbības atkārto visi 4 trijnieki reizē (pretī dejošanu un vietu maiņu meitām: 6. zīm.). 16. t. beigās nostājas, kā parādīts 7. zīm.

Sestais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t. Puiši atkārtο 1. gājiena darbības, tikai virzoties, kā parādīts 7. zīm.; griežas labajos elkoņos viens ar otru, tad ar 2. meitām, viens ar otru un ar 1. meitām.

Septītais gājiens (III/32 t.)

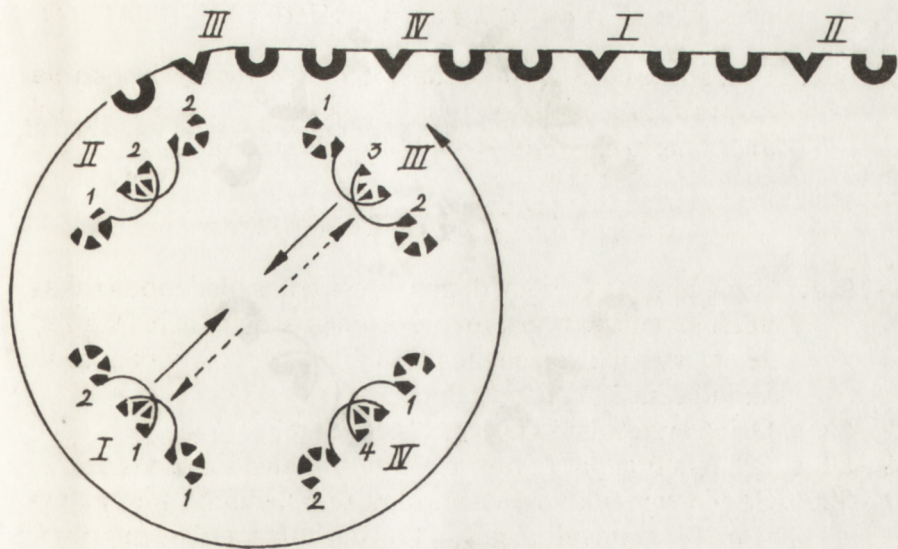
- 1.-16. t. Puiši ar divsoļu valsi dodas uz centru, sadod labās rokas, veidojot sudmaliņas, un griež tās pret dejas ceļu (8. zīm.). 16. t., viegli 3 reizes piesitot kājas, apgriežas pa labi un sadod centrā kreisās rokas.
- 17.-28. t. Griež sudmaliņas dejas ceļa virzienā.
- 29.-30. t. Puiši dodas pie savām meitām un ielec starp viņām.
- 31.-32. t. Sadod rokas kā dejas sākumā un pārmaina meitas vietām. 32. t., viegli piesitot 3 reizes kājas, puisis apgriežas pa labi ar seju pret centru (9. zīm.). Meitas tajā laikā (1.—16. t.) slēgtajā vidukļa aptvērienā, griežoties pa labi, ar divsoļu valsi dejo pret dejas ceļu, pēc tam (17.—30. t.), turpinot griezties pa labi, virzās dejas ceļa virzienā līdz savām vietām, kur, sadevušas rokas ar savu puisī (31.—32. t.), apmainās vietām (9. zīm.).

Astotais gājiens (I, II/32 t.)

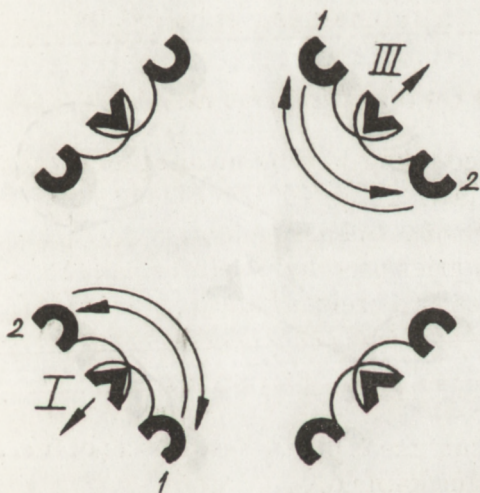
- 1.-15. t. Visi sadod rokas dārziņā un ar divsoļu valša soli griež to dejas ceļa virzienā (10. zīm.).
16. t. Visi apgriežas apkārt pa labi.
- 17.-31. t. Dārziņu griež pret dejas ceļu.
32. t. Puiši piesit trīs reizes kājas.

Devītais gājiens (III/32 t.)

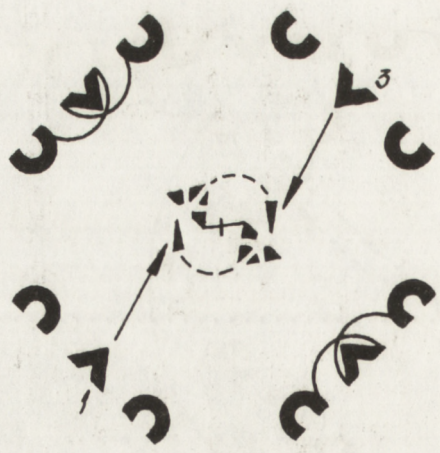
- 1.-16. t. Pirmā trijnieka 1. meita ved visus dejojājus pa dejas ceļu, tinot viņus kamolā.
- 17.-32. t. Virzoties pret dejas ceļu, kamolu iztin un aizved visus projām no skatuves.

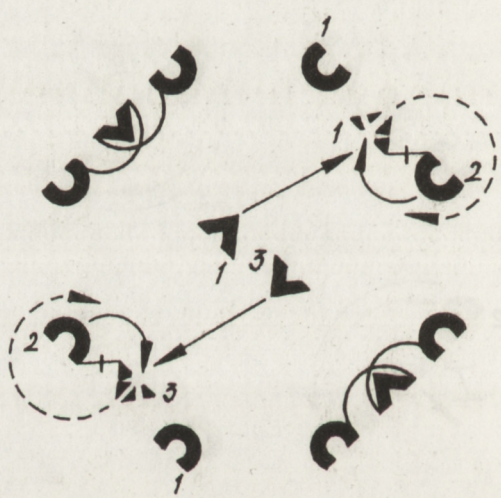
1. zīm.

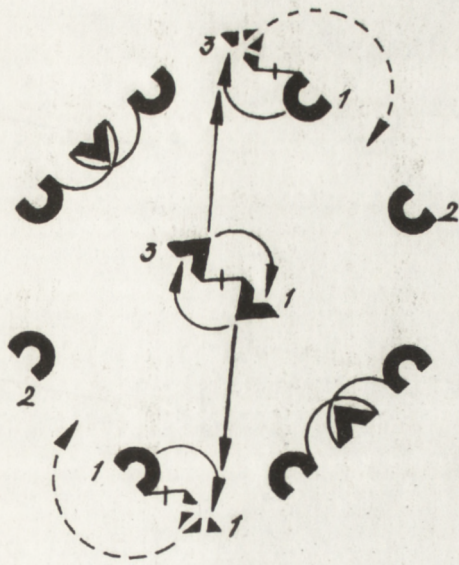
2. zīm.

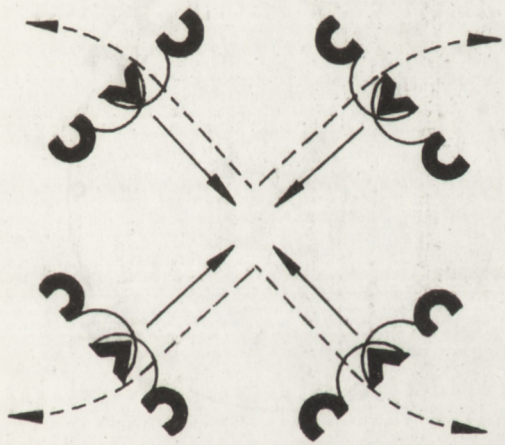
3. zīm.

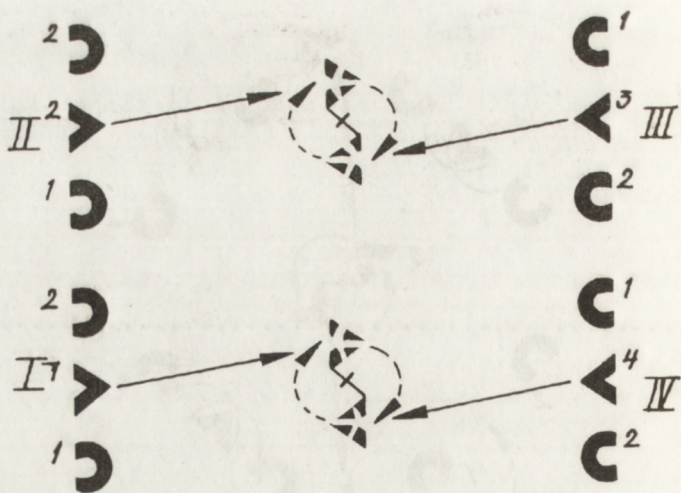
4. zīm.

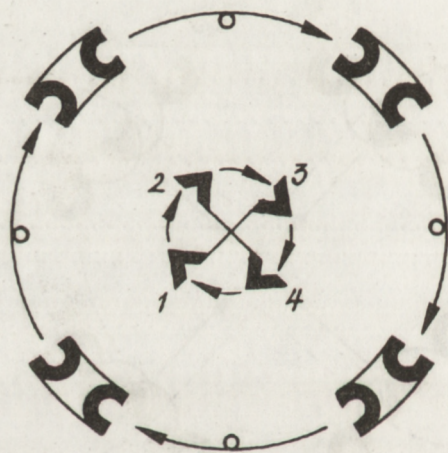
5. zīm.

6. zīm.

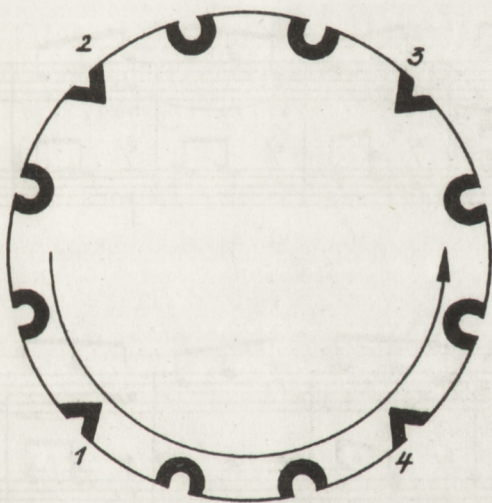
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Divpadsmittancis

Pasmagi

The musical score is written for piano and bass. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The first system includes dynamic markings of *f* and *mf*, and a first ending bracket labeled 'I'. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system is marked with a second ending bracket labeled 'II' and features a rhythmic pattern of eighth notes in the bass line. The fourth system concludes the piece with similar rhythmic patterns in both staves.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 7/8. The music consists of several measures with various rhythmic patterns and chordal structures.

Second system of musical notation, including first and second endings. The first ending is marked '1.' and the second ending is marked '2.'. A section of the music is marked 'III'. The key signature remains two sharps and the time signature is 7/8.

Third system of musical notation, continuing the piece with a treble and bass staff. The key signature is two sharps and the time signature is 7/8.

Fourth system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The key signature is two sharps and the time signature is 7/8.

Fifth system of musical notation, including first and second endings. The first ending is marked '1.' and the second ending is marked '2.'. The instruction 'Dal Segno' is written below the second ending. The key signature is two sharps and the time signature is 7/8.

Munsturis

Četriem trijniekiem (8 meitām un 4 puisiem)

Nicas un Bārtas deja Jēkaba Ķibura horeogrāfijā, Voldemāra Novicka apraksts, Tāļivalža Bērziņa muzikālā apdare. Pierakstīta 1955. gadā.

Dejai 8 daļas un 16 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti vienas kājas piesitieni pie otras, sīkā polka, tecīņus un galopa soļi.

Dejotāji stāv katrā skatuves pusē pa 2 trijniekiem virknē (1. zīm.). Puisim pie katras rokas stāv meita. Meitām brīvās rokas sānos. Aiz piebura aizbāzts mutautiņš, kura gali redzami.

Ievadā 3 akordi.

I daļa

Pirmais gājiens (I/8 t.)

1. t. Puisi, atsperoties ar kreiso kāju, palecas uz augšu, pavirzās viens otram pretim un izsit rakstu: labā, kreisā, labā, kreisā kāja (labā kāja mazliet priekšā kreisajai; 2. zīm.). Meitas izpilda sīkās polkas soli, aizgriežoties no puisa (1. meitas, sākot ar labo kāju, 2. — ar kreiso).
2. t. Puisi uz «viens-i» — piesit labo un kreiso kāju. «Di-vi» — piesit labo kāju blakus kreisajai. Meitas ar sīkās polkas soli pagriežas pret puisiem.
3. t. Pirmās meitas izdara 2 piesitienus ar labo kāju pie kreisās kājas potītes, bet otrās — ar kreiso kāju pie labās kājas potītes.
Puisi stāv uz vietas, neatlaižot rokas.
4. t. Meitas, saliecot ķermeni uz priekšu, ar 3 tecīņus soļiem pieskrien pie puisa; pirmās meitas tecīņus soli sāk ar labo kāju, otrās — ar kreiso (2. zīm.).

Puiši stāv uz vietas.

5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.

Otrais gājiens (II/8 t.)

1.-8. t. Puisis ar labo roku satver 1. meitu ap vidukli, bet ar kreiso — 2. meitu, iekšējās rokas meitas liek puisim uz pleciem, bet ar ārējām rokām viegli pietur svārkus (vaļējais aptvēriens). Trijnieki 8 sīkās polkas soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu (3. zīm.). 2. meitas strauji virzās uz priekšu, 1. meitas — atmuguriski atpakaļ, 8. t. beigās visi nostājas ar seju pret centru un sadod rokas dārziņā (4. zīm.).

II daļa

Trešais gājiens (I/8 t.)

1.-2. t. Visi dejojāji, sākot ar labo kāju, 4 galopa soļiem un lēcieni uz abām kājām griež dārziņu dejas ceļa virzienā.

3.-4. t. Puiši stāv uz vietas. Rokas aiz muguras, jostas vietā elkoņi satverti. 4. t. uz «di-vi» — stingri piesit labo kāju, stalti iztaisnojoties.

Meitas ieliek rokas sānos un, sākot ar kreiso kāju, ar 4 gājiena soļiem apgriežas pa labi vienu reizi apkārt (svārki uzpland).

5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības. 8. t. beigās trijnieki atrodas pretējās vietās.

Ceturtais gājiens (II/8 t.)

1.-8. t. Atkārto 2. gājiena darbības, griešanos (5. zīm.). 8. t. beigās dejojāji stāv, kā parādīts 5. zīm.

III daļa

Piektais gājiens (I/8 t.)

- 1.-4. t. Puiši, sākot ar kreiso kāju, vicinot rokām, ar 4 drasējošiem polkas soļiem dodas uz centru (5. zīm. pārtrauktās bultas).
5. t. 3. un 4. puisis ar lēcieni apgriežas pa labi ar seju pret savām meitām, 2. un 1. puisis tāpat apgriežas pa kreisi (5. zīm.).
- 6.-7. t. Puiši 4 palēciena soļiem dodas pie savām meitām un nostājas starp viņām.
8. t. 1. un 2. puisis ar lēcieni apgriežas pa labi, bet 3. un 4. — pa kreisi ar seju pret centru.
Meitas tai laikā: 1.—2. t. sadod rokas un izpilda 3 galopa soļus, virzoties uz skatuves dibenplānu. Skatuves kreisajā pusē stāvošās meitas galopu sāk ar kreiso kāju, bet labajā pusē stāvošās — ar labo kāju, 2. t. uz «divi» — piesit pretējo kāju. 3.—4. t. meitas ieliek rokas sānos un 4 gājiena soļiem apgriežas uz vietas vienu reizi apkārt: kreisās puses meitas — pa labi, labās puses — pa kreisi. 5.—8. t. atkārto 1.—4. t. darbības, virzoties uz skatuves priekšplānu. Nonākot savās vietās, kreisajā pusē esošās meitas apgriežas pa kreisi, bet labās puses meitas — pa labi (griežoties atstāj vietu savam puisim, kurš ielēks viņu vidū).

Sestais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 2. gājiena darbības, trijnieki griežas.

IV daļa

Septītais gājiens (I/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 1. gājiena darbības, puiši izsit rakstu.

Astotais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 2. gājiena darbības, trijnieki griežas.

V daļa

Devītais gājiens (I/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 3. gājiena darbības, dārziņu.

Desmitais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 2. gājiena darbības, trijnieki griežas. Griešanos nobeidz sākuma vietās. Puišiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām sānos.

VI daļa

Vienpadsmitais gājiens (I/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 5. gājiena darbības, puīšu gājienu uz vidu.

Divpadsmitais gājiens (II/8 t.)

- 1.-6. t. Atkārto 2. gājiena darbības, trijnieki griežas.
7.-8. t. Visi trijnieki ar 4 galopa soļiem virzās uz skatuves centru, veidojot kolonnu (6. zīm.). Tiklīdz dejotāji izveidojuši kolonnu, meitas izņem mutautiņus un strauji pasniedz vienu lakatiņa stūri puišiem (mutautiņiem jābūt grezniem, vienāda izmēra; puišiem mutautiņš jāsatver aiz pretējā stūra). Visi dejotāji, satvēruši lakatiņu stūrus, paceļ rokas plecu augstumā un, ātri izlīdzinoties, panāk uz skatuves priekšplānu.

VII daļa

Trīspadsmītais gājiens (I/8 t.)

- 1.-8. t. Visi dejotāji, sākot ar kreiso kāju, 8 polkas soļiem dodas atmuguriski uz skatuves dibenplānu. Dejotāji savā starpā turas pie lakatiņiem. Meitām brīvās rokas sānos. 1. t. meitas pagriežas pret puisiem, 2. t. — prom no puisiem utt. (6. zīm. pārtrauktās figūras un bultas).

Četrpadsmitais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. 1. un 3. trijnieks ar 8 sikās polkas soļiem dejo uz skatuves priekšplānu. Tajā pašā laikā 4. trijnieka 1. meita ar palēciena soļiem ved 4. trijnieku gar 1. trijnieka priekšpusi, virzoties pa dejas ceļu uz skatuves priekšplānu. 2. trijnieku ved 2. meita gar 1. trijnieka priekšpusi pret dejas ceļu uz skatuves dibenplānu. Sastopoties ar 4. trijnieku, ceļu dod pa labi (7. zīm.). Tālāk 4. trijnieka 1. meita savu virknīti izved caur 3. trijnieka 2. meitas un puīša sadotajām rokām; tajā pašā laikā 2. trijnieka 2. meita izved savu virknīti caur 3. trijnieka 1. meitas un puīša sadotajām rokām. Pēc tam 4. trijnieka 1. meita dejo uz skatuves priekšplānu gar 1. trijnieka 2. meitas kreiso plecu, ved savu virknīti zem 1. trijnieka puīša un 2. meitas paceltajām rokām un nostājas savā vietā. Vienlaikus 2. trijnieka 2. meita ved savu virknīti uz skatuves priekšplānu gar 1. trijnieka 1. meitas labo plecu, zem 1. trijnieka 1. meitas un puīša sadotajām rokām un nostājas savā vietā (8. zīm.).

VIII daļa

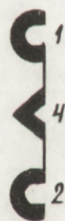
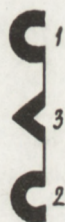
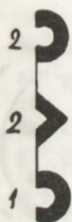
Piecpadsmitais gājiens (I/8 t.)

- 1.-8. t. Visi trijnieki, sākot polkas soli ar kreiso kāju, atmuguriski virzās uz skatuves dibenplānu: meitas griežas

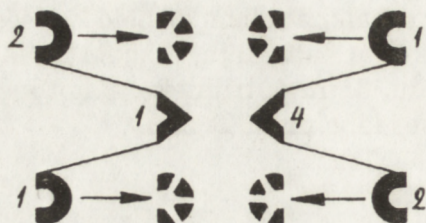
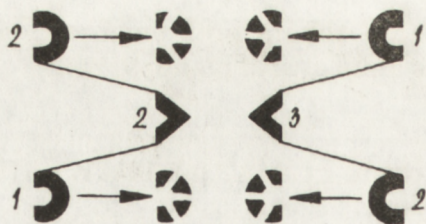
zem sadotām rokām pret puisī. Brīvās rokas sānos (griešanās laikā svārki pland; 9. zīm.).

Sešpadsmitais gājiens (II/8 t.)

- 1.-4. t. Trijnieki ar polkas soli virzās uz skatuves priekšplānu, meitas griežas zem sadotajām rokām uz pretējo pusi (9. zīm. pārtrauktās bultas).
- 5.-8. t. Trijnieki ar galopa soļiem aizdejo kulisēs: 1. un 2. trijnieks, sākot ar labo kāju, aizdejo pa labi uz skatuves kreiso malu, 3. un 4. trijnieks, sākot ar kreiso kāju, — uz skatuves labo malu (9. zīm.).

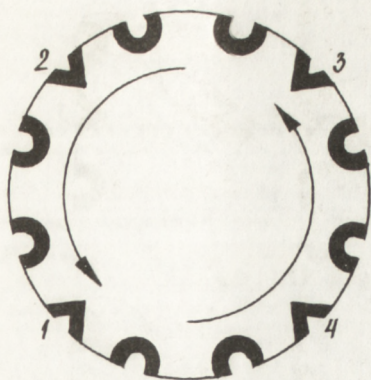
1. zīm.

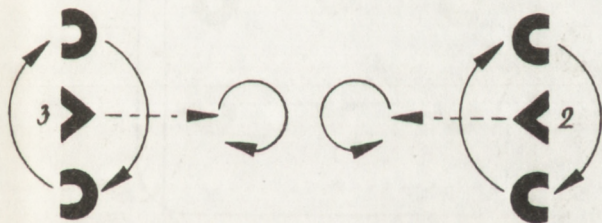
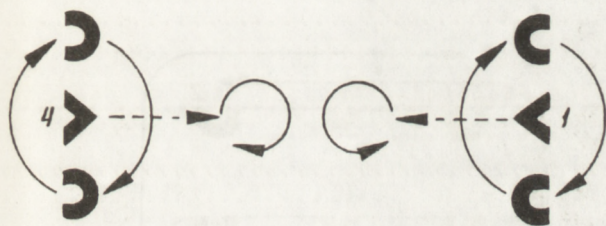
2. zīm.

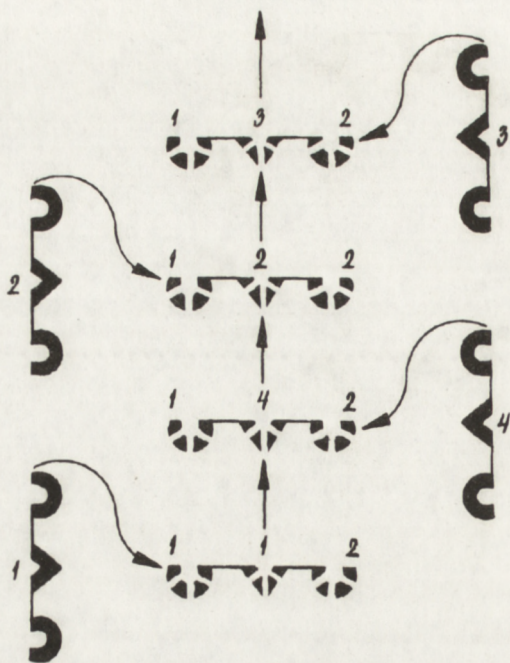
3. zīm.

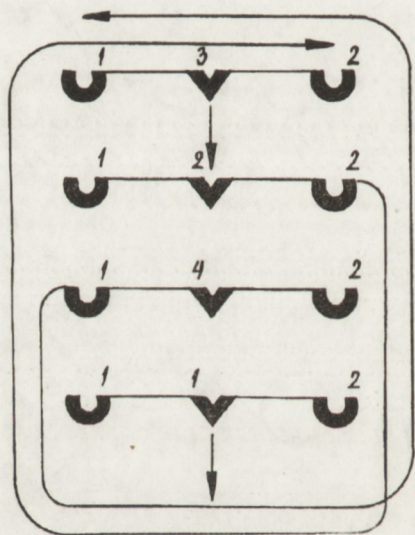
4. zīm.

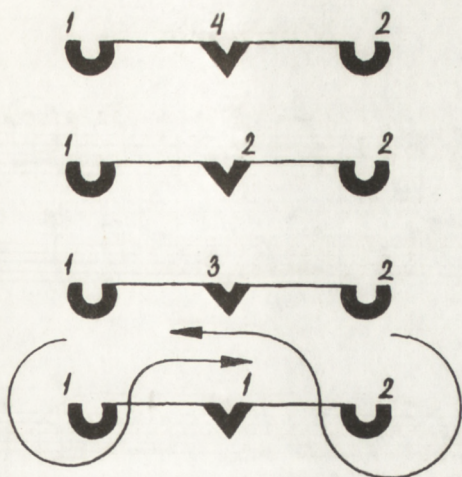
5. zīm.

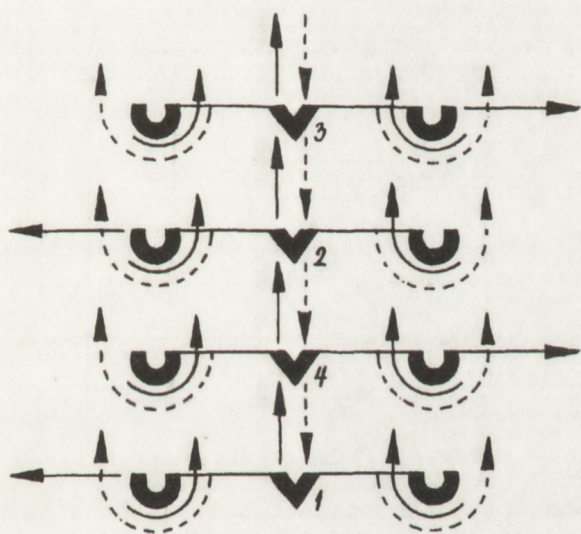
6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

Munsturis

Mēreni

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music, primarily consisting of chords and some eighth-note patterns. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It begins with a forte (*f*) dynamic marking and contains four measures of music, including a melodic line with eighth notes and some chords. The system concludes with a double bar line.

The second system of the musical score also consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains four measures of music, featuring a melodic line with eighth notes and some chords. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures of music, primarily consisting of chords and some eighth-note patterns. The system concludes with a double bar line.

Sievu polka

8 meitām

Jāņa Ķibura horeogrāfija, Tāļivalža Bērziņa muzikālā apdare. Ingridas Grabovskas-Saulītes apraksts. Pierakstīta Bārtas ciemā 1955. gadā.

Dejai 8 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti gājiena, polkas un galopa soļi.

Meitām Bārtas tērpi, kamzoļa labajā kabatiņā mutautiņš.

Dejas sākumā meitas stāv trešajās kulisēs pāros, mazliet pagriezušās viena pret otru. Katrā pusē 2 pāri, slēgtajā elkoņu ap-
tvērienā ar sānis sadotām rokām.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1-2. t. Ar 4 gājiena soļiem uznāk pirmie pāri, ejot gar dibenplānu viens otram pretim. 1. t. «viens» — sadotās rokas ar vēzienu paceļ uz priekšu plecu augstumā.
- 3.-4. t. Pāri strauji pagriežas un virzās pa diagonālēm pret skatītājiem. Tajā pašā laikā uznāk otrie pāri, atkārtojot 1.—2. t. darbības.
- 5.-6. t. Pirmie pāri turpina iet pa diagonālēm, otrie pāri atkārtoti pirmo pāru 3.—4. t. darbības.
- 7.-8. t. Nonākuši priekšplāna stūros, pirmie pāri pagriežas un iet viens otram pretim. Otrie pāri turpina iet pa diagonālēm līdz stūrim (1. zīm.). 8. t. beigās sadotās rokas nolaiž.
- 9.-16. t. Dejo apaļo polku; kreisajā pusē stāvošās meitas — dejas ceļa virzienā, labajā pusē stāvošās — pret dejas ceļu, skatuves priekšplānā dejojot garām, ceļu dod pa labi. 16. t. beigās pāri atrodas skatuves malās (2. zīm. pārtrauktās bultas).

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.–8. t. Griežoties ar polku pa kreisi, pirmie pāri nāk pa vidu uz skatuves priekšplānu, otrie pāri, arī griežoties pa kreisi, dejo gar ārpusi uz dibenplānu (3. zīm.). 8. t. beigās izveido 2 līnijas (4. zīm.). Sadotās rokas atlaiž un nolaiž gar sāniem, ar otru roku pa aizmuguri apņem viena otru ap vidukli (vaļējais vidukļa aptvērums).
- 9.–16. t. Līnijas ar sīkās polkas soli, gandrīz nepalecoties, dejo viena otrai pretim.
Vienā taktī meitas saskatās ar sava pāra meitu, otrā taktī ar blakus stāvošo utt.

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.–8. t. Pāri ar strauju palēcieni pagriežas ar seju pret skatītājiem, izveidojot 2 līnijas pa 4 (5. zīm.). Tādā pašā staltā stājā izpilda sīku polkas soli. Vienā taktī saskatās ar savu partneri, otrā taktī ar blakus stāvošo utt.
- 9.–16. t. Pāri strauji griežas uz vietas no centra uz āru (6. zīm. *bultas*). 16. t. beigās paliek, kā parādīts 7. zīm.

Ceturtais gājiens (16 t.)

- 1.–2. t. Pāri, sadevušies slēgtajā roku aptvērēnā ap elkoņiem, ar sānis sadotām rokām, izpilda 2 polkas soļus uz vietas.
- 3.–4. t. Pirmo pāru meitas atlaiž priekšā sadotās rokas, izņem mutautiņu un, roku ar vēzienu atverot sānis, gājiena soļiem virzās, kā parādīts 7. zīm.
Tajā laikā otrie pāri ar galopu virzās uz skatuves priekšplānu starp pirmajiem pāriem (7. zīm.).
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības (polku uz vietas un pāru maiņu).
- 9.–16. t. Atkārtojot 3. gājiena 9.—16. t. darbības, pāri strauji griežas uz vietas. 16. t. beigās nostājas 2 kolonnās (8. zīm.).

Labajā skatuves pusē stāvošās meitas izstiepj labo kāju sānis un ar labo roku nedaudz pietur svārkus, lai tie ne-traucētu izpildīt piesitienus un lai būtu redzama baltā zeķe; kreisā roka ar lakatiņu sānos. Kreisajā skatuves pusē esošās meitas izstiepj kreiso kāju sānis un ar kreiso roku nedaudz pietur svārku malu, labā roka ar lakatiņu sānos.

Piektais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** Ar sānis izstiepto kāju izpilda 4 vieglus piesitienus.
- 3.-4. t.** Vienreiz augstā tonī spalgi iekliedzoties «ī-h», ar 4 galopa soļiem mainās vietām, dodot ceļu pa labi (8. zīm.).
- 5.-8. t.** Dejo polku uz vietas, griežoties uz āru. Rokas sānos.
- 9.-16. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības, sākot ar otru kāju. Šoreiz, izpildot galopu, nekliedz. 16. t. beigās nostājas, kā parādīts 9. zīm., slēgtajā satvērienā.

Sestais gājiens (16 t.)

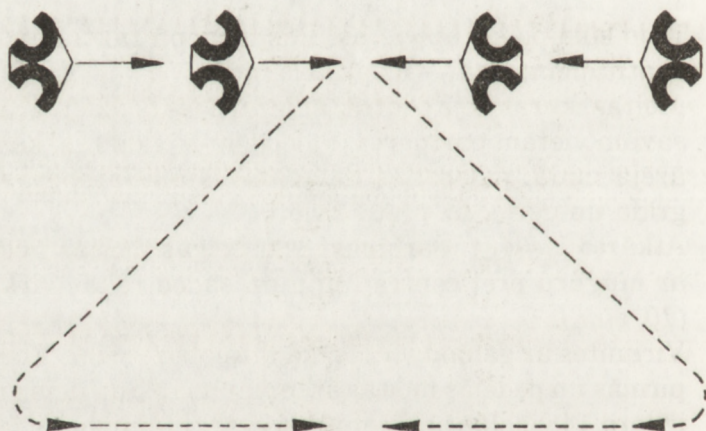
- 1.-3. t.** Dejo siko polku uz vietas. Rokas vienā takti šūpo pret skatītājiem, otrā — uz pretējo pusi.
- 4. t.** Meitas, kuras dejo centrā, ar jautru iekliedzienu rauj uz savām vietām partneres. Palēcienu izpilda tās, kas dejo ārējā malā: palecoties uz abām kājām, atsperas pret grīdu un pārlec uz pretējo vietu.
- 5.-8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības. 8. t. beigās meitas nostājas ar muguru pret centra līniju un sadod rokas virknītēs (10. zīm.).
- 9.-16. t.** Virknītes ar galopu virzās, kā attēlots 10. zīm. Virknīšu pirmās un pēdējās meitas ar brīvajām rokām dejas ritmā izdara 14 vieglus uzsitienus pa svārku sāniem un iespiedzoties izsaka dejas prieku. 16. t. beigās dejojājas nostājas skatuves dibenplānā vienā līnijā. Rokas sānos.

Septītais gājiens (16 t.)

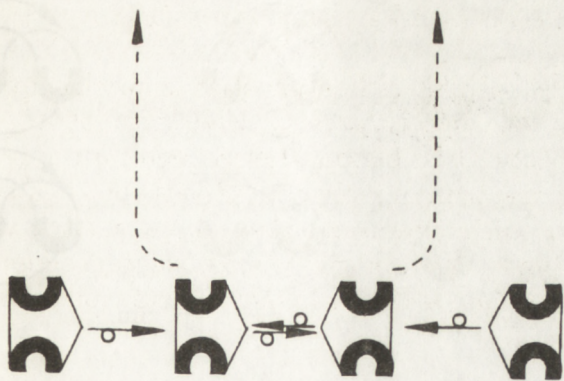
- 1.-8. t.** Dejojājas izpilda polku, virzoties uz priekšplānu: vienu polkas soli ar seju pret savu partneri, otru — strauji pagriežoties pret blakus stāvošo meitu utt.
- 9.-16. t.** Nostājušās sānis stieptu roku satvērienā, ar galopu (elastīgiem palēcieniem uz abām kājām) meitas virzās uz dibenplānu. 16. t. beigās sadodas slēgtajā elkoņu aptvērienā ar sānos sadotām rokām (sadotās rokas nolaistas).

Astotais gājiens (16 t.)

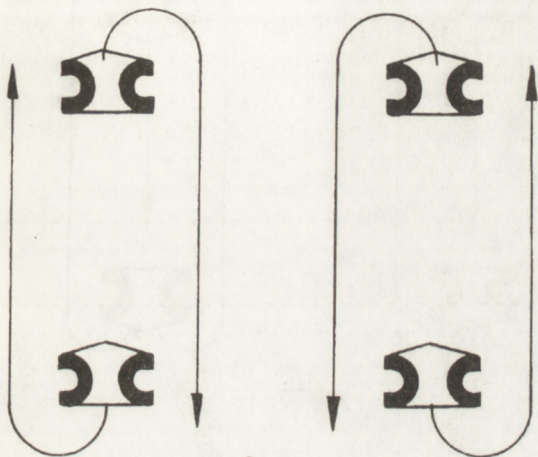
- 1.-8. t.** Dejojot apaļo polku, dejotājas virzās uz priekšplānu.
- 9.-16. t.** Dejo polku uz vietas, griežoties pa pāriem pa kreisi. 16. t. pēdējā ceturtdaļā visas dejotājas nostājas vienā līnijā, piesit labo kāju un ar vēzienu paceļ labo roku ar mutautiņu, iesaucoties «ī-h».

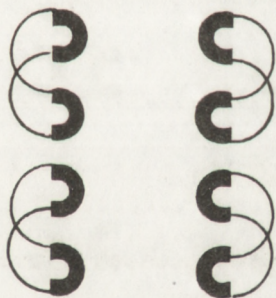
1. zīm.

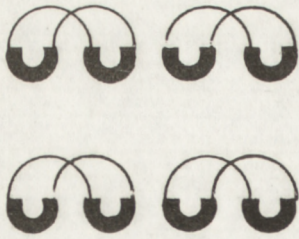
2. zīm.

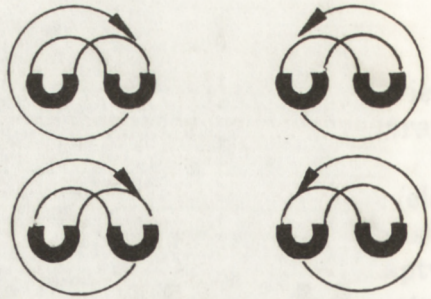
3. zīm.

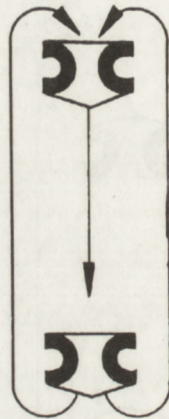
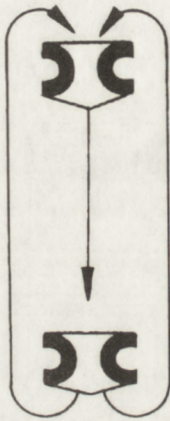
4. zīm.

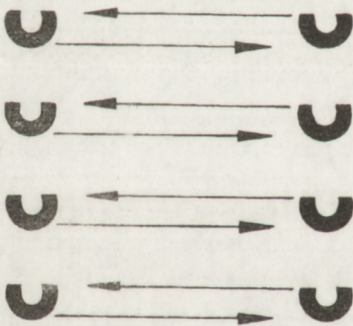
5. zīm.

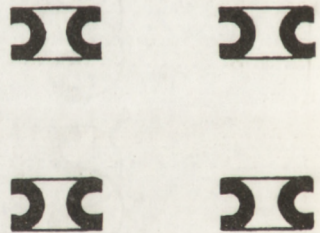
6. zīm.

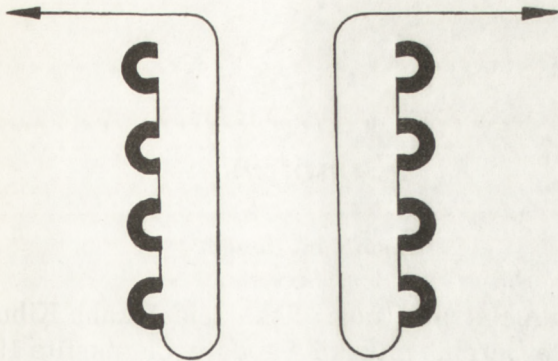
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Sievu polka

Strauji

Kamoliņš

Desmit meitenēm

Sena Nīcas un Bārtas etnogrāfiskā deja Jēkaba Ūibura horeogrāfijā. Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare. Pierakstīta 1955. gadā. V. Novicka apraksts.

Dejai 8 gājieni (7 gājienu atkārtoto divas reizes) un nobeigums. Taktsmērs I, II un III mūzikas daļai — 2/4, IV daļai — 6/8. Otrā un astoto gājienā (kas ir otrā gājiena atkārtojums) izpilda ar dziedāšanu. Dejā izmantoti gājiena, sikās polkas, pievilciena, tecināšanas soli un solis ar palēcieniem, kā arī plaušķināšana un kamola tīšanas kustības. Dejā attēlota dzijas kamolā tīšana. Ieteicams dejot Nīcas vai Bārtas (bet ne jauktos) tautas tērpos.

Dejas sākumā nostājas, kā parādīts 1. zīmējumā. Deju ievada trīs akordi.

Pirmais gājiena (I/8 t.)

- 1.-4. t. Otrās meitas, sākot ar kreiso kāju un brīvi vicinot rokas, ar 7 gājiena soļiem iet uz skatuves centru (1. zīm. bultas); 4. t. otrajā ceturtdaļā viegli paloka galvas un ar astoto soli pagriežas ar seju uz āru.
- 5.-6. t. Otrās meitas ar 4 soļiem iet no centra uz āru un nostājas pretī pirmām meitām (2. zīm.). Tajā pašā laikā pirmās meitas stāv uz vietas, rokas brīvi sakrustotas pret krūtīm.
- 7.-8. t. Pirmās meitas, sākot ar kreiso kāju, iet pretīm otrām meitām un izveido apli, nostājoties ar sejām viena pret otru (3. zīm.). Kad meitas sanākušas centrā, mūzika aplūst.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.—4. t. Dziedot: Tinu, tinu kamoliņu,
Ko satišu nevērpuse, —
meitas tin kamoliņu, dejojot siko polku uz vietas. Ar
rokām krūšu augstumā atdarina kamoliņa tīšanu, tinot
uz āru.
5. t. Piedziedājumā: Trai rai radi ridi ralalā —
stāvot viena otrai pretī, divi gājiena soļi uz vietas, sasitot
divas reizes plaukstas sejas augstumā.
6. t. Visas meitas ar 2 gājiena soļiem uz vietas pagriežas ar
seju uz āru (pirmās meitas pagriežas pa kreisi, otrās —
pa labi) un, stāvot ar muguru pret apļa centru, divas rei-
zes sasit plaukstas.
7. t. Ar 2 gājiena soļiem, griežoties uz to pašu pusi, pagriežas
pret nākošo meitu un 2 reizes sasit plaukstas.
8. t. Sasit vienreiz plaukstas, stāvot viena pret otru.
- 9.—12. t. Dziedot: Ietin iešu tautiņās,
Kā noiešu nevedama, —
meitas atkārtoti 1.—4. t. darbības ar cita pāra meitu.
- 13.—16. t. Piedziedājumā: Trai rai radi ridi ralalā —
meitas atkārtoti 5.—8. t. darbības, atgriežoties pie sava
pāra (4. zīm.).

Trešais gājiens (I/8 t.)

- 1.—4. t. Atskanot mūzikai, otrās meitas, sākot ar kreiso kāju, ar
sīkās polkas soli atmuguriski dodas uz apļa centru,
izdarot roku vēzienus (rokas paceltas plecu augstumā un
platumā ar plaukstām uz augšu, pirksti cieši kopā un
viegli saliekti). 1. t. vēziens pa kreisi, 2. t. — pa labi, 3. t.
— pa kreisi, 4. t. — pa labi. Pēc tam paliek stāvot uz
vietas — kājas kopā, rokas nenolaiž.
Pirmās meitas šajā laikā ar sīkās polkas soli, sākot ar
kreiso kāju, atmuguriski attālinās no apļa centra, tinot
kamoliņu (5. zīm.).

- 5.-8. t. Pirmās meitas divās taktīs, sākot ar kreiso kāju, ar 4 gājiena soļiem iet uz apļa centru. 4. solī piesit labo kāju, pārmetot dziju 2. meitām uz rokām. Otrās divās taktīs, sākot ar kreiso kāju, pirmās meitas ar 4 soļiem atkāpjas. Otrās meitas, nenolaižot rokas, visas 4 t. stāv uz vietas (6. zīm.).

Ceturtais gājiens (III/8 t.)

- 1.-8. t. Otrās meitas ar sīku pievilciena soli (galopu) virzās pret dejas ceļu. Pirmās meitas, sākot ar labo kāju, ar sīkās polkas soli, kamoliņu tīdamas, dejo sava pāra meitām līdzī (7. zīm.).

Piektais gājiens (I/8 t.)

- 1.-6. t. Otrās meitas ar sīku pievilciena soli (galopu) turpina virzīties pret dejas ceļu, pakāpeniski ceļot rokas uz augšu (4. t. rokas paceltas). Nākamajās divās taktīs griežas tāpat ar paceltām rokām. Pirmās meitas ar sīkās polkas soli skrien, augstu palēkdamās, tinot kamoliņu.
7. t. Otrās meitas strauji nolaiž rokas un paliek stāvot (tītavas nokrīt). Pirmām meitām tajā pašā laikā izkrīt kamols no rokām. Viņas klusu iekļiedzas: «Vai!», saliecas uz priekšu un stiepjoties ar labo roku cenšas pacelt nokritušo kamoliņu.
8. t. Visas iztaisnojas. Otrās meitas pēdējās divās taktīs stāv uz vietas (7. zīm.).

Sestais gājiens (III/8 t.)

- 1.-4. t. Pirmās meitas, sākot ar kreiso kāju, ar 4 polkas soļiem dodas uz apļa centru pie otrām meitām, piesit labo kāju

un, padraudot ar labās rokas rādītājpirkstu, sarāj otrās meitas.

5.-8. t. Otrās meitas griežas apkārt uz vietas pret dejas ceļu (rokas izstieptas).

Pirmās meitas tin kamolu un skrien ar polkas soli otrām meitām līdzī (8. zīm.).

Septītais gājiens (IV/8 t.)

1.-4. t. Meitas pāros slēgtā roku satvērienā izveido apli. Otrās meitas, mazliet atliekušās, velk pirmās meitas atmuguriski pa dejas ceļu. Pirmās meitas, it kā turoties pretī, ķermeni saliec mazliet uz priekšu, visi teciņus soļiem virzās pa dejas ceļu. Otrās meitas atmuguriski, pirmās — ar seju uz priekšu (9. zīm.).

5.-8. t. Meitas ar soli un palēcieni pāros griežas apkārt uz vietas pret dejas ceļu, virzoties mazliet uz priekšu dejas ceļa virzienā.

Astotais gājiens (II/16 t.)

1.-16. t. Dziedot: Ko metīšu, ko audišu
No tā viena kamoliņa,
Trai rai radi rīdi rālalā.
Ko tautās(i) lielīšos(i)
Bez neviena jaunbrālīša,
Trai rai radi rīdi rālalā, —

atkārto 2. gājiena darbības.

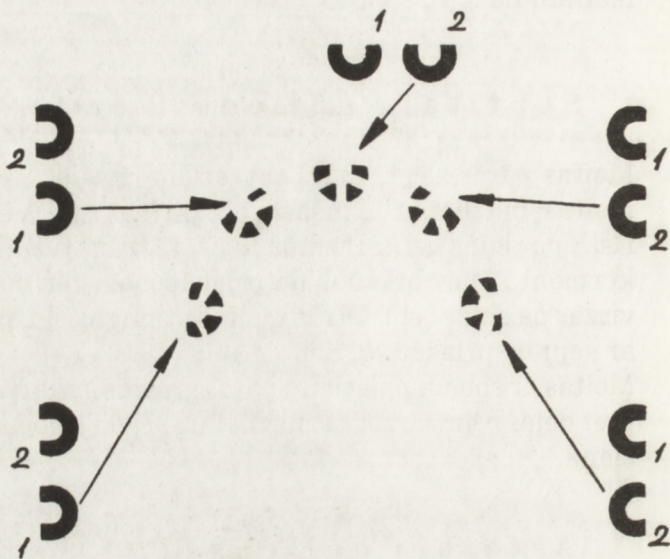
1.-7. t. gājienu atkārto vēlreiz.

Nobeigums (I/8 t.; III/8 t.)

1.-8. t. Mūzikas 1. daļa. Otrās meitas ar uz priekšu izstieptām rokām dejo sīko polku, virzoties atmuguriski uz apļa centru.

Pirmās meitas, cenšoties tikt līdzī otru meitu roku galiem, 8. t., tīnot kamolu, attālinās no centra.

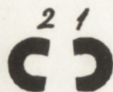
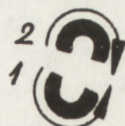
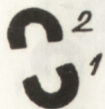
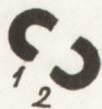
1.-8. t. Mūzikas 3. daļa. Otrās meitas dejo polku uz vietas, pirmās meitas, tīnot kamolu, tuvojas otrajām meitām (10. zīm.). 8. t. visas nostājas uz kreisā ceļa; kamols satīts.

1. zīm.

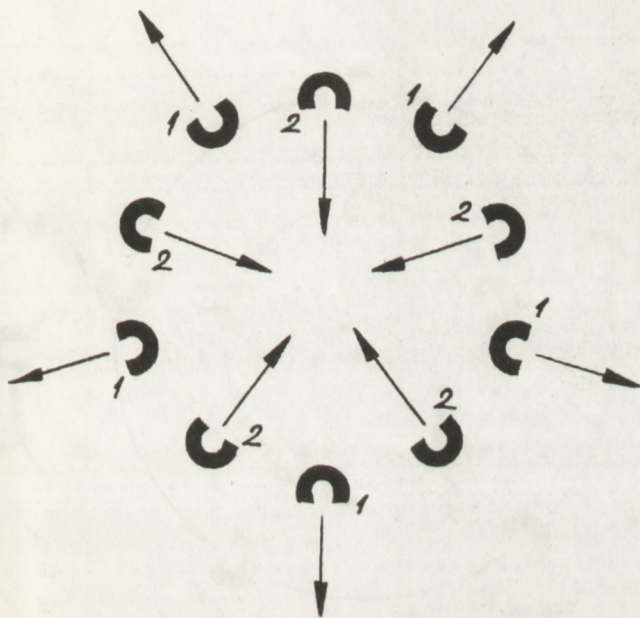

2. zīm.

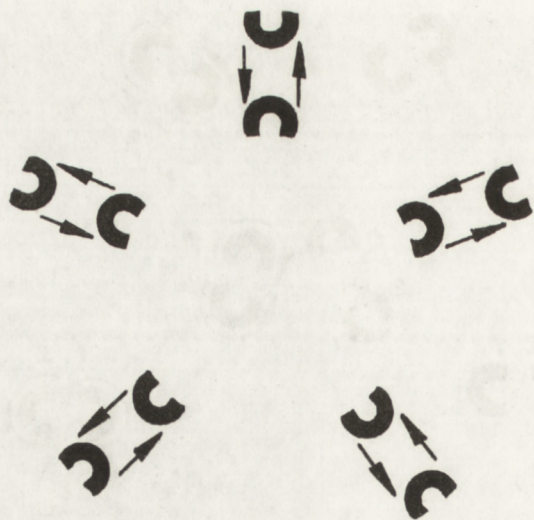

3. zīm.

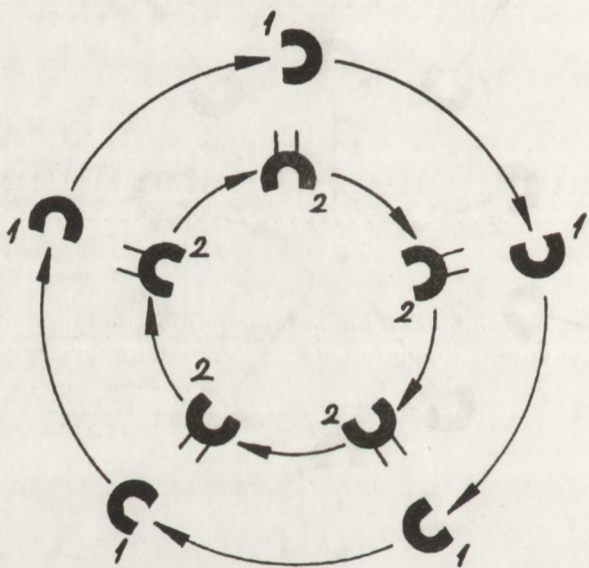
4. zīm.

5. zīm.

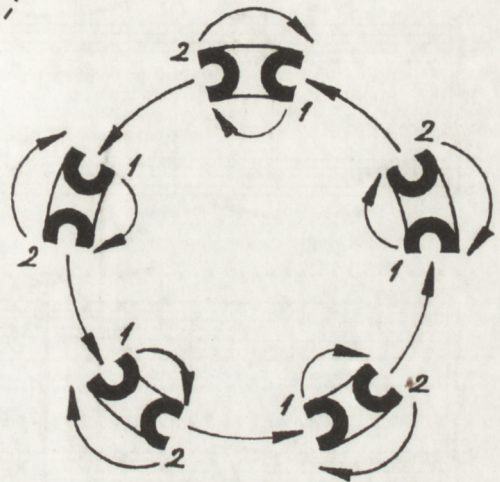
6. zīm.

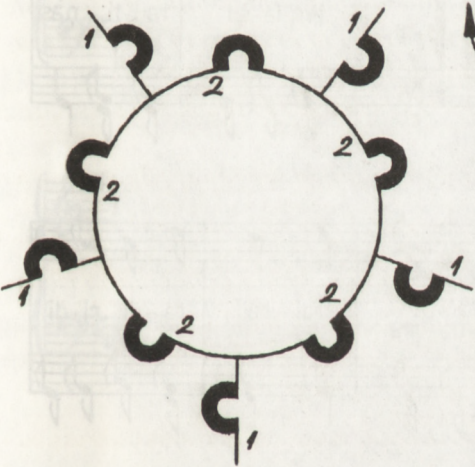
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Kamoliņš

Paātri

I

Sev. k. *)

II

Ti - nu, ti - nu ka - mo - lin',
le - tin ie - šu tau - ri - ņās,

ko sa - tī - šu ne - vēr - pu - si, trai - rai ra - dī ri - di
kā no - ie - šu ne - ve - dā - ma,

III

ral-la - -lä .

1. 2.

1. 2. IV $\text{♩} = \text{♩}$

rit. lēnāk

Kazasbuki

Kāzu dejas. Dejo 8 kāzinieku pāri, līgava ar līgavaini un vēl 4 sievu (vedējiņu) pāri.

Jēkaba Ķibura horeogrāfija un apraksts. Viļa Kokamegi muzikālā apdare. Pirmpublicējums. Pierakstīta 1960. gadā.

«Kazasbuki» ir sena latviešu etnogrāfiska pāru dejas, pazīstama Bārtā un Nīcā, dejota pa apli sarīkojumos. Dejai 2 gājieni. Taktsmērs — 4/4. Pavadīta ar dziedāšanu. Dejā izmantoti gājiena, atspērīgi galopa soļi un piesitieni.

J. Ķiburs savā horeogrāfijā to pirmoreiz iestudēja un izpildīja 1960. gadā 3 cēlienu uzvedumā «Sena dziesma» — kāzu ainā, etnogrāfiskās dejas divus gājienus izkārtot 8 daļās ar 16 gājieniem.

Uzveduma dalībniekiem grezni kāzu tērpi. Ja Bārtas tērpi, tad vīriem kājās melni ādas zābaki ar misiņa pakaviem. Puišiem mugurā pelēkie, rakstītie svārki. Galvas bez cepurēm. Arī sievietēm kājās kurpes ar misiņa pakaviem. Meitām vainagi, villaines ar 4 kaudzēm saktu. Vedējiņas lakatos, zilās villainēs ar 4 kaudzēm saktu. Sievietēm rokā etnogrāfiska auduma nēzdodziņš. Līgavainim gari, balti svārki, misiņa kalta josta, galvā caunu cepure. Līgavai grezna villaine, vainags, saktas. Pāri vainagam balta linu auduma «uzkubeklis» (plīvurs) 1 × 0,80 m, apšūts ar baltu, šauru mežģīni.

Dalībnieku novietojums. Skatuves dibenplānā uz paaugstinājumiem stāv kāzinieki — dziedātāji. Augšā uz pēdējā pakāpiena pašā centrā stāv jaunais pāris. Priekšā paaugstinājumiem vienā līnijā ar seju pret skatītājiem izvietojušies 8 pāri dejojāji. Pie rampas skatuves priekšplānā katrā pusē sēž 4 vedējiņas (krēslos vai uz soliēm; *1. zīm.*).

Ievadā 3 akordi.

Trešā (garākā) akorda laikā dejojāji nostājas cits citam blakus ar seju dejas ceļa virzienā; meitas pagriežas pa labi, bet puiši izpilda

solī ar kreiso kāju uz priekšu, labo sānis un kreiso klāt, nostājoties blakus meitām. Puisis ar labo roku satver meitas kreiso roku, kurā saņemts nēzdodziņš, un izstiepj to dejas ceļa virzienā plecu augstumā. Brīvās rokas sānos (2. zīm.).

I daļa

Pirmais gājiens (I/4 t.)

1. t. Dejotāji 4 brašiem, platiem gājiena soļiem, sākot ar kreiso kāju, dodas uz priekšu dejas ceļa virzienā. Augumu nedaudz noliec uz priekšu. Uz «četri» puīši stingri piesper labo kāju grīdai, kreiso paceļot uz priekšu; dejotāji augumu iztaisno un it kā sastingst uz vietas.
2. t. Turot augumu nedaudz atgāztu, pāri dodas 3 soļus atmu-guriski. Puīši ceļ kājas augstu priekšā, saliecot taisnā leņķī. Uz «trī-si» puīši stingri piesper kāju grīdai, tāpat kā iepriekš.
- 3.-4. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.

Otrais gājiens (II/4 t.)

1. t. Pāris sānis stieptu roku satvērienā strauji dejo 4 galopa soļus dejas ceļa virzienā. Izpildot galopu, nešļūc, bet graciozi atsperas no grīdas ar abām kājām reizē.
2. t. Dejotāji ieliek rokas sānos; uz «viens, divi» meitas 2 soļiem apgriežas pa labi, puīši — pa kreisi, ar seju viens pret otru. Augums mazliet noliekts uz priekšu. Uz «trī-si, četri» 3 reizes piesit kājas un augumu iztaisno.
3. t. Atkārto 1. t. darbības, galopu dejas ceļa virzienā.
4. t. «Viens, divi, trīs» — puīši 3 gracioziem palēcieniem uz abām kājām (turot kājas kopā) apgriežas pa kreisi — pirmo palēcieni izpilda sānis, ar otro apgriežas ar muguru pret meitu, ar trešo — ar seju pret meitu. Rokas izplestas uz sāniem.

Meitas tajā laikā ieliek rokas sānos un 3 soļiem graciozi apgriežas pa labi tā, lai tērps uzsit vilni. Uz «trīs» pāriņieki atrodas ar seju viens pret otru.

Šai brīdī etnogrāfiskā deja beidzas, un to atkārto no sākuma.

II daļa

Trešais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības: soļo uz priekšu un atmuguriski.

Ceturtais gājiens (II/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 2. gājiena darbības: galopu, veidojot apli.

III daļa

Piektais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības, dziedot:
Skrederis grib uz Rīgu braukt,
Nav viņam zirga. } 2x

Sestais gājiens (II/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 2. gājiena darbības, dziedot:
Jem šo pašu kazas buku,
Salec ko tik mā-ā-āk,

Jem šo pašu kazas buku,
Salec ko tik mā!

«Māk» jādzied īsi, kļiedzoši.

IV daļa

Septītais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības: soļo uz priekšu un atmuguriski.

Astotais gājiens (II/4 t.)

1. t. Pāri ar galopu pa 4 pāriem salec divos apļos skatuves malās.
2. t. Atkārto 2. gājiena 2. t. darbības: apgriešanos.
- 3.-4. t. Atkārto 2. gājiena 3.—4. t. darbības: galopu un apgriešanos. Jaunais pāris lēni un svinīgi nokāpj no paaugstinājuma (3. zīm. *bulta*).

V daļa

Devītais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības; jaunieši dejo divos apļos, bet jaunais pāris dejo starp jauniešu apļiem uz skatuves priekšplānu un atpakaļ (3. zīm. *pārtrauktā bulta*).
Kāzinieki dzied:

Paši divi dancāt gāja,
Raiti riti rāi.
Lai rīb visa tautu sēta,
Ak, tu manu vāi!

Desmitais gājiens (II/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 2. gājiena darbības, jaunais pāris pa vidu.
Kāzinieki dzied:
- Paši divi malti gāja,
Raiti riti rā-a-ai.
Smalcu miltu gribēdami,
Ak, tu manu vāi!

VI daļa

Vienpadsmitais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības.

Divpadsmitais gājiens (II/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 2. gājiena darbības.
Daļas beigās pieceļas vedējiņas.

VII daļa

Trīspadsmitais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības; jaunieši divos apļos, jaunais pāris pa skatuves viduslīniju; vedējiņas, pa 2 pāriem no katras puses, dejo gar pašu rampu līdz skatuves vidum un atpakaļ. Sanākot priekšplāna vidū, visi 5 pāri (jaunais pāris un vedējiņas) rokas ar nēzdodziņiem paceļ augstu buķetē (4. zīm.).

Četrpadsmitais gājiens (II/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 2. gājiena darbības. Lēcienus, ko taisa puīši apgriezoties, izpilda arī visas vedējiņas (katra pāra abas sievas).

VIII daļa

Piecpadsmitais gājiens (I/4 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 1. gājiena darbības, kā 13. gājienā.
Kāzinieki dzied:

Rakstā irbes, cielaviņas,
Raiti riti rāi, (3× sasit plaukstas)
Pa celīnu tecēdamas,
Ak, tu manu vāi! (3× sasit plaukstas)

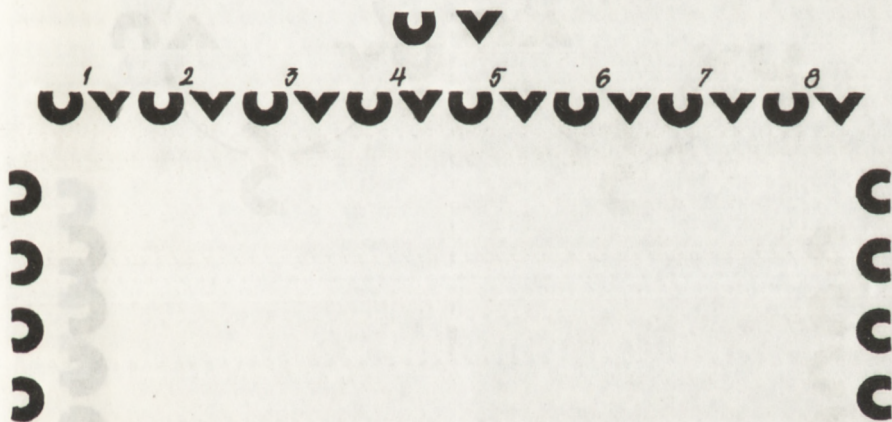
Sešpadsmitais gājiens (II/4 t.)

1.-4. t. Atkāрто 2. gājiena darbības.

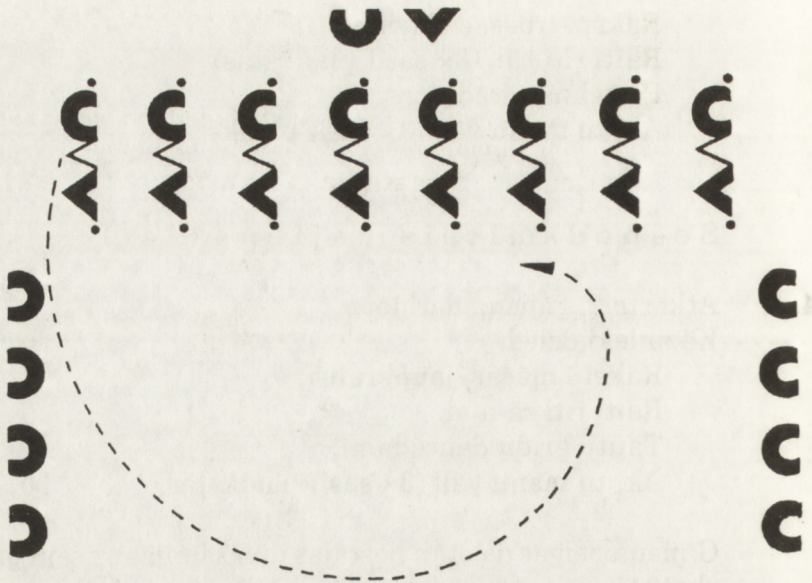
Kāzinieki dzied:

Rakstā māsas, jaunbrālīši,
Raiti riti rā-a-ai.
Tautu grīdu dancādami,
Ak, tu manu vāi! (3× sasit plaukstas)

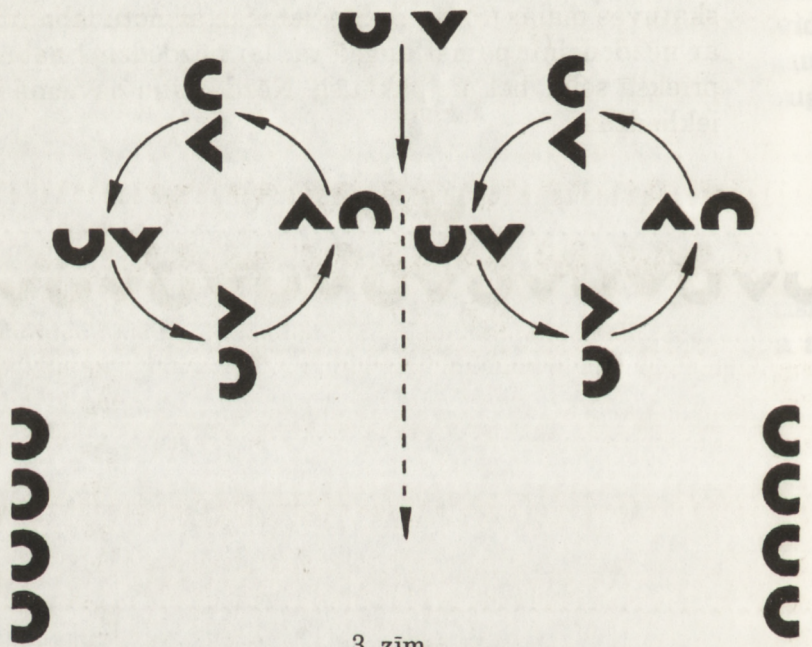
Gājiena beigās dejojāji nostājas divās līnijās ar seju pret skatītājiem — meitas priekšā puisiem. Jaunais pāris centrā, viens otram blakus. Vedējiņas nostājas līnijā pa 4 skatuves malās (5. zīm.). Sievietes iztaisnotu labo roku ar nēzdodziņu pamet augšā tā, lai nēzdodziņš nebūtu priekšā sejai, bet aiz pakauša. Nēzdodziņu pavicina un iekliedzas.

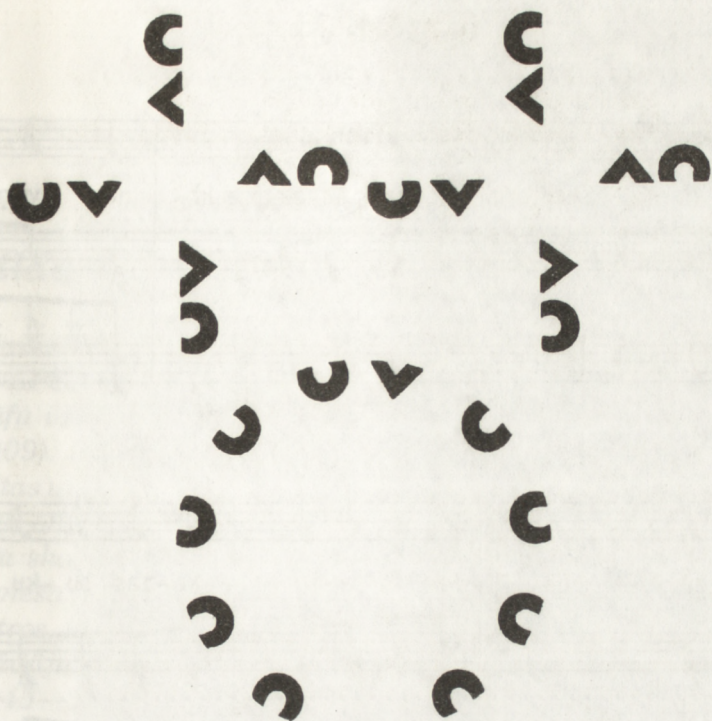
1. zīm.

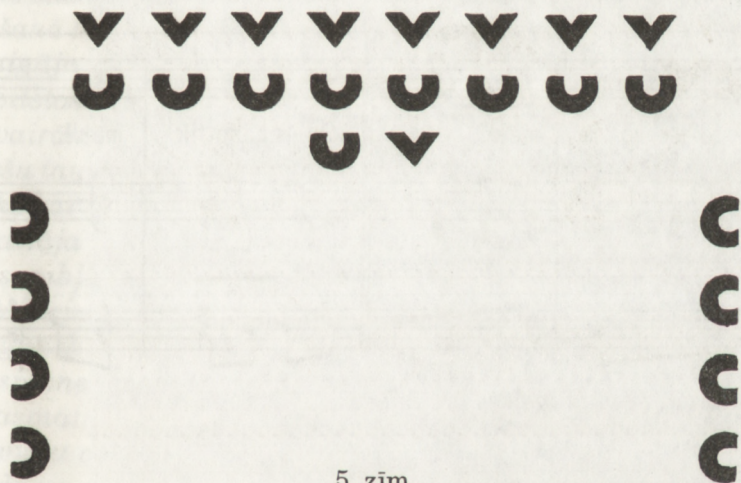
2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

Kzasabuki

Videji ätri

Skroderis grib uz Ri-gu braukt - nav vi-ņam

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, the middle is the right-hand piano accompaniment, and the bottom is the left-hand piano accompaniment. The music is in a minor key with a 2/4 time signature. The lyrics are: "Skroderis grib uz Ri-gu braukt - nav vi-ņam".

zir - ga Jem šo pa-šu ka-zas bu - ku,

The second system of the musical score consists of three staves. It begins with a double bar line. The lyrics are: "zir - ga Jem šo pa-šu ka-zas bu - ku,". The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

sa-lec ko tik māk ! Sa-lec ko tik māk !

The third system of the musical score consists of three staves. It is divided into two measures by a double bar line. The first measure is marked with a first ending bracket (1.) and the second with a second ending bracket (2.). The lyrics are: "sa-lec ko tik māk ! Sa-lec ko tik māk !". The piano accompaniment continues with a consistent rhythmic pattern.

Milda Lasmane

dzimusi 1890. gadā Plāteres pagastā, mirusi 1976. gadā Rīgā. Pirmā LPSR Nopelniem bagātā kultūras darbiniece pašdarbības horeogrāfu vidū. Beigusi N. Draudziņas ģimnāzijas pedagoģijas klasi (1909). Mācījusies Latvijas konservatorijā (1922—1923). Darba gaitas uzsākusi kā tautskolotāja Latvijas lauku skolās, Maskavā un Rīgā (1909—1934). Dejas iemaņas apguvusi B. Viņneres plastikas deju skolā (1923—1927). Skolās un deju pulciņos rosīgi mācījusi latviešu tautas dejas un rotaļas, iestudējusi tās Rīgas un provinces teātros, tā pievēršot sabiedrības interesi latviešu tautas dejām. Vēlāk strādājusi par deju pedagogu Rīgas vecāko pionieru vadītāju skolā (1945—1965), Rīgas horeogrāfijas skolā (1953—1956), deju kolektīvu vadītāju semināros unursos (no 1945. gada). 1955. gadā Latviešu literatūras un mākslas dekādei Maskavā Nīcas etnogrāfiskais ansamblis sagatavoja uzvedumu «Senās kāzas Nīcā», kura veidošanā lieli nopelni Mildai Lasmanei. Kopā ar J. Dreimani viņa apstaigāja Nīcas pagasta viensētas, vākdama deju folkloru, un atbilstoši uzveduma iecerei veidoja deju apdares. Milda Lasmane ir vairāku deju krājumu sastādītāja, nozīmīgākais no tiem — «Latviešu tautas dejas». Milda Lasmane bijusi Deju svētku virsvadītāja, sākot ar pirmajiem Deju svētkiem (1948, 1950, 1955, goda virsvadītāja 1960, 1965, 1970). Viņa ir arī viena no Tautas deju ansambļa «Dancis» dibinātājām (1946). Vairāk kā simts rotaļu, rotaļdeju apdaru autore, kā arī pirmo pēckara jaunrades deju «Ugunskurs», «Cimdu pāris» un citu autore. Lai saglabātu Mildas Lasmanes piemiņu, Latvijas Deju asociācija 1990. gadā nodibināja «Lasmanes prēmiju», ko piešķir ik gadu par izcilu ieguldījumu latviešu deju attīstībā. Šajā krājumā ievietotās Mildas Lasmanes apdares sniedz ieskatu galvenokārt Nīcas deju folklorā.

Publicēto M. Lasmanes deju saraksts

1. UGUNSKURA DEJA — Jāņa Ozoliņa mūzika.

Deja neierobežotam pāru skaitam. Sacerēta 1946. gadā. Dejota 2. republikas Deju svētkos 1950. gadā, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967., 1979., 1984. gadā, zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1972. gadā, Limbažos 1978. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1949, 28.—36. lpp.; Deju krājums. R., 1950, 49.—56. lpp.; Dejas. R., 1954, 106.—113. lpp.; Ugunskura dejas. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966, 6 lpp.

2. CIMDU PĀRIS — Jēkaba Vītoliņa mūzika.

Deja 8 pāriem. Sacerēta 1949. gadā. Dejota 2. (1950. g.), 8. (1980. g.) republikas Deju svētkos un zonālajos deju svētkos Ogrē un Daugavpilī 1988. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1949, 37.—51. lpp.; Deju krājums. R., 1950, 33.—48. lpp.

3. DEJAS PRIEKŠ — Jāņa Ozoliņa mūzika.

Deja 8 pāriem. Sacerēta 1950. gadā. Dejota 4. (1960. g.) republikas Deju svētkos un zonālajos deju svētkos Jēkabpilī 1978. gadā.

Publicēta grām.: Repertuāra krājums mākslinieciskajai pašdarbībai. R., 1956, 137.—157. lpp.; Tautu dejas. R., 1959, 3.—27. lpp.

4. DANCO PUIŠI ZĀBAKOS — Paula Kveldes muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Dejota 3. (1955. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta grām.: 1955. gada Dziesmu svētku deju krājums. R., 1955, 3.—12. lpp.

5. DVIEĻU DANCIS — Nicas etnogrāfiskās dejas apdare. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare.

Deja 6 pāriem. Pirmuzvedums Nicas etnogrāfiskajā uzvedumā «Senās kāzas Nicā» 1955. gadā.

- Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 165.—169. lpp.
6. MĀSIŅAS ATVADU DEJA — Nīcas folkloras dejas apdare. Mārtaņa Jansona mūzika, tautasdziesmas vārdi. Deja vienai meitai un 6 puisiem. Pirmuzvedums Nīcas etnogrāfiskajā ansambli uzvedumā «Senās kāzas Nicā» 1955. gadā. Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 170.—171. lpp.
7. SIEVU ŅEMT NAV BĒRNU SPĒLE — Nīcas folkloras dejas apdare. Arvīda Žilinska mūzika, tautasdziesmas vārdi. Deja 2 jauniem un 2 vecākiem pāriem. Pirmuzvedums Nīcas etnogrāfiskajā ansambli uzvedumā «Senās kāzas Nicā» 1955. gadā. Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 172.—179. lpp.
8. VAINADZIŅŠ — Nīcas folkloras dejas apdare. Jāņa Dreimaņa muzikālā apdare. Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 179.—182. lpp.
9. STRAUJUPĪTE — Jāņa Ozoliņa mūzika. Deja 4—6 pāriem. Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1958, 28.—45. lpp.
10. SPRIGULĪTIS UN GRĀBEKLĪTIS — Pāvula Jurjāna muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi. Deja bērniem, vienam pārim. Publicēta grām.: Tautas dejas. R., 1960, 16.—20. lpp.; Grāmata oktobrēnu vadītājiem. R., 1960.
11. LATVIEŠU TAUTAS PĀRU DEJU SVĪTA — Gunāra Ordeļovska muzikālā apdare.

Deja neierobežotam pāru skaitam, kas dalās ar 2 un 4. Dejota 5. (1965. g.) republikas Deju svētkos, kā arī citā redakcijā 2. (1950. g.), 3. (1955. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1964, 3.—38. lpp.

12. BRAŠIE TŪRISTI — Arvīda Žilinska mūzika.

Deja bērniem — jebkuram pāru vai trijnieku skaitam, kas dalās ar divi, bet ne mazāk kā 4 pāriem vai trijniekiem. Jaunrades deju konkursā 1965. gadā 1. prēmija.

Publicēta grām.: Dejo bērni, II. R., 1972, 3.—18. lpp.

13. PAPERDES ZIEDS — Arvīda Žilinska mūzika.

Deja neierobežotam pāru skaitam. Jaunrades deju konkursā 1965. gadā veicināšanas prēmija.

Publicēta grām.: Papardes zieds. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1967, 23 lpp.; Latviešu jaunrades dejas, R., 1972, 78.—93. lpp.

14. MAZPUTNIŅI — Georga Dovgjallo mūzika.

Deja bērniem, neierobežotam pāru skaitam. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā.

Publicēta grām.: Pinu vainadziņu. R., 1966, 15.—23. lpp.; Mazputniņi. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966, 10 lpp.

15. DVIEĻU DEJA — tautas dejas apdare, Mārtiņa Jansona muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Dejota 6. (1970. g.), 7. (1975. g.), 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos un zonālajos deju svētkos Stučkā, Madonā, Kuldīgā 1975. gadā, Ventspilī 1983. gadā.

Publicēta: Dvieļu deja. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1967, 12 lpp.; Dvieļu deja. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs, 1990, 4.—14. lpp.

16. DZINTARA SAKTA — Arvīda Žilinska mūzika.

Deja 8 pāriem. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, II. R., 1967,
164.—178. lpp.

17. RINDĀMAUGA OZOLIŅI — Arvīda Žilinska muzikālā apdare.
Deja bērniem, 8 un vairāk pāriem. Dejota skolu jaunatnes
republikas Deju svētkos 1972. gadā un zonālajos deju svēt-
kos Tukumā 1983. gadā.

Publicēta grām.: Rindām auga ozoliņi. R.: E. Melngaiļa Tau-
tas mākslas nams, LPSR Izglītības ministrija, 1971, 16 lpp.;
Grāmata oktobrēnu vadītājiem. R., 1960, 115.—117. lpp.

18. SARMA — Arvīda Žilinska mūzika.

Deja vecākās paaudzes kolektīviem, 8 pāriem. Dejota 5.
(1965. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, IV. R., 1972,
94.—104. lpp.

Latviešu tautas pāru deju svīta

Neierobežotam pāru skaitam, kas dalās ar 4. Apraksts dots 8 pāriem.

Mildas Lasmanes horeogrāfiskā apdare. Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.

Deju svītā ietvertas 10 latviešu pāru dejas. Katrai no tām divi gājieni. Visas dejas ieteicams izpildīt kora vai vokālā ansambļa pavadījumā, vai dziedot pašiem dejojājiem. Deju svīta dejojama kā uz skatuves, tā arī deju lieluzvedumos. Dejas sākumā dejojāji sadalās divpāru grupās: pirmais aplī dejas ceļa virzienā stāv pirmais pāris, aiz tā — otrs. Dejas sāk no dabīgā kāju stāvokļa. Uznācienu var veidot pēc patikas.

Ievads — 4 taktis.

Dejojāji nostājas virknē (pirmais — 1. puisis); pārinieki sadod labās rokas sasveicināšanās satvērīenā, bet kreisās — ar blakus stāvošo. Puiši un meitas stāv virknē ar sejām pretējos virzienos.

- 1.-2. t.** Četri palēciena soļi dejas ceļa virzienā, veidojot apli; puisim sākot ar kreiso kāju, meitai — ar labo.
- 3.-4. t.** Pāri astoņiem tecīgus soļiem izstieptās labajās rokās (brīvās rokas sānos) griežas pret dejas ceļu: puisis gandrīz uz vietas, bet meita aizskrien puisim priekšā, un abi nostājas ar seju viens pret otru. Puiši ar seju dejas ceļa virzienā, rokas sakrustotas pret krūtīm, meita — pretī puisim, rokas sānos.

Andžiņš

Tautiet's mūsu dancot veda,
Redz, cik jauki izskatās! } 2x

Ram tai rīdi ralalā,
Redz, cik jauki izskatās! } 2x

Tec, māsiņa, tu pa priekšu, } 2x
Raitu soli ritinot.

Ram tai rīdi rālālā, } 2x
Raitu soli ritinot.

Dejā izmantots polkas solis. Taktsmērs — 2/4. Meita sāk ar labo kāju, puisis — ar kreiso.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t. Meita dejo 8 polkas soļus, griežoties pa labi, vienlaicīgi dodoties dejas ceļa virzienā. Liekot pirmo soli, saskatās ar puisī pār kreiso plecu, ar otro soli apgriežas. Puisis seko meitai negriežoties.
- 9.-15. t. Pāri krustiskajā satvērienā 7 polkas soļiem dodas dejas ceļa virzienā.
16. t. Rokas atlaiž, puisī pagriežas pa labi ar muguru pret centru un sadod rokas dārziņā. Meitām vēl viens polkas solis (1. zīm.).

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t. Puisī dejo 8 polkas soļus dejas ceļa virzienā, cenšoties saskatīties ar meitām.
Meitas ārējā aplī griežas virzienā pa dejas ceļu ar mazliet slaidākiem soļiem nekā pirmajā gājienā.
- 9.-12 t. Pārinieki krustiskajā satvērienā 4 polkas soļiem dodas dejas ceļa virzienā.
- 13.-16. t. Griežas ar 4 polkas soļiem — puisī griež meitas sev apkārt. 16. t. beigās puisī paliek ar muguru pret apļa centru.

Auzu deja

Sijā auzas, tautu meita, } 2x
Dod manam(i) kumeļam!

Ne sijāšu, ne ar' došu,
Netīk manam prātiņam. } 2×

Tam sijāšu, tam ar' došu,
Kas tik manam prātiņam, } 2×

Kas tecēja manis dēļ(i)
Lielu ceļa gabaliņ'. } 2×

Dejā izmantoti polkas un gājiena soļi, šūpošanās. Taktsmērs — 2/4. Pārinieki stāv viens otram pretim: puīši ar muguru, meitas — ar seju pret centru, vaļējā satvērienā. Sadotās rokas (puīša labā un meitas kreisā) izstieptas sānis meitas plecu augstumā, brīvās rokas sānos. Kustības puīši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.

Pirmais gājiens (16 t.)

1. t. Viens polkas solis sānis dejas ceļa virzienā. Rokas vērē uz leju un uz priekšu, mazliet pagriežoties dejas ceļa virzienā.
2. t. Viens polkas solis sānis pret dejas ceļu, rokas vērē atpakaļ kā sākumā.
- 3.–4. t. Rokas ieliek sānos, un puīši ar 4 gājiena soļiem apgriežas pa kreisi, meitas — pa labi.
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.
- 9.–12. t. Meitas ar 4 polkas soļiem dodas pa dejas ceļu. Puīši uz vietas šūpojas: vienā taktī nostājas uz kreisās kājas, noskatoties meitām atpakaļ, otrā taktī nostājas uz labās kājas, pagriežot arī galvu pa labi. Iepriekš aprakstītās kustības atkārto vēlreiz.
- 13.–16. t. Meitas 8 soļiem griežas uz vietas pa labi, pārmaiņus nostājoties uz labās un kreisās kājas. Puīši iekšējā aplī 4 polkas soļiem dejo pie savām meitām un sadod ar viņām rokas kā dejas sākumā (vaļējā satvērienā).

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.–2. t. Atkārto 1. gājiena 1.—2. t. darbības — polku sānis.

- 3.-4. t.** 1. pāris: puisis, griežoties pa kreisi, meita — pa labi, atvirzās viens no otra un 4 gājiena soļiem aizdejo otrā pāra vietā.
2. pāris: satvērienā ar sānis stieptām rokām ar 4 gājiena soļiem aiziet pa pirmā pāra atbrīvoto ceļu pirmā pāra vietā (*2.a zīm.*).
- 5.-8. t.** Atkāрто 1.—4. t. darbības mainītās lomās, tā atgriežoties atpakaļ savās vietās.
- 9.-12. t.** Krustiskajā satvērienā dejo 4 polkas soļus dejas ceļa virzienā.
- 13.-16. t.** Pirmais pāris reizē ar pirmo polkas soli rokas pārliiek tā, ka puīša kreisā roka ir virspusē, vienlaicīgi meita aizdejo puisim kreisajā pusē un ar 4 polkas soļiem griežas virzienā pret dejas ceļu. Beigās paliek ārējā aplī krustiskajā satvērienā — puisis ar seju, meita ar muguru pret centru, viens otram pretī.
Otrais pāris pa nelielu apli ar 4 polkas soļiem dejas ceļa virzienā iegriežas centrā, iekšējā aplī, un puisis nostājas ar muguru, meita ar seju pret centru, viens otram pretī (*2.b zīm.*).

Starpspēle — 4 taktis. Taktsmērs — 2/4.

- 1. t.** Šūpojoties meita pārnes ķermeņa svaru uz labās, puisis uz kreisās kājas.
- 2. t.** Puisis nostājas uz labās, meita uz kreisās kājas.
- 3.-4. t.** Atkāрто 1.—2. t. darbības (*2.b zīm.*).

Saulīte

Saule brauca pār Daugavu
Laša kaula kamanās.
Asarītis zirgu dzina,
Rauda tura kamaniņ's.

Vītols auga Daugavā(i)
Sudrabiņa lapiņām.

Tur saulīte savas meitas
Ik rītiņu nomazgāj'.

Dejā izmantots polkas solis. Taktsmērs — 2/4. Kustības puisis sāk ar kreiso kāju, meita — ar labo.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t. Pirmie pāri krustiskajā satvērienā dejo 4 polkas soļus uz centru. Soļus izpilda skujiņveidīgi — vienmēr pavirzās uz to pusi, ar kuru kāju liek soli.
Otrie pāri tāpat ar 4 polkas soļiem dejo no centra uz āru (3. zīm.).
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, tikai pirmie pāri dejo no centra uz āru, otrie — uz centru.
- 9.-16. t. Otrie pāri sadod rokas dārziņā, nostājas ar seju uz centru un dejo 4 polkas soļus pret dejas ceļu un 4 — pa dejas ceļu līdz iepriekšējām vietām. Pirmie pāri ārējā aplī, ieturot intervālus, aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo 4 apaļās polkas soļus dejas ceļa virzienā un 4 — pret dejas ceļu, griežoties pa kreisi. Pāri nonāk savās iepriekšējās vietās.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības.
- 9.-12. t. Ar 4 polkas soļiem visi pāri griežas labajos elkoņos. Puišiem kreisā roka pacelta sānis galvas augstumā, meitām — sānos; pirmie pāri griežas gandrīz uz vietas, otrie — no iekšējā apļa virzoties uz āru.
- 13.-16. t. Visi pāri 4 polkas soļiem griežas kreisajos elkoņos un izveido 2 kolonnas apmēram 3 metru attālumā vienu no otras (4. zīm.).

Starpspēle — 4 taktis. Taktsmērs — 4/4.

1. t. Šūpojas: «viens» — puisim solis sānis ar kreiso kāju, meitai — ar labo, uz tās nostājoties. Skatiens kustības virzienā. Otra kāja nostiepta pieskaras grīdai ar pirkstgalu. «Divi, trīs, četri» — iztur.
2. t. Atkāрто 1. t. darbības ar otru kāju.
3. t. Atkāрто 1.—2. t. darbības divreiz ātrāk («viens, divi» un «trīs, četri» bez aiztures).
4. t. Puisis nostājas uz kreisās kājas, meita — uz labās un brīvo kāju noliek blakus balsta kājai. «Gailīša» sākuma stāvoklī: puīši ar seju pa dejas ceļu, meitas — pretim, slēgtajā vidukļa — plecu aptvērienā (4. zīm.).

Gailītis

Gailīt's teica visticīnai:

«Kur mēs šonakt gulēsim?»

Gailīt's teica visticīnai:

«Kur mēs šonakt gulēsim?»

Dziļi sniegi īsas kājas,

Tālu salmu gubenīt's.

Dziļi sniegi, īsas kājas,

Tālu salmu gubenīt's.

Dejā izmantoti pievilciena un divsoļu polkas soļi. Taktsmērs — 4/4.

Pirmais gājiens (12 t.)

- 1.—2. t. Abas kolonnas ar trim pievilciena soļiem un vienu soli sānis tuvojas viena otrai, veidojot vienu kolonnu. Puīši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.
- 3.—4. t. Trīs pievilciena soļi un solis sānis (sākot ar otru kāju), atgriezoties savās vietās.
5. t. Kolonnas dejo viena otrai pretī vienu pievilciena soli un soli sānis.

6. t. Viens pievilciena solis un solis sānis pretējā virzienā.
 7.–8. t. Tai paša aptvērienā apgriežas ar 4 divsoļu polkas soļiem apkārt.
 9.–12. t. Atkārto 5.—8. t. darbības. 12. t. beigās dejojāji nostājas 2 līnijās — viena līnija ar seju pret otru. Puisim meita pie labās rokas.

Otrais gājiens (12 t.)

- 1.–2. t. Pāri 4 palēciena soļiem mainās vietām; puīši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo. Sadotās rokas paceltas uz priekšu vidukļa augstumā, brīvās nolaistas gar sāniem (5. zīm.).
 3.–4. t. Jaunajās vietās rokas atlaiž un apgriežas (puīši pa labi, meitas pa kreisi) ar seju pretējā virzienā. Sadod rokas — puisis kreiso ar meitas labo, brīvās nolaistas, un dejo 4 divsoļu polkas soļiem pa to pašu ceļu atpakaļ uz savām vietām.
 5. t. Puīši sakrusto rokas pret krūtīm, meitas — ieliek sānos, un pārinieki pagriežas ar seju viens pret otru. Kā puīši, tā meitas izpilda vienu pievilciena soli pa labi (pretējā virzienā). Kolonnās pretī stāvošās meitas saskatās.
 6. t. Viens pievilciena solis un solis sānis pa kreisi (mazāks nekā iepriekšējais), nenonākot puisim gluži pretī, bet tikai saskatoties pār kreiso plecu.
 7.–8. t. Puisis ar 4 divsoļu polkas soļiem apgriežas uz labo pusi, iepretī stāvošās meitas ar 4 divsoļu polkas soļiem griežas labajos elkoņos (6. zīm.).
 9.–10. t. Atkārto 5.—6. t. darbības.
 11.–12. t. Pāri sadodas slēgtajā vidukļa un plecu aptvērienā un ar 4 divsoļu polkas soļiem apgriežas, otrās kolonnas pāri nostājas tieši aiz pirmās kolonnas pāriem. Sadodot rokas, izveido divas virknes ar seju pret skatītājiem. Meita puisim pie labās rokas. Dejojājiem virkņu galos brīvās rokas sānos.

Starpspēle — 2 t. Taktsmērs — 2/4.

- 1.-2. t. 4 reizes šūpo rokas: vispirms pārinieki (puisis labo ar meitas kreiso) atpakaļ, bet ar svešo pāri — uz priekšu. Tad otrādi. Atkārto vēlreiz.

Plakanais dancis

Rakstā irbes, cielaviņas,
Pa celiņu tecēdam's!
Rakstā māšas, jaunbrālīši,
Tautas grīdu dancojot!

Kas tur dūca, kas rībēja,
Kas zemīti tricināj'?
Mūs' māšiņas, bāleliņi,
To zemīti tricināj'.

Dejā izmantota kustību kombinācija: vienas kājas piesitieni pie otras un tecīņus solis. Taktsmērs — 2/4. Puiši kustību sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.

Pirmais gājiens (8 t.)

1. t. Pārinieki, pagriežoties ar seju viens pret otru, divas reizes palecas: puisis ar labo kāju, meita — ar kreiso, tai pašā laikā atvirzot un divreiz piesitot pie tās nedaudz celī saliektu otru kāju. Roku darbības kā starpspēlē, tikai vienu reizi, vienlaicīgi paceļot rokas plecu augstumā pretējos virzienos (7. zīm.).
2. t. Ar trim tecīņus soļiem uz vietas pārinieki apgriežas ar muguru viens pret otru, izmetot rokas ar vēzienu uz leju pretējos virzienos.
3. t. Atkārto 1. t. darbības — divus palēcienus un piesitienus, tikai ar otru kāju un ar seju pret blakus stāvošo.
4. t. Trīs tecīņus soļi tāpat kā 2. taktī, tikai puisis sāk ar labo, meita — ar kreiso kāju, pāra puisis un meita pagriežas ar seju viens pret otru un izmet rokas pretējos virzienos.

- 5.-8. t. Pārinieki ar blakus stāvošajiem dejojājiem rokas atlaiž un ieliek sānos. Puisis ar aprakstīto darbību griežas uz kreiso pusi un apved meitu sev apkārt. Darbību nobeidz ar seju viens pret otru — puisis ar kreiso, meita ar labo plecu dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-16. t. Pāri ar iepriekš aprakstītajām kustībām virzās pa dejas ceļu, veidojot apli. 16. t. beigās 4 pāri nonāk skatuves kreisajā malā (1. pāris priekšplānā) un 4 pāri — skatuves labajā malā ar 1. pāri dibenplānā. Puiši un meitas ieliek rokas sānos un paliek ar seju viens pret otru — puiši iekšējās līnijās, meitas — gar skatuves malām (8. zīm.).

Plācenītis

Ak, mēs abi divi,	} 2x
Ak, mēs abi divi,	
Ak, mēs abi divi, jā!	

Brāli, brāli, lec uz krāsn(e)s,	} 2x
Tur ir plācenīšu daudz.	

Ak, mēs abi divi,	} 2x
Ak, mēs abi divi,	
Ak, mēs abi divi, jā!	

Ak, mēs abi dancojām(i),	} 2x
Plācenīšu gribēdam'.	

Dejā izmantoti pieliciena soļi, sasitot plaukstas; polkas soļi.
Taktsmērs — 2/4.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-3. t.** Dejojāji stāv viens otram pretim, rokas sānos. Puiši izpilda 6 pieliciena soļus uz skatuves priekšplānu, meitas — uz dibenplānu (8. zīm.).
- 4. t.** «Viens» — piesit brīvo kāju, nostājas uz tās.
«Divi» — sasit plaukstas.
- 5.-8. t.** Seši pieliciena soļi pretējā virzienā, sākot ar otru kāju, piesit brīvo kāju un sasit plaukstas.
- 9.-12. t.** Puiši apgriežas pa kreisi ar seju pret centra līniju, meitas nostājas viņiem pie labās rokas krustiskajā stavērienā, un pāri dejo 4 polkas soļus; viena līnija pretim otrai (puiši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo). Skatuves vidū līnijas paliek viena no otras apmēram metra attālumā (9. zīm.).
- 13.-16. t.** Pārinieki, griežoties viens pret otru, apgriežas ar seju pretējos virzienos un dejo 4 polkas soļus uz skatuves malām. Puiši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo. 16. t. puiši apgriežas pa kreisi, nostājoties meitām pretim, ārējā līnijā.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-16. t.** Šis gājiens ir līdzīgs pirmajam, tikai šoreiz meitu līnijas dejo uz priekšplānu, puiši — uz dibenplānu. Pirms dejošanas uz skatuves vidu meita, griežoties pa kreisi, pieiet puisim pie labās rokas.

Starpspēle — 4 taktis. Taktsmērs — 2/4.

- 1.-2. t.** Ar 4 gājiena soļiem krustiskajā satvērienā pāri veido apli. Puiši sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.
- 3.-4. t.** Meita 4 tecīgus soļiem aizskrien puisim priekšā, un abi dejojāji nostājas aptvērienā ar kreiso roku sānos, puisis ar seju dejas ceļa virzienā.

Alsungietis

Aiz kalniņa lejiņā(i)
Tautu meita velējās.
«Sniedz rociņu, saderam (i),
Būsi mana ligaviņ'!»

«Ai, puisīti, rezgalīti,
Tu jau manis nedabūs',
Kam tu dzēri krodziņā(i)
Apiņotu alutiņ'!»

Deju izpilda divsoļu polkas soļiem. Taktsmērs — 2/4. Puiši kustības sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.

Pirmais gājiens (8 t.)

- 1.-4. t. Astoņi divsoļu polkas soļi dejas ceļa virzienā. Meitas dejo atmuguriski.
5.-8. t. Pāri, griežoties ar 8 divsoļu polkas soļiem, dodas dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens (8 t.)

- 1.-8. t. Atkārtoti 1. gājiena darbības.
Starpspēle — 2t.
1.-2. t. Krustiskajā satvērienā ar seju viens pret otru pārinieki šūpo rokas pa un pret dejas ceļu. 2. t. beigās pārinieki pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā.

Zvejniecīš

Zvejnieks mani aicināja: } 2x
«Nāc, meitiņa, laiviņā.»

«Es neiešu, zvejniecī(i), } 2x
Tavā oša laiviņā!»

«Vai tu nāksi, vai nenāksi,
Es jau tevi gan dabūšu!» } 2×

Nu ir rokā, nu ir rokā
Mana paša līgaviņ!» } 2×

Dejā izmantoti gājiena, polkas soļi. Taktsmērs — 4/4. Puiši kustības sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t. Pāri 16 gājiena soļiem krustiskajā satvērienā dodas dejas ceļa virzienā.
9.-16. t. Pāri ar 8 polkas soļiem dodas dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t. Puisis pagriežas ar muguru pret centru, meita — ar seju pret puisi. Izstieptas labās rokas sadotas; puisim kreisā roka pacelta sānis virs galvas, meitai — sānos. Puisis, pagriežot ķermeni mazliet pa kreisi, ar 4 gājiena soļiem velk meitu sev līdzī uz centru. Meita, it kā pretodamās, ar 4 soļiem seko puisim.
3.-4. t. Puisis izpilda 4 soļus uz vietas, meita zem paceltajām labajām rokām ar 4 gājiena soļiem apgriežas pa labi, it kā gribētu atbrīvoties no puīša. 4. t. beigās meita paliek ar seju pret dejas ceļu.
5.-8. t. Meita, it kā raisīdamās no puīša vaļā, izstieptās rokās ar 4 soļiem iet no centra uz āru un ar 4 — apgriežas zem labajām rokām. Puisis 4 soļiem seko meitai, pēc tam 4 soļus izpilda uz vietas.
9.-16. t. Pāri 4 polkas soļiem griežas labajos elkoņos un pēc tam 4 polkas soļiem kreisajos elkoņos. Puisim brīvā roka pacelta sānis galvas augstumā, meitai — sānos. 16. t. beigās pāri paliek aplī: 1. pāri puisis ar seju pret dejas

ceļu, 2. pāra — pa dejas ceļu, pārinieku meitas ar seju pret puisiem, ar muguru viena pret otru.

Starp spēle — 4 taktis. Taktsmērs — 2/4.

1. t. Slēgtajā satvērienā puisim solis uz priekšu ar labo kāju, meitai ar kreiso — izšūpojoties.
2. t. Izšūpojoties pārnēs ķermeņa svaru uz otru kāju.
3. t. Atkārtoti 1. t. darbības.
4. t. Pauze.

Pērkondeja

Aiz Daugavas pērkonītis } 2x
Zem zemu ducināj'.

Rīgas meitas, saņemiet(i) } 2x
Savus linu paladziņ's.

Pērkonam(i) seši dēli, } 2x
Visi seši amatniek'.

Divi rūca, divi spēra, } 2x
Divi šķīla uguntiņ'.

Pirmais gājiens (16 t.)

1. t. Puiša labā roka sadota ar meitas kreiso roku; 1. pāris stāv ar muguru, 2. — ar seju pret centru. «Viens-» — dejojotāji izpilda strauju lēcieni, pārnēsot ķermeņa svaru — puisis uz kreisās, meita — uz labās kājas, un pagriežas ar mugurām kopā; rokas ar vēzienu uz leju ceļ sānis uz priekšu,
«-i» — puisis piesit labo, meita — kreiso kāju pie zemes.
«Di-» — puisis piesit kreiso, meita — labo kāju,

«-vi» — puisis strauji paceļ labo kāju, meita kreiso, lai ar to sāktu lēcienu.

- 2. t.** Lēcienu izpilda ar pacelto kāju, pagriežoties ar seju viens pret otru, rokas ar vēzienu uz leju ceļ sānis pretējā virzienā. Piesitot kājas pie zemes, dejojāji atdarina pērkonu dunoņu.
- 3.-4. t.** Atkārto 1.—2. t. darbības.
- 5.-8. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības.
- 9.-16. t.** Abu pāru meitas saķeras labajos elkoņos, puisiem kreisās rokas paceltas sānis, un četrinieks, saglabājot taisnu līniju, ar 8 polkas soļiem griežas virzienā pret dejas ceļu (10. a. zīm.). Ar 7. un 8. soli abi pāri atlaiž rokas un apgriežas pa kreisi ar seju pretējā virzienā. Tagad puisi stāv blakus, meitas malās, brīvās rokas sānos.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t.** Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības.
- 9.-16. t.** Puiši saķeras kreisajos elkoņos, un četrinieks, saglabājot taisnu līniju, ar 8 polkas soļiem griežas dejas ceļa virzienā.
16. t. beigās pāri stāv viens aiz otra ar seju dejas ceļa virzienā.

Tautas polka

Skani, skani, zaļa birze,
Kad es tevi skandināju. } 2x

Es dziedāju birztaļā(i),
Danci vedu mežmalā. } 2x

Dziedādami, dancodami
Mēs darbiņu darījām. } 2x

Visi tautu tīrumiņi
Dziesmās, dejās ligojās. } 2x

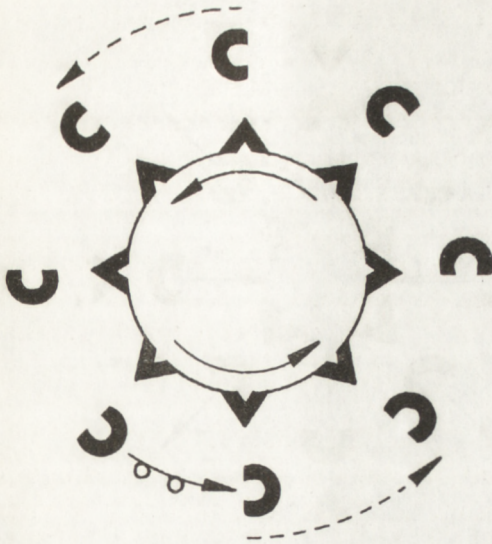
Pirmais gājiens (I, II/16 t.)

1. t. Puisis stāv ar muguru pret centru, meita viņam pretim vaļējā satvērienā; puisa labā roka un meitas kreisā sadotas un paceltas sānis plecu augstumā, brīvās rokas sānos. Viens polkas solis sānis dejas ceļa virzienā. Puisis sāk ar kreiso kāju, meita — ar labo.
2. t. Trīs reizes piesit kājas (puisis — labo, kreiso, labo, meita — kreiso, labo, kreiso).
3. t. Viens polkas solis sānis pret dejas ceļu (puisim ar labo kāju, meitai — ar kreiso).
4. t. Trīs reizes piesit kājas.
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.
- 9.–16. t. Aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo apaļo polku dejas ceļa virzienā, lai ar pēdējām taktīm 1. — vadošais pāris nonāktu skatuves kreisajā pusē, bet pēdējais — labajā pusē, atbrīvojot priekšplānu.

Otrais gājiens (III/16 t.)

Dejotāji izveido četras virknītes skatuves malās ar muguru pret centru (*11. zīm.*)

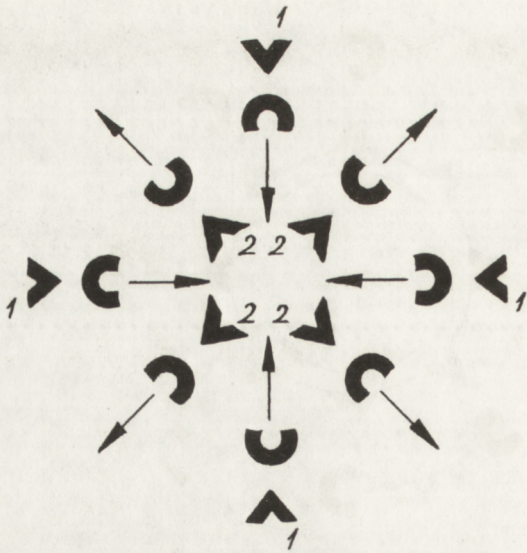
- 1.–3. t. Kreisās puses virknītes 1. pāra puisa vadībā un labās puses virknītes 2. meitas vadībā dejo ar 3 polkas soļiem taisnās virknēs pāri skatuvei, kā attēlots *11. zīm.* Kreisās puses virknes sāk ar kreiso kāju, labās — ar labo kāju. Virkņu galos brīvās rokas paceltas sānis.
4. t. Dejotāju virknes, nonākušas viena aiz otras, piesit 3 reizes kājas.
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, tikai sākot ar otru kāju un uz pretējo pusi.
- 9.–16. t. Vēlreiz dejo uz vidu un pāri skatuvei prom no skatuves.

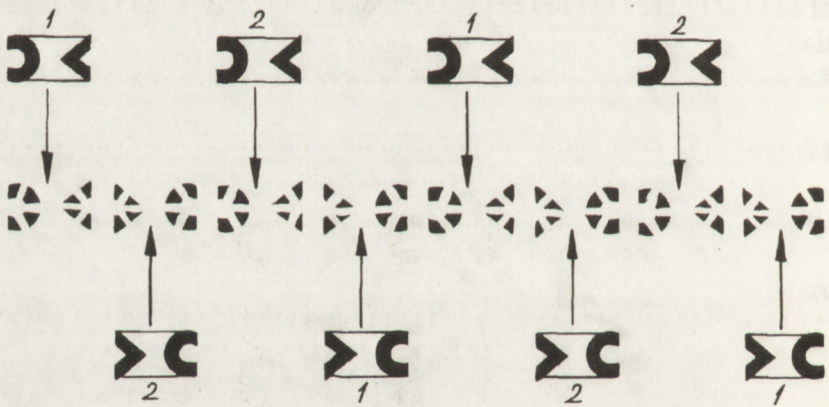
1. zīm.

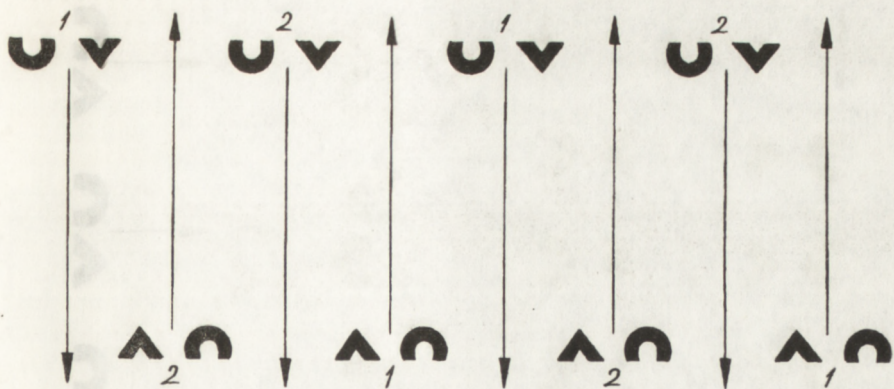
2. zīm.

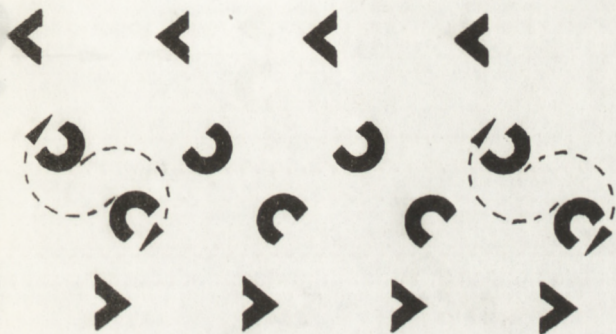
3. zīm.

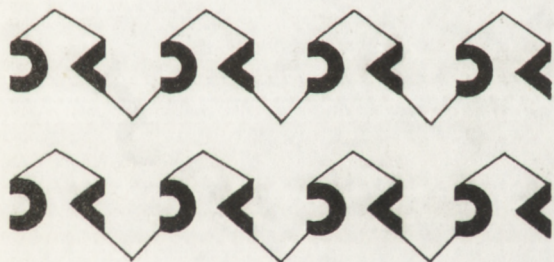
4. zīm.

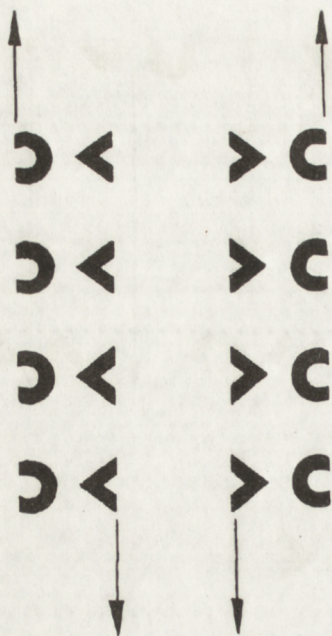
5. zīm.

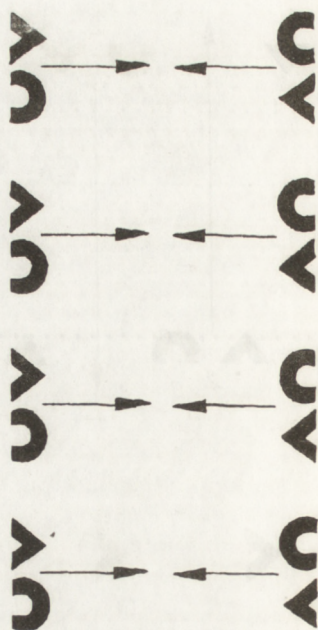
6. zīm.

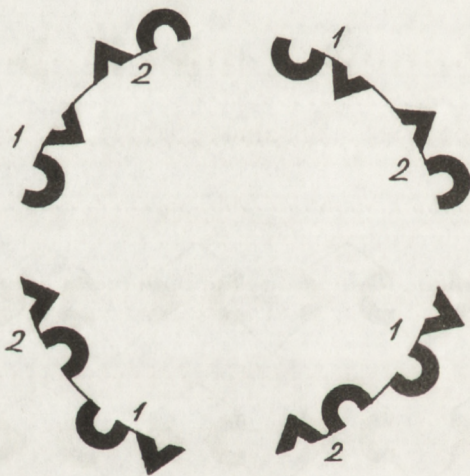
7. zīm.

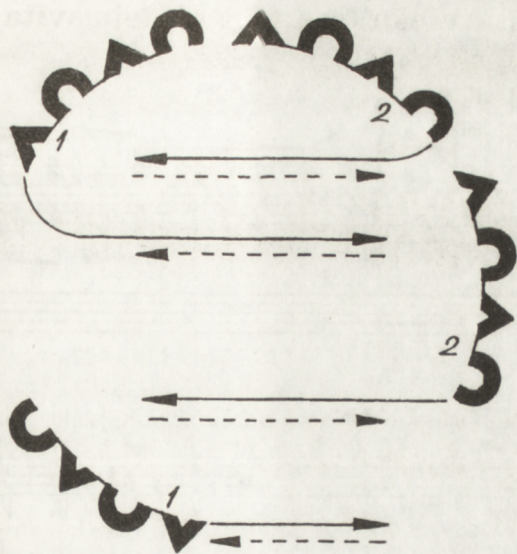
8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

Latviešu tautas pāru deju svīta

I Andžinš
Polkas tempā

Piano introduction for the first dance, marked *f*. The music is in 2/4 time and consists of two staves (treble and bass clef) with chords and rhythmic patterns.

Koris *♩* 1. Tautiešs mā-su dan-cot ve-da, redz' cik jau-ki iz-ska-tas,

Vocal line for the first dance, marked *f*. The melody is in 2/4 time and consists of two staves (treble and bass clef). The lyrics are: "1. Tautiešs mā-su dan-cot ve-da, redz' cik jau-ki iz-ska-tas,"

2. Tec, mā-si - ņa, tu pa priekšu, rai-tu so-li ri - ti - not.

Piano accompaniment for the first dance, marked *f*. The music is in 2/4 time and consists of two staves (treble and bass clef). The lyrics "jau - ki" and "ra - vās" are written above the notes.

ramtai-rī - di ra - la - lā, redz' cik jau-ki iz - ska-tās. *♩*

Vocal line for the second dance, marked *mf*. The melody is in 2/4 time and consists of two staves (treble and bass clef). The lyrics are: "ramtai-rī - di ra - la - lā, es ta - vā - si pē - di - nās."

Piano accompaniment for the second dance, marked *f*. The music is in 2/4 time and consists of two staves (treble and bass clef).

II Auzu deja

Vidēji

Si - jā au - zas , tau - tu mei - ta , dod ma - na - m(i)

Polkas tempā

ku - me - lam. Ne - si - jā - šu , ne ar' do - šu , ne - tik ma - nam
ne - si - jā - s(i), ne - tik ta - vam

Vidēji

prā-ti-ņam. Tam si-jā-šu, tam ar'do-šu, kas tik manam

Tam si-jā-si, kas tik

Polkas tempā

prātiņam. Kas tecēja ma-nis dēļ(i) lielu ceļa gabaliņ.

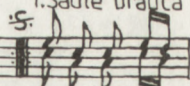
prātiņam. Kas te-cē-ja

III Saulīte

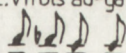
Svinīgi, ne pār lēnu

Vidēji

1. Saule brauca

2. Vītols au-ga

Vidēji

1. Sau -

2. Vī -

pār Dauga - vu la - ša kau - la 1. ka - ma - nās. 2. ka - ma - nās.

Dauga - vā - (i) sud - ra - bi - ņa la - pi - ņām. la - pi - ņām.

le
tols

1. A - sa - rī - tis' zir-gu dzi - na , rau - da tu - ra ka - ma - niņ's ,

2. Tur saulī - te sa - vas mei - tas ik rī - ti - ņu no - mazgāj' ,

1 zir-gu dzina, rau - da kama - ni - ņas ,
2. sa - vas meitas rī - tu no - maz - gāja ,

a - sa - rī - tis zir-gu dzi - na , rau - da tu - ra ka - ma niņ's .

tur saulī - te sa - vas meitas ik rī - ti - ņu no - mazgāj' .

as - sa - rīt's zir-gu dzi - na
tur sau - līt' sa - vas mei - tas

f

1. 2. S.

f S.

V Plakanais dancis

Polkas tempā

S. mp

1. Rakstā, ir - bes, cie - la - vi - ņas, pa ce - li - ņu
 2. Kas tur dū - ca, kas rī - bē - ja, kas ze - mī - ti

te - cē - dam's . Rakstā, māsas, jaunbrālīši, tautas grīdu dancojot.
trī - ci - nāj ?

mf Mūs' māsi - ņas, bā - le - li - ņi to ze - mī - ti tri - ci - nāj'.

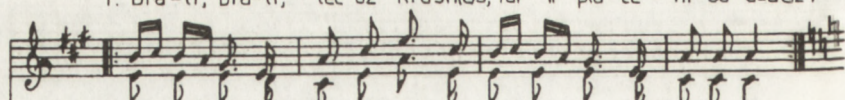
VI Plācenītis

Vidēji ātri (pasmagi)

f } Ak, mēs abi divi, ak, mēs abi divi, ak, mēs abi divi, jā !

f ak, mēs a - bi, jā !

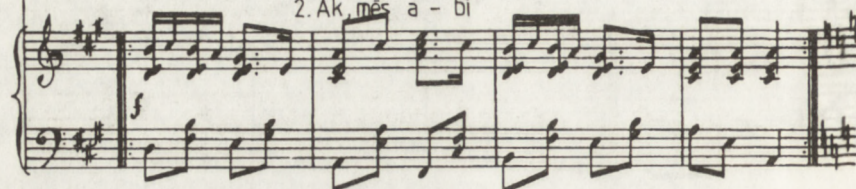
1. Brā-li, brā-li, lec uz krāsni(ēs), tur ir plā-ce - nī-šu daudz .

2. Ak, mēs a - bi dan-co-jā- m(i), plā-ce - nī - šus gri-bē-dam' .

1. Brā-li, brā-li,
2. Ak, mēs a - bi

VII Alsungietis

Mierīga polka

Aiz kal-ni-ņa

le - ji - nà - (i) tau-tu mei - ta ve - lè - jás.

„Siedz ro-ci - nu ,

Detailed description: This system contains two staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It contains three measures of music with lyrics underneath. The bottom staff is a piano accompaniment in a bass clef, also with a key signature of one flat. It features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The lyrics 'le - ji - nà - (i) tau-tu mei - ta ve - lè - jás.' are aligned with the vocal line. The text '„Siedz ro-ci - nu ,' is positioned between the two staves, starting at the beginning of the fourth measure.

Ai pui-si - ti,

sa - de - ra - m(i), bŭ - si mana, mana lī - ga - viŋ' ! "

Detailed description: This system continues the musical score with two staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat. It contains three measures of music with lyrics underneath. The bottom staff is a piano accompaniment in a bass clef, also with a key signature of one flat. It continues the accompaniment from the first system. The lyrics 'Ai pui-si - ti,' are aligned with the vocal line. The text 'sa - de - ra - m(i), bŭ - si mana, mana lī - ga - viŋ' ! "' is aligned with the vocal line in the second measure of this system.

rez-ga - li - ti, tu jau ma - nis ne-da-būs', Kam tu dzē - ri

Ai, ai,

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. It contains four measures of music with lyrics. The middle staff is a vocal line in bass clef, mostly containing rests, with the lyrics 'Ai, ai,' appearing in the fourth measure. The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs), providing harmonic support with chords and moving lines.

kro-dzi - ņā(i) a - pi - ņo - tu a - lu - tiņ' ? "

kro-dzi-ņā

The second system also consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with lyrics. The middle staff is a vocal line in bass clef with lyrics. The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff, including a section with a '5' fingering in the right hand.

VIII Zvejnieciņš

1. Zvejnieks mani ai - ci - nā - ja: „Nāc, mei-ti - ņa, lai-vi-ņā!”

2. Vai tu nāk-si, vai ne-naksi, es jau te-vi gan da-būš'.

1. Zvej - nieks

2. Vai tu

Videji ātri

mf „Es neie - šu, zvejnie-ci - ņi, ta - vā o - ša lai - vi - ņā.”

Nu ir ro - kā, nu ir ro - kā ma - na pa - ša lī - ga - viņ'!

1. E - - - - -

2.

1. o - ša lai - vi - nā,

2. pa - ša lī - ga - viņ'.

Palkas tempā

mf

IX Pērkondeja

Pasmagi, vareni

The piano accompaniment for the first system consists of two staves. The right hand plays chords and moving lines, while the left hand provides a steady bass line. A dynamic marking of *f* (forte) is present at the beginning.

The second system features a vocal melody on a treble clef staff and a piano accompaniment on a bass clef staff. The lyrics are written below the vocal line. A dynamic marking of *f* is present at the beginning of the piano part.

1. Aiz Dau-ga - vas pēr-ko-nī - tis ze-mu, ze - mu du-ci-nāj'.

2. Pēr-ko - na - m(i) se-ši dē - li, vi - si se-ši amat - niek'.

1. RĪ - gas mei-tas, sa-ņe - mie - tli sa - vus li - nu pa - la - dzin' s.

2. Di - vi rū - ca, di - vi spē - ra, di - vi šķī - la u - gun - tiņ'.

X Tautas polka

Polkas tempā

1. Skani, skani, za-ļa bir-ze, kad es te - vi - skandi - nā - ju.

f 2. Dziedā - da - mi, dan - co - da - mi mēs dar - bi - ņu da - ri - jā - mi!

1. Ska - ni, bir - ze,
2. Dze - da, da - mi

Skani, skani, za-ła bir-ze, kad es te-vi skan-di-nāj'.

dzie-dā-da-mi, dan-co-da-mi mēs dar-bi-ņu da-rī-jām.

1. Ska - ni, bir - ze,
2. Dan - co - da - mi
8

dan - ci ve - du mež - ma - lā.

1. Es dzie-dā-ju birz-ta-lā (i),

2. Vi - si tau-tu tī - ru - mi - ņi dziesmās, de - jās lī - go - jās,

mf

f

dan - ci ve - du mež - ma - lā.

es dzie - dā - ju birzta - lā (i),
vi - si tau - tu rī - ru - mi - ņi, dziesmās, de - jās lī - go - jās.

mf *f*

f

Dziedā - da - mi, dan - co - da - mi mēs dar - bi - ņu da - rī - jā - m(i),

f Dzie - dā - da - mi

f

dzie - da - da - mi , dan - co - da - mi mēs dar - bi - ņu
 Dan - co - da - mi

8

Detailed description: This system contains two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in treble clef. The piano accompaniment is in grand staff (treble and bass clefs). The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand. A fermata is placed over the eighth measure of the piano accompaniment.

da - rī - jām.

Detailed description: This system continues the musical score with two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in treble clef. The piano accompaniment is in grand staff. The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand. A fermata is placed over the eighth measure of the piano accompaniment.

Dvieļu deļa

8 pāriem

Mildas Lasmanes horeogrāfiskā apdare, Mārtiņa Jansona muzikālā apdare.

Dejai vairāki varianti (dalībnieku skaits, izkārtojums). Šeit dots 1970. gada Deju svētkos izpildītais variants. Izmantoti 1955. gadā Nicā pierakstītie folkloras materiāli.

Senajās latviešu kāzās līgava apveltīja kāziniekus ar savām pūra veltēm. Pēc tam apveltītie par godu jaunajam pārim deļoja «Dvieļu danci», atveidodami tanī dvieļu rakstus.

Dejai uznāciens, 9 daļas un nobeigums. Taktsmērs — 2/4. Visos gājienos mūzikas I daļā kustības sāk ar labo kāju, izpildot lēnus un ātrus lēcienus, mainot kājas; mūzikas II daļā deļo polku (svars uz abām kājām) vai galopu.

Dejā nepieciešami sava novada 8 rakstaini linu dvieļi ar mežģinēm vai bārkstīm galos. Dvieļu garums 2,20 m, platums 45 cm.

Skatuves katrā pusē 3. kulisēs novietojas 4 deļotāju pāri jauktā virknē numerācijas kārtībā ar muguru pret skatītājiem, pie tam pāri puisis un meita stāv pretējās pusēs. Virknes pirmajam un pēdējam deļotājam brīvās rokas gar sāniem. Puišiem pār labo plecu pārlikts dvielis, kreisajos sānos gali pārmeti pāri, lai varētu veikli pāriemt (1. zīm.).

Uznāciens (I/8 t., II/8 t.)

- 1.-2. t. Deļotāju virknes 4 plašiem gājiena soļiem iet viena otrai pretī. No skatītājiem kreisajā pusē — soli sāk ar labo kāju, labajā — ar kreiso (1. zīm.).
- 3.-7. t. Atstāļot vidū apmēram 2 m platu gatvi, deļotāji kolonnā

- pa vienam ar 10 gājiena soļiem nāk uz priekšplānu. Puišiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos.
8. t. Ar 2 soļiem kolonnas pagriežas ar seju viena pret otru (1. zīm.).
- 9.–10. t. Abas līnijas dejo viena otrai pretī ar 2 polkas soļiem, sākot ar labo kāju.
- 11.–12. t. Turpinot polku, puīši noņem divi no pleca un vienu divieļa galu padod meitai. Dvieļa galu tur ar abām rokām, nostiepjot platumā.
- 13.–16. t. Dejojāji ar 4 polkas soļiem atkāpjas viens no otra. Dvielei nostiepj.

Pirmais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

- 1.–2. t. Dvielei strauji paceļ augšā un izpilda 2 lēcienus uz vietas, mainot kājas, liekot priekšā vispirms labo, tad kreiso kāju.
- 3.–4. t. 3 lēcieni, mainot kājas (uz priekšu labā, kreisā, labā kāja).
- 5.–8. t. Atkārti 1.—4. t. darbības, sākot ar kreiso kāju.
- 9.–12. t. Dvieļa galu saņem kopā labajā rokā. Puīši ar 4 polkas soļiem atkāpjas uz skatuves malām. Meitas ar 4 polkas soļiem, griežoties pa labi, dodas uz skatuves viduslīniju un nonāk vienā līnijā ar seju pret saviem puīšiem (2. zīm.). Dvielei virs galvas sagriežies grīstē.
- 13.–16. t. Meitas ar 4 polkas soļiem, griežoties pa kreisi, virzās uz skatuves malām (2. zīm. bultas), bet puīši iedejo centrā vienā līnijā ar seju pret savām meitām (3. zīm.). Dvielei attinas.

Otrais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

- 1.–8. t. Atkārti 1. gājiena 1.—8. t. darbības. 8. t. beigās (dvielei abās rokās nostiepts) dvielei nolaiž un galus saņem kopā kreisajā rokā.

9.-16. t. Dvieļus paceļ virs galvas un ar 8 polkas soļiem, griežoties pa pāriem labajos elkoņos, nonāk *4. zīm.* parādītajās vietās: 1. un 2. pāris aizdejo uz skatuves malām, pārējie pāri aizdejo uz priekšu (3., 5. seko 1. pārim, 4., 6. —2.); pēdējie vidū iedejo 7. un 8. pāris. 16. t. beigās meitas paliek skatuves priekšplānā, puīši — dvieļa garuma attālumā aiz meitām (*4. zīm.*). Blakus stāvošie pāri: 1. un 3., 5. un 7., 8. un 6., 4. un 2. pagriežas ar seju viens pret otru. Katrs pāris saņem divieli aiz stūra iekšējās rokās.

Trešais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.-8. t. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības; 1. t. uz «viens» dvieļus paceļ.

9.-16. t. Pāru maiņa caur vārtniem. 1., 5., 8., 4. pāris ar paceltiem dvieļiem dejo vienu polkas soli uz skatuves labo malu. 3., 7., 6., 2. pāris, stāvot tuvu viens pie otra, zem paceltajiem dvieļiem dejo vienu polkas soli uz skatuves kreiso malu (*5. zīm.*). Ar otru polkas soli dvieļus ceļ tie pāri, kas līda cauri, bet tie, kas pirmajā taktī dvieļus turēja paceltus, lien cauri. Katrā polkas solī vienai pāri laiž un otri lien, tā 8 taktīs pāri nonāk skatuves pretējās malās. 16. t. beigās deļotāji izveido skujuņu un stāv, kā parādīts *6. zīm.*

Ceturtais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.-8. t. Dvieļi visiem iekšējās rokās pacelti virs galvas, brīvās rokas sānos. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības: puisis pret puisi, meita pret meitu, bet malējās meitas katra atsevišķi.

9.-10. t. Turot dvieļus paceltus virs galvas, deļo 3 galopa soļus un vienu soli sānis ar pielicienu, meitas uz dibenplānu, puīši — uz priekšplānu (*6. zīm. bultas*).

11.-12. t. Atkārto 9.—10. t. darbības, sākot ar otru kāju, deļotājiem atgriežoties savās vietās.

13.–16. t. Atkārto 9.—12. t. darbības. Dvieļi virs galvas visu laiku veido skujiņu.

Piektais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.–8. t. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības (6. zīm.).

9.–16. t. Pāra puisis un meita sadod izstieptas labās rokas sasveicināšanās satvērienā, kreisās rokas ar kopā saņemto dvieļa galu paceļ virs galvas. Griežoties ar 8 polkas soļiem pret dejas ceļu, skatuves vidū stāvošie 2 pāri dejo uz vietas, skatuves kreisajā pusē stāvošie pāri virzās pret dejas ceļu, bet labajā pusē stāvošie pāri — pa dejas ceļu uz skatuves dibenplānu un izveido apli. 16. t. dvieļa galu aiz stūra puīši saņem labajā rokā, meitas — kreisajā, brīvās rokas sānos, un nostājas ar seju dejas ceļa virzienā (7. zīm.). Puīši centrā liek kreiso roku uz priekšā stāvošā puīša kreisā pleca.

Sestais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.–8. t. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības. Dvieļi pacelti.

9.–16. t. Puīši dvieļa galu atstāj paceltu labajā rokā un ar maziem polkas soļiem dejo dejas ceļa virzienā. Meitas pārņem dvieļa galu aiz stūra labajā rokā, paceļ virs galvas un ar 2 polkas soļiem dejo dejas ceļa virzienā, ar 2 polkas soļiem, tāpat virzoties pa dejas ceļu, apgriežas pa labi. Šo darbību atkārto. Nobeidz ar seju dejas ceļa virzienā (7. zīm.). Rokas nolaiž, un meitas saņem dvieļi aiz stūra kreisajā rokā.

Septītais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.–8. t. Atkārto 1. gājiena 1.—8. t. darbības ar seju dejas ceļa virzienā. Darbības ar dvieļiem sekojošas: 1. t. «viens» —

puiši dvieļus paceļ, meitas nolaiž. 3. t. «viens» puiši dvieļus nolaiž, meitas paceļ. 5.—8. t. darbību atkārt. 8. t. beigās visi tur dvieļus jostas vietas augstumā.

9.-12. t. Puiši dejo uz vietas 4 polkas soļus, bet meitas ar 4 polkas soļiem, sākot ar labo kāju, griežas pie puīša (pa kreisi), ietinoties dvielī, un nobeidz, pār kreiso plecu saskatoties ar puīsi (8. zīm.).

13.-16. t. Griežoties pa labi, meitas iztinas no dvieļa un ar paceltu dvielī apstājas virzienā pret dejas ceļu. Arī puiši pēdējā takti apgriežas virzienā pret dejas ceļu un liek labo roku uz priekšā stāvošā puīša labā pleca.

Astotais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.-8. t. Atkārt. 1. gājiena 1.—8. t. darbības, stāvot ar seju pret dejas ceļu.

9.-16. t. Puiši centrā ar mazākiem, bet meitas ar straujākiem polkas soļiem (ar paceltiem un visā garumā nostieptiem dvieļiem) dejo virzienā pret dejas ceļu, beigās izveidojot 9. zīmējumā attēloto «jumtiņu». Pāra dejojāji dvieļa stūri saņem iekšējās rokās, brīvās rokas sānos. Puiši nedaudz iziet no centra uz malām, atstājot vidū gatvi, un nostājas pa 4 viens aiz otra. Meitas dvieļa garuma attālumā no puīšiem nostājas diagonālē uz skatuves priekšplānu. Puiši dvieļus paceļ, meitas tur nolaistus. Dvieļi atrodas slīpi un veido «jumtiņu». Visi stāv ar seju pret skatītājiem.

Devītais gājiens (I/8 t.; II/8 t.)

1.-8. t. Atkārt. 1. gājiena 1.—8. t. darbības.

9.-10. t. Skatuves kreisajā malā stāvošie dejojāji kustību sāk ar kreiso kāju, labajā pusē stāvošie — ar labo kāju (virs galvas paceltie dvieļi joprojām veido «jumtiņu», brīvās rokas sānos), dejo 3 galopa soļus un vienu soli sānis ar pielicienu uz centru.

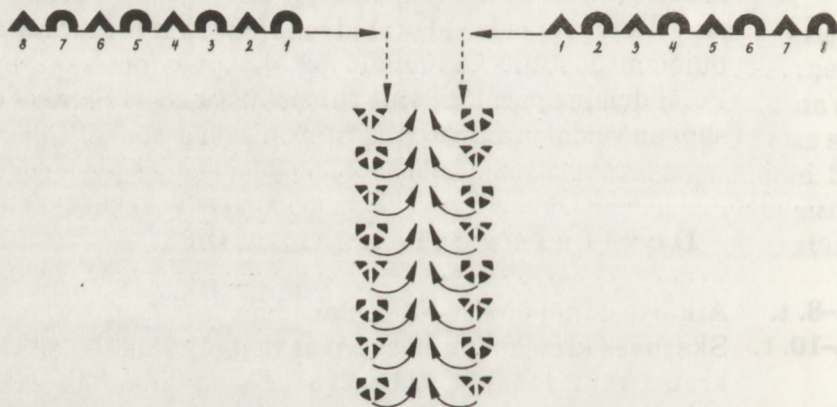
11.-12. t. Dejo pretējē virzienā, sākot ar otru kāju.

13.-14. t. Vēlreiz dejo uz centru.

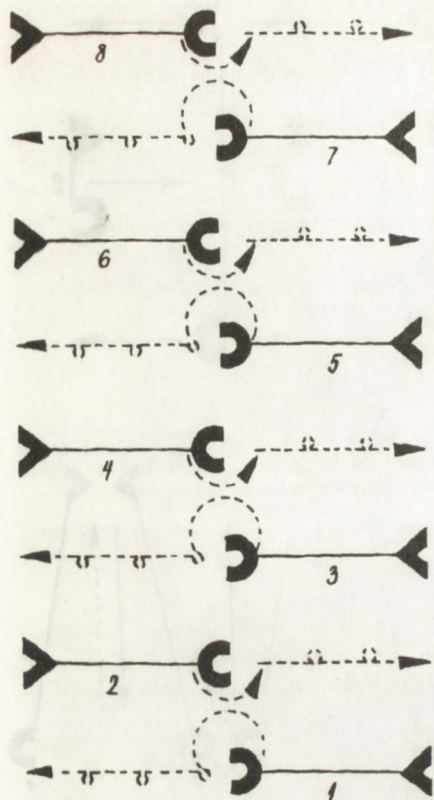
15.-16. t. Atpakaļ dejojot, divieļi plecu augstumā taisnā līnijā
(10. zīm.).

Nobeigums (aizgājiens) (II/8 t.)

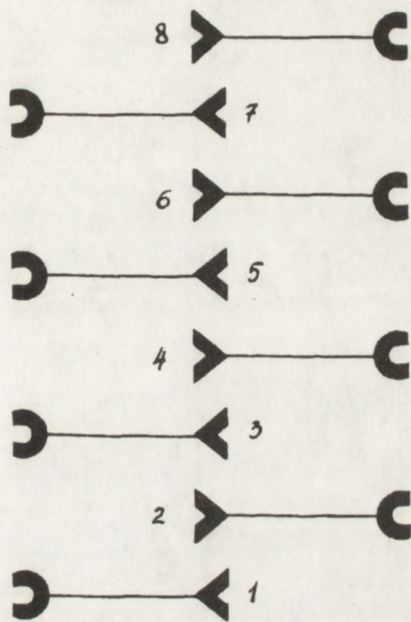
1.-8. t. Mūziku atkārtoti tik ilgi, kamēr visi aizdejojuši no skatuves vai laukuma. Kreisās puses 4 pāri, sākot ar kreiso kāju, labās puses —, sākot ar labo kāju, ar galopa soļiem aizdejo uz skatuves pretējām pusēm. Dvieļus visi paceļ augšā.

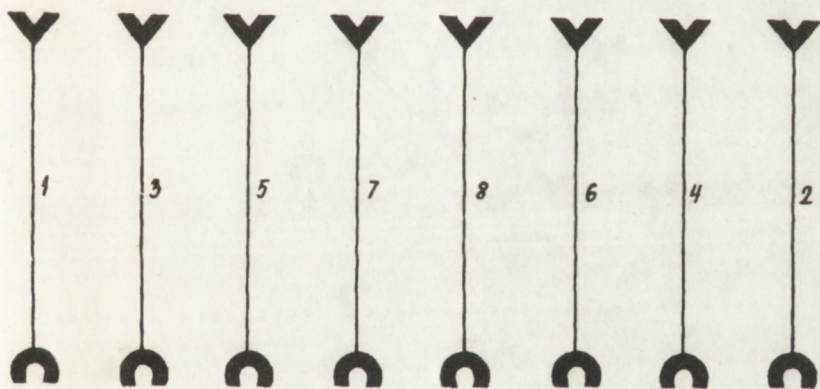
1. zīm.

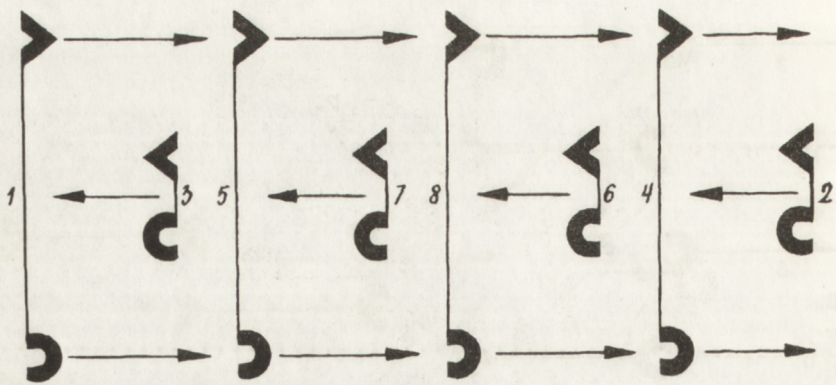
2. zīm.

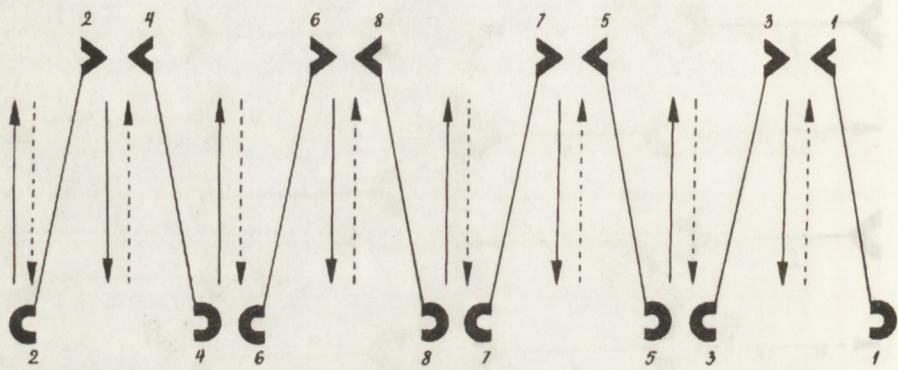
3. zīm.

4. zīm.

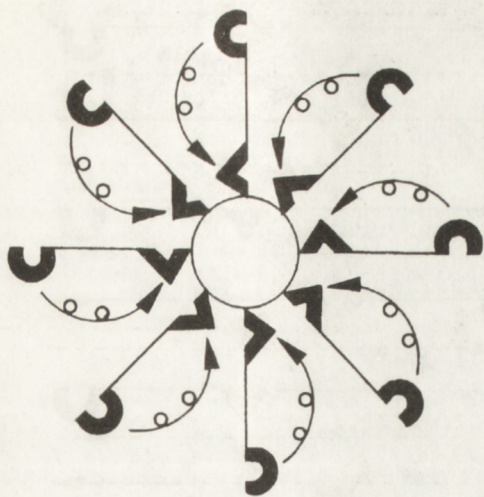
5. zīm.

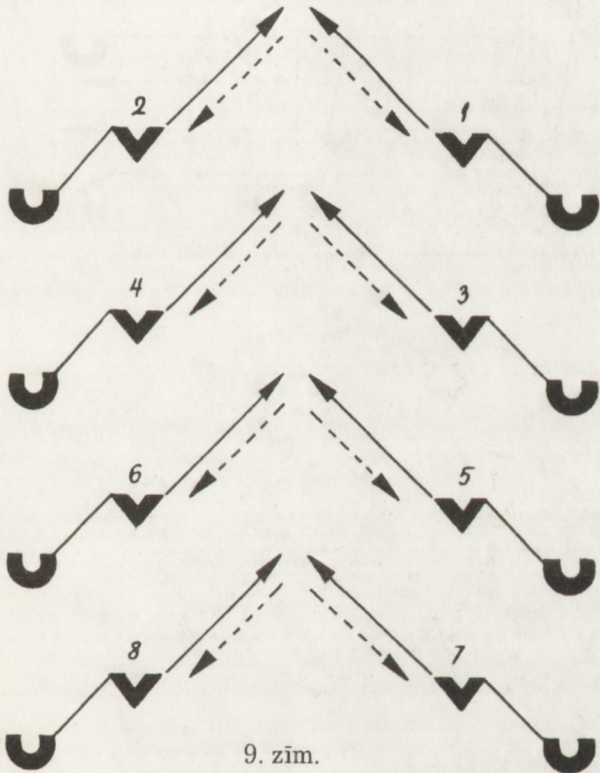
6. zīm.

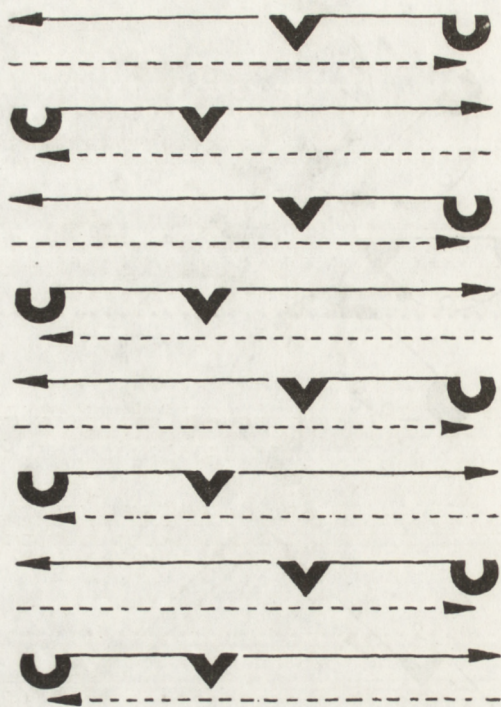
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Dvieļu deža

Mēreni I

The first system of music for 'Mēreni I' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first measure has a quarter note G4 and a quarter note A4; the second measure has a quarter note B4 and a quarter note C5; the third measure has a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, and a quarter note G5; the fourth measure has a whole note G4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G2 and a quarter note B2; the second measure has a quarter note C3 and a quarter note E3; the third measure has a quarter note F#2, a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the fourth measure has a quarter note C3 and a quarter note E3.

The second system of music for 'Mēreni I' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G4 and a quarter note A4; the second measure has a quarter note B4 and a quarter note C5; the third measure has a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, and a quarter note G5; the fourth measure has a whole note G4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G2 and a quarter note B2; the second measure has a quarter note C3 and a quarter note E3; the third measure has a quarter note F#2, a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the fourth measure has a quarter note C3 and a quarter note E3.

Polkas tempā II

The first system of music for 'Polkas tempā II' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5; the second measure has a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, and a quarter note G5; the third measure has a quarter note G5, a quarter note F#5, a quarter note E5, and a quarter note D5; the fourth measure has a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, a quarter note B2, and a quarter note C3; the second measure has a quarter note D3, a quarter note E3, a quarter note F#3, and a quarter note G3; the third measure has a quarter note G3, a quarter note F#3, a quarter note E3, and a quarter note D3; the fourth measure has a quarter note C3, a quarter note B2, a quarter note A2, and a quarter note G2.

The second system of music for 'Polkas tempā II' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps and a 2/4 time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5; the second measure has a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, and a quarter note G5; the third measure has a quarter note G5, a quarter note F#5, a quarter note E5, and a quarter note D5; the fourth measure has a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, a quarter note B2, and a quarter note C3; the second measure has a quarter note D3, a quarter note E3, a quarter note F#3, and a quarter note G3; the third measure has a quarter note G3, a quarter note F#3, a quarter note E3, and a quarter note D3; the fourth measure has a quarter note C3, a quarter note B2, a quarter note A2, and a quarter note G2.

Māsiņas atvadu deja

1 meitai un 6 puīšiem

Mildas Lasmanes horeogrāfiskā apdare un apraksts. Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Izmantoti Nīcas folkloras materiāli. Pie-rakstīta 1955. gadā. Liriska deja ar dziedāšanu 6 puīšiem («bāli-ņiem») un 1 meitai («māsiņai»).

Šķiraties, ļaudis, pār pagalmiņu,
Nu māsa dietu ies ar bāleliņu. } 2x

Danco, māsiņa, tev skaisti pieder
Rakstītas zeķītes, kurpītes kājās. } 2x

Danco, māsiņa, spīd vainadziņis,
Tas tavs pēdējais spīdumiņis. } 2x

Dejai 3 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots vienmērīgs, slidošs trīssolis.

Māsiņa nostājas labās puses 1. kulisēs, rokas sānos. Kreisajā pusē viņiem pretī stāv jaunākais bāleliņš, rokas gar sāniem. Pārējie 5 bāleliņi stāv grupā skatuves vidū.

Pirmais gājiens (16 t.)

1.-4. t. Jaunākais bāleliņš, sākot ar kreiso kāju, un māsiņa, sākot ar labo kāju, dodas 4 trīsoļiem viens otram pretī (1. zīm.). Bāleliņš jau ar 2 pirmajiem trīsoļiem lēni ceļ rokas vidukļa augstumā, ar trešo soli sniedz rokas māsiņai ar delnām uz augšu, aicinot viņu pie sevis. Ceturtajā solī māsiņa mierīgi sadod rokas ar bāleliņu slēgtajā satvērienā. Pārējie 5 bāleliņi izveido pusloku, apņēmot cits citu ap elkoņiem.

- 5.-6. t.** Pāris izpilda 2 trīsoļus uz vietas un sadotās rokas šūpo pret skatītājiem un uz dibenplānu.
- 7.-8. t.** Šūpojot rokas pret skatītājiem, atlaiž tās, un bāleliņš ar 2 trīsoļiem apgriežas pa labi, māsiņa — pa kreisi, paliekot ar muguru pret skatītājiem (1. zīm. bultas).
- 9.-12. t.** Māsiņa uzliek abas rokas (kreiso no mugurpuses, labo no priekšpuses) bāleliņam uz labā pleca un noliec galvu uz tā. Bāleliņš ar labo roku apņem māsiņu ap vidukli un ar kreiso roku saņem viņas labo roku zem elkoņa. Pāris ar 4 trīsoļiem dejo pa skatuves viduslīniju pie pārējiem bāleliņiem (2. zīm.), kuri, sadevušies virs galvas paceltās rokās, ar trīsoli šūpojas uz vietas.
- 13.-16. t.** Bāleliņš un māsiņa 2 trīsoļiem apgriežas pa kreisi ar seju pret skatītājiem, atlaiž rokas un katrs atsevišķi, ar 2 trīsoļiem griežoties (bāliņš uz kreiso, māsiņa uz labo pusi), aizdejo uz pusloka galiem (2. zīm. bultas). Bāleliņi pavirzās tā, lai, pievienojoties 6. bāleliņam, pusloks būtu simetrisks un māsiņa varētu brīvi izlīst zem paceltajām rokām.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** Māsiņa 2 trīsoļiem apiet apkārt 1. bāleliņam gar mugurpusi. Viņš noliecas pa labi un ar sirsnīgu skatienu pavada māsiņu.
- 3.-4. t.** Māsiņa līdzās 2. bāleliņam ar 2 trīsoļiem apgriežas apkārt pa labi. Pirmā soļa laikā abi sirsnīgi saskatās.
- 5.-12. t.** Atkārtoto to pašu darbību, apejot apkārt 3., 4., 5. un 6. bāleliņam.
- 13.-16. t.** Māsiņa, strauji griezdamās pa labi, rokas sānos, aizvirpuļo uz vidu (3. zīm.).

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t.** Māsiņa ar 4 trīsoļiem, dejojot gandrīz uz vietas, stiepj rokas uz abām pusēm ar delnām uz augšu, aicinot

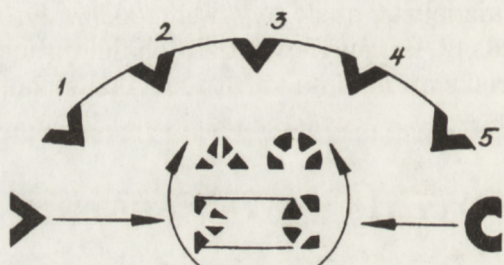
bāleļņus pie sevis. Trīs bāleļņi ar kreiso roku saņem māsiņas labo roku un trīs bāleļņi ar labo roku saņem māsiņas kreiso roku (4. zīm.).

5.-8. t. Visi 4 trīssoļiem griežas dejas ceļa virzienā: māsiņa uz vietas, trīs bāleļņi māsiņai pie kreisās rokas iet atmuguriski, trīs pie labās rokas — uz priekšu līdz savām vietām (4. zīm. pārtrauktās bultas).

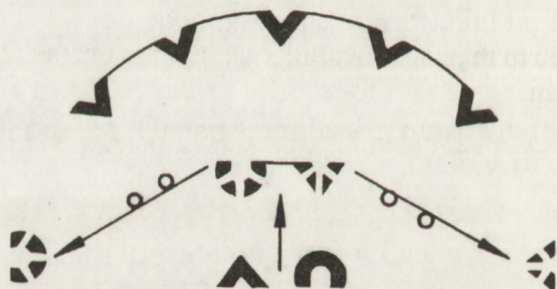
9.-12. t. Māsiņa ieliek rokas sānos un griežas pa labi, virzoties uz priekšplānu. Bāleļņi, sadevuši paceltās rokas, vēro māsiņu un seko viņai maziem soliņiem.

13.-16. t. Māsiņa ar 2 trīssoļiem iet uz priekšu, noņem vainadziņu un, izpildot 2 trīssoļus gandrīz uz vietas, skumji noskatās vainadziņā.

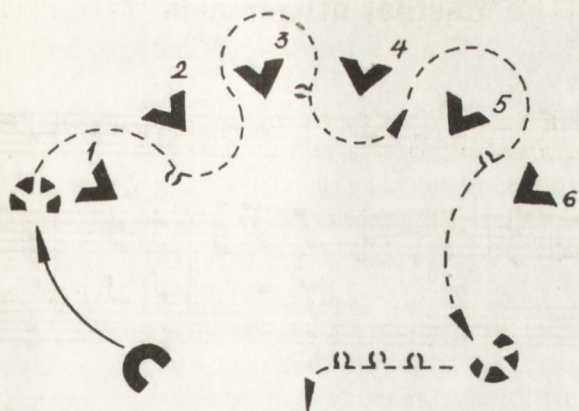
Bāleļņi, stāvēdami puslokā, noskatās māsiņā.

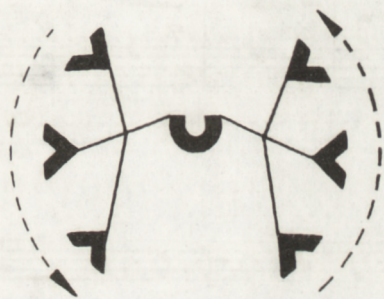
1. zīm.

2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

Māsiņas atvadu deļa

Mēreni

Šķiraties, ļaudis, pār pa-gal-mi-ņu, nu mā-sa

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The middle staff is the piano accompaniment in a treble clef, and the bottom staff is in a bass clef. The music is in a simple, folk-like style.

dietu ies ar bā-le-li-ņu. Šķi-ra-ties, ļaudis, pār pa-gal-

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line and piano accompaniment follow the same format as the first system. The lyrics continue across the staves.

mi-ņu, nu mā-sa die-tu ies ar bā-le-li-ņu.

The third system concludes the musical score with three staves. The vocal line and piano accompaniment follow the same format. The lyrics end with a period. The piano part ends with a double bar line.

Vainadziņš

13 meitām

Mildas Lasmanes horeogrāfiskā apdare un apraksts. Jāņa Dreimaņa muzikālā apdare. Izmantoti Nīcas folkloras materiāli. Pierakstīta ap 1955. gadu. Meiteņu kāzu deja. Deja domāta līgavai un 12 draudzenēm. Draudzeņu skaits var būt arī savādāks.

Deju izpilda ar dziedāšanu.

Tumsiņai, naksniņai } 2x
Grozū savu vainadziņu.

Kur tas gaiši atspīdēsi, } 2x
Tur mūžiņu nodzīvošu.

Atspīd tautu sētiņai, } 2x
Tur mūžiņu nodzīvošu.

Tur mūžiņu nodzīvošu, } 2x
Tur būs manis arājiņis.

Dejai 4 gājieni. Taktismērs — 6/8. Dejā izmantots gājieni solis un viegls, elastīgs trīssolis. Roku kustības vijīgas. Dejojotās jau sākumā sadalās «pirmajos» un «otrajos» pāros.

Līgavai mugurā sava novada tautas tērps, galvā vainags, draudzenēm ziedu vainadziņi.

Draudzenes pa pāriem cieši viena pie otras izveido skatuves centrā apli ap līgavu. Draudzenes, turot labajā rokā vainadziņus, sadod rokas un paceļ tās virs galvas ar vainadziņiem līmeniski uz leju, tā paslēpjot līgavu. Ķermeņa svars uz kreisās kājas, labā uz pirkstgala nolikta atpakaļ.

Ievads (5 t.)

Meitas (2.—5. t.) gājiena soļiem iet atmuguriski, atliecot augumu un sadotās rokas ar vainadziņiem plecu augstumā (1. zīm.). Līgava, stāvot centrā, 2 taktīs (2.—3. t.) ar abām rokām pakāpeniski ceļ vainadziņu virs galvas, 2 taktīs (4.—5. t.) nolaiž to sev pie krūtīm.

Pirmais gājiens (8 t.)

1. pants

- 1.-2. t. Meitas ar 4 trīssoljiem dejo dārziņā dejas ceļa virzienā, šūpojot rokas pie katra trīssolļa uz centru un uz āru. Līgava, sākot ar labo kāju, 1. t. «viens, divi, trīs» izpilda vienu pievilciena soli pa labi; «četri» — vienu soli ar labo kāju pa labi; «pieci, seši» — noliec augumu pa labi, kreisā kāja izstiepta sānis uz pirkstgala. Vainadziņu ceļ pa labi. 2. t. izpilda 1. t. darbības pa kreisi. Skatiens pievērts vainadziņam.
- 3.-4. t. Meitas atlaiž rokas, katra paceļ vainadziņu virs galvas un 4 trīssoljiem apgriežas apkārt pa labi. Līgava izpilda meitu darbības.
- 5.-8. t. Atkārtoti 1.—4. t. darbības. 8. t. beigās pāru meitas nostājas viena otrai pretī. 2., 6., 10. meita griežoties paņēm vainadziņu kreisajā rokā, saliek to blakus ar partneres vainadziņu un tur plakaniski. Otrā pāru 3., 7., 11. meita tāpat saņēm vainadziņu kreisajā rokā, saliek blakus ar partneres vainadziņu un tur rokā no centra uz āru (2. zīm.).

Otrais gājiens (8 t.)

2. pants.

1. t. «Viens, divi, trīs» — pirmo pāru 2., 6., 10. meita, sākot ar kreiso kāju (partneres — ar labo kāju), 2 soļiem griežas ar seju uz āru, velkot vainadziņus ar vēzienu uz leju un

- uz āru. «Četri, pieci, seši» — vēl viens solis sānis, nostājoties ar muguru uz centru. Rokas ar vainadziņiem paceļ augšā, veidojot vārtiņus.
- Otro pāru meitenes 1. t. darbības izpilda, pagriežoties ar seju uz centru (3. zīm. pārtrauktās figūras).
- 2. t.** Pāra dejojotājas, griežoties uz pretējo pusi, nolaiž vainadziņus un pārņem tos otrā rokā.
- 3.-6. t.** Atkāрто 1.—2. t. darbības.
- 7.-8. t.** Meitas apgriežas apkārt katra atsevišķi pa labi, paliek ar seju pret centru un, sadevušās rokās, izveido 2 dārziņus, kā parādīts 4. zīm.
- Līgava šajā laikā (1.—8. t.), uzlikusi vainadziņu galvā un ielikusi rokas sānos, izpilda sekojošas darbības.
- 1. t.** «Viens, divi, trīs» — līgava tuvojas pirmā pāra vārtiņiem priekšplānā.
- «Četri, pieci, seši» — iziet tiem cauri no centra uz āru (3. zīm.).
- 2. t.** «Viens, divi, trīs» — virzienā pret dejas ceļu ar vienu trīsoli tuvojas otrajam pārim.
- «Četri, pieci, seši» — izlien caur otrā pāra vārtiņiem un nonāk centrā.
- 3.-6. t.** Atkāрто 1.—2. t. darbības vēl 2 reizes, turpinot virzīties pret dejas ceļu (5. zīm.).
- 7.-8. t.** Ar 4 trīssoļiem aizdejo pa vidu uz skatuves dibenplānu un nostājas ar seju pret skatītājiem.

Trešais gājiens (8 t.)

3. pants

- 1.-4. t.** Meitas ar 8 trīssoļiem griež dārziņus: skatuves labajā pusē — dejas ceļa virzienā, skatuves kreisajā pusē — pret dejas ceļu līdz savām vietām. Sadotās rokas šūpo uz centru un uz āru. 4. t. beigās 7. meita ar 2. un 1. ar 8. rokas atlaiž.
- 5.-7. t.** 7. un 8. meita, pagriezušās ar seju uz skatuves vidu, ved meitas no dārziņa virknītē uz skatuves dibenplānu, tā

veidojot gatvi, pa kuru līgava iet uz priekšplānu — «tautu sētiņu»(4. zīm.).

8. t. Meitas izveido apli ap līgavu, pāra meitas pagriežas viena pret otru.

Līgava 1.—4. t. laikā dibenplānā izpilda 1. gājiena darbības, bet 5.—7. t. laikā ar 6 trīsoļiem iet gatvei cauri uz priekšplānu. 8. t. strauji iegriežas centrā.

Ceturtais gājiens (8 t.)

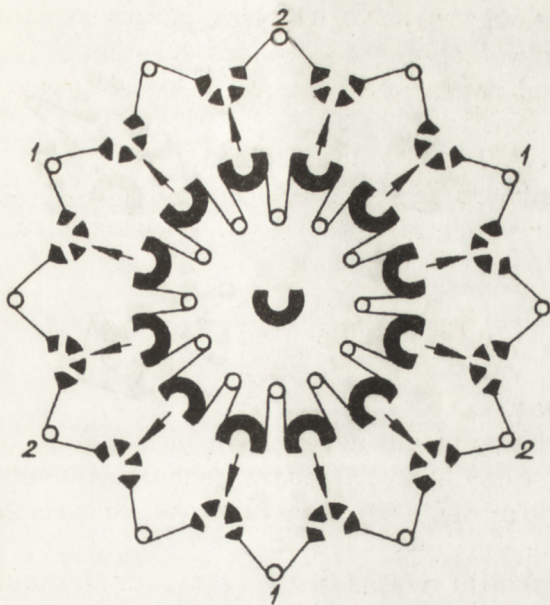
4. pants.

1.–6. t. Izpilda viju, sadodot rokas ar pirkstiem uz augšu plecu augstumā. Ar 2 trīsoļiem pārmainoties vietām, vainadziņu arvien pārņem brīvajā rokā, ko paceļ galvas augstumā.

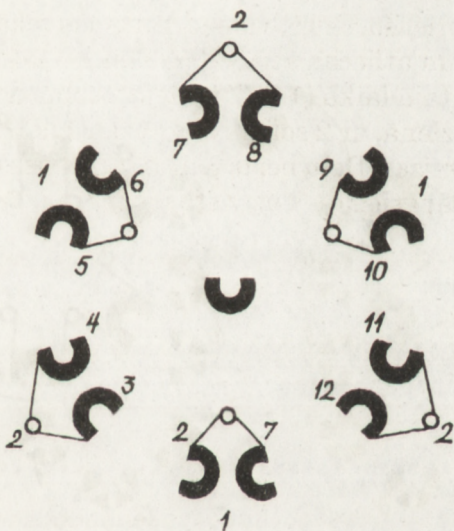
7. t. Pārskaitļu meitas dodas uz centru; vainadziņš labajā rokā. Centrā sadod rokas un paceļ virs galvas.

8. t. Nepārskaitļu meitas pagriežas ar seju uz centru un, pārnesot ķermeņa svaru uz kreisās kājas, labo uz pirkstgala noliek priekšā. Turot vainadziņu abās rokās, paceļ to virs galvas un atliecas atpakaļ (6. zīm.).

Līgava tajā laikā (1.—6. t.) dejo 2 soļus dejas ceļam pretējā virzienā, ar 2 soļiem apgriežas apkārt, atkārtojot to pašu 3 reizes. Deju beidz centrā, ar 4 trīsoļiem (7.—8. t.) strauji apgriežoties uz vietas.

1. zīm.

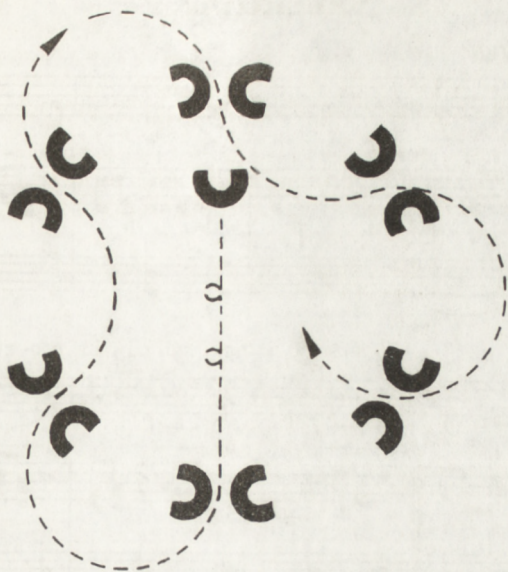
2. zīm.

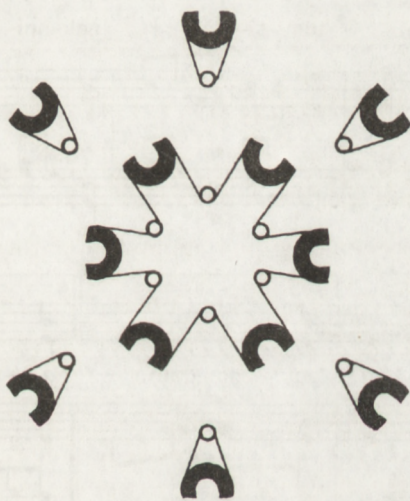
3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

6. zīm.

Vainadziņš

Mierīgi

Tum - si - ņā - i, nak - sni -

Tum-si-ņā-i nak-sņi-nā-i gro-zu sa-vu

ņā - i. ā - ā - ā

vai-na-dzi-ņū,

ā tum-si-ņā-i nak-sņi-ņā-i

gro-zu sa-vu vai-na-dziņ, a-rā-jņš.

1.-3. 4.

Sievu ņemt nav bērnu spēle

4 pāriem

Mildas Lasmanes horeogrāfiskā apdare un apraksts, Jāņa Dreimaņa muzikālā apdare. Izmantoti 1955. gadā Nīcā apkopotie folkloras materiāli.

Deja domāta 4 puisiem un 4 meitām: 2 puisiem — preciniekiem, 2 puisiem, kas ieradušies bildināt otra novada 2 meitas, un 2 preciniecēm.

Dejai 3 gājieni. Raksturīgi divi dziedājumi: «Sievu ņemt nav bērnu spēle», taktsmērs — 4/4 un «Jo tai ievai balti ziedi», taktsmērs — 2/4. Dejojot puisiem, dzied pirmo meldiju, dejojot meitām — otro, bet, kad deja noris kopīgi, dzied abas meldijas. Dejā izmantoti piesitieni, palēcieni un gājiena soļi. Precinieku lomu tēlotāju kustībām jābūt vecīgākām, smagnējākām, cienīgākām.

Tērpu ziņā starp dejojotājiem jābūt atšķirībai — preciniekiem ieteicami garie, pelēkie svārki, galvā cepure, jaunajiem — baltie, īsie svārki. Preciniecēm galvā lakats vai mice, mugurā gari brunči, vamzis un tumša villaine, meitām galvā vainags, mugurā īsāki svārki un baltas villaines. Vieniem Nīcas, otriem Alsungas novada tērpi.

- Precinieki:**
1. Sievu ņemt nav bērnu spēle, bērnu spēle,
Sievu ņemt nav bērnu spēle,
Viss mūžs kopā jādzīvo,
Viss mūžs kopā jādzīvo.
  2. Tā nebija alus kannā, alus kannā,
Tā nebija alus kannā,
Pielejama, izdzeram',
Pielejama, izdzeram'.

Precinieces: 3. Jo tai ievai balti ziedi,
Jo tai ievai balti ziedi,
Jo tai melnas ogas auga, ogas aug',
Jo tai melnas ogas auga, ogas aug'.

4. Jo tai mātei daiļas meitas,
Jo tai mātei daiļas meitas,
Jo tai daiļi znoti nāca, znoti nāc',
Jo tai daiļi znoti nāca, znoti nāc'.

Puiši: 5. Tu, Ilzīte, man patiki, man patiki,
Es, Ilzīte, tev patiku, —
Dzersim kāzas šorudeni,
Dzersim kāzas šoruden.

Meitas: 5. Tu, Jānīti, man patiki,
Es, Jānīti, tev patiku, —
Dzersim kāzas šorudeni, šoruden,
Dzersim kāzas šorudeni, šoruden.

Precinieki un puiši:

6. Sievu ņemt nav bērnu spēle, bērnu spēle,
Sievu ņemt nav bērnu spēle,
Viss mūžs kopā jādzīvo,
Viss mūžs kopā jādzīvo.

Precinieces un meitas:

6. Tā nebija villainīte,
Tā nebija villainīte,
Uzsedzama, nosedzama, nosedzam',
Uzsedzama, nosedzama, nosedzam'.

Precinieki un puiši: 7. Tā bij puiša ligaviņa, ligaviņa,
Tā bij puiša ligaviņa,
Visu mūžu milējama,
Visu mūžu milējam'.

Precinieces un meitas: 7. Tā bij puīša līgaviņa,
Tā bij puīša līgaviņa,
Visu mūžu milējama, milējam',
Visu mūžu, milējam'.

Skatuves dibenplāna vidū ar seju pret skatītājiem vienā linijā nostājas abi puīši vaļējā satvērienā, sadotās un brīvās rokas no-laistas gar sāniem. Puīšiem katrā pusē stāv precinieki, aptvēruši viņus ar vienu roku ap pleciem (1. zīm.). Dejas sākumā puīši izskatās bailīgi un kautrīgi.

Pirmais gājiens (I/16 t.)

1. pants.

- 1. t.** Precinieki, 1. — sākot ar labo, 2. — ar kreiso kāju, izpilda 2 smagnējus divsoļu polkas soļus, augstu ceļot celi ieliektu otru kāju. Pirmā soļa laikā brīvo roku plaši vērē uz āru, otrā soļa laikā — uz iekšu, griežot līdz galvu.
- 2. t.** Precinieki ar 4 gājienu soļiem iet uz priekšu. Puīši tai laikā vispirms izpilda 4 gājienu soļus, nopietni vērojot, kā precinieki palecas, pēc tam 2 divsoļu polkas soļus, savā starpā saskatoties, rokas gar sāniem.
- 3.—4. t.** Atkārti 1.—2. t. darbības.
- 5. t.** «Viens, divi» — precinieki ar plašu rokas vēzienu (1. — ar labo roku, 2. — ar kreiso) apgriežas: 1. uz labās kājas papēža pa labi, 2. — uz kreisās kājas papēža pa kreisi. Puīši pārsteigti skatās uz preciniekiem.
«Trīs, četri» — preciniekiem 2 siki soli uz vietas. Puīši saskatās bailīgi un šķelmīgi.
- 6. t.** Precinieki 3 reizes piesit kājas (1. — kreiso, labo, kreiso; 2. — labo, kreiso, labo kāju). Puīši ar 3 slaidiem soļiem bēg projām preciniekiem gar priekšpusi (1. puisis sāk ar labo, 2. — ar kreiso kāju).
- 7. t.** «Viens, divi» — precinieki to pamana un ar 2 soļiem noķer puīšus aiz rokas, «trīs, četri» — puīši, balstoties: 1. uz labās kājas, bet 2. — uz kreisās kājas, negrib padoties,

bet precinieki, arī balstā uz vienas kājas, nelaiž puišus vaļā.

8. t. Precinieki ar 3 soļiem uz vietas ar lokveida griezienu sevgar priekšpusi atsviež puišus atpakaļ. Visi 4 paliek skatuves vidū vienā līnijā — puiši vidū, viens otram pretī, precinieki viņiem aiz muguras, viens no otra krietna soļa attālumā(2. zīm.).

2. pants.

9. t. Precinieki uz labās kājas papēža apgriežas apkārt pa labi, roka ar plašu vēzienu seko augumam.

Puiši: «viens» uzsit ar labo roku viens otram uz kreisā pleca, «divi, trīs» — kreiso roku pieliek pie labā vaiga, lai neredzētu, ka abi sačukstas, un 2 gājiena soļiem, sākot ar labo kāju, gar labajiem pleciem apmainās vietām, «četri» — solis ar labo kāju uz priekšu uz puspēdas, strauji apgriežoties apkārt pa labi ar seju pret otra puiša precinieku (2. zīm. bultas).

10. t. 1. precinieks ar 2. puiši un 2. precinieks ar 1. puiši iet lokveidā ar 4 gājiena soļiem viens otram garām, dodot ceļu pa labi (2. zīm. bultas).

- 11.–12. t. Precinieki, nonākuši centrā, ar 8 gājiena soļiem griežas labajos elkoņos, kreisās rokas gar sāniem. 12. t. beigās, apmainījušies vietām, nostājas ar seju pret skatītājiem. Puiši tai laikā: 11. t. 4 gājiena soļiem dodas dejas ceļa virzienā un, nonākuši precinieku vietās, apgriežas ar seju pret skatītājiem. 12. t. «viens, divi» — ar lēcieni uz abām kājām nostājas tā, lai viena kāja no otras ir pēdas attālumā, saliec augumu un atbalstās ar plaukstām pret ceļiem, zīmīgi paskatoties uz preciniekiem; «trīs, četri» — iztaisno augumu, nostājas dabīgajā pēdu stāvoklī. Rokas gar sāniem (3. zīm.).

- 13.–14. t. 2. precinieks kreiso roku un 1. precinieks labo roku sadod virs elkoņiem, un atkārt 1.—2. t. darbības, virzoties uz priekšu. Ar pēdējiem 2 soļiem nolaiž rokas un pagriežas viens pret otru.

Puiši 13. t. pagriežas ar seju pret preciniekiem un, sākot

ar to kāju, kas skatītāju pusē, 4 gājiena soļiem saiet kopā preciniekiem aiz muguras (3. zīm. bultas), 14. t. izlien pa viņu roku apakšu, veikli uz vienas kājas apgriežas apkārt uz ārpusi un, tāpat kā precinieki, pagriežas viens pret otru (3. zīm.).

15. t. «Viens, divi» — precinieki sasit labās plaukstas, it kā pieskandinātu alus kausu, un nolaiž rokas.

«Trīs, četri» — arī puiši tāpat sasit plaukstas.

16. t. Precinieki, neapmierināti ar puišu pārgalvību, saņem viņus ap vidukli un, griežoties uz priekšplānu, izgriež uz āru ar tādu sparū, ka puiši aizvirpuļo preciniekiem aiz muguras. Katrs pāris paliek ar seju uz āru, jo tieši šajā brīdī no 1. kulisēm parādās precinieces ar meitām (4. zīm.).

Otrais gājiens (II/24 t.)

3. pants.

1.-2. t. Pirmās cēli uznāk precinieces, pāris soļus aiz viņām — meitas. Precinieces rokas saņēmušas priekšā, meitām rokas sānos. Solīši siki, šūpojoši (nolaižoties no puspēdas uz visas pēdas). Precinieces aiziet līdz preciniekiem, meitas paliek iepakaļ.

Precinieki ar 4 maziem solīšiem uz vietas, visu laiku skatoties uz preciniecēm, pagriežas pret skatuves vidū. Puiši, redzēdami nākot meitas, ar 3 soļiem veikli apgriežas apkārt un tuvojas viens otram (5. zīm.). Trešajā solī pārnes svaru uz balsta kājas, otru kāju paceļ un viens otram kaut ko pačukst.

3.-4. t. Precinieces sveicina preciniekus, nedaudz palokoties, un puslokā iet viņiem garām.

Precinieki paceļ cepures un pazemīgi palokās.

Puiši, sākot ar pacelto kāju, ar 3 soļiem aizsteidzas atpakaļ savās vietās un paliek ar seju uz āru (6. zīm.). Šajā pašā laikā meitas ir aizgājušas līdz preciniekiem.

5.-6. t. Precinieces sveicina puišus, palokot galvu, un iet viņiem

garām puslokā gar ārpusi, virzoties uz dibenplānu (6. zīm. bultas).

- 7.-8. t.** Abas precinieces dibenplānā sasveicinās un sadodas slēgtajā satvērienā.
Precinieki paceļ cepures, sveicinot meitas.
Meitas sveicina preciniekus pietupstoties un paiet viņiem garām tāpat kā precinieces.
Puiši sveicina precinieces, paceļot cepures, bet nelokoties.
- 9.-10. t.** Precinieces ar 4 soļiem apiet viena otrai apkārt, skatītāju pusē atlaiž rokas un pagriežas ar seju pret skatītājiem.
Meitas ar sveicienu paiet garām puišiem un nonāk katra pie savas precinieces.
- 11.-12. t.** Katra meita sadodas ar savu precinieci vaļējā satvērienā, ar 4 soļiem apgriežas zem sadotajām rokām un paliek starp precinieciem. Griežas ar seju pret precinieciem.
Precinieki un puiši pagriežas cits pret citu un uzliek galvā cepuri.

4. pants.

- 13.-14. t.** Precinieces un meitas (rokas tāpat kā sākumā) nāk ar 4 elastīgiem soļiem uz priekšu.
- 15.-16. t.** Precinieces pabīda meitas uz priekšu (ar to roku, kas tuvāk meitām), pašas apstājas un noskatās uz viņām (7. zīm.).
Precinieki un puiši 13.—14. t. laikā ar 2 soļiem iet viens otram pretim. Ar trešo un ceturto soli veikli apgriežas apkārt un 15.—16. t. turpina 4 gājiena soļiem iet tajā pašā virzienā (7. zīm.).
- 17.-18. t.** Precinieki ar precinieciem sadodas slēgtajā satvērienā un griežas apkārt (8. zīm.).
Meitas apgriežas apkārt uz āru. Puiši tajā laikā pienāk viņām klāt.
- 19.-20. t.** Precinieki un precinieces griežas pretējos virzienos.
Abi pāri atlaiž rokas un nostājas dibenplānā blakus ar seju pret skatītājiem. Precinieki saņem precinieces zem rokas.
Meitas vaļējā satvērienā izveido vārtiņus, puiši iziet

vārtniņiem cauri ar muguru pret skatītājiem (8. zīm. bultas).

- 21.–24. t.** Kā puiši, tā meitas sadodas vaļējā satvērienā. Meitas aiziet uz skatuves kreiso pusi, puiši — uz labo un nostājas ar seju uz vidu (9. zīm.).

Trešais gājiens (III/24 t.)

5. pants.

Šajā gājienā solisti ir jaunie pāri, bet precinieki — ziņkārīgie novērotāji.

- 1. t.** Puiši un meitas stāv uz vietas.
- 2. t.** Sadod rokas vaļējā satvērienā un, pamazām ceļot tās uz augšu vidukļa augstumā, ar 4 soļiem iet viens otram pretī (10. zīm.).
- 3. t.** Sadodas slēgtajā satvērienā.
- 4.–5. t.** Abi pāri ar 4 palēciena soļiem atkāpjas katrs uz savu malu un ar 4 — griežas dejas ceļa virzienā.
- 6.–7. t.** Abi pāri sadod rokas, izveido dārziņu un griež to palēciena soļiem, virzoties uz dibenplānu (11. zīm. bultas).
- 8. t.** Pāri atlaiž rokas, katrs pāris paliek savā pusē vienā līnijā un palecas uz abām kājām.
- Precinieku pāri 1. t. stāv uz vietas, 2. t. ar gājiena soļiem un piesitienu iet gar skatuves malu uz priekšplānu, lai novērotu jaunos. 3.—4. t. apgriežas apkārt, aiziet atpakaļ un atkal apgriežas apkārt. 5.—6. t. pāri iet katrs gar savu skatuves malu uz priekšplānu. 7.—8. t. pāri slēgtajā satvērienā apgriežas apkārt un paliek ar seju uz skatuves vidu, rokas gar sāniem (12. zīm.).

6. pants.

- 9. t.** Precinieki izpilda 2 divsoļu polkas soļus uz vietas.
- 10. t.** Abi precinieku pāri ar 4 gājiena soļiem iet viens otram pretī. Ceturtā soļa laikā sasveicinās ar pretimnācējiem palokoties.
- 11.–12. t.** Precinieki ar 4 soļiem atkāpjas atpakaļ savās vietās un izpilda 2 divsoļu polkas soļus.

Precinieces tai laikā, stāvot uz vietas, sasveicinās, tad labo elkoņu satvērienā apiet viena otrai apkārt.

13. t. Precinieki iet uz centru, precinieces — uz pretējo skatuves malu, dodot ceļu pa labi.

14. t. Nonākušas pretējā malā, precinieces apgriežas apkārt un nostājas ar seju ūz centru (*12. zīm. bultas*), bet precinieki, nonākuši vidū, sasit labās plaukstas un apiet viens otram apkārt gar labajiem pleciem.

15. t. Precinieki ar 4 gājiena soļiem aiziet uz skatuves pretējo malu.

16. t. Precinieki sadodas ar preciniecēm slēgtajā satvērienā (kreisie pleci kopā) un apgriežas apkārt.

Precinieces pirms apgriešanās saveicinās, pēc tam paliek preciniekiem pie labās rokas; abi pāri stāv ar seju pret vidu.

Jaunajiem pāriem sekojošas darbības:

9.—10. t. katrs pāris apgriežas uz skatuves pretējo malu un, sadevušies vaļējā aptvērienā, ar 8 palēciena soļiem (meita sāk ar labo, puisis — ar kreiso kāju) dejo gar skatuves malu uz priekšplānu, paliekot aiz preciniekiem.

11.—12. t. Ar 8 palēciena soļiem apgriežas apkārt pa kreisi, paliek ar muguru pret skatītājiem.

13.—14. t. Dejo atpakaļ uz dibenplānu un apgriežas apkārt, paliekot vienā līnijā ar seju pret skatītājiem.

15.—16. t. Abi pāri blakus ar 6 palēciena soļiem dejo uz priekšplānu, ar 2 — apgriežas ar seju uz pretējām pusēm. Precinieku pāri vaļējā aptvērienā apgriežas ar seju pret viņiem (*13. zīm.*).

7. pants.

17.—20. t. Precinieces un meitas saķeras labajos elkoņos. Tā abi četrinieki ar 16 palēciena soļiem, sākot ar labo kāju, griežas dejas ceļam virzienā (*13. zīm. bultas*). Divās pēdējās taktīs precinieku pāri noguruši aiziet katrs savā malā.

21.—22. t. Precinieks, kas stāv skatuves kreisajā pusē, un preciniece no labās puses pāriet katrs uz pretējo pusi, lai abi precinieki paliktu labajā pusē, bet precinieces — kreisajā.

Jauno pāru puisi centrā saķeras kreisajos elkoņos, un jauno pāru četrinieks ar 8 palēciena soļiem vienā linijā griežas dejas ceļa virzienā (14. zīm.).

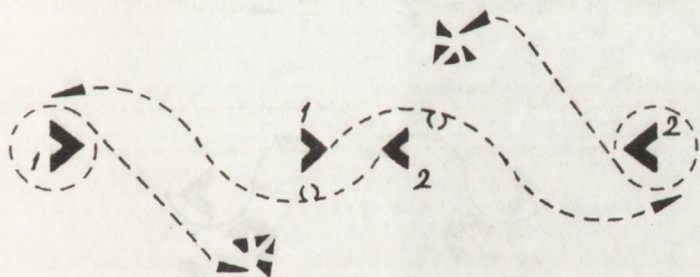
23.-24. t. Jauno pāru puisi rokas atlaiž un katrs pāris ar 4 palēciena soļiem griežas dejas ceļa virzienā. Pēc tam puisis ar 4 palēciena soļiem pārvelk meitu sev otrā pusē un griežas dejas ceļam pretējā virzienā. Beigās puisi pieglauž sev meitas.

Precinieces šai laikā ar gājiena soļiem iet viena otrai apkārt gar labajiem pleciem, pēc tam gar kreisajiem. Beigās paliek ar seju pret jaunajiem (15. zīm.). Rokas sākuma stāvokli.

Precinieki pagriežas viens pret otru, apgriežas apkārt un 3 reizes piesit kājas. Šo darbību izpilda 2 reizes, pēc tam apgriežas ar seju pret centru. Pēdējā taktī uzliek rokas viens otram uz pleca, brīvās rokas sānos.

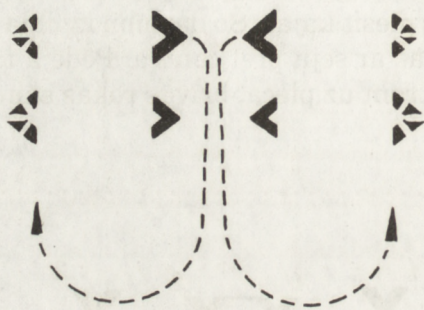
1. zīm.

2. zīm.

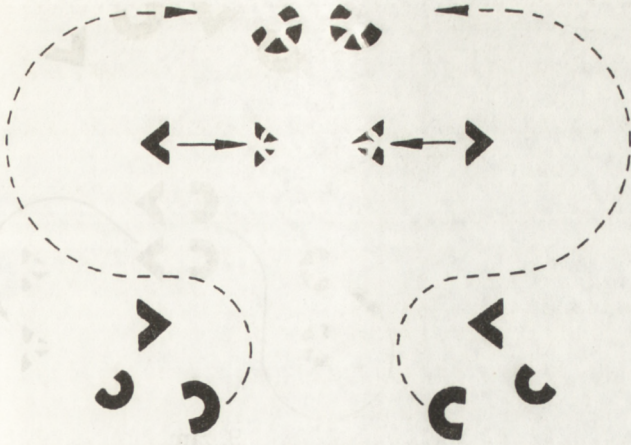
3. zīm.

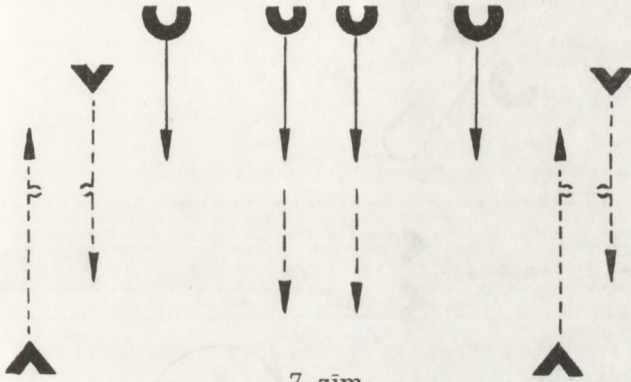
4. zīm.

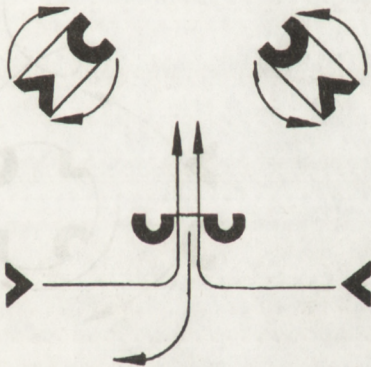
5. zīm.

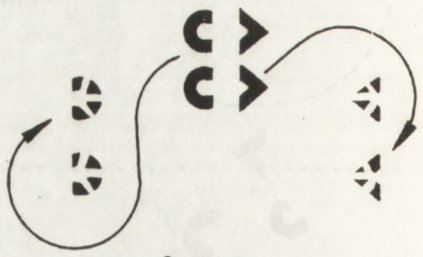
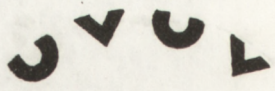
6. zīm.

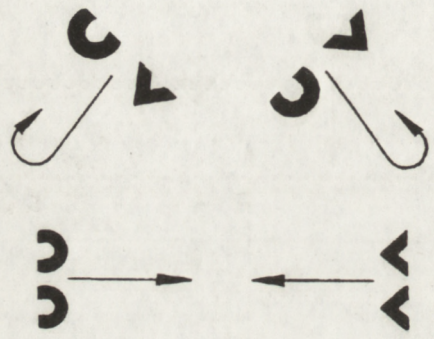
7. zīm.

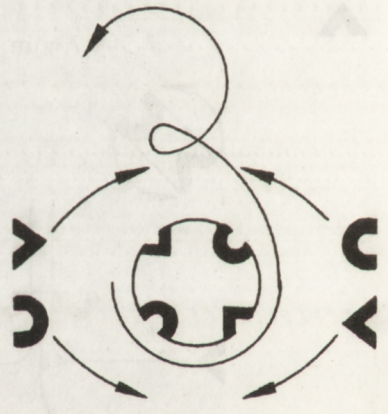
8. zīm.

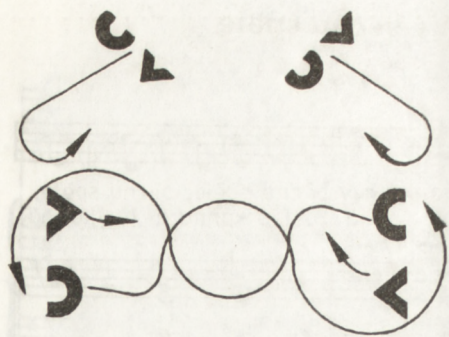
9. zīm.

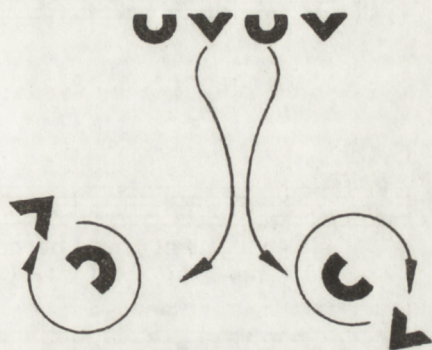
10. zīm.

11. zīm.

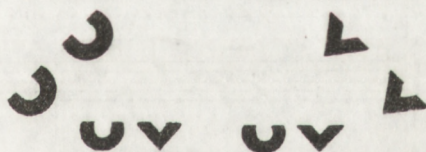
12. zīm.

13. zīm.

14. zīm.

15. zīm.

Sievu ņemt nav bērnu spēle

Mēreni

Puiši

1. Sievu ņemt nav bērnu spēle, bērnu spēle,
2. Tā ne - bi - ja a - lus kannā, a - lus kannā,

sie - vu ņemt nav bērnu spē - le, viss mūžs ko - pā
tā ne - bi - ja a - lus kan - na, pie - le - ja - ma,

jā - dzī - vo, viss mūžs ko - pā jā - dzī - vo.
iz - dze - ram, pie - le - ja - ma, iz - dze - ram?

Viegli
Meitas

3. Jo tai ievai balti zie-di, jo tai ie-vai bal-ti zie-di,
4. Jo tai mātei daiļas meitas, jo tai mā-tei dai-ļas mei-tas,

The first system of the musical score is in 2/4 time. It features a vocal line with two verses of lyrics, a piano accompaniment in the right hand, and a bass line in the left hand. The melody is simple and rhythmic, with a clear 2-beat structure per measure.

jo tai mel-nas o-gas au-ga, o-gas aug,
jo tai dai-li zno-ti nā-ca, zno-ti nāc:

The second system continues the melody and accompaniment. The lyrics are aligned with the notes. The piano accompaniment consists of chords and moving lines in both hands.

jo tai mel-nas o-gas au-ga, o-gas aug?
jo tai dai-li zno-ti nā-ca, znoti nāc:

The third system concludes the piece. The lyrics are repeated with a question mark on the final note of the first line. The musical notation includes a double bar line and a final cadence.

Meitas III

Puiši

5. Tu, Jā - nī - ti, man pa - ti - ki,
 6. Tā ne - bi - ja vil - lai - nī - te,
 7. Tā bij pui - ša lī - ga - vi - ņa,

5. Tu, Il - zī - te, man pa - ti - ki, man pa - ti - ki,
 6. Sie - vu ņemt nav bē - nu spē - le, bē - nu spē - le,
 7. Tā bij pui - ša lī - ga - vi - ņa, lī - ga - vi - ņa,

es Jā - nī - ti tev pa - ti - ku, dzersim kā - zas
 tā ne - bi - ja vil - lai - nī - te, uz - se - dza - ma,
 tā bij pui - ša lī - ga - vi - ņa vi - su mū - žu

es, Il - zī - te tev pa - ti - ku,
 sie - vu ņemt nav bē - nu spē - le,
 tā bij pui - ša lī - ga - vi - ņa,

šo ru - de - ni, šo ru - den, dzer - sim kā - zas
 no - se - dzama, no - se - dzam', uz - se - dza - ma,
 mī - lē - ja - ma, mī - lē - jam', vi - su mū - žu

dzer - sim kā - zas šo - ru - de - ni,
 viss mūžs ko - pā jā - dzī - vo - i,
 vi - su mū - žu mī - lē - ja - ma,

šo - ru - de - ni, šo - ru - den,
 no - sedzama, no - se - dzam'.
 mī - lē - ja - ma, mī - lē - jam', mī - lē - jam'.

dzer - sim kā - zas šo - ru - den.
 viss mūžs ko - pā jā - dzī - vo.
 vi - su mū - žu mī - lē - jam', mī - lē - jam'.

Bruno Priede

dzimis 1918. gadā Petrogradā. Mācījies M. Štāles beleta studijā un operas baletskolā. Dejojis Operas un baleta teātrī (1944—1950). Beidzis A. Lunačarska Valsts teātra mākslas institūtu Maskavā (1955), turpat mācījies aspirantūrā L. Lavrovska un R. Zaharova vadībā (1956—1958). Latviešu dejas apguvis J. Stumbra, E. Siliņas un M. Lasmanes vadībā. Viens no pirmajiem Tautas deju ansambļa «Dancis» vadītājiem (1946—1950). Vēlāk Valsts filharmonijas dziesmu un deju ansambļa baletmeistars (1954—1956). Kopā ar M. Lasmani pirmo triju Deju svētku virsvadītājs (1948, 1950, 1955). Baletmeistars Latviešu literatūras un mākslas dekādē Maskavā (1955), galvenā baletmeistara asistents VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivālā (1956—1957). Veidojis vairākas latviešu deju horeogrāfijas un apdares. Kopš 1956. gada Bruno Priede dzīvo un strādā Maskavā. Kopš 1958. gada Maskavas ledus baleta režisors.

Publicēto B. Priedes deju saraksts

1. AČKUPS — tautas dejas apdare, tautas mūzika.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1947. gadā. Dejota 3. republikas Deju svētkos 1955. gadā, zonālajos deju svētkos Gulbenē, Ogrē un Kuldīgā 1972. gadā.

Publicēta grām.: Deju krājums. R., 1948, 43.—52. lpp.; Dejas. R., 1954, 102.—105. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 9.—15. lpp.

2. LĪKUMU DEJA — Gunāra Ordellovska mūzika, tautasdziesmas vārdi.

Deja 6 vai 8 pāriem. Pirmuzvedums Valsts filharmonijas dziesmu un deju ansamblī 1954. gadā. Dejota skolu jaunatnes zonālajos deju svētkos Rīgā 1982. gadā.

Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1959, 43.—72. lpp.

3. DANCOT GĀJU AR MEITĀM — Gunāra Ordellovska mūzika, tautasdziesmas vārdi.

Deja 6 vai 8 pāriem. Pirmuzdevums Valsts filharmonijas dziesmu un deju ansamblī 1955. gadā. Dejota 5. (1965. g.) un 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1959, 73.—91. lpp.

Ačkups

8 pāriem

Bruno Priedes horeogrāfiskā apdare. Bruno Priedes un Mildas Lasmanes apraksts. Muzikālās apdares autors nezināms. Deja pierakstīta 1948. gadā.

Dejai 7 gājieni. Taksmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas un galopa soļi, piesitieni, plaukšķināšana.

Dejotāji pa pāriem nostājas dārziņā.

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-8. t.** Dejotāji, sākot ar kreiso kāju, dejo 7 polkas soļus dārziņā dejas ceļa virzienā un 8. t. 3 reizes piesit kājas (labo, kreiso, labo).
- 9.-16. t.** Dejotāji griež dārziņu pret dejas ceļu līdz savām vietām. 16. t. trīs kāju piesitieni, izveidojot četrstūra grupu.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t.** Dejotāji pa pāriem nostājas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām, ar seju pret centru. Pirmie un trešie pāri 4 galopa soļiem apmainās vietām, dodot ceļu pa labi, un apgriežas ar seju pret centru (puisis griež meitu sev apkārt pa kreisi). Otrie un ceturtie pāri stāv aptvērienā.
- 5.-8. t.** Mainās vietām otrie un ceturtie pāri.
- 9.-12. t.** Pirmie un trešie pāri, tāpat kā iepriekš, aizdejo atpakaļ savās vietās.
- 13.-16. t.** Otrie un ceturtie pāri aizdejo atpakaļ savās vietās.

Trešais gājiens (III/16 t.)

- 1.-2. t. Meitas dejo ar 2 polkas soļiem uz centru, sākot ar labo kāju. Rokas sānos.
- 3.-4. t. Divreiz piesit kājas (labo, kreiso), pēc tam 2 reizes sasit plaukstas.
- 5.-6. t. Meitas sadod rokas «groziņā» un dejo 2 polkas soļus dejas ceļa virzienā.
7. t. Rokas atlaiž un ar 2 soļiem (labo, kreiso) apgriežas pa labi, ar muguru pret centru.
8. t. Izliek labo kāju uz papēža; rokas sānos. Augumu mazliet atliec pa labi un lepni skatās uz puisiem. Puiši šajā laikā stāv, sakrustojusi rokas pret krūtīm.
- 9.-10. t. Puiši ar 2 polkas soļiem sākot ar kreiso kāju, dodas pie meitām.
- 11.-12. t. Divreiz piesit kājas un divreiz sasit plaukstas.
- 13.-16. t. Slēgtajā roku satvērienā puiši atmuguriski velk meitas uz āru. Šai laikā puiši pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā, meitas viņiem pretim (ar seju pret dejas ceļu).

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-16. t. Vija: pāra puisis un meita sadod labās rokas plecu augstumā un ar vienu polkas soli mainās vietām. Puiši iet pa iekšpusi dejas ceļa virzienā, meitas — pa ārpusi dejas ceļam pretējā virzienā. Ar nākošo dejojāju sadod kreisās rokas un mainās pa otru pusi. Viju turpina, līdz pāra puisis un meita sastopas.

Piektais gājiens (V/16 t.)

- 1.-4. t. Pāri skaitās uz «pirmo — otro». Pirmie pāri aptvērienā ar sānis sadotām rokām pagriežas ar seju uz āru un dejo 8 galopa soļus no apļa uz āru; otrie pāri pagriežas ar seju pret centru un dejo galopu uz centru.

- 5.-8. t.** Pāri nepagriezoties dejo galopu atpakaļ līdz savām vietām aplī un apgriežas ar seju pretējā virzienā.
- 9.-10.t.** Pirmie pāri dejo uz centru, otrie pāri uz āru un atpakaļ, sanākot atkal vienā aplī.

Sestais gājiens (VI/16 t.)

- 1.-4. t.** Puiši nostājas ar muguru pret centru un slēgtajā satvērienā ar 4 polkas soļiem velk meitas sev līdz uz centru, meitas pretojas.
- 5.-8. t.** Meitas tāpat velk 4 polkas soļiem puišus uz āru.
- 9.-12. t.** Puiši vēlreiz velk meitas uz centru.
- 13.-16. t.** Pāra puiši un meitas slēgtajā roku satvērienā griezdamies dejo polku uz āru, izveidojot divas līnijas; katrā skatuves malā cits aiz cita slēgtajā roku satvērienā stāv 4 pāri — puiši ārpusē, meitas iekšpusē.

Septītais gājiens (VII, VIII/32 t.)

- 1.-4. t.** Pretimstāvošie pāri no abām skatuves malām ar 4 polkas soļiem centrā mainās vietām. Meitas dejo atmuguriski, un pāri dod ceļu pa labi.
- 5.-8. t.** Puiši aizdejo viens otram garām un tūlīt dejo atpakaļ, tikai nu puiši dejo atmuguriski un ceļu dod pa labi. Pēdējā taktī 3 reizes piesit kājas.
- 9.-16. t.** Pāri griežas ar 4 polkas soļiem labajos, tad ar 4 polkas soļiem kreisajos elkoņos. Brīvā roka puisim pacelta sānis galvas augstumā, meitai — sānos. Griežoties izveido aplī.
- 17.-32. t.** Pāri slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo apaļo polku pa aplī dejas ceļa virzienā.

Ačkups

Polkas tempā

The musical score is written for piano and consists of 16 measures, organized into four systems of four measures each. The notation is in 2/4 time and features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The first system (measures 1-4) includes a large '1' above the first measure and smaller numbers 1, 2, 3, and 4 below the bass line. The second system (measures 5-8) includes numbers 5, 6, 7, and 8 below the bass line. The third system (measures 9-12) includes numbers 9, 10, 11, and 12 below the bass line. The fourth system (measures 13-16) includes numbers 13, 14, 15, and 16 below the bass line. The piece concludes with a final cadence in the 16th measure.

II

17 18 19 20

21 22 23 24

III

25 26 27 28

29 30 31 32

IV

Musical score for section IV, measures 33-36. The score is written for piano in 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes. Measure numbers 33, 34, 35, and 36 are indicated below the staff.

Musical score for section IV, measures 37-40. The score continues with the same melodic and accompaniment patterns. Measure numbers 37, 38, 39, and 40 are indicated below the staff.

V

Musical score for section V, measures 41-44. The score is written for piano in 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes. Measure numbers 41, 42, 43, and 44 are indicated below the staff.

Musical score for section V, measures 45-48. The score continues with the same melodic and accompaniment patterns. Measure numbers 45, 46, 47, and 48 are indicated below the staff.

VI

Musical score for section VI, measures 49-52. The score is written for piano in 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a rhythmic accompaniment with eighth notes and chords. Measure numbers 49, 50, 51, and 52 are indicated below the bass staff.

Musical score for section VI, measures 53-56. The score continues with the same piano accompaniment. The right hand has a more active melodic line with frequent sixteenth notes. Measure numbers 53, 54, 55, and 56 are indicated below the bass staff.

VII

Musical score for section VII, measures 57-60. The score continues with the same piano accompaniment. The right hand features a melodic line with eighth notes and chords. Measure numbers 57, 58, 59, and 60 are indicated below the bass staff.

Musical score for section VII, measures 61-64. The score continues with the same piano accompaniment. The right hand has a melodic line with eighth notes and chords. Measure numbers 61, 62, 63, and 64 are indicated below the bass staff.

VIII

Musical score for measures 65-68. The score is written for piano in two staves (treble and bass clef). Measure 65 shows a 7/8 time signature. The music consists of eighth and sixteenth notes in the right hand and eighth notes in the left hand. Measure 66 continues the pattern. Measure 67 features a 4/4 time signature. Measure 68 ends with a key signature change to one sharp (F#).

Musical score for measures 69-72. The score is written for piano in two staves (treble and bass clef). Measure 69 continues the previous pattern. Measure 70 features a key signature change to two sharps (F# and C#). Measure 71 continues the pattern. Measure 72 ends with a key signature change to one sharp (F#).

Alfrēds Rūja

dzimis 1923. gadā Kazdangas pagastā. Dejas mākslu apguvis pie Liepājas baleta studijas dibinātāja A. Kozlovska. Strādājis Liepājas operā par baletdejojāju (1943—1950). Latvijas republikāniskās arodbiedrību padomes Ventspils strādnieku kluba (vēlāk saukts Ventspils arodbiedrību kultūras nams) deju kolektīva vadītājs (1953—1959). 1955. gadā Alfrēds Rūja kopā ar K. Tenni, toreiz mūzikas skolas audzēkni, enerģiski aizsāka lībiešu un ventiņu muzikālās un horeogrāfiskās folkloras vākšanu. Pie ventiņu un lībiešu dziesmu apzināšanas strādāja arī Dz. Kļaviņš. Radošos spēkus apvienojot, radās ventiņu un lībiešu dziesmu un deju ansamblis ar savdabīgu uzvedumu «Līvu zeme — Dzintarzeme» (režisori M. Tetere un K. Valdmanis). Šis uzvedums tika parādīts arī VI Vispasaules jaunatnes un studentu festivālā Maskavā (1957). Šai krājumā ievietotas tikai Alfrēda Rūjas horeogrāfiskās apdares. Liepājas operā aizsāktās baletdejojāja gaitas pamudināja Alfrēdu Rūju doties uz Čeļabinskas Operas un baleta teātri (1960—1983). Čeļabinskā viņš strādāja par baletdejojāju, kā arī iepazīstināja interesentus ar latviešu tradīcijām un dejām. 1983. gadā Alfrēds Rūja atgriezās dzimtajā Liepājā.

Publicēto A. Rūjas deju saraksts

Deju pirmuzvedumi Latvijas republikāniskās arodbiedrību padomes Ventspils kultūras nama deju kolektīvā.

1. SĀRABUMBALS — lībiešu tautas dejas apdare. Kārļa Tenes muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums 1955. gadā. Dejota 9. (1985. g.), 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos, Latgales novada dziesmu svētkos Daugavpili 1959. gadā, zonālajos deju svētkos Cēsīs 1972. gadā.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 82.—91. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 109.—116. lpp.

2. SŪRKADRILIS — lībiešu tautas dejas apdare. Dzintara Kļaviņa mūzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums 1955. gadā.

Publicēta grām.: A. Rūja. Četras latviešu dejas. R., 1968, 47.—63. lpp

3. VANA VALTZ — lībiešu tautas dejas apdare. Dzintara Kļaviņa muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums 1955. gadā. Dejota 11. (1993. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta: Vana valtz. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs, 1992, 10 lpp.

4. VENTIŅU DEJA — Kārļa Tennes muzikālā apdare.

Deja 12 meitām un 6 puisiem. Pirmuzvedums 1955. gadā. Dejota 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos.

Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 73.—81. lpp.; X latviešu Deju svētki. Ventiņu deja. R.: TMC, 1989, 20 lpp.

5. DANCIS — Dzintara Kļaviņa mūzika.

Deja 10 pāriem. Pirmuzvedums 1956. gadā.

Publicēta grām.: A. Rūja. Četras latviešu dejas. R., 1968, 16.—30. lpp.

6. ĶISTGALPOLKA — veidota pēc ventiņu etnogrāfisko deju materiāliem. Dzintara Kļaviņa mūzika.

Deja 10 pāriem. Pirmuzvedums 1956. gadā. Dejota zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1988. gadā.

Publicēta grām.: Ķistgalpolka. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1967, 17 lpp.; A. Rūja. Četras latviešu dejas. R., 1968, 3.—15. lpp.

7. **VECIE ZVEJNIEKI** — veidota pēc ventiņu dejas «Vecluncis». Dzintara Kļaviņa muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums 1956. gadā. Dejota 5. (1965. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Limbažos un Ventspilī 1983. gadā, Jēkabpilī un Gulbenē 1988. gadā.

Publicēta grām.: Vecie zvejnieki. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1964, 15 lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 117.—131. lpp.

8. **LIRISKĀ VENTIŅU ROTAĻA** — Dzintara Kļaviņa mūzika. Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums 1957. gadā.

Publicēta grām.: A. Rūja. Četras latviešu dejas. R., 1968, 31.—46. lpp.

9. **LĪVZEME** — Dzintara Kļaviņa mūzika.

Deja 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums 1958. gadā. Dejota 4. (1960. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1972. gadā, Limbažos, Stučkā un Ventspilī 1983. gadā.

Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1959, 28.—55. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 132.—146. lpp.

Sārabumbals

Lībiešu tautas dejas 8 pāriem

Alfrēda Rūjas horeogrāfiskā apdare un apraksts. Mūziku pierakstījis Kārlis Tenne, aranažējis Dzintars Kļaviņš.

Deja pierakstīta 1955. gadā Ventspilī no F. Bīleskalna stāstījuma un dejas elementu demonstrējumiem. «Sārabumbal» lībiski: «sā-ra» — rags, «bumbal» — bumbulis (uzmauktnis). Senos laikos lībieši šādus izvirpotus koka bumbuļus uzmauca govīm uz ragiem, lai tās badoties nesavainotu cita citu. «Sārabumbal» tūrē attēlota šī raga bumbuļa virpošana. «Sārabumbala» solis atdarina virpas paminas darbināšanu ar kāju. Šī tautas dejas bijusi ļoti populāra dažādos lībiešu svētkos un godos, galvenokārt kāzās. Noslēguma tūrē dejojāju virkni dejas vadītājs izvadījis pa visām mājas telpām, pārējām ēkām, dārzu utt., pēc tam deja nobeigta ar polku svētku telpās.

Dejai 11 gājieni. Pirmie 4 gājieni ir iepazīšanās gājieni. Tālāk seko 6 tūres. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas, gājiena soļi un «sārabumbal» solis (1. kustība), īpatnējs lībiešu dejas solis ar kājas pievilkšanu. Deju vada 4. puisis. Dejojot pa vienam, rokas gar sāniem.

Dejota kā ar dziedāšanu, tā arī bez tās.

Ik rītiņu saule lēca,
Meža galus zeltīdam'.
Ik vakarus norietēja,
Jūrā zeltu kaisīdam'.

Sārabumbal, sārabumbal,
Vietu taisiet bāliņiem. } 2x

Tik vien labu dziedātāju,
Kā manās(i) māsiņās!

Tik vien labu dancotāju,
Kā manos(i) bāliņos.

Sārabumbal, sārabumbal, } 2x
Vietu taisiet bāliņiem.

Kas bij jauni ciema ļaudis,
Dancī soli ritiniet!
Kas bij sola deldētāji,
Plaukstiņāmi piesitiet!

Sārabumbal, sārabumbal, } 2x
Vietu taisiet bāliņiem.

Piedziedājuma vietā var ritmiski sist plaukstas (uz «divi»).
Gājieni, kuri pavadāmi ar dziedāšanu, nebija stingri noteikti. Vē-
lams, lai dziedātu paši dejojāji.

Dejojāji nostājas četrstūra grupā (1. zīm.).

Ievadam nospēlē pēdējās 4 taktis.

Pirmais gājiens (16 t.)

Ievads.

- 1.-8. t. Dejojāji sadod rokas un dejo «sārabumbala» soli, sākot ar kreiso kāju, dārziņā pret dejas ceļu.
9.-16. t. Dārziņu griež dejas ceļa virzienā, sākot ar labo kāju.

Otrais gājiens (32 t.)

- 1.-2. t. 3. un 4. pāra puisi un 7. un 8. pāra meitas dejo 3 «sāra-
bumbala» soļus ar labo kāju sānis pa labi. 2. t. uz «divi» —
piesit labo kāju uz visas pēdas. Rokas gar sāniem.
3.-4. t. 4 gājiena soļi pa labi, sākot ar kreiso kāju (1. zīm. bultas).
5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, sākot ar kreiso kāju pa kreisi,
gājiena soļus sāk ar labo kāju (2. zīm.).

- 9.-12. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības, sākot ar labo kāju (ar labo plecu uz priekšu), ejot krustām pāri dejas laukumam. Vidū satiekoties, izmainās gar labajiem pleciem. 12. t. apgriežas pa kreisi (3. zīm.).
- 13.-16. t.** Atkārto 1.—4. t. darbības, sākot ar labo kāju, ejot krustām pāri dejas laukumam. Vidū satiekoties, meitas ar puīšiem sarokojas un atgriežas savās vietās, griežoties ar seju pret savu partneri (4. zīm.).
- 17.-32. t.** 1.—16. t. darbības atkārto 1. un 2. pāra meitas un 5. un 6. pāra puīši.

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** 3., 4., 7. un 8. pāris, sākot ar labo kāju (ar labo plecu uz priekšu), izpilda 3 «sārabumbala» soļus un labās kājas piesitienu, ejot uz centru (5. zīm.).
- 3.-4. t.** Ar 4 gājiena soļiem, sākot ar kreiso kāju, aiziet uz pretējo pusi. Pretējo pāru meitas mainoties iziet caur vidu, bet abi puīši — gar malām. Pēc izmainīšanās puīši aiziet meitām gar muguru labajā pusē, lai, nonākot pretējās vietās un apgriežoties, meitas puīšiem atrastos pie labās rokas (6. zīm.). Nonākuši pretējās vietās, pāri apgriežas ar seju uz centru (6. zīm. bultas).
- 1., 2., 5. un 6. pāris stāv uz vietas.
- 5.-8. t.** 1.—4. t. darbības atkārto 1., 2., 5. un 6. pāris.
3., 4., 7. un 8. pāris stāv uz vietas.
- 9.-12. t.** 1.—4. t. darbības atkārto 3., 4., 7. un 8. pāris, atgriežoties savās vietās.
- 13.-16. t.** 1.—4. t. darbības atkārto 1., 2., 5. un 6. pāris, atgriežoties savās vietās.

Ceturtais gājiens (32 t.)

Apalā polka slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām dejas ceļa virzienā.

- 1.-8. t.** Polku uzsāk 4. pāris un, virzoties dejas ceļa virzienā (četrstūra iekšpusē), apdejo pilnu apli un garām 3. pārim.
- 9. t.** 3. pāra puisis nostājas priekšā savai meitai (labā, kreisā kāja klāt labajai) un paklanās viņai, uzaicinot dejot.
- 10.-32. t.** Apaļo polku uzsāk 3. pāris, sekojot 4. pārim. Katrs nākošais pāris (2., 1., 8., 7., 6., 5.) aplim pievienojas pakāpeniski ik pēc 2 taktīm; nepārtaktis atkārt 9. t. darbības — uzaicina meitu uz polku, pārtaktis uzsāk apaļo polku dejas ceļa virzienā, pievienojoties pāriem, kuri jau griežas ar polku. 4. pāris savā vietā nonāk 17. t. — pārinieki nostājas blakus ar seju uz centru; 18. t. dejojāji paklanās viens otram. Tāpat ik pa 2 taktīm izstājas pārējie pāri (3., 2., 1., 8., 7., 6. un 5.), tiklīdz nonāk savās vietās. Gājiena beigās dejojāji stāv četrstūra grupā savās vietās ar seju pret centru.

Piektais gājiena (32 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Sārabumbal». Puiši, liekot lielu soli ar labo kāju, iet vidū, pieliek klāt kreiso kāju un cieši sadod rokas.

- 1.-8. t.** 1., 3., 5. un 7. puisis atmuguriski nolaižas lejā, paliekot karājoties rokās, mugura taisna, izstieptās kājas centrā balstās uz papēžiem.
2., 4., 6. un 8. puisis 16 gājiena soļiem griež «sārabumbal» pret dejas ceļu (7. zīm.).
- 9.-16. t.** Griež «sārabumbal», sākot ar labo kāju, dejas ceļa virzienā. Meitas tajā laikā virzās apkārt puišiem pret dejas ceļu: 1.—2. t. trīs «sārabumbal» soļi ar labo kāju un labās kājas piesitiens.
3.—4. t. četri gājiena soļi, sākot ar labo kāju.
5.—8. t. atkārt 1.—4. t. darbības, sākot ar kreiso kāju.
9.—16. t. atkārt 1.—8. t. darbības vēl 2 reizes.
- 17.-32. t.** Atkārt 1.—16. t. darbības, tikai centrā ielaižas 2., 4., 6. un 8. puisis. Meitas virzās apkārt puišiem dejas ceļa virzienā (8. zīm.). 16. t. beigās nonāk savās vietās.

Sestais gājiens (32 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Ežmie tur» (pirmā tūre).

- 1.-8. t. 4. un 8. pāris dejo apaļo polku pa dejas ceļu. 8. t. 4. pāris pieder pie 3. pāra, 4. puisis uzlūdz 3. pāra meitu, atstājot savu meitu pie 3. puīša; 8. puisis uzlūdz 7. meitu, atstājot 8. meitu pie 7. puīša (9. zīm.).
- 9.-16. t. Apaļā polka 4. puisim ar 3. meitu un 8. puisim ar 7. meitu.
- 17.-24. t. Apaļā polka 4. puisim ar 2. meitu un 8. puisim ar 6. meitu.
- 25.-28. t. Apaļā polka 4. puisim 1. meitu un 8. puisim ar 5. meitu.
29. t. 4. un 8. puisis dejas laukuma vidū atvadās no savām partnerēm.
- 30.-32. t. 4. un 8. puisis un 1. un 5. meita, sākot ar labo kāju, 6. gājiena soļiem atgriežas savās vietās. 32. t., griežoties pret savu partneri, paliek ar seju pret centru. 31.—32. t. 4., 3., 2., 8. un 6. meita, sākot ar labo kāju, gājiena soļiem atgriežas savās vietās, ejot puisim gar mugurpusi (10. zīm.).

Septītais gājiens (16 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Toiji tur» (otrā tūre; izrunā — «tuoi»).

- 1.-4. t. 4., 2., 8. un 6. pāris sānis stieptu roku satvērienā izpilda 8 «sārabumbal» soļus ar kreiso kāju, griežoties uz vietas pret dejas ceļu.
3., 1., 7. un 5. pāris stāv uz vietas.
- 5.-8. t. Tie paši pāri 8 «sārabumbal» soļiem, sākot ar labo kāju, griežas dejas ceļa virzienā.
- 9.-10. t. 2., 4., 6. un 8. pāra puīši, atstājot savas meitas, izpilda ar kreiso kāju 4 «sārabumbal» soļus un pieiet pie nākošajiem pāriem (4. puisis pie 3. pāra, 2. puisis pie 1. pāra, 8. puisis pie 7. pāra un 6. puisis pie 5. pāra; 11. zīm.).
Pārējie puīši stāv uz vietas.
- 11.-12. t. 1., 3., 5. un 7. pāris kopā ar klātpienākušajiem puīšiem izpilda ar kreiso kāju 4 «sārabumbal» soļus pret dejas

ceļu, turot rokas sadotas un paceltas plecu augstumā (12. zīm.).

13.-14. t. 4 «sārabumbal» soļi ar labo kāju, griežot dārziņus dejas ceļa virzienā.

15.-16. t. 1., 3., 5. un 7. pāris paliek stāvot un izlaiž zem paceltām rokām klātpienākušo puisi. Puisis gājiena soļiem atgriežas savā vietā, ejot savai meitai gar aizmuguri (13. zīm.).

Astotais gājiens (16 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Kolmi tur» (trešā tūre; izrunā — «kuolmi»).

1.-6. t. 4. pāris dejo apaļo polku pa dejas ceļu līdz savai vietai.

7.-8. t. Visi puisi gājiena soļiem, sākot ar labo kāju, aiziet pie nākošā pāra meitas, uzlūdzot viņu uz deju (14. zīm.).

9.-16. t. Visi dejo apaļo polku pa dejas ceļu līdz pretējām vietām.
16. t. beigās rokas atlaiž un nostājas ar seju pret centru (15. zīm.).

Devītais gājiens (16 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Neļļi tur» (ceturtā tūre).

1.-3. t. Pāra dejojāji pagriežas ar seju viens pret otru un, sākot ar labo kāju, gājiena soļiem griežas kreisajos elkoņos.

4. t. Pāri nostājas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām, ar seju pa dejas ceļu.

5.-12. t. Visi dejo polku pa dejas ceļu (negriežoties) līdz savām vietām. Meitas sāk ar labo, puisi — ar kreiso kāju.

13.-16. t. Nonākuši vietās, pāri griežas uz vietas, veidojot mazu aplīti. Puisi griežas gandrīz uz vietas, vedot meitu pa kreisi sev apkārt (16. zīm.).

Desmitais gājiens (16 t.)

1.-8. t. Visi sadod rokas dārziņā un, sākot ar kreiso kāju, izpilda «sārabumbal» soli pa kreisi, pret dejas ceļu.

- 9.-16. t.** Visi izpilda «sārabumbal» soli ar labo kāju pa labi, virzoties uz apļa centru un sanākot cieši kopā.

Vienpadsmitais gājiens (64 t.)

Mūzikā pauze. Dejas vadītājs sauc: «Lōpandōks tur» (pēdējā tūre; izrunā — «lopandaeks»). Pēdējo tūri vada dejas vadītājs. Visi dejojotāji paceļ sadotās rokas, pagriežas pa labi un pārliek kreiso roku pār labo plecu, tā izveidojot apli saistītu kolonnu pinuma satvērienā. Pirmajam dejojotājam un pēdējai dejojotājai brīvā roka sānos.

- 1.-8. t.** Visi dejo polku pret dejas ceļu (17. zīm.), sākot ar labo kāju, līdz 4. puisis (vadošais) nonāk skatuves labajā pusē.
- 9.-16. t.** Dejas vadītājs ved kolonnu uz skatuves kreiso pusi (18. zīm.).
- 17.-24. t.** Vadītājs ved kolonnu uz skatuves labo pusi.
- 25.-32. t.** Kolonnu ved uz skatuves kreiso pusi.
- 33.-48. t.** Dejas vadītājs ved kolonnu gar skatuves dibenplānu uz labo pusi, izveidojot pusapli.
- 49. t.** Visi apstājas, strauji paceļ sadotās rokas augšā.
- 50. t.** Stāvot uz vietas, mazliet pagriežas pa kreisi un strauji nolaiž sadotās rokas lejā, paliekot virknītē.
- 51.-64. t.** Visi dejo polku, sākot ar labo kāju. Dejas vadītājs aizved dejojotājus prom no skatuves kreisās malas 1. kulisēs (18. zīm.).

1. kustība. «Sārabumbal» solis.

Vienā taktī izpilda 2 soļus. Rokas gar sāniem.

Pietaktī «-i» — labo kāju noliek sānis uz papēža.

«Viens» — solis, noliekot labo kāju uz visas pēdas un vienlaicīgi pievelkot kreiso kāju 3. pozīcijā aiz labās kājas, mazliet pietupstoties uz abām kājām,

«-i» — ceļus iztaisno, un labo kāju noliek sānis uz papēža.

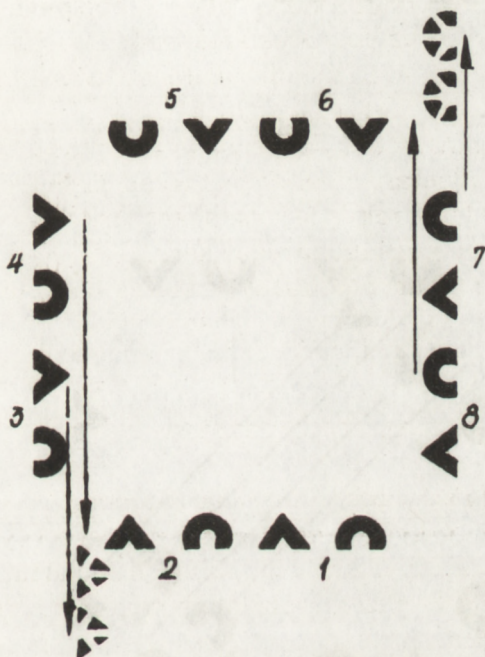
«Di-vi» — atkārtoti «viens-i» darbības.

Tāpat izpilda «sārabumbal» soli pa kreisi, tikai ar kreiso kāju.

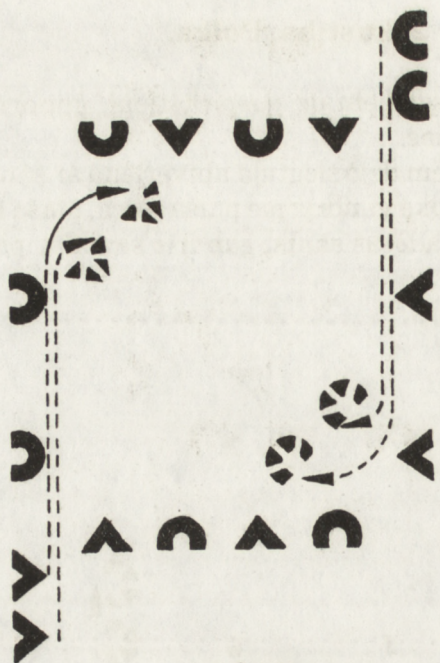
2. kustība. Polka.

Polku deju sikiem soliēm uz puspirkstiem, gandrīz taisniem ceļiem, mazliet kratoties.

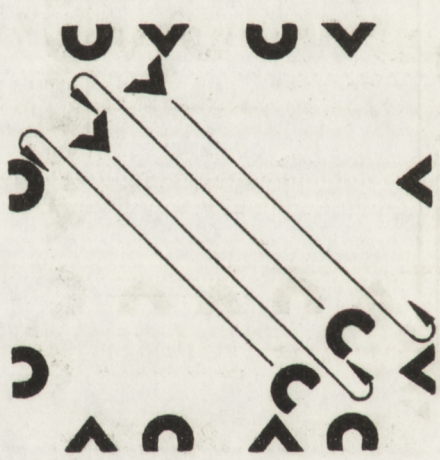
Apaļo polku pa pāriem deju slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām. Meitas kreisā roka gandrīz pie puīša pleca, puīša kreisā roka un meitas labā roka sadotas sānis, gandrīz sev klāt piespiesti elkoņiem.

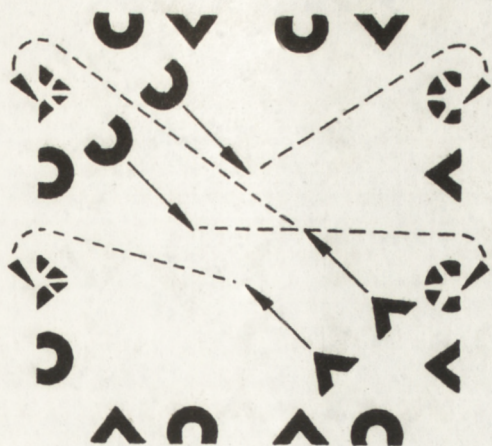
1. zīm.

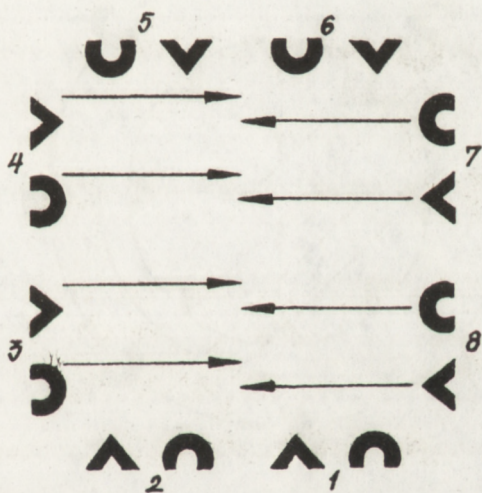
2. zīm.

3. zīm.

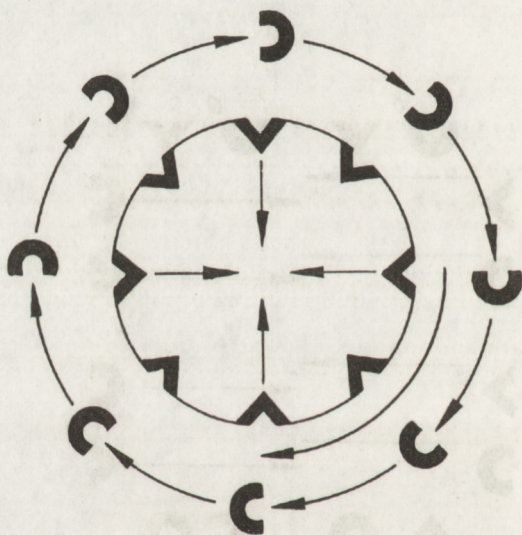
4. zīm.

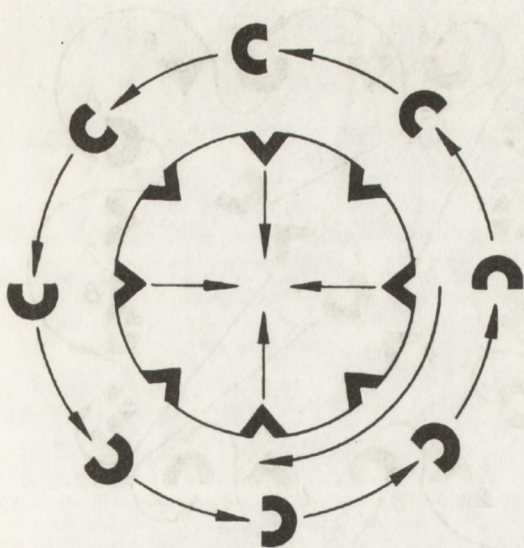
5. zīm.

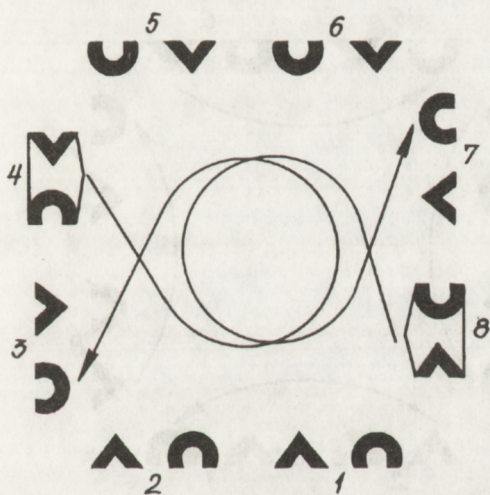
6. zīm.

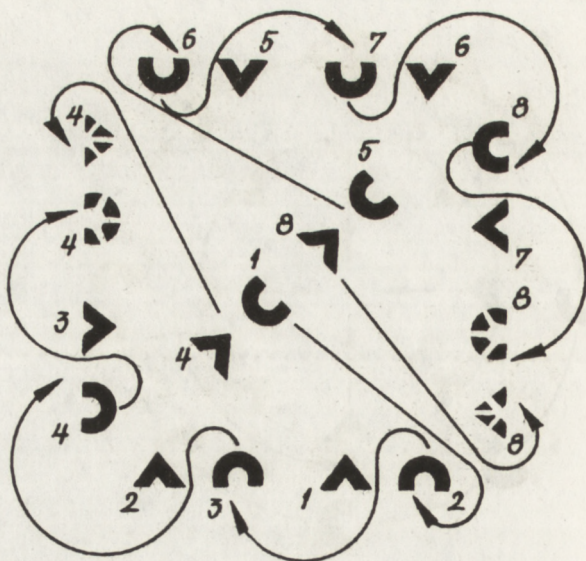
7. zīm.

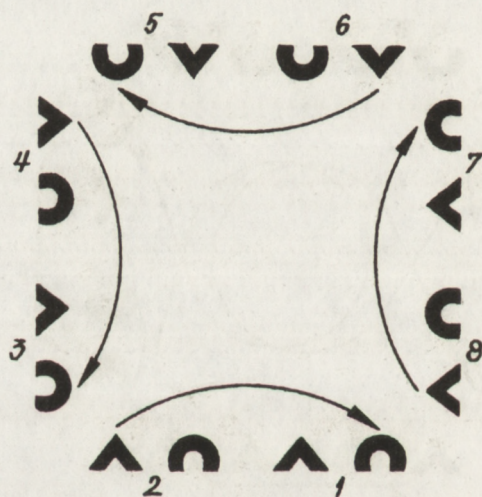
8. zīm.

9. zīm.

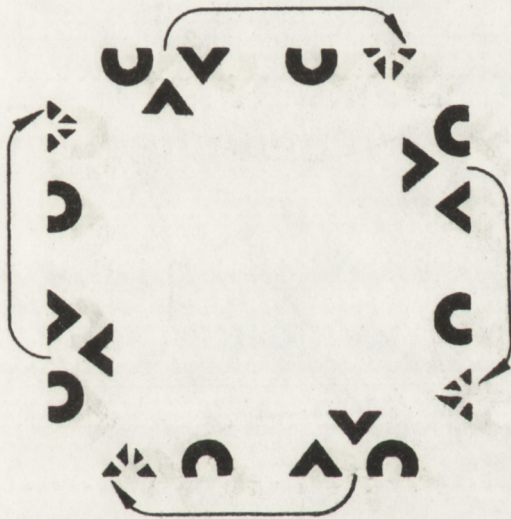
10. zīm.

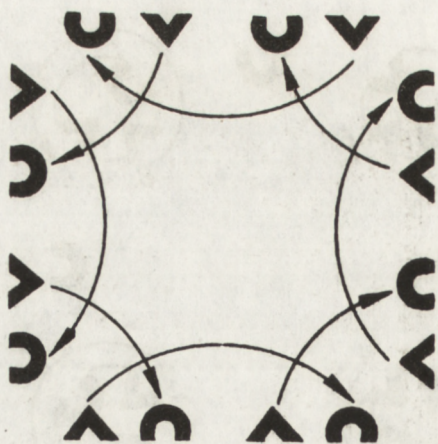
11. zīm.

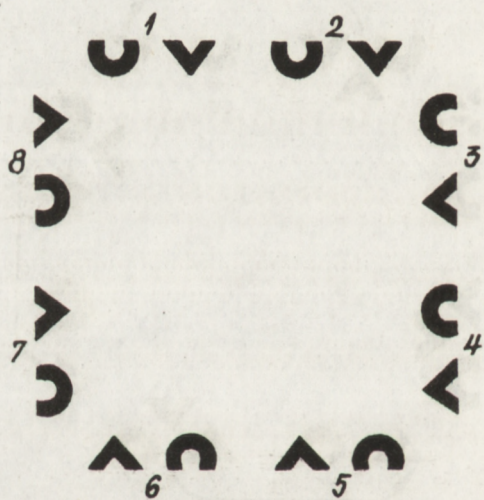
12. zīm.

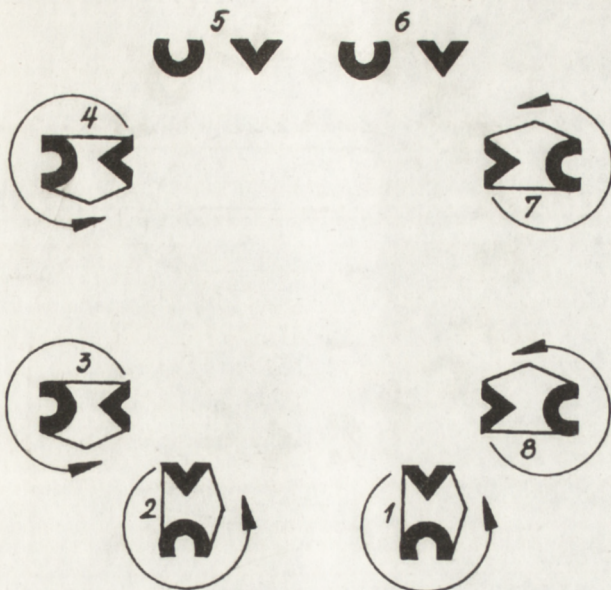
13. zīm.

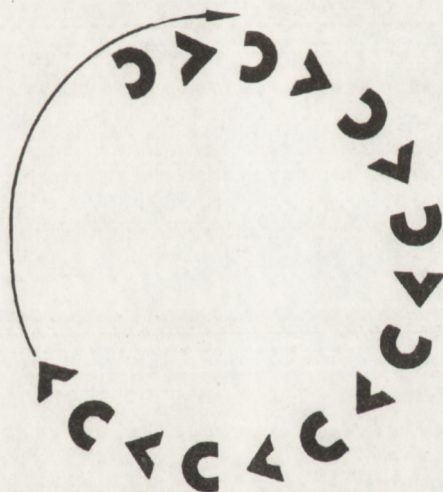
14. zīm.

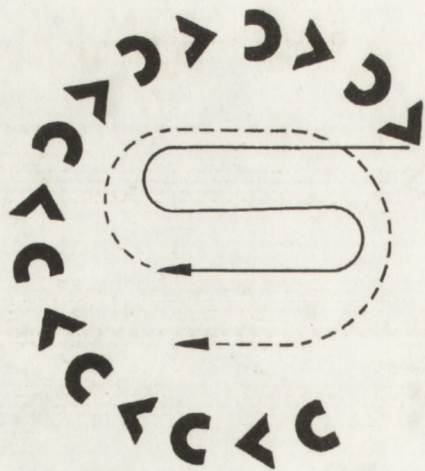
15. zīm.

16. zīm.

17. zīm.

18. zīm.

Sārabumbals

Canto

1. Ik rī - ti - ņu sau - le lē - ca,

Piano

mf

me - žu galus zel - ti - dam! Ik va - ka - rus

no - rie - tē - ja jū - rā zel - tu kai - sī - dam?

1-3. Sā - ra - bum - bal, sā - ra - bum - bal,

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It contains two measures of music with lyrics "1-3. Sā - ra - bum - bal, sā - ra - bum - bal,". The middle staff is the piano's right hand in a treble clef, starting with a piano (*p*) dynamic marking. The bottom staff is the piano's left hand in a bass clef. The music is in a 4/4 time signature.

vie - tu tai - siet bā - li - ņiem. Sā - ra - bum - bal,

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat. It contains three measures of music with lyrics "vie - tu tai - siet bā - li - ņiem. Sā - ra - bum - bal,". The middle staff is the piano's right hand in a treble clef, featuring a forte (*f*) dynamic marking in the third measure. The bottom staff is the piano's left hand in a bass clef. The music is in a 4/4 time signature.

Sā - ra - bum - bal, vie - tu tai - siet bā - li - ņiem.

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat. It contains three measures of music with lyrics "Sā - ra - bum - bal, vie - tu tai - siet bā - li - ņiem." and ends with a double bar line. The middle staff is the piano's right hand in a treble clef. The bottom staff is the piano's left hand in a bass clef. The music is in a 4/4 time signature.

Sūrkadrilis

(Lielā kadriļa)
Lībiešu dejas 8 pāriem

Alfrēda Rūjas horeogrāfiskā apdare un apraksts, Dzintara Kļaviņa muzikālā apdare.

Materiāli dejai savākti Kolkā 1955. gadā pēc lībietes Melānijas Veides demonstrējuma.

Dejai 6 tūres un noslēgums. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti gājiena, polkas, galopa un pievilciena soļi (1. kustība). Katras tūres beigās dejojāji 3 reizes sasit plaukstus. Visus gājienus sāk ar labo kāju. Tūrēs, kur sastopams gājiena solis uz priekšu un atmuguriski, gājienu uz priekšu sāk ar labo, bet atpakaļ — ar kreiso kāju.

Dejojāji nostājas skatuves dibenplāna pēdējās kulisēs cits citam blakus pa 4 pāriem: kreisajā pusē — 1., 2., 3. un 4. pāris, labajā — 5., 6., 7. un 8. pāris. Rokas sadotas virknītē.

Nospēlē mūzikas ievada 4 taktis.

U z n ā c i e n s (I/8 t.)

1.-8. t. Abas virknītes, sākot ar labo kāju, ar gājiena soļiem virzās uz skatuves priekšplānu. Kreisās puses virkni ved 1. pāra meita, labās puses — 8. pāra puisis. 8. t. beigās visi dejojāji paliek divās līnijās ar seju viena līnija pret otru, kā parādīts *1. zīm.*

Šādā novietojumā dejo visas 6 tūres.

P i r m ā t ū r e (II/8 t.; III/8 t.)

1.-2. t. Puisis labo roku ar meitas kreiso roku paceļ uz priekšu plecu augstumā. Brīvās rokas gar sāniem.

- 3 gājiena soļi, sākot ar labo kāju, uz priekšu, līnijām tuvojoties. 2. t. «divi» — kreiso kāju pieliek blakus labajai 6. pozīcijā.
- 3.-4. t.** Atkāрто 1.—2. t. darbības, sākot ar kreiso kāju atmuguriski, līnijām vienai no otras atkāpjoties (2. zīm.); trīs soļi un pieliciens.
- 5.-6. t.** Atkāрто 1.—2. t. darbības; 3 gājiena soļi uz priekšu un pieliciens.
- 7.-8. t.** Pāri atlaiž rokas. Pretējo pāru meitas pāiet viena otrai garām pa labo pusi un ar 4 gājiena soļiem dodas uz skatuves otru malu. Puiši mainās, pagriežot viens otram kreiso plecu un paejot garām ar mugurām kopā. Gājienu turpina savai meitai labajā pusē (3. zīm.). Apmainījušies vietām, dejojotāji apgriežas (meitas pa labi, puiši pa kreisi) ar seju pret centra līniju (4. zīm.).
- 9.-16. t.** Atkāрто 1.—8. t. darbības. 16. t. pāri savās sākuma vietās, apgriežoties ar seju pret centra līniju, 3 reizes sasit plaukstas.

Otrā tūre

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t.** 5., 6., 7., 8. puisis un 1., 2., 3., 4. meita ar gājiena soļiem, ejot cits citam garām pa kreisi, dodas uz skatuves pretējo pusi. 4. t. pretējās vietās apgriežas pa labi ar seju pret centra līniju.
- 5.-8. t.** 4 pievilciena soļi (1. kustība), sākot ar labo kāju.
- 9.-12. t.** Tās pašas meitas un puiši, virzoties cits citam garām pa labi, atgriežas pie saviem partneriem un ar plašu žestu atver rokas sānis. Pārējie dejojotāji 1.—12. t. stāv uz vietas, rokas gar sāniem.
- 13.-16. t.** Visi pāri sānis stieptu roku satvērienā ar gājiena soļiem apgriežas vienu apli dejas ceļa virzienā un paliek stāvēt kā sākumā.

Otrais gājiens (II/8.; III/8 t.)

- 1.-16. t.** Pirmā gājiena 1.—16. t. darbības atkāрто 5., 6., 7., 8.

meita un 1., 2., 3., 4. puisis. 16. t. tūri nobeidzot, visi 3 reizes sasit plaukstas.

Trešā tūre (I/16 t.)

- 1.-2. t. Pāri sadod iekšējās rokas un paceļ uz priekšu plecu augstumā, brīvās rokas gar sāniem, un ar gājiena soļiem iet viens otram pretim (5. zīm.).
- 3.-4. t. Nepārtraucot gājienu, pāri iet viens otram garām, dodot ceļu pa kreisi, un dodas pāri skatuvei uz pretējo pusi (5. zīm.). Ejot garām, meitas sasveicinās.
- 5.-8. t. Pretējās vietās visi pāri sānis stieptu roku satvērienā griežas dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Atkārtojot 1.—8. t. darbības, pāri atgriežas savās vietās. Tūri nobeidzot, visi 3 reizes sasit plaukstas.

Ceturtā tūre (I/8 t.; II/8 t.; III/8 t.)

- 1.-4. t. 1., 3., 5., 7. pāris sadod iekšējās rokas, paceļ uz priekšu plecu augstumā un dodas pāri dejas laukumam pie pretim stāvošajiem pāriem (1. pie 8., 3. pie 6., 5. pie 4. un 7. pie 2.; (6. zīm.).
- 5.-8. t. Klātpienākušo pāru meitas (1., 3., 5., 7.) sadod labo roku ar pretējās meitas (2., 4., 6., 8.) kreiso roku, paceļ plecu augstumā un ar gājiena soļiem iet pāri dejas laukumam pie otrā pusē stāvošajiem puisiem (7. zīm.).
- 9.-12. t. Puiši sadod rokas ar klāt pienākušajām meitām, izveidojot 4 mazus aplišus, un ar gājiena soļiem virzās dejas ceļa virzienā (8. zīm.) apmēram pusotru apli, paliekot, kā attēlots 9. zīmējumā.
- 13.-16. t. Meitas apgriežas ar seju pretējā virzienā (9. zīm.), sadod iekšējās rokas un dodas atpakaļ pie saviem puisiem. Puiši tai laikā nostājas cits citam pretim (10. zīm.).
- 17.-20. t. 2., 4., 6. un 8. pāris sānis stieptu roku satvērienā apgriežas vienu apli dejas ceļa virzienā (11. zīm.). 1., 3., 5. un 7. meita iziet caur pretim stāvošo puisiu līnijām, pasniedz savam puisim labo roku, un abi kopā dodas uz savām vietām (11. zīm.).

21.–24. t. Visi pāri griežas dejas ceļa virzienā. Tūri nobeidzot, 3 reizes sasit plaukstas.

Piektā tūre Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.–4. t. Visi pāri sānis stieptu roku satvērēnā apgriežas vienu apli dejas ceļa virzienā.
- 5.–8. t. 1., 3., 5. un 7. pāris sadotām iekšējām rokām iet pie pretējiem pāriem (kā 4 tūrē 6. zīm.). 8. t. meitas nostājas blakus svešajam pārim, veidojot trijniekus. Klāt pienākušie puīši atrodas ar seju pret trijniekiem (12. zīm.).
- 9.–12. t. 1., 3., 5., un 7. puisis ar 8 gājiena soļiem atmuguriski atkāpjas uz savām vietām (13. zīm.).
Trijnieki ar 4 gājiena soļiem dodas viens pret otru (13. zīm.), ar 2 soļiem mainās vietām, pagriežoties pusapli dejas ceļa virzienā (14. zīm.), tad ar 2 soļiem atmuguriski virzās uz pretējo trijnieku vietām (15. zīm.).
- 13.–16. t. Trijnieki iet viens otram pretim, pagriežas pusapli dejas ceļa virzienā un atmuguriski dodas uz savām vietām. 1., 3., 5. un 7. puisis stāv savās vietās.

Otrais gājiens (II/8 t.; III/8 t.)

- 1.–4. t. 1. ar 7. un 3. ar 5. puisi, ejot garām pa labi, mainās vietām, apgriežas pusapli pa kreisi un paliek ar seju viens pret otru (16. zīm.).
- 5.–6. t. Izpilda 2 pievilciena soļus (pa labi, pa kreisi).
- 7.–8. t. Ar 4 gājiena soļiem dodas viens otram pretim un vidū satiekas.
- 9.–12. t. Puīši, sadevušies labajos elkoņos, ar 8 soļiem apgriežas divus apļus pret dejas ceļu (17. zīm.).
- 13.–14. t. Puīši, sadevušies kreisajos elkoņos, ar 4 soļiem apgriežas pusotru apli dejas ceļa virzienā.
- 15.–16. t. Puīši atlaiž rokas un ar 4 soļiem pieiet pie saviem trijniekiem (18. zīm.).
Visa šī gājiena laikā trijnieki stāv uz vietas.

Trešais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t.** Uz vietas stāvošie trijnieki sadod rokas ar klāt pienākusajiem puišiem, izveidojot 4 aplišus, un griež tos pilnu apli (19. zīm.) dejas ceļa virzienā, nonākot 20. zīmējuma parādītajās vietās.
- 5.-6. t.** Visi atlaiž rokas. Pretim stāvošās meitas sadod abas rokas un, paceļot augstu virs galvas, mainās vietām, griežoties dejas ceļa virzienā (21. zīm.).
- 7.-8. t.** Puiši mainās vietām tāpat kā iepriekš meitas (22. zīm.).
- 9.-12. t.** 1., 3., 5. un 7. pāris vaļējā satvērienā atgriežas savās vietās (23. zīm.). 2., 4., 6. un 8. pāris sānis stieptu roku satvērienā griežas dejas ceļa virzienā.
- 13.-16. t.** Visi pāri sānis stieptu roku satvērienā griežas dejas ceļa virzienā. Tūri nobeidzot, 3 reizes sasiit plaukostas.

Sestā tūre (II/8 t.; III/8 t.)

- 1.-2. t.** Pāri slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām ar 4 gājiena soļiem dodas viens pret otru.
- 3.-4. t.** Pāri izpilda 4 soļus atmuguriski atpakaļ uz savām vietām.
- 5.-8. t.** Ejot garām pa labi, pāri ar 8 soļiem dodas uz skatuves pretējo pusi (24. zīm.). Tur nonākot, puisis apgriež meitu pusapli ap sevi.
- 9.-16. t.** Atkārtojot 1.—8. t. darbības, pāri atgriežas savās vietās. Tūri nobeidzot, dejojāji šoreiz plaukostas nesusit, bet paliek ar seju dejas ceļa virzienā iepriekšējā aptvērienā un 3 reizes piesit kājas.

Noslēgums

Galops (I/16 t.)

- 1.-8. t.** Visi pāri slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām dejo 16 galopa soļus pa dejas ceļu, veidojot apli.

9.-16. t. Visi dejo 16 galopa soļus pret dejas ceļu līdz savām vietām, paliekot aplī.

Vija (II/8 t.; III/8 t.)

- 1.-4. t.** Pāri labo elkoņu satvērienā 8 gājiena soļiem apgriežas divas reizes uz vietas pret dejas ceļu.
- 5.-8. t.** Pāri atlaiž rokas, sākas vija. Meitas virzās pret dejas ceļu, puīši — pa dejas ceļu. Dejotāji izpilda 2 gājiena soļus, satiekas ar pretimnākošo dejotāju un, garām ejot, sadod kreisos alkoņus (8. puisis ar 7. meitu, 7. puisis ar 6. meitu, utt.). Izpildot 2 gājiena soļus, soļus, sadodas labajos elkoņos ar nākošo dejotāju.
- 9.-12. t.** Turpina viju.
- 13.-16. t.** Pāri satiekas un apgriežas 2 apļus, sadevušies labajos elkoņos.

Kamoliņš (I/16 t.)

- 1.-8. t.** Visi sadodas rokās: 1. pāra meitai un 8. pāra puisim brīvās rokas sānos. Izpilda 8 polkas soļus. 1. meita sāk tīt kamoliņu, dejojot pa ārpusi apkārt. 8. puisis paliek kamola centrā un dejo uz vietas (25. zīm.).
- 9.-16. t.** Izpildot 8 polkas soļus, attin kamolu. 8. puisis izved dejotāju virkni zem 6. puīša un 7. meitas paceltajām rokām (26. zīm.). 8. puisis sadod roku ar 1. meitu — izveidojas liels aplis. 1. un 8. pāris atrodas skatuves dibenplānā.

Vārtiņi (II/8 t.)

- 1.-6. t.** 8. puisis ar 6 polkas soļiem, vedot sev līdzī pārejos dejotājus, izdejo zem 4. puīša un 5. meitas paceltajām rokām (27. zīm.). Visi dejotāji paliek ar mugurām pret centru.
- 7.-8. t.** Dejotāji nostājas vaļējā satvērienā. Izpildot 2 polkas so-

ļus, puisis apved meitu pusapli ap sevi. Visi paliek ar seju pret centru (28. zīm.).

G r o z i ņ š (III/8 t.; I/8 t.)

- 1.-4. t. Kā meitas, tā puīši sadod rokas, veidojot 2 dārziņus. Puišu dārziņš ārpusē, meitu — iekšpusē. Puiši strauji paceļ sadotās rokas virs meitu galvām un nolaiž apļa iekšpusē, izveidojot groziņu. Visi dejo 4 polkas soļus dejas ceļa virzienā.
- 5.-8. t. Puiši strauji paceļ sadotās rokas un nolaiž meitām aizmugurē. Visi izpilda vēl 4 polkas soļus dejas ceļa virzienā.
- 9.-12. t. Meitas strauji paceļ sadotās rokas un nolaiž puīšiem aizmugurē. Visi turpina dejojot 4 polkas soļus dejas ceļa virzienā.
- 13.-16. t. Meitas strauji paceļ sadotās rokas un nolaiž apļa iekšpusē. Visi dejo 4 polkas soļus pa dejas ceļu un nonāk 29. zīm. parādītajās vietās.

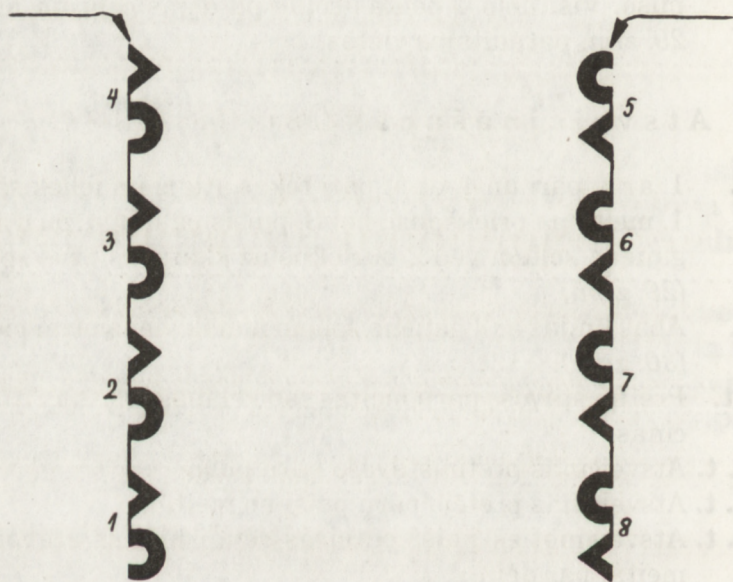
A t s v e i c i n ā š a n ā s (I/8 t.; II/8 t.; III/8 t.)

- 1.-6. t. 1. ar 8. pāri un 4. ar 5. pāri rokas atlaiž un ieliek sānos. 1. meita pa priekšpusi, bet 8. puisis pa mugurpusi ar 12 gājiena soļiem ved 2 puslokus uz skatuves priekšplānu (29. zīm.).
- 7.-8. t. Abas līnijas ar 4 gājiena soļiem nonāk viena otrai pretim (30. zīm.).
- 9.-10. t. Pretim stāvošo pāru meitas sadod labās rokas un atsveicinās.
- 11.-12. t. Atsveicinās pretimstāvošo pāru puīši.
- 13.-14. t. Atsveicinās pretējo pāru puīši no meitām.
- 15.-16. t. Atsveicinoties puīši pateicas savai blakus stāvošajai meitai par deju.
- 17.-24. t. Pāri virknēs sadod rokas. Izveidojas 2 līnijas. 4. meita aizved labajā pusē stāvošo virkni labās puses pēdējā kulisē, bet 5. puisis savu virkni — kreisās puses pēdējā kulisē.

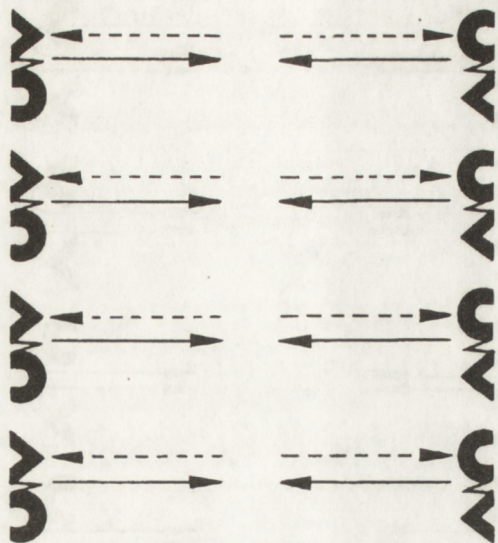
1. kustība. Pievilciena solis

Izpilda vienā taktī. Rokas gar sāniem.

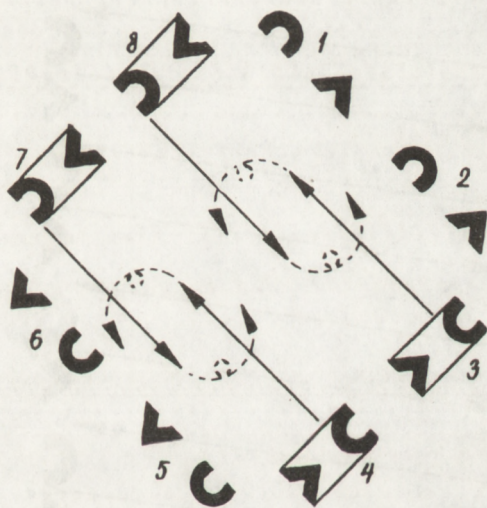
1. t. «Viens» — neliels solis ar labo kāju sānis.
«Divi» — pievelk kreiso kāju pie labās, mazliet pietupstas un ķermeni nedaudz pagriež pa labi atpakaļ.
Kustību atkārto, sākot ar kreiso kāju pa kreisi.

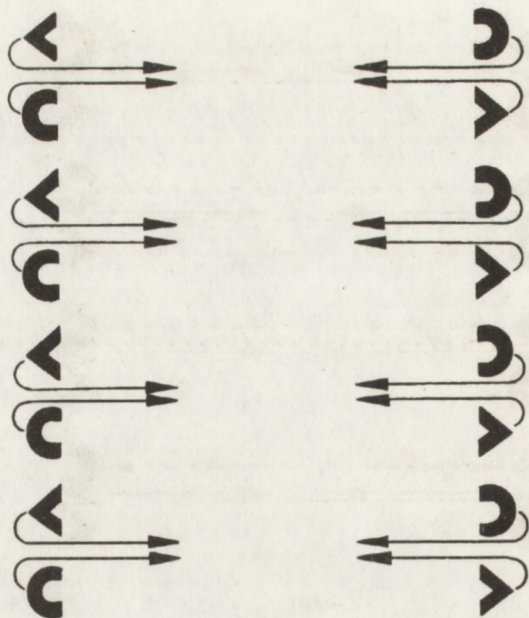
1. zīm.

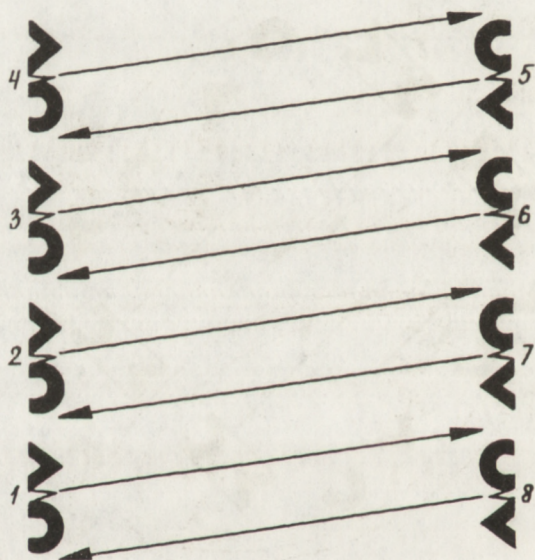
2. zīm.

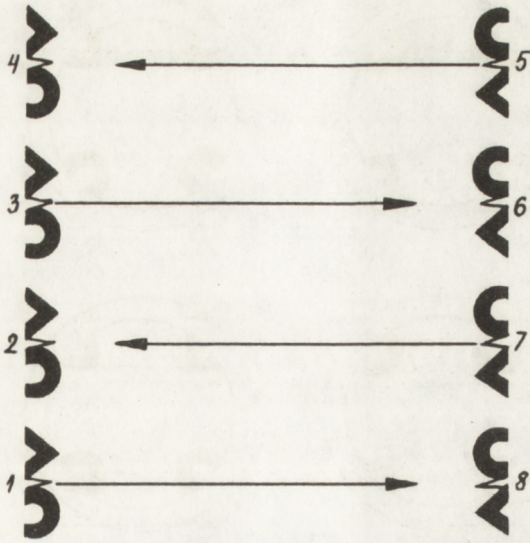
3. zīm.

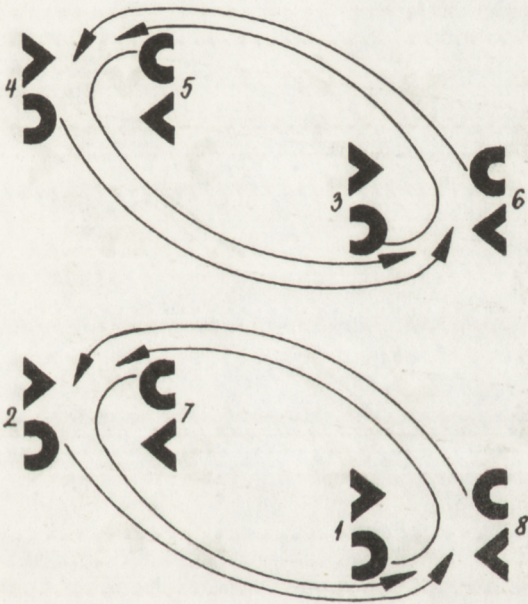
4. zīm.

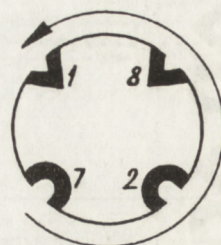
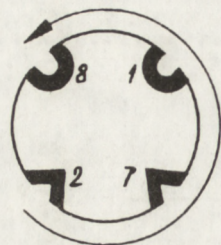
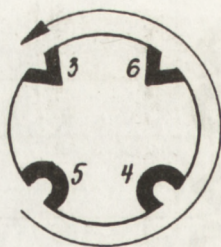
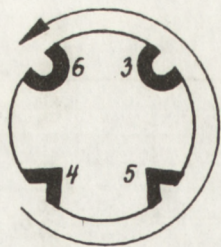
5. zīm.

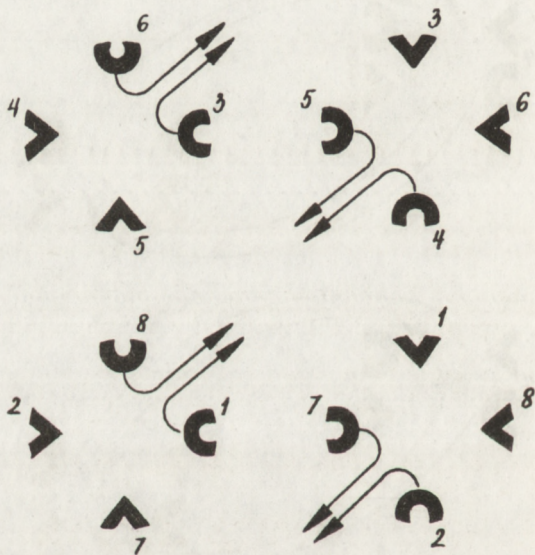
6. zīm.

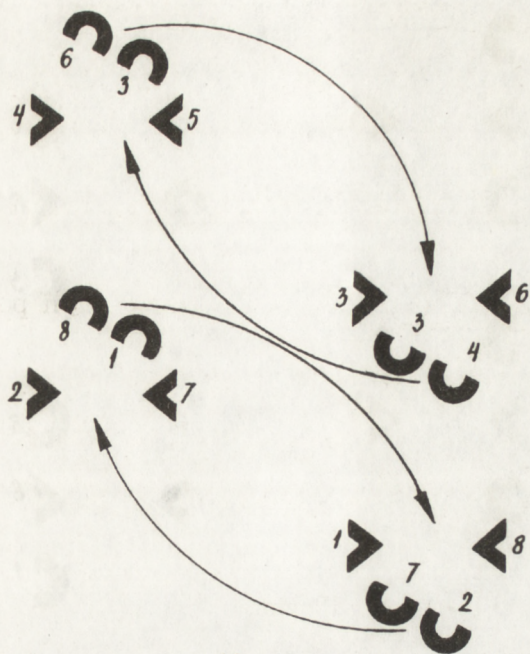
7. zīm.

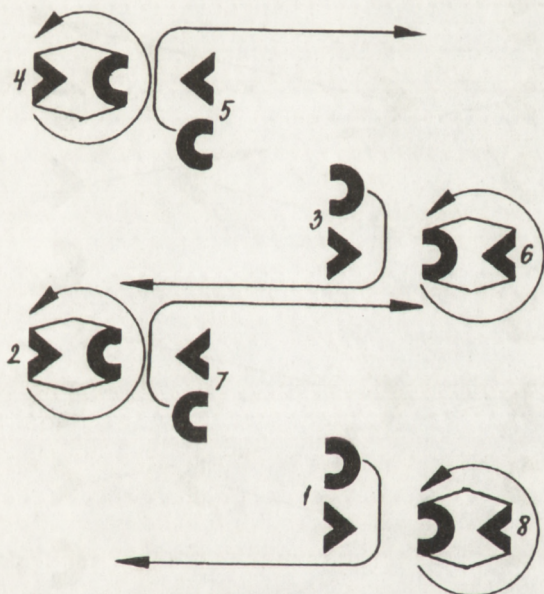
8. zīm.

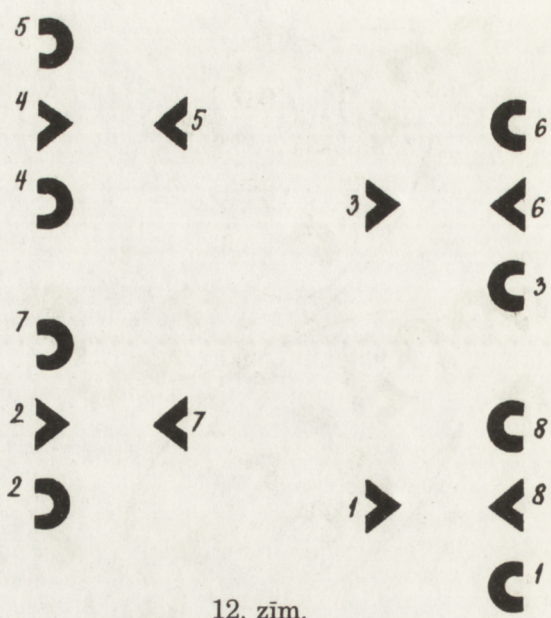
9. zīm.

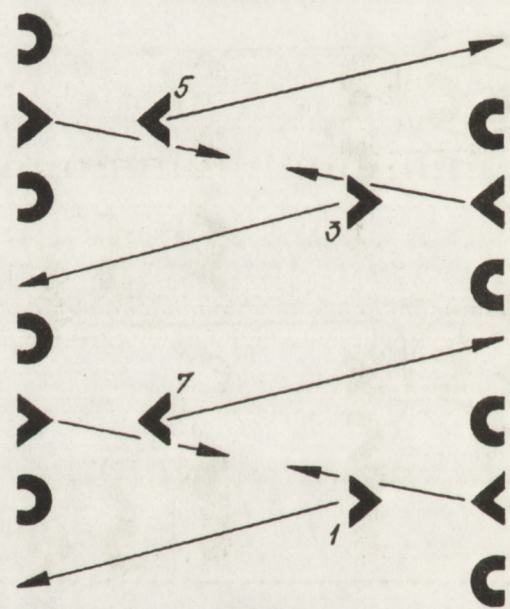
10. zīm.

11. zīm.

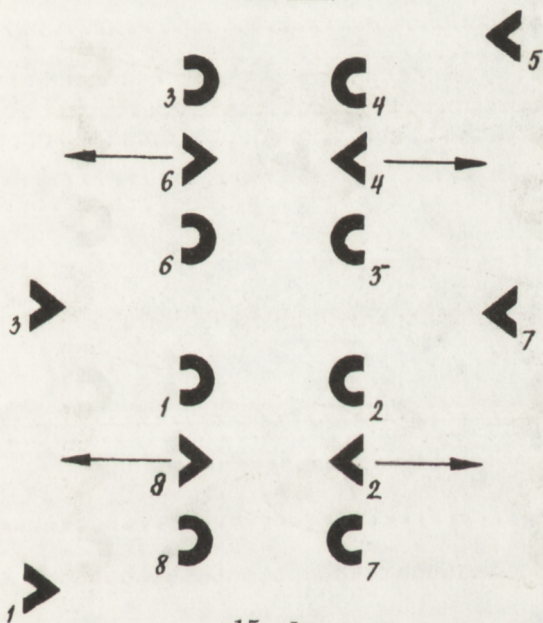
12. zīm.

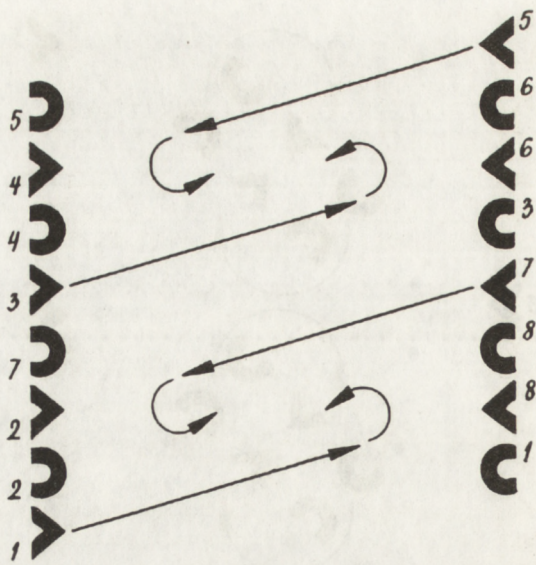
13. zīm.

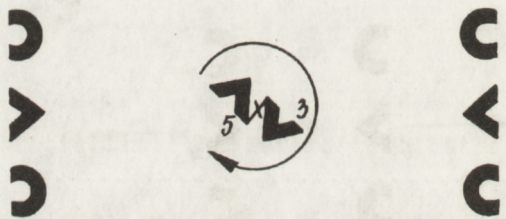
14. zīm.

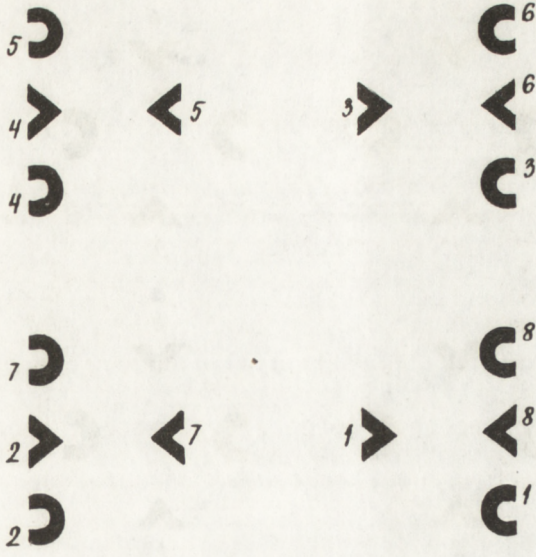
15. zīm.

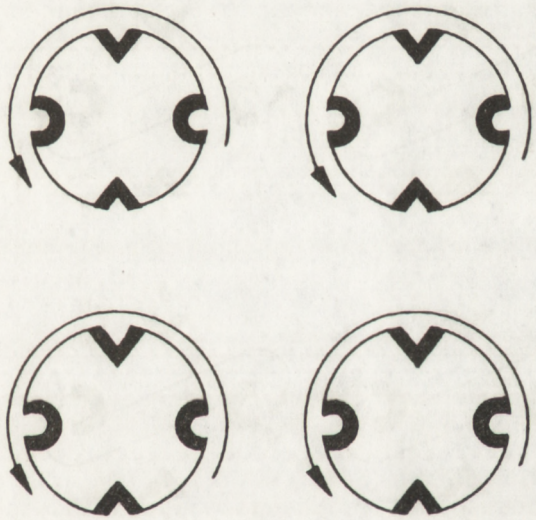
16. zīm.

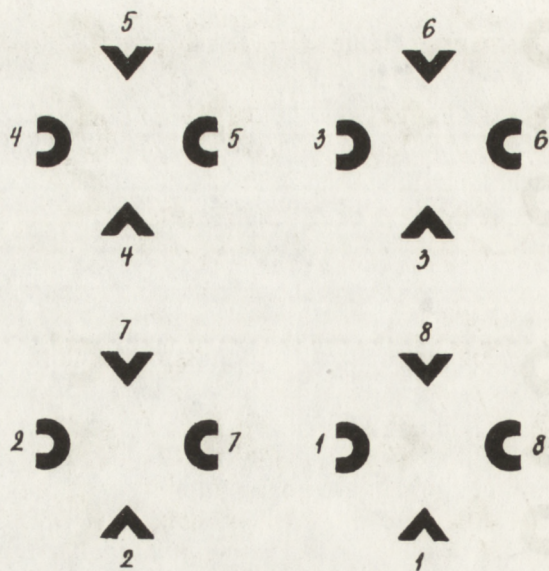
17. zīm.

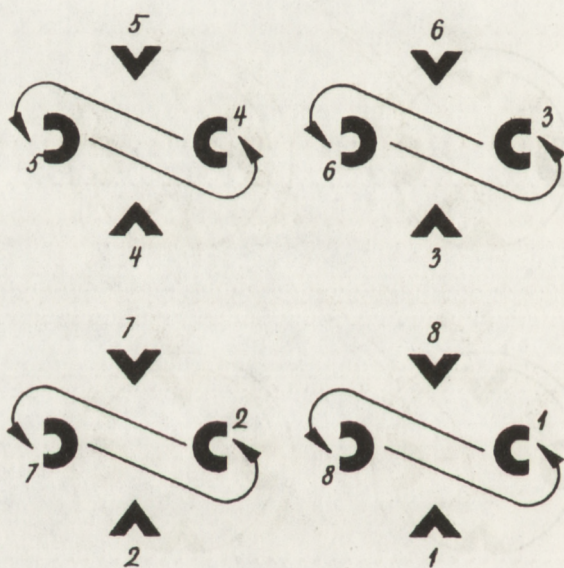
18. zīm.

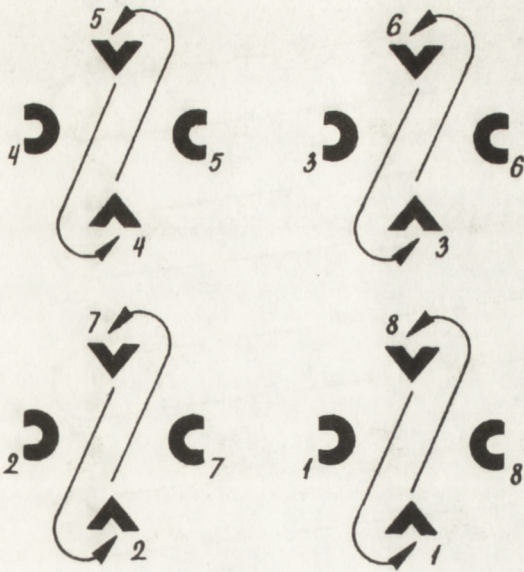
19. zīm.

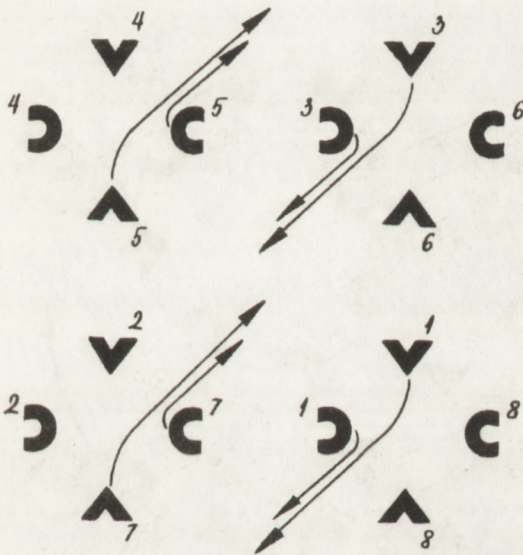
20. zīm.

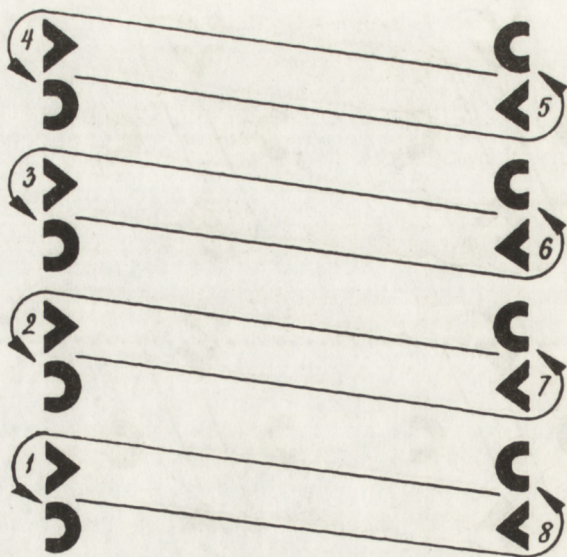
21. zīm.

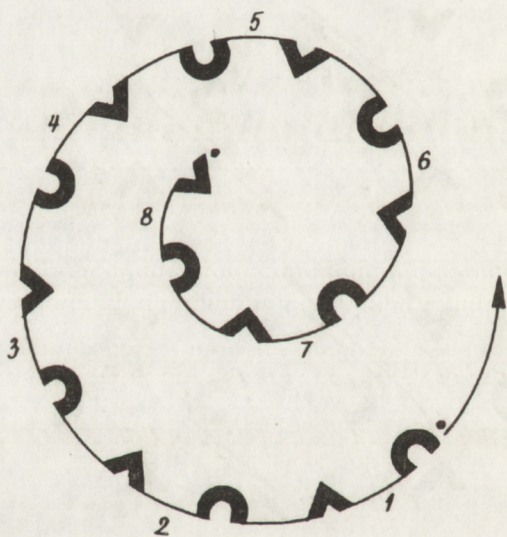
22. zīm.

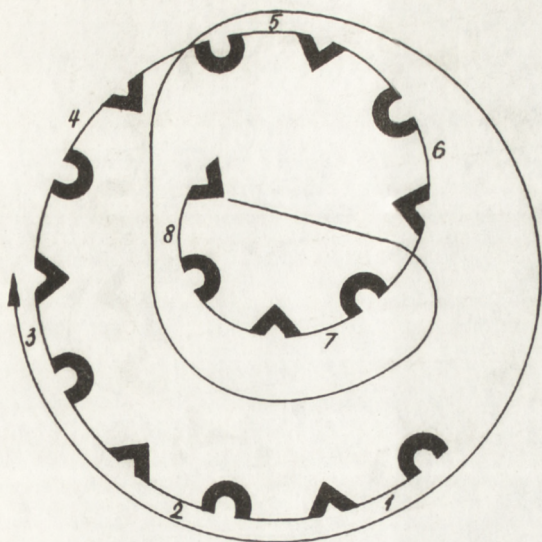
23. zīm.

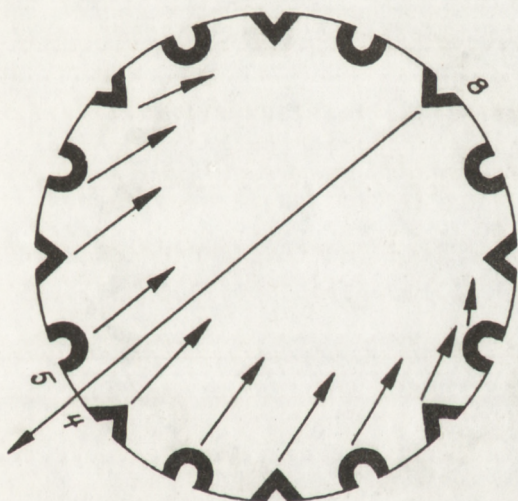
24. zīm.

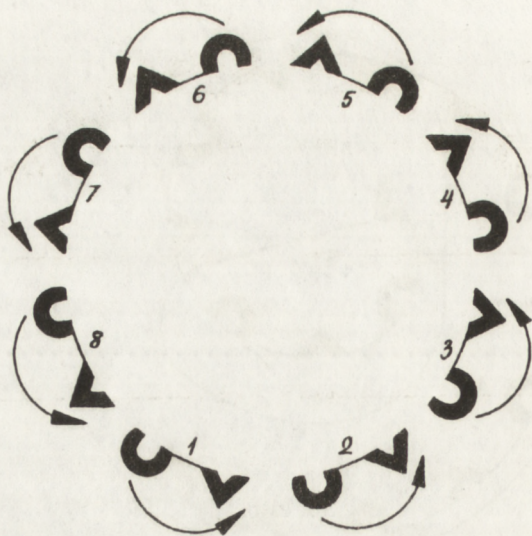
25. zīm.

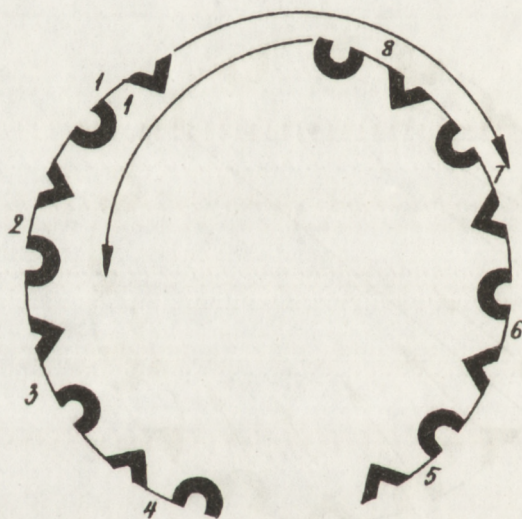
26. zīm.

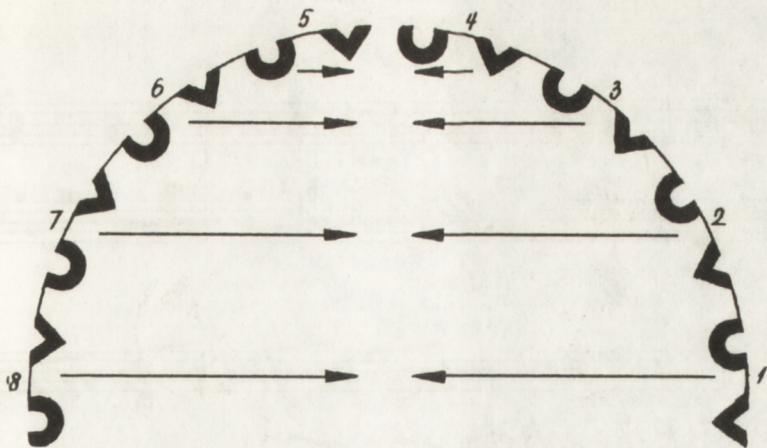
27. zīm.

28. zīm.

29. zīm.

30. zīm.

Sürkadrilis

Moderato

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a time signature of 2/4. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the second measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the third measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the second measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the third measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The word "sim." is written above the third measure of the lower staff.

The second system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a time signature of 2/4. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the second measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the third measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the second measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the third measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. A bar line is present at the end of the first measure of the upper staff.

The third system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a time signature of 2/4. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the second measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the third measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the second measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the third measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The word "sim." is written above the third measure of the lower staff.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a time signature of 2/4. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the second measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4; the third measure has a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains three measures of music: the first measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the second measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2; the third measure has a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2.

II

Musical notation for system II, measures 1-3. The key signature is two flats (B-flat and E-flat). The music is in 4/4 time. The right hand plays a melody of eighth and quarter notes, while the left hand provides a bass line of eighth and quarter notes. A repeat sign is present at the beginning of the system.

III

Musical notation for system III, measures 4-6. The key signature is two flats. The music continues with similar rhythmic patterns. A repeat sign is present at the beginning of the system.

Musical notation for system IV, measures 7-9. The key signature is two flats. The music continues with similar rhythmic patterns.

Musical notation for system V, measures 10-12. The key signature is two flats. The music concludes with a final chord in the right hand and a final note in the left hand.

Ventiņu deja

Sešiem trijniekiem (12 meitām un 6 puisiem)

Alfrēda Rūjas horeogrāfija un apraksts. Kārļa Tennes muzikālā apdare. Pierakstīta 1955. gadā.

Dejai 8 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti tecīņus un divsoļu polkas soļi.

Labās puses 3. kulisēs viens aiz otra stāv 6 trinieki vaļējā aptvērienā. Katra trijnieka vidū puisis, abās pusēs pa meitai (1. zīm.). Puišu rokas ap meitu vidukļiem, meitām iekšējās rokas uz puišu pleciem, brīvās rokas sānos.

Visus gājienus sāk ar labo kāju.

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-2. t. Visi trijnieki tecīņus soļiem virzās pa dejas ceļu, veidojot apli.
- 3.-4. t. Trijnieki tecīņus soļiem apgriežas uz vietas apkārt pa kreisi. Nepārnumuru meitas virzās uz priekšu, bet pārnumuru — at muguriski apkārt puisim (2. zīm.).
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības tecīņus uz priekšu, apgriežas.
- 9.-10. t. Atkārto 1.—2. t. darbības tecīņus uz priekšu.
- 11.-12. t. Trijnieki ar 4 divsoļu polkas soļiem apgriežas uz vietas apkārt pa kreisi.
- 13.-16. t. Atkārto 9.—12. t. darbības tecīņus uz priekšu un ar 4 divsoļu polkas soļiem apgriežas pusotras reizes apkārt, paliekot ar seju pret centru. 1. puisis atrodas skatuves priekšplānā (3. zīm.).

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t. Visi sadod rokas un tecīņus soļiem griež dārziņu dejas ceļa virzienā.

- 5.-8. t. Griež dārziņu, sākot ar labo kāju, pret dejas ceļu līdz savām vietām.
- 9.-12. t. Teciņus soļiem griežas labajos elkoņos pa pāriem, kā parādīts 4. zīm. Kreisās rokas sānos.
- 13.-16. t. Apmaina partnerus un teciņus soļiem griežas kreisajos elkoņos. Labās rokas sānos (5. zīm.).

Trešais gājiens (III/16 t.)

Meitas:

- 1.-2. t. Teciņus soļi uz vietas ar seju uz centru. Rokas sānos.
- 3.-4. t. Ar teciņus soli apgriežas uz vietas apkārt pa labi (6. zīm.).
- 5.-8. t. Atkārtoti 1.—4. t. darbības.

Puiši:

1. t. Ar teciņus soļiem dodas uz centru un cits aiz cita virzās pa dejas ceļu. Rokas gar sāniem.
2. t. «Viens-i» — 2 teciņus soļi.
«Di-vi» — divsoļu polkas solis ar labo kāju, turpinot virzīties pa dejas ceļu.
- 3.-4. t. Atkārtoti 1.—4. t. darbības, sākot ar kreiso kāju. Palecoties apgriežas pa kreisi ar seju pret dejas ceļu (6. zīm.).
- 5.-8. t. Atkārtoti 1.—4. t. darbības pret dejas ceļu līdz savām vietām.
- 9.-16. t. Atkārtojot 2. gājiena 9.—16. t. darbības (4., 5. zīm.), pāri griežas labajos un kreisajos elkoņos.

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

Meitas:

- 1.-4. t. Teciņus soļiem dodas uz centru un virzās aplī pret dejas ceļu. Rokas sānos. 4. t. apgriežas pa kreisi ar seju pa dejas ceļu (7. zīm.).
- 5.-8. t. Teciņus soļiem virzās aplī pa dejas ceļu līdz savām vietām (8. zīm.).

Puiši:

- 1.-2. t. Teciņus solis uz vietas.

- 3.—4. t. Ar teciņus soli apgriežas apkārt pa labi.
 5.—8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.
 9.—16. t. Atkārtojot 2. gājiena 9.—16. t. darbības, pāri griežas labajos un kreisajos elkoņos (4., 5. zīm.).

Piektais gājiens (III/16 t.)

1. t. Visi aptveras pa trijniekiem kā dejas sākumā (vaļējā aptvērienā) un izpilda teciņus soļus aplī pa dejas ceļu (9. zīm.).
 2. t. Divi divsoļu polkas soļi atmuguriski pret dejas ceļu.
 3.—8. t. Atkārto 1.—2. t. darbības 3 reizes. Trijnieki nonāk 10. zīm. parādītajās vietās.
 9.—10. t. 1., 3. un 5. trijnieks, neatlaižot rokas, teciņus soļiem dodas uz centru.
 11.—12. t. Apgriežas pa labi ar muguru pret centru (10. zīm. bultas).
 13.—14. t. Dodas no centra uz āru, uz savām vietām (11. zīm.).
 15.—16. t. Apgriežas pa labi, ar seju pret centru (11. zīm. pārtrauktās figūras).
 2., 4. un 6. trijnieks tajā laikā: 9.—12. t., neatlaižot rokas, trijnieki 2 reizes apgriežas pa labi apkārt (10. zīm.).
 13. t. Dodas uz skatuves centru; 14. t. apgriežas pa labi ar muguru pret centru.
 15. t. Dodas no centra uz savām vietām.
 16. t. Apgriežas pa labi un paliek ar seju pret centru (11. zīm.).

Sestais gājiens (IV/16 t.)

- 1.—8. t. Vija. Puiši pagriežas ar seju pa dejas ceļu, rokas gar sāniem, un 16 brašiem gājiena soļiem dodas pa apli līdz pretējām vietām (12. zīm.). Meitas ieliek rokas sānos un sargrupējas pa divām: 1. ar 12., 2. ar 3., 4. ar 5., 6. ar 7., 8. ar 9. un 10. ar 11. — un teciņus soļiem virzās aplī pret dejas ceļu (ejot puišiem gar labo un kreiso pusi), nonākot pretējās vietās pie saviem puišiem.

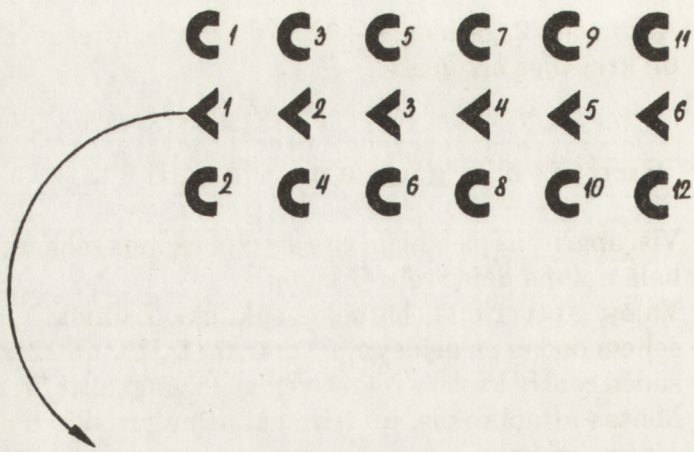
- 9.-16. t.** Atkārtojot 2. gājiena 9.—16. t. darbības, griežas labajos un kreisajos elkoņos.

Septītais gājiens (I/8 t.; III/8 t.)

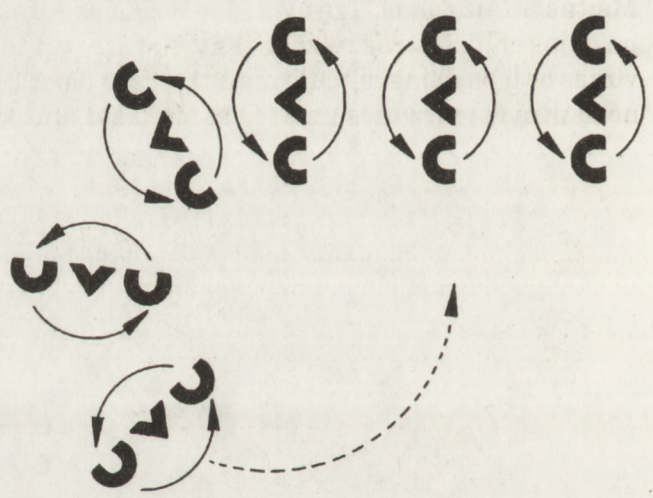
- 1.-8. t.** Visi apgriežas pa labi un cits aiz cita tecīņus soļiem virzās lielā aplī pa dejas ceļu (13. zīm.).
- 9.-12. t.** Vaļējā aptvērīenā, kā dejas sākumā, trijnieki tecīņus soļiem dodas pa dejas ceļu. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. meita sadod centrā kreisās rokas, veidojot zvaigznīti (14. zīm.).
- 13. t.** Meitas atlaiž rokas, un trijnieki atmuguriski virzās no centra uz āru.
- 14. t.** Trijnieki no jauna dodas uz centru un veido zvaigznīti ar seju pret dejas ceļu. Rokas sadod 1., 3., 5., 7., 9., 11. meita.
- 15.-16. t.** Zvaigznīti griež pret dejas ceļu.

Astotais gājiens (I/16 t.)

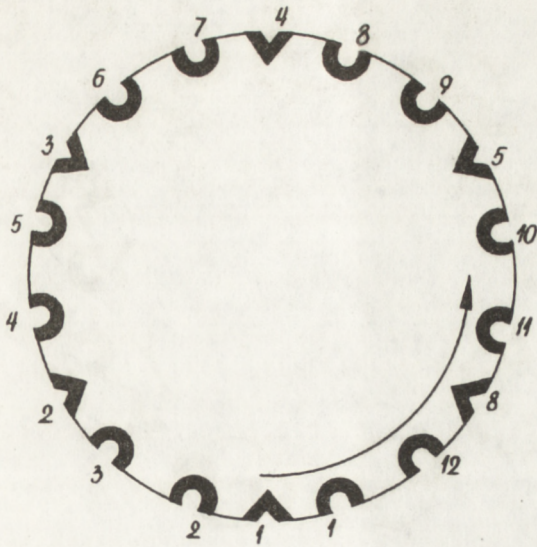
- 1.-16. t.** Meitas atlaiž rokas. Trijnieki apgriežas pa kreisi ar seju pa dejas ceļu. Četras reizes atkārtojot 1.—4. t. darbības, virzās aplī pa dejas ceļu. Pirmais trijnieks deļotājus noved no skatuves, virzoties uz kreisās malas 3. kulisi.

1. zīm.

2. zīm.

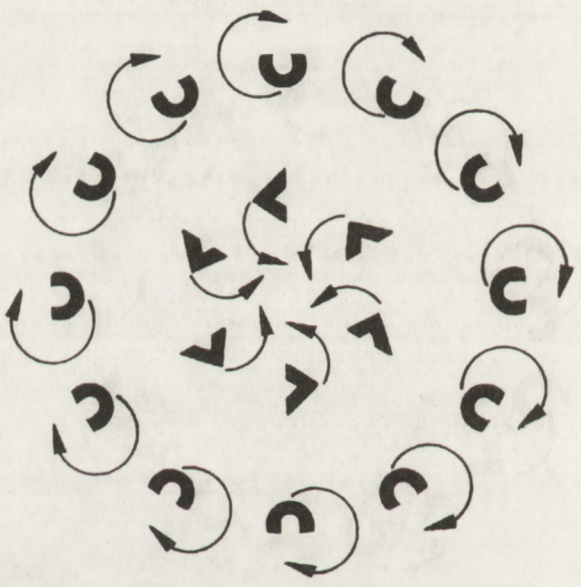
3. zīm.

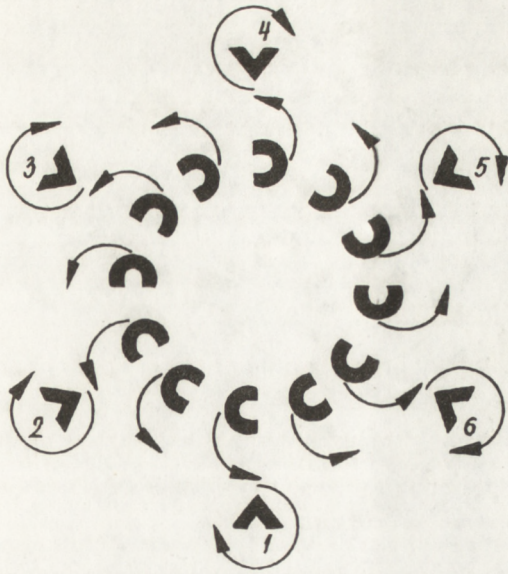
4. zīm.

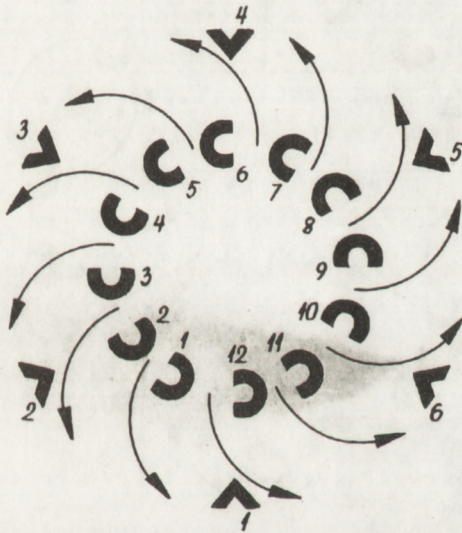
5. zīm.

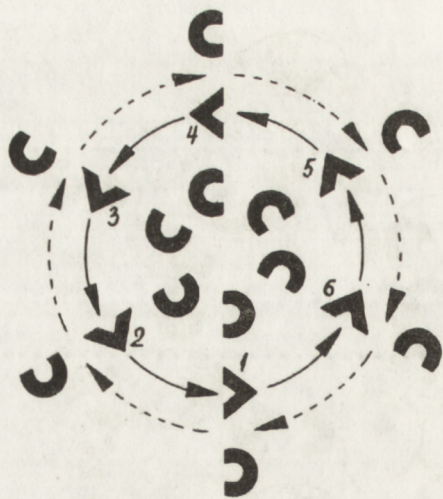
6. zīm.

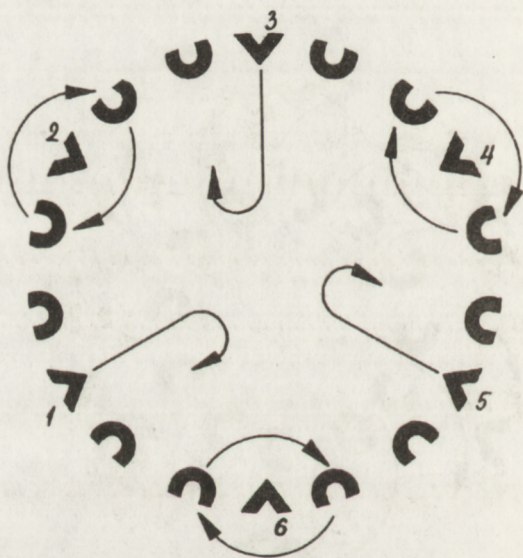
7. zīm.

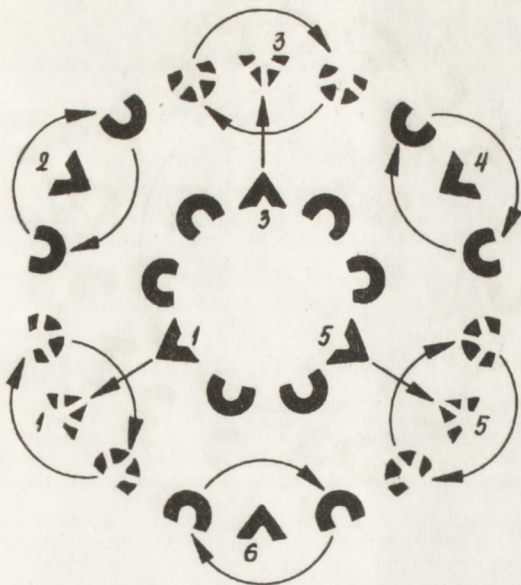
8. zīm.

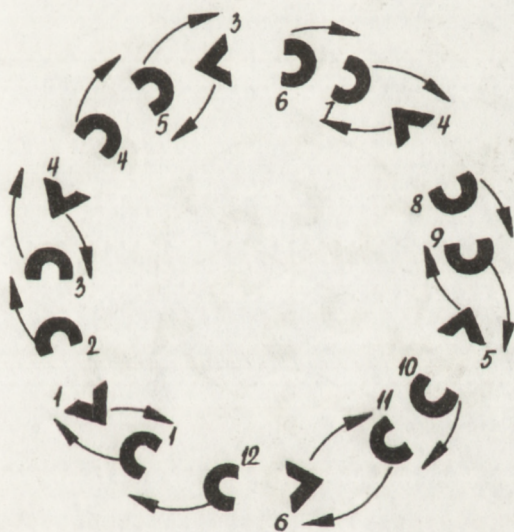
9. zīm.

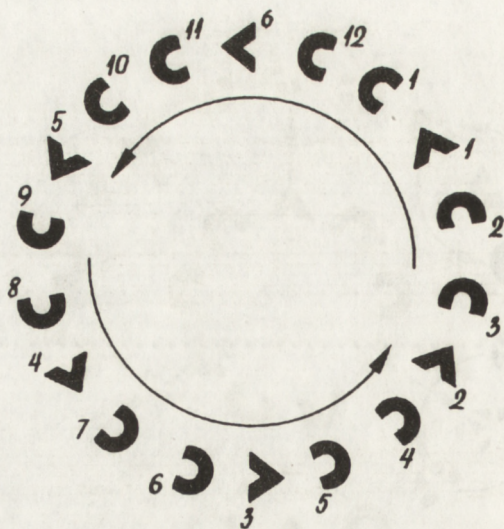
10. zīm.

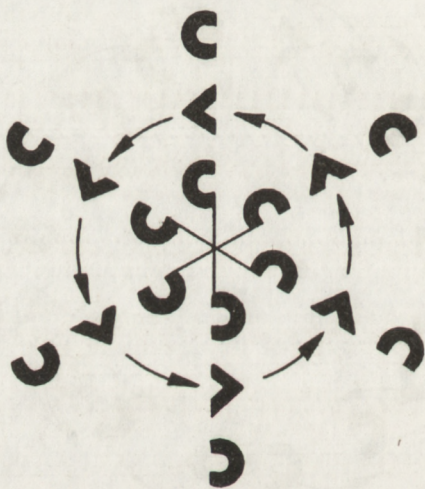
11. zīm.

12. zīm.

13. zīm.

14. zīm.

Ventiņu deja

Ievads

Braši

Musical score for the introduction of 'Ventiņu deja'. It consists of two staves in 2/4 time with a key signature of two flats. The upper staff features a melodic line with eighth-note patterns and slurs, while the lower staff provides a rhythmic accompaniment with eighth-note chords and slurs. A dynamic marking of *f* is present at the beginning.

Deja

I

mf

Musical score for the first part of the dance 'Deja', marked 'I'. It consists of two staves in 2/4 time with a key signature of two flats. The upper staff has a melodic line with slurs and a dynamic marking of *mf*. The lower staff features a rhythmic accompaniment with chords and slurs.

Continuation of the musical score for the first part of the dance 'Deja'. It consists of two staves in 2/4 time with a key signature of two flats, showing the melodic and rhythmic development of the piece.

II

Musical score for the second part of the dance 'Deja', marked 'II'. It consists of two staves in 2/4 time with a key signature of two flats. The upper staff features a melodic line with slurs, and the lower staff provides a rhythmic accompaniment with chords and slurs.

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff in G minor. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

Second system of musical notation, marked with a Roman numeral 'III'. The treble staff continues the melodic development, and the bass staff features a more active rhythmic pattern with eighth notes.

Third system of musical notation, continuing the melodic and harmonic progression from the previous systems.

Fourth system of musical notation, marked with a Roman numeral 'IV'. The treble staff features a complex melodic line with sixteenth-note runs, while the bass staff maintains a steady accompaniment.

Fifth system of musical notation, concluding the piece. The treble staff has a melodic line, and the bass staff features sustained chords with a wavy line underneath, indicating a tremolo or sustained effect.

Jēkabs Stumbris

dzimis 1909. gadā Lietuvā, miris 1943. gadā Rīgā. Folklorists, pedagogs, deju kopas «Diždancis» dibinātājs un vadītājs (1935—1943), Jēkabs Stumbris uzskatāms par pirmo latviešu deju horeogrāfu. Jēkabs Stumbris beidzis B. Vīgneres plastikas deju skolas tautisko deju nodaļu (1936). Pasniedz latviešu deju Nacionālās operas baletskolā (1939—1943) un Rīgas pionieru pilī (1940—1941). Viņš viens no pirmajiem ne tikai pierakstīja, apkopoja un izdeva senās tautas dejas, bet arī sistematizēja tautisko deju terminoloģiju. Izmantojot folkloras materiālus un tautas mūziku, Jēkabs Stumbris sacerēja jaunas dejas, kuras, pateicoties latviskajai mentalitātei un tradicionālo deju garā risinātajiem iestudējumiem, šodien jau folklorizējušās, piemēram, «Jautrais pāris», «Maģais dancis» u. c. Daļēji tas noticis tādēļ, ka iepriekšējos izdevumos — gan paša sakārtotajās burtnīcās «Dejosim latviski», gan M. Lasmanes grāmatā «Latviešu tautas dejas», gan vēlāk izdotajā pārpublicējumā «88 latviešu tautas dejas» — Jēkabs Stumbris minēts tikai kā deju pierakstītājs, kaut gan īstenībā viņš ir vairāku deju autors, ar viņam vien piemītošu savdabīgu rokrakstu. Par to, ka šajā krājumā ievietotās dejas patiesi ir Jēkaba Stumbra veidotas, liecina E. Siliņas un Jēkaba Stumbra sievas M. Vētras personiskajos arhīvos uzglabātās koncertu programmas ar autora atzīmēm «paša». Šajā krājumā ievietotas visas J. Stumbra sacerētās dejas.

Publicēto J. Stumbra deju saraksts

Deju pirmuzvedumi deju kopā «Diždancis» (Rīga).

1. MAĢAIS DANCIS — Neonilas Vārsbergas muzikālā apdare.
Dejas 3 pāriem. Pierakstīta 1933. gadā. Dejota 2. (1950. g.), 11 (1993. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Ogrē 1972. gadā, Ventspilī un Stučkā (V. Ozola redakcijā) 1983. gadā.
Publicēta: burtn.: Dejosim latviski, II. R.: izd. Romāns Liepiņš, 1938.; grām.: Deju krājums. R., 1950, 19.—23. lpp.; Maģais dancis. R.: TMC, 1992, 8 lpp.
2. SAULĪTE — Neonilas Vārsbergas muzikālā apdare.
Deja neierobežotam pāru skaitam. Pierakstīta 1937. gadā. Dejota 5. republikas Deju svētkos 1965. gadā.
Publicēta: burtn.: Dejosim latviski, I. R.: izd. Romāns Liepiņš, 1938.; grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 54. lpp.
3. SĪKAIS DANCIS — Neonilas Vārsbergas muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.
Deja 4 vai 8 pāriem. Pierakstīta 1937. gadā. Dejota zonālajos deju svētkos Kuldīgā (O. Štrausa redakcijā) 1978. gadā, Jēkabpilī 1988. gadā.
Publicēta: burtn.: Dejosim latviski, II. R.: izd. Romāns Liepiņš, 1940.; grām.: Deju krājums. R., 1948, 16.—20. lpp.; Latviešu tautas dejas. R., 1962, 87.—90. lpp.
4. JAUTRAIS PĀRIS — Eduarda Grīnvalda muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.
Deja neierobežotam pāru skaitam. Pierakstīta 1937. gadā. Dejota I. (1948. g.), 2. (1950. g.), 4. (1960. g.) un 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Cēsīs 1972. gadā, Kuldīgā 1975. gadā, Jēkabpilī un Ogrē 1978. gadā, Limbažos 1983. gadā.

Publicēta: burtn.: Dejosim latviski, I. R.: izd. Romāns Liepiņš, 1938.; grām.: Deju krājums. R., 1948, 21.—23. lpp.; Deju krājums. R., 1950, 16.—18. lpp.; Tautu dejas. R., 1962, 43.—44. lpp.

5. BĀLIŅŠ MĀSAS DANCINĀJA — Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.

Deja vienam puisim un 4 meitām. Sacerēta ap 1940. gadu

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 133.—137. lpp.

6. DRĪZIŅŠ — tautas dejas apdare, tautas mūzika.

Deja 8 pāriem. Sacerēta ap 1940. gadu. Dejota 5. republikas Deju svētkos 1965. gadā, zonālajos deju svētkos 1965. gadā, zonālajos deju svētkos Stučkā 1983. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 103.—106. lpp.; Dejas. R., 1964, 46.—52. lpp.

7. VĀVERU POLKA — Mārtiņa Jansona mūzika.

Deja 4 pāriem. Sacerēta ap 1940. gadu.

Publicēta: burtn.: Dejosim latviski, II. R.: izd. Romāns Liepiņš, 1940.; grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 91.—94. lpp.

8. VECPUIŠU jeb PANĀKSNIEKU DANCIS — Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.

Deja 2 puisiem un 4 meitām ar dziedāšanu. Sacerēta ap 1940. gadu.

Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 144.—150. lpp.

9. VEDAMI, VEDAMI ZOBENA DANCIS — Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.

Deja 8 puisiem. Sacerēta ap 1940. gadu. Pirmpublicējums šai grāmatā.

10. ŽOGU DANCIS — Mārtiņa Jansona muzikālā apdare.
Deja 8 pāriem. Sacerēta ap 1940. gadu. Dejota zonālajos
deju svētkos Kuldigā 1988. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1962, 116.—120.
lpp.

Maģais dancis

3 pāriem

Jēkaba Stumbra horeogrāfija (1933. gadā). Neonilas Vārsbergas
muzikālā apdare.

«Maģo danci» dejo ar dziedāšanu.

Meitiņas, māsiņas,
Aunieti kājas,
Pie jumsi šovakar
Lēcieniņš.

Vilciņis aizveda
Lapsiņas meitu,
Silmala trīcēja
Dancojot.

Dancojot nokrita
Mans vainadziņš,
Uzņēma tautietis
Mīlēdams.

Cīrulis dziedāja,
Vasara nāca,
Nu būse meitiņām
Dubultais dancis.

Dejami, lecami
Mēs paši jaunie,
Lai nu tie pavecie
Lūkojas.

Dancoi, māsiņa,
Tev skaisti pieder:
Spīd tava jostīte,
Viz vainadziņis.

Es savu māsiņu
Dancoti vedu:
Rādīšu tautāmi,
Vai nava klība.

Gan bija koklišu,
Gan stabulišu,
Gan bija meitiņu
Dancotāju.

Dejai 8 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots trīssolis.

Dejotāji nostājas gatvē. Skatuves kreisajā pusē stāv puīši, aptvēruši viens otru pa aizmuguri ap vidukli (vaļējajā vidukļa aptvērienā). Malējiem puīšiem brīvās rokas sānos. Meitas stāv skatuves labajā pusē, rokas sānos, 4 soļu attālumā no puīšiem (1. zīm.).

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t. Puīši, sākot ar kreiso kāju, ar 4 trīssoļiem aizdejo līdz meitām.
5.-8. t. Puīši dejo 4 trīssoļus atmuguriski līdz savām vietām.
9.-16. t. Atkārtoti 1.—8. t. darbības.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t. 1. t. 1. puisis sasiņ plaukstas un, sakrustojis rokas pret krūtīm, aizdejo ar 4 trīssoļiem pie pretī stāvošās meitas. Pārējie puīši, sakrustojuši rokas pret krūtīm, stāv uz vietas.
5.-8. t. 1. puisis un 1. meita satveras slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos un, griežoties pa labi, ar 4 trīssoļiem virzās garām meitām (2. zīm.).

- 9.-16. t.** 1. pāris, griežoties pa labi, ar 8 trīsoļiem apdejo vienu apli pa dejas ceļu un iedejo centrā (2. zīm.).

Trešais gājiens (III/16 t.)

- 1.-4. t.** 1. pāris atlaiž rokas: 1. puisis dejo pie 3. meitas, 1. meita — pie 2. puīša; saķeras labajos elkoņos un apgriežas uz vietas 2 reizes apkārt (3. zīm.). Puisim kreisā rokā pacelta sānis, meitai — sānos.
- 5.-8. t.** Tie paši pāri griežas kreisajos elkoņos uz pretējo pusi. Puisim labā roka pacelta sānis, meitai — sānos.
- 9.-16. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai 1. puisis griežas ar 2. meitu un 1. meita ar 3. puīsi (4. zīm.). Gājiena beigās 1. meita paliek starp 2. un 3. puīsi, 1. puisis — starp 2. un 3. meitu, izveidojot gatvi (5. zīm.).

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-8. t.** Dejotāji sadod rokas pa trim, izveidojot 2 dārziņus, un 8 trīsoļiem griež tos dejas ceļa virzienā 2 reizes apkārt (5. zīm. bultas).
- 9.-16. t.** Dejotāji griež dārziņus pret dejas ceļu un gājiena beigās nostājas gatvē.

Piektais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t.** 1. puisis ieliek rokas sānos. Blakus stāvošās meitas paņem viņu zem elkoņiem (meitām brīvās rokas sānos) un 4 trīsoļiem dejo pie otrā trijnieka, kas stāv tādā pašā satvērienā, tikai tur vidū ir meita (6. zīm.).
- 5.-8. t.** Trijnieks izpilda 4 trīsoļus atmuguriski atpakaļ uz savu vietu.
- 9.-16. t.** 1.—8. t. darbības izpilda otrs trijnieks.

Sestais gājiens (II/16 t.)

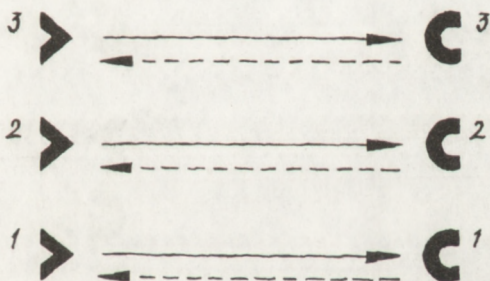
- 1.-8. t.** 1. puisis ar 3. meitu un 1. meita ar 2. puisi sadodas slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos un, griežoties pa labi, dejo 8 trīsoļus pa apli dejas ceļa virzienā līdz savām vietām. 8. t. 1. puisis un 1. meita atlaiž partneri (7. zīm.).
- 9.-16. t.** 1. puisis ar 2. meitu un 1. meita ar 3. puisi atkārt 1.—8. t. darbības (8. zīm.). 16. t. beigās deļotāji nostājas gatvē (9. zīm.).

Septītais gājiens (III/16 t.)

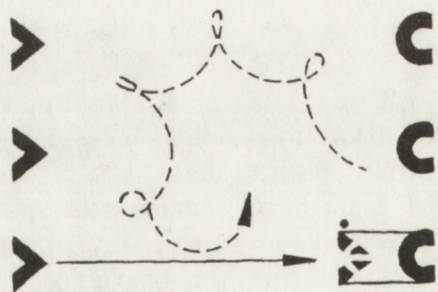
- 1.-4. t.** Visi puīši, sakrustojuši rokas pret krūtīm, dejo 4 trīsoļus pie pretim stāvošajām meitām (9. zīm.).
- 5.-16. t.** Pārinieki sadodas slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos un, griežoties ar trīssoli pa labi, virzās pa dejas ceļu.

Astotais gājiens (IV/16 t.)

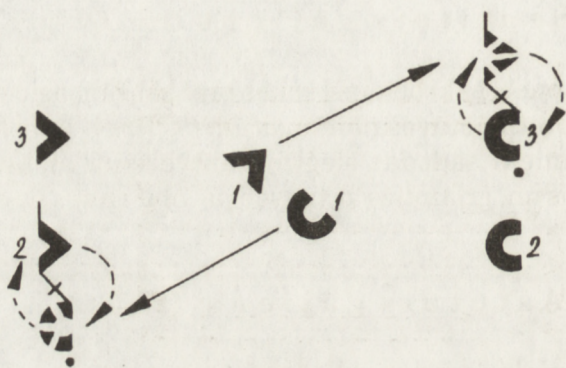
- 1.-16. t.** Pārinieki sadodas vaļējā aptvērienā, brīvās rokas sānos, un ar trīssoli dejo divas reizes apkārt pa dejas ceļu.

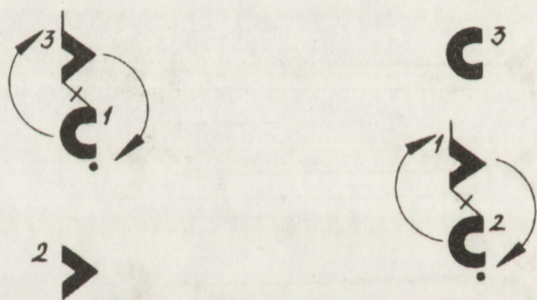
1. zīm.

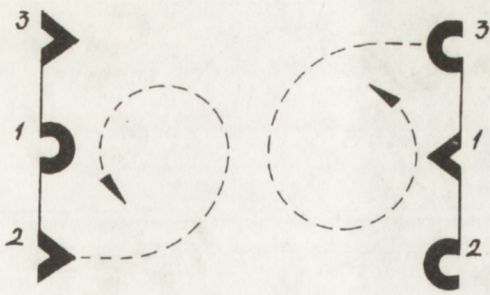
2. zīm.

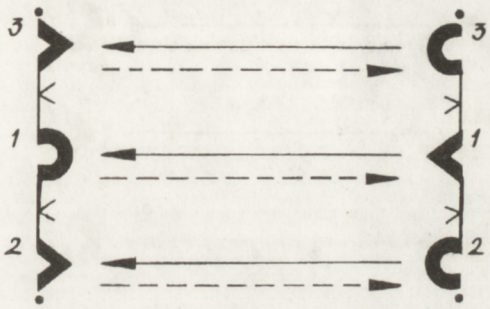
3. zīm.

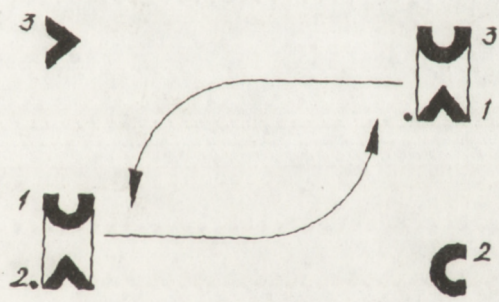
4. zīm.

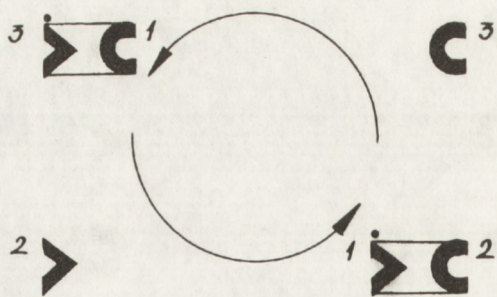
5. zīm.

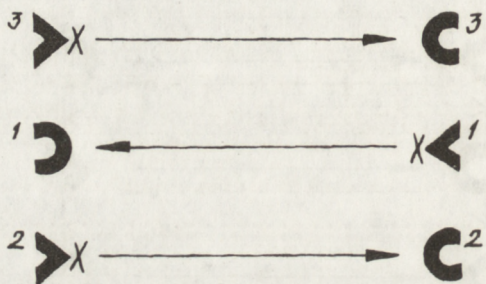
6. zīm.

7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

Maçais dancis

I

C

1,9 2,10 3,11 4,12

G₇ C G₇ C

5,13 6,14 7,15 8,16

II

G₇ C G₇ C

1,9 2,10 3,11 4,12

G₇ C G₇ C

5,13 6,14 7,15 8,16

III F

1,9 2,10 3,11 4,12

C₇ F

5,13 6,14 7,15 8,16

IV G₇ C G₇ C

1,9 2,10 3,11 4,12

G₇ C G₇ C

5,13 6,14 7,15 8,16

III

First system of musical notation for section III. The treble clef staff contains a melodic line with a dotted quarter note, an eighth note, and a quarter note, repeated four times. The bass clef staff contains a simple bass line with a dotted quarter note and a half note, repeated four times.

Second system of musical notation for section III. The treble clef staff continues the melodic line with a dotted quarter note, an eighth note, and a quarter note, followed by a quarter rest, a dotted quarter note, and a quarter note, and finally a quarter note. The bass clef staff continues the bass line with a dotted quarter note and a half note, followed by a quarter note, and finally a quarter note.

IV

First system of musical notation for section IV. The treble clef staff features a sixteenth-note arpeggiated pattern in the first measure, followed by two measures of eighth-note chords and a final measure of eighth-note chords. The bass clef staff features a pattern of eighth-note chords, repeated four times.

Second system of musical notation for section IV. The treble clef staff continues the sixteenth-note arpeggiated pattern in the first measure, followed by two measures of eighth-note chords and a final measure of eighth-note chords. The bass clef staff continues the pattern of eighth-note chords, repeated four times.

Jautrais pāris

Neierobežotam pāru skaitam

Vidzemnieku deja. Jēkaba Stumbra horeogrāfija (1937. gadā).
Eduarda Grīnvalda muzikālā apdare. Dejo ar dziedāšanu.

Dietu, dietu, jaunas meitas,
Nesēžati soliņā;
Diezgan vecu māmuliņu,
Soliņai sēdētāj'.
Trādi rallā, rādi rallā,
Rādi rallā, rallallā.
Rallā,rallā, rallā, rallā,
Rādi rallā, rallallā.

Ai, kājiņas, ai, kājiņas,
Dancot gribu, dancot gribu!
Es ar' būtu dancojusi —
Nav tīkama dancotāj'.
Trādi rallā utt.

Velc, brālīti, baltus cimodus,
Ved māsiņu padancot,
Lai māasai baltas avis,
Visu mūžu dzīvojot.
Trādi rallā utt.

Dejat, brāļi, zābakiem,
Lai rib tautu istabiņ'.
Sit, māsiņa, plaukstiņāmi,
Lai skan tavi gredzentiņ'.
Trādi rallā utt.

Deju var izpildīt aplī, pusaplī vai gatvē. Aplī un pusaplī var dejot neierobežots pāru skaits, gatvē — pāru skaitam jādalās ar divi. Apraksts dots dejošanai aplī.

Dejai 4 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas un galopa soļi, plaukšķināšana.

Dejotāji nostājas viens otram pretī: puīši ar muguru, meitas — ar seju pret centru (1. zīm.). Puīšiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos. Puīši darbības sāk ar kreiso kāju, meitas — ar labo.

Pirmais gājiens (32 t.)

- 1.-8. t. Puīši, sākot ar kreiso kāju, dejo 4 polkas soļus atmuguriski uz centru, pēc tam 4 polkas soļus — atpakaļ pie savām meitām.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības.
- 17.-18. t. Puīši pagriežas ceturtdaļaplī pa kreisi un, sākot ar kreiso kāju, dejo 4 galopa soļus uz centru (2. zīm.).
- 19.-20. t. Puīši, sākot ar labo kāju, dejo 4 galopa soļus atpakaļ pie savām meitām.
- 21.-24. t. Atkārto 17.—20. t. darbības — galopu uz centru un atpakaļ pie meitām.
- 25.-32. t. Puīši, griežoties pa kreisi, ar 8 polkas soļiem pamazām virzās uz centru un nostājas ar seju pret savām meitām.

Otrais gājiens (32 t.)

- 1.-8. t. Meitas, sākot ar labo kāju, dejo 4 polkas soļus uz centru pie saviem puīšiem, pēc tam 4 polkas soļus atmuguriski atpakaļ.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības.
- 17.-24. t. Meitas pagriežas ceturtdaļaplī pa kreisi un, sākot ar labo kāju, dejo 4 galopa soļus uz centru pie saviem puīšiem (3. zīm.), pēc tam, sākot ar kreiso kāju, — 4 galopa soļus atpakaļ uz vietu. Šo darbību atkārto vēlreiz.

25–32. t. Meitas ar 8 polkas soļiem griežas uz vietas pa labi un apstājas ar seju pret centru. Puiši visu laiku stāv centrā; rokas sakrustotas pret krūtīm.

Trešais gājiens (32 t.)

1.–8. t. Puiši ar 4 polkas soļiem dejo pie meitām, sadod rokas slēgtajā satvērienā, un pāris ar 4 polkas soļiem apgriežas uz vietas pret dejas ceļu. Kustību nobeidzot, puišis atkal paliek ar muguru pret centru.

9.–16. t. Puiši ar 4 polkas soļiem dejo atmuguriski uz centru (4. zīm.). Meitas, izpildot polku, seko puišiem. Pēc tam meitas, dejojot 4 polkas soļus, atmuguriski velk puišus no centra uz āru, puiši viņām seko.

17.–18. t. Paceļ sadotās rokas sānis plecu augstumā, puiši pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā, meitas — dejas ceļam pretējā virzienā, un pāri dejo 4 galopa soļus uz centru (5. zīm.).

19.–20. t. Atkārti 17.—18. t. darbības, sākot ar pretējo kāju un virzoties no centra uz āru.

21.–24. t. Atkārti 17.—20. t. darbības — galopu uz centru un uz āru.

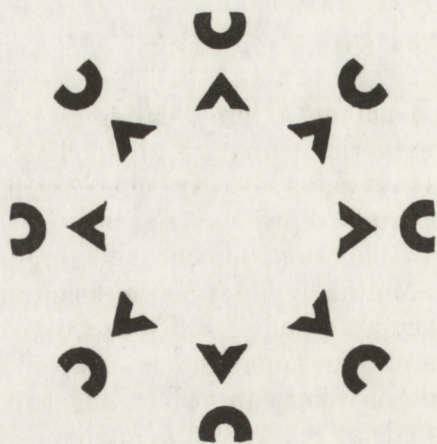
25.–32. t. Pāri ar 8 polkas soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu. Pēc griešanās puiši stāv ar seju, meitas — ar muguru dejas ceļa virzienā.

Ceturtais gājiens (32 t.)

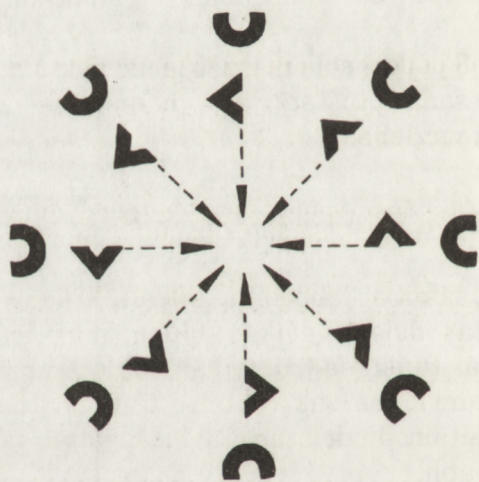
1.–16. t. Meitas, sākot ar labo kāju, katrā taktī uz «viens» sasitot plaukstas, dejo 16 polkas soļus atmuguriski dejas ceļa virzienā. Puiši, sakrustojuši rokas pret krūtīm, braši piesizdami kājas (sāk ar kreiso kāju), ar 16 polkas soļiem seko meitām. Ja dejojāji stāvējoši gatvē, šai gājienā viņi izveido apli.

17.–24. t. Pāri divas reizes atkārti 3. gājiena 17.—24. t. darbības — galopu uz centru un uz āru.

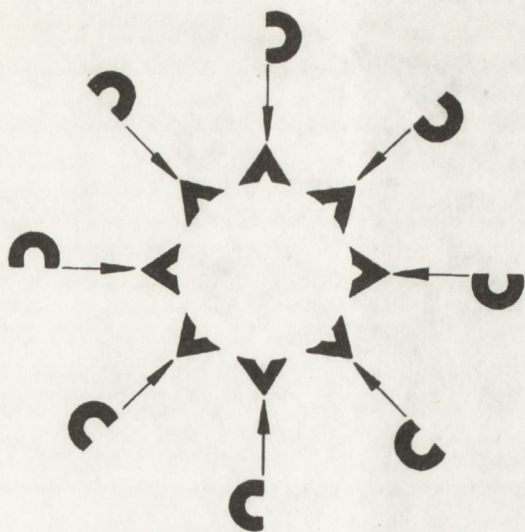
25.-32. t. Slēgtajā aptvērīenā ar kreiso roku sānos dejo apaļo polku dejas ceļa virzienā.

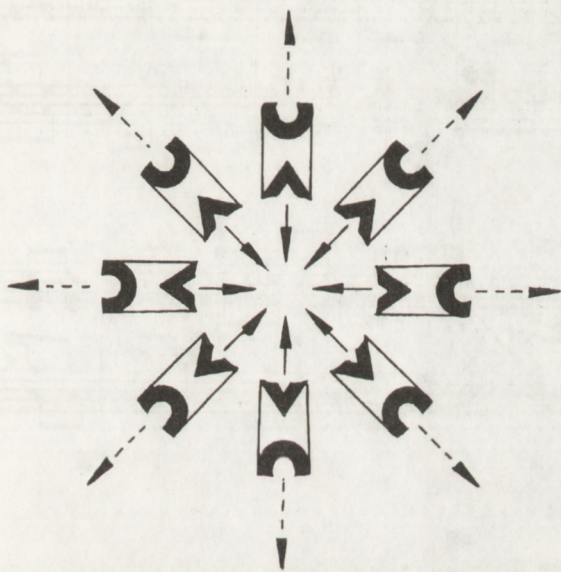
1. zīm.

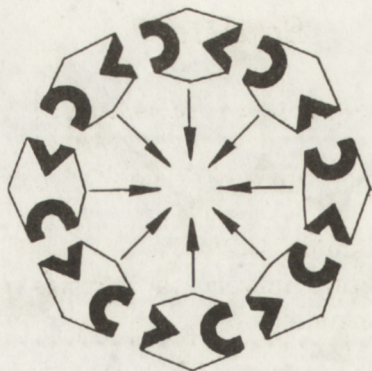
2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

Jautrais pāris

Polkas tempā

Musical score for the piece "Jautrais pāris". The score is written in 2/4 time and consists of two systems of piano accompaniment. The first system shows the first four measures, and the second system shows the next four measures. The music is characterized by rhythmic patterns in both the treble and bass staves, typical of a polka.

Saulīte

Neierobežotam pāru skaitam.

Jēkaba Stumbra horeogrāfija (1937. gadā). Neonilas Vārsbergas muzikālā apdare.

Dejai 2 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantots polkas solis.

Dejotāji nostājas slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos: puisi ar seju, meitas ar muguru dejas ceļa virzienā.

Pirmais gājiens (I/8 t.)

1. t. Viens polkas solis uz centru (puisi sāk ar kreiso, meitas — ar labo kāju).
2. t. Viens polkas solis no centra uz āru (puisi sāk ar labo, meitas — ar kreiso kāju).
- 3.-4. t. Atkārto 1.—2. t. darbības.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības.

Otrais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. Apaļā polka dejas ceļa virzienā.

Saulīte

Polkas tempā I

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: a quarter rest, a quarter note G3, a quarter note A3, and a quarter note B3.

The second system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: a quarter rest, a quarter note G3, a quarter note A3, and a quarter note B3.

II

The third system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: a quarter note G3, a quarter note A3, a quarter note B3, and a quarter note C4.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures: a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains four measures: a quarter note G3, a quarter note A3, a quarter note B3, and a quarter note C4.

Sīkais dancis

4 pāriem

Kurzemnieku un zemgaliešu deja. Jēkaba Stumbra horeogrāfija (1937. gadā). Neonilas Vārsbergas muzikālā apdare. Dejo ar dziedāšanu:

Spēlējiet, spēlmaņi,
Es gribu dancot,
Jau manas kājiņas
Dietini deja.

Piedziedājums: Ciņaina, celmaina
Taut' istabiņa,
Gan manas kājiņas
Nolidzināsi.

Spīd mana jostiņa,
Viz vainadziņis,
Tautietis dangāi
Pagreizi skatās.

Piedziedājums.

Caur sienu dzirdēju:
Brāliši danco,
Šķindēja piesīši,
Rīb zābaciņi.

Piedziedājums.

Eima pašas, māsiņas,
Dancišu vesti,
Ciema puisi' slinki gan,
Brāliši mazi.

Piedziedājums.

Kā gāju namāi,
Tā griezu riņķi,
Pusriņķa namāi,
Pus — istabāi.

Piedziedājums.

Krustami dejami,
Krustami lecami,
Krustami darīta
Šī istabiņa.

Piedziedājums.

Dejai 6 daļas — 12 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots skrējiena trīssolis.

Dejotāji izveido četrstūra grupu. Puišiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos (*1. zīm.*).

I daļa **Pirmais gājiens** (I/16 t.)

- 1.-8. t. Dejotāji sadod rokas dārziņā un, sākot ar kreiso kāju, griež to dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Dejotāji, sākot ar kreiso kāju, griež dārziņu pret dejas ceļu līdz savām vietām. 16. t. beigās pāri nostājas vaļējā aptvērienā ar seju dejas ceļa virzienā. Brīvās rokas sānos.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-2. t. Pāri dejo pa dejas ceļu līdz priekšējā pāra vietai. Puiši sāk ar kreiso, meitas — ar labo kāju (*2. zīm.*).
- 3.-4. t. Puiši, griežoties uz vietas pa kreisi, griež meitas sev apkārt.
- 5.-16. t. Atkārto 1.—4. t. darbības 3 reizes, kamēr pāri nonāk savās vietās.

II daļa

Trešais gājiens (III/16 t.)

- 1.-4. t. Pirmo pāru meitas ieliek rokas sānos un, sākot ar labo kāju, griežoties pa labi, dejo pie pretī stāvošajiem puīšiem (3. zīm.). Puīši stāv uz vietas; rokas sakrustotas pret krūtīm. Meitām rokas sānos.
- 5.-8. t. Dejojot atpakaļ pie saviem puīšiem, meitas griežas pa kreisi (3. zīm. *pārtrauktās bultas*).
- 9.-16. t. 1.—8. t. darbības izpilda otro pāru meitas.

Ceturtais gājiens (II/16. t.)

- 1.-16. t. Atkārto 2. gājiena darbības.

III daļa

Piektais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-4. t. Pirmo pāru puīši, sākot ar kreiso kāju, negriežoties aizdejo pie pretējām meitām.
- 5.-8. t. Pirmo pāru puīši apgriežas pa labi un dejo atpakaļ pie savām meitām.
- 9.-16. t. 1.—8. t. darbības atkārto otro pāru puīši.

Sestais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t. Atkārto 2. gājiena darbības.

IV daļa

Septītais gājiens (I/16 t.)

- 1.-4. t. Meitas dejo uz centru, sadod labās rokas, veidojot sudmaļiņas (brīvās un sadotās rokas paceltas augšā), un griež tās pret dejas ceļu vienu reizi apkārt.

- 5.-8. t.** Meitas dejo pie saviem puīšiem, paceltās kreisās rokas sadod ar puīšu kreisajām rokām ar pirkstiem uz augšu un griežas uz vietas dejas ceļa virzienā. Labās rokas paceltas sānis ar plaukstu galvas augstumā.
- 9.-12. t.** 1.—4. t darbības atkāрто puīši. Tikai sudmaliņas veido, sadodot kreisās rokas, un sudmaliņas griež dejas ceļa virzienā. Meitām rokas sānos.
- 13.-16. t.** Atkāрто 5.—8. t. darbības, griežoties labajās rokās pret dejas ceļu.

Astotais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t.** Atkāрто 2. gājiena darbības.

V daļa

Devītais gājiens (III/16 t.)

- 1.-4. t.** Pirmie pāri vaļējā aptvērienā aizdejo līdz pretējā pāra vietai (ceļu dod pa labi). Brīvās rokas sānos.
- 5.-8. t.** Pirmie pāri apgriežas pa kreisi un dejo atpakaļ uz savām vietām.
- 9.-16. t.** 1.—8. t. darbības atkāрто otrie pāri.

Desmitais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t.** Atkāрто 2. gājiena darbības.

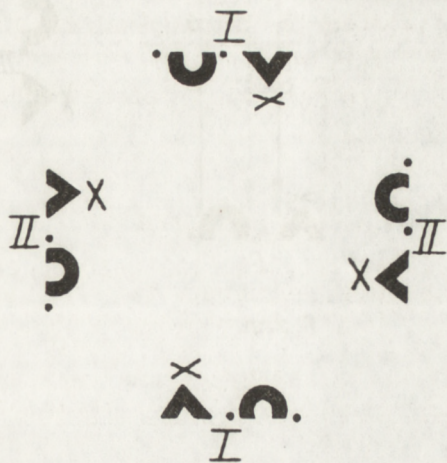
VI daļa

Vienpadsmitais gājiens (IV/16 t.)

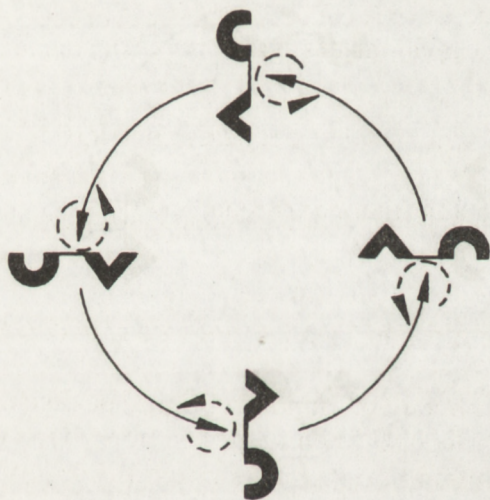
- 1.-8. t.** Pirmie pāri, nemainot aptvērienu, paskrien viens otram garām (dodot ceļu pa labi), pēc tam virzās pa dejas ceļu stāvošajiem pāriem gar aizmuguri līdz savām vietām (4. zīm.).
- 9.-16. t.** 1.—8. t. darbības atkāрто otrie pāri.

Divpadsmitais gājiens (II/16 t.)

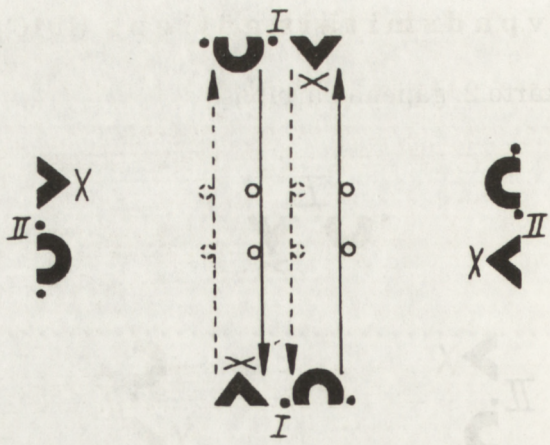
1.-16. t. Atkārto 2. gājiena darbības.

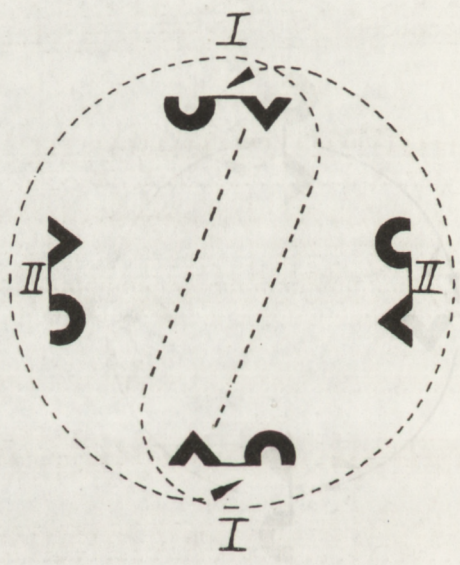
1. zīm.

2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

Sikais dancis

Raiti I

First system of musical notation for Raiti I. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The treble staff contains a melody of quarter and eighth notes. The bass staff contains a rhythmic accompaniment of chords, with a '7' symbol above the first three measures.

Second system of musical notation for Raiti I. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The treble staff contains a melody of quarter and eighth notes. The bass staff contains a rhythmic accompaniment of chords, with a '7' symbol above the first three measures.

Third system of musical notation for Raiti I. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The treble staff contains a melody of eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a rhythmic accompaniment of eighth notes, with a '7' symbol above the first measure.

Fourth system of musical notation for Raiti I. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The treble staff contains a melody of eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a rhythmic accompaniment of eighth notes.

II

Fifth system of musical notation for Raiti I. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The treble staff contains a melody of eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a rhythmic accompaniment of eighth notes.

First system of musical notation, consisting of a grand staff with a treble clef and a bass clef. The key signature is one sharp (F#). The music features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes in the treble and a steady eighth-note accompaniment in the bass.

Second system of musical notation, continuing the piece. It maintains the same key signature and rhythmic complexity as the first system.

III

Third system of musical notation, marked with the Roman numeral 'III'. The treble clef part features block chords and a melodic line, while the bass clef part continues with a rhythmic accompaniment.

Fourth system of musical notation, showing further development of the piece's themes and textures.

Fifth system of musical notation, the final system on the page, concluding the piece with sustained chords in the treble and a final rhythmic flourish in the bass.

Sikais dancis

Variants

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first three measures feature eighth-note chords, and the fourth measure has a quarter note followed by a half note. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of eighth-note chords.

IV

The second system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first two measures have eighth-note chords, and the last two measures have quarter-note chords. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of quarter-note chords.

The third system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first two measures have eighth-note chords, and the last two measures have quarter-note chords. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of eighth-note chords.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first two measures have eighth-note chords, and the last two measures have quarter-note chords. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of eighth-note chords.

The fifth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains four measures of music: the first two measures have eighth-note chords, and the last two measures have quarter-note chords. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing four measures of eighth-note chords.

Vāveru polka

4 pāriem

Jēkaba Stumbra horeogrāfija, Jāņa Norvila un Mārtiņa Jansona muzikālā apdare. Deja publicēta 1940. gadā.

Dejai 2 daļas — 10 gājieni un nobeigums. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas, palēciena un tecīnus soļi.

Dejotāji izveido četrstūra grupu, rokas gar sāniem.

I daļa

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-8. t. Dejotāji sadod rokas dārziņā un, sākot ar kreiso kāju, ar 8 polkas soļiem griež to dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai dārziņu griež pret dejas ceļu.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-4. t. Visi pāri nostājas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām (otrs variants — vaļējais aptvēriens). 1. pāris 8 tecīnus soļiem dodas dejas ceļa virzienā, apskrien apkārt 4. pārim un nostājas aiz tā (*1. zīm.*).
- 5.-8. t. 1.—4. t. darbības atkārto 4. pāris, apskrienot ap 3. pāri.
- 9.-12. t. 1.—4. t. darbības atkārto 3. pāris, apskrienot ap 2. pāri.
- 13.-16. t. 1.—4. t. darbības atkārto 2. pāris, apskrienot ap 1. pāra tukšo vietu.

Trešais gājiens (III/8 t.)

- 1.-8. t. Pāri slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo apaļo

polku, virzoties pa dejas ceļu līdz savām vietām. 8. t. beigās puīši sakrusto rokas pret krūtīm, meitas — ieliek sānos.

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

1. t. 1. puisis dejo vienu polkas soli uz centru.
2. t. 1. puisis dejo vienu polkas soli pa labi un ar kreiso roku satver 4. meitas kreiso roku (2. zīm.).
3. t. 1. puisis dejo vienu polkas soli pa kreisi un ar labo roku satver 2. meitas labo roku.
4. t. Puisis ar abām meitām dejo vienu polkas soli pie 3. pāra (3. zīm.).
5. t. Puisis ar abām meitām dejo vienu polkas soli atmuguriski.
- 6.-7. t. 2. un 4. meita ar 2 polkas soļiem apmainās vietām (4. zīm.). Puisis un 4. meita paceļ rokas, bet 2. meita izdejo zem paceltajām rokām. 4. meita aizdejo pie 2. puīša, bet 2. meita — pie 4. puīša.
8. t. 1. puisis ar vienu polkas soli atkāpjas savā vietā. Rokas sakrustotas uz krūtīm.
- 9.-16. t. 1.—8. t. darbības atkārtoti 2. puisis, dejojot ar 1. un 3. meitu. 16. t. beigās puīšiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos.

Piektais gājiens (V/16 t.)

- 1.-4. t. 4. meita ar 8 palēcienu soļiem dodas dejas ceļa virzienā cauri 1. pārim (puisim gar aizmuguri, meitai gar priekšpusi) un, paejot garām savam puisim gar aizmuguri, nostājas savā vietā (5. zīm.).
- 5.-8. t. 1.—4. t. darbības atkārtoti 2. meita, dejojot cauri 3. pārim (5. zīm.).
- 9.-12. t. 1.—4. t. darbības atkārtoti 3. meita, dejojot cauri 4. pārim.
- 13.-16. t. 1.—4. t. darbības atkārtoti 1. meita, dejojot cauri 2. pārim.

Variācija. M. Lasmanes krājumā «Latviešu tautas dejas» — meitas caurdejošanas brīdī pāra puisis un meita paceļ sadotās iekšējās rokas, veidojot vārtiņus, kuriem meita izdejo cauri no mugurpuses.

II daļa

Sestais gājiens (I/16 t.)

1.-16. t. Dejotāji atkārto 1. gājiena darbības — griežas dārziņā.

Septītais gājiens (II/16 t.)

1.-16. t. Dejotāji atkārto 2. gājiena darbības — pāri apdejo viens otru.

Astotais gājiens (III/8 t.)

1.-8. t. Atkārto 3. gājiena darbības — apaļo polku.

Devītais gājiens (IV/16 t.)

1.-16. t. 4. gājiena darbības atkārto 3., tad 4. puisis.

Desmitais gājiens (V/16 t.)

1.-16. t. Meitas atkārto 5. gājiena darbības — atgriežas savās vietās.

Nobeigums (I/16 t.; II/16 t.; III/8 t.)

I

1.-16. t. Atkārto 1. gājiena darbības — dejo dārziņā.

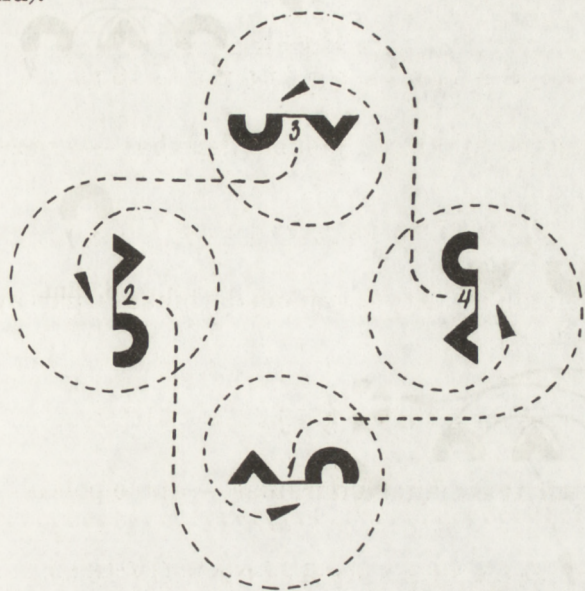
II

1.—16. t. Atkārto 2. gājiena darbības — pāri apdejo viens otru.

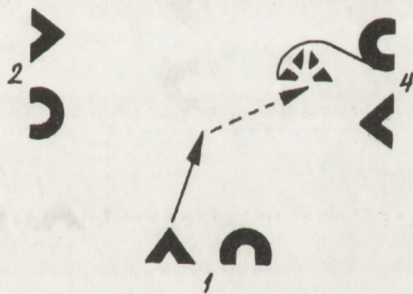
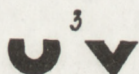
III

1.—8. t. Atkārto 3. gājiena darbības — apaļo polku.

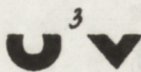
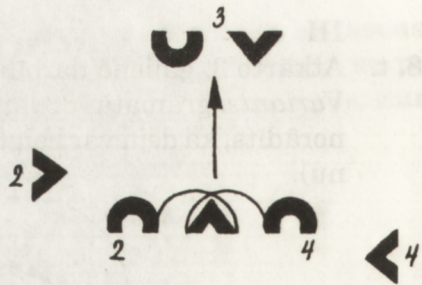
Variants: grāmatā «88 latviešu tautas dejas un apdares» norādīts, ka deju var beigt arī ar dārziņu (I daļas 1. gājienu).

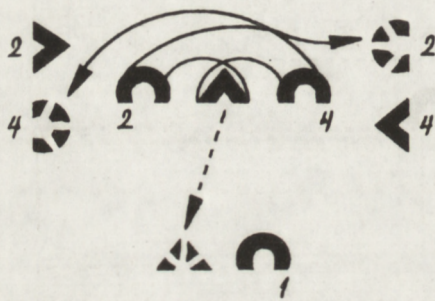
1. zīm.

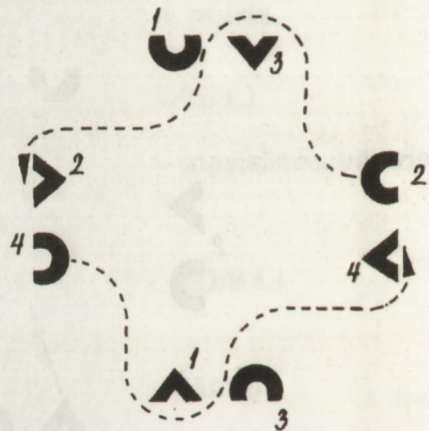
2. zīm.

3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

Vāveru polka

Liksmā polkas soli I

1,9 2,10 3,11

sempre col. ped.

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, featuring a bass line with chords and eighth notes. Above the bass staff, three measures are marked with the numbers 1,9, 2,10, and 3,11. Below the bass staff, the instruction 'sempre col. ped.' is written.

4,12 5,13 6,14 7

The second system continues the musical notation. The upper staff has a melodic line with eighth notes and rests. The lower staff has a bass line with chords and eighth notes. Above the bass staff, four measures are marked with the numbers 4,12, 5,13, 6,14, and 7.

12. II 8 15 16 sf 1 p

The third system begins with a first ending bracket labeled '12.' and a second ending bracket labeled 'II'. The upper staff continues the melodic line. The lower staff continues the bass line. Above the bass staff, measures 8, 15, 16, and 1 are marked. The dynamic marking 'sf' (sforzando) is placed above measure 16, and 'p' (piano) is placed below measure 1.

2 3 4 5

The fourth system consists of two staves. The upper staff has a melodic line with eighth notes. The lower staff has a bass line with chords and eighth notes. Above the bass staff, measures 2, 3, 4, and 5 are marked.

6 7 8 9 8 va

The fifth system consists of two staves. The upper staff has a melodic line with eighth notes. The lower staff has a bass line with chords and eighth notes. Above the bass staff, measures 6, 7, 8, and 9 are marked. Measure 9 is marked with '8 va', indicating an octave change.

8va 10 11 12 13

8va 14 15 16 1 1

III

2 3 4 5

6 7 8 f 1,9

IV

2,10 3,11 4,12 5,13

Musical notation for measures 6-16. The system consists of a treble and bass staff. Measure 6 is marked with '6,14'. Measure 7 is marked with '7,15'. Measure 8 is marked with '8,16'. A dynamic marking 'f 1' is present in measure 10. The music features a melodic line in the treble and a bass line in the bass staff.

Musical notation for measures 2-4. The system consists of a treble and bass staff. Measure 2 is marked with '2'. Measure 3 is marked with '3'. Measure 4 is marked with '4'. The music features a melodic line in the treble and a bass line in the bass staff.

Musical notation for measures 5-8. The system consists of a treble and bass staff. Measure 5 is marked with '5'. Measure 6 is marked with '6'. Measure 7 is marked with '7'. Measure 8 is marked with '8'. The music features a melodic line in the treble and a bass line in the bass staff.

Musical notation for measures 9-12. The system consists of a treble and bass staff. Measure 9 is marked with 'f 9'. Measure 10 is marked with '10'. Measure 11 is marked with '11'. Measure 12 is marked with '12'. The music features a melodic line in the treble and a bass line in the bass staff.

Musical notation for measures 13-16. The system consists of a treble and bass staff. Measure 13 is marked with '13'. Measure 14 is marked with '14'. Measure 15 is marked with '15'. Measure 16 is marked with 'f 16'. The music features a melodic line in the treble and a bass line in the bass staff.

Vāveru polka

Variants

Polkas tempā I

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music features a rhythmic melody in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff. The key signature is one sharp (F#).

The second system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music features a rhythmic melody in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff. The key signature is one sharp (F#). The system concludes with two first endings, labeled '1.' and '2.', which lead to different harmonic resolutions.

II

The third system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music features a rhythmic melody in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff. The key signature is one sharp (F#). The system concludes with a fermata over the final chord in the bass staff.

The fourth system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music features a rhythmic melody in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff. The key signature is one sharp (F#). The system concludes with a fermata over the final chord in the bass staff.

First system of musical notation, measures 1-4. The music is in G major (one sharp) and 2/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

Second system of musical notation, measures 5-8. The key signature changes to G minor (two flats) at the end of measure 8. The right hand continues with a melodic line, and the left hand maintains the accompaniment.

Third system of musical notation, measures 9-12, marked with a repeat sign (|||). The key signature is G minor. The right hand has a melodic line with eighth notes, and the left hand has a bass line with eighth notes and some chords.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The key signature is G minor. The right hand continues with a melodic line, and the left hand has a bass line with eighth notes and some chords.

IV

First system of musical notation for section IV. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

Second system of musical notation for section IV. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

First system of musical notation for section V. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some slurs. The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

Second system of musical notation for section V. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including some slurs. The bass staff contains a harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

Bāliņš māsas dancināja

Vienam puisim un 4 meitām

Jēkaba Stumbra horeogrāfija (ap 1940. gadu). Gunāra Orde-
lovska muzikālā apdare.

Deja ar dziedāšanu:

Kas rībēja, kas dimdēja,
Kas zemīti tricināj’?
Mūs’ bāliņis, mūs’ māsiņas, —
Tie zemīti tricināj’.

Redz, kur koši izskatāsi,
Bāliņš māsas dancināj’:
Bāliņami pieši skan,
Māsām siki sidrabiņ’.

Danco koši, man’ māsiņa,
Nemet kuzmu mugurā,
Še ir pulka jaunu puīš’,
Kas redz tevi dancojot.

Ar māsiņu dancot gāju,
Naudu bērū zābakā;
Skan māsai sidrabiņš,
Man naudiņa zābakā.

Dziedādamis, dancodamis
Savu laiku pavadīj’:
Ar dziesmiņu birzi tric’,
Ar dancīti laiku ved’.

Dancot vedu sav' māsiņu,
Vedu lielu, vedu maz'.
Lielo vedu rādīdams,
Mazo vedu mācīdams.

Es bij' daiļa meitenīte,
Sārti vaigi, dzidras ac's.
Es mācēju tā izdiēt
Kā tā jūras cielaviņ'.

Šuj man kurpes, kurpniecīni,
Ar sidraba sprādzītēm,
Lai es varu tautu dēl'
Ar kājāmi kairināt.

Stalta brāļa māsa biju,
Stalti nesu vainadziņ':
Ne uz pieres, ne pakauš',
Pašā galvas vidiņā.

Es bij' stalta brāļa māsa —
Deviņpalšu lindraciņ',
Kad es gāju danci vest,
Vilnis sita nopakaļ.

Ar bāliņu dancojoti,
Man nokrita gredzentiņš,
Skanēdamis noritēj'
Pie tautieša kājiņām.

Lūgšus lūdzu tautu dēlu:
«Atdod manu gredzentiņ'!»
Tautu dēlsi neatdev'
Ne par zeltu gredzentiņ'.

Tik vien manim atbildēja,
Lai nāk pati valkātāja,
Lai nāk pati valkātāj',
Tad atdošu gredzentiņ'!

Dejai 13 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas un galopa soļi ar piesitieniem.

Skatuves dibenplāna centrā nostājas puisis, viņam katrā pusē 2 meitas. Puisis sakrusto rokas sev priekšā (labā roka virspusē), ar labo roku satver kreisajā pusē stāvošās meitas labo roku, bet ar kreiso — labajā pusē stāvošās meitas kreiso roku. Abām malējām meitām ārējās rokas sānos, bet iekšējās — elkoņu satvērienā (1. zīm.).

Pirmais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t. Dejo 2 polkas soļus strauji uz priekšu.
- 3.-4. t. Puisis paceļ labo roku un dejo 2 polkas soļus uz vietas, bet meitas mainās vietām (1. zīm. pārtrauktās bultas). Zem labās rokas izdejo 1. un 2. meita. 4. t. beigās puisis zem paceltās labās rokas apgriežas pa kreisi tā, ka visi dejojāji atrodas ar seju pret dibenplānu sākuma satvērienā, tikai meitas mainītās vietās.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības (2. zīm.), virzoties uz dibenplānu.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības. 16. t. beigās dejojāji paliek skatuves dibenplānā ar seju pa dejas ceļu.

Otrais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t. Meitas sadod savā starpā rokas. 1. un 4. meita ar 2 polkas soļiem dejo viena otrai pretī un sadod rokas (3. zīm.). Puisis ar 2. un 3. meitu ar 2 polkas soļiem pavirzās mazliet uz priekšu.
- 3.-4. t. 1. un 4. meita paceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus, un dejo pret dejas ceļu. Puisis ar 2. un 3. meitu pieliecas un ar 2 polkas soļiem izdejo caur vārtiņiem. 4. t. beigās 1. un 4. meita atlaiž rokas, ar kurām veidoja vārtiņus, un pagriežas ar seju pa dejas ceļu.

- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, dejojājiem virzoties pa dejas ceļu.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, turpinot virzīties pa dejas ceļu. 16. t. beigās dejojāji atrodas skatuves centrā. Puisis vidū, rokas sakrustotas pret krūtīm, bet meitas apkārt puisim dārziņā (4. zīm.).

Trešais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t. Meitas ar 8 polkas soļiem griež dārziņu dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Meitas ar 8 polkas soļiem griež dārziņu pret dejas ceļu (4. zīm. bultas). 16. t. meitas ieliek rokas sānos un atkāpjas katra savā skatuves stūrī.

Ceturtais gājiens (16 t.)

- 1.-3. t. Puisis ar 3 polkas soļiem apdejo 2. meitu.
4. t. 3 reizes sasiit plaukstas, stāvot ar seju pret 2. meitu.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, dejojot ap 4. meitu.
- 9.-12. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, dejojot ap 1. meitu.
- 13.-16. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, dejojot ap 3. meitu. Puisis dejojot veido 2 astoņņiekus (5. zīm.).

Piektais gājiens (16 t.)

1. t. Puisis, sākot ar labo kāju, ar 2 galopa soļiem dodas pie 1. meitas.
2. t. «Viens» — solis ar labo kāju sānis pa labi.
«Divi» — piesit kreiso kāju blakus labajai (6. zīm.).
- 3.-4. t. Puisis, sākot ar kreiso kāju, atkārto 2 galopa soļus un soli ar piesitienu, virzoties uz centru.
- 5.-6. t. Puisis, sākot ar kreiso kāju, atkārto 2 galopa soļus un soli sānis ar piesitienu, virzoties pie 3. meitas.
- 7.-8. t. Puisis, sākot ar labo kāju, atkārto 2 galopa soļus un soli

sānis ar piesitienu, virzoties uz centru. 8. t. beigās nostājas ar kreiso plecu pret 4. meitu.

- 9.-16. t.** Puisis atkārtō 1.—8. t. darbības, dodoties vispirms pie 4. meitas (sāk ar kreiso kāju), uz centru (sāk ar labo kāju), pēc tam pie 2. meitas (sāk ar labo kāju) un atkal uz centru (sāk ar kreiso kāju).

Sestais gājiens (16 t.)

- 1.-4. t.** Meitas, griežoties pa labi, ar 4 polkas soļiem dejo pie puīša.
- 5.-8. t.** Meitas, griežoties pa kreisi, ar 4 polkas soļiem dejo uz savām vietām.
- 9.-16. t.** Atkārtō 1.—8. t. darbības.

Septītais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** Puisis ar 2 polkas soļiem dejo pie 1. meitas.
- 3.-4. t.** Puisis ar 1. meitu slēgtajā elkoņu aptvērienā ar 2 polkas soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu.
- 5.-8. t.** Puisis ar 2 polkas soļiem dejo pie 2. meitas un ar 2 polkas soļiem griežas ar viņu labajos elkoņos.
- 9.-10. t.** Puisis dejo pie 3. meitas un sadod ar viņu rokas krustiskajā satvērienā.
- 11.-12. t.** Puisis, izpildot tecīņus soļus uz vietas, pārmet meitu sev kreisajā pusē (meita izpilda 3 tecīņus soļus «viens-i, di-») un atpakaļ labajā pusē (meitai atkal 3 tecīņus soļi).
- 13.-14. t.** Puisis ar 2 polkas soļiem dejo pie 4. meitas un sadodas ar viņu krustiskajā satvērienā.
- 15.-16. t.** Puisis ar 2 polkas soļiem griežas uz vietas dejas ceļa virzienā. 16. t. beigās puisis iedejo centrā.

Astotais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** Visas meitas ar seju dejas ceļa virzienā, sākot ar kreiso

kāju, izpilda 2 galopa soļus uz centru un soli sānis ar piesitienu.

- 3.-4. t.** Puisis sadodas ar 3. meitu sānis stieptu roku satvērienā, un visi dejo galopu no centra uz āru.
- 5.-6. t.** Visi dejo galopu uz centru.
- 7.-8. t.** Puisis nostājas sānis stieptu roku satvērienā ar 1. meitu, un visi dejo galopu no centra uz āru.
- 9.-16. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības. Puisis uz āru dejo vispirms ar 2. meitu, pēc tam ar 4. meitu. 16. t. beigās paliek ar 4. meitu skatuves dibenplāna labajā stūrī slēgtajā aptvērienā, kreisā roka sānos.

Devītais gājiens (16 t.)

- 1.-2. t.** Puisis ar 4. meitu dejo apaļo polku uz 7. zīm. parādīto vietu.
- 3.-4. t.** Puisis sakrusto rokas pret krūtīm un ar 2 polkas soļiem dejo pie 3. meitas.
- 5.-6. t.** Puisis ar 3. meitu dejo apaļo polku uz 7. zīm. parādīto vietu.
- 7.-8. t.** Puisis ar polku dejo pie 1. meitas.
- 9.-10. t.** Puisis ar 1. meitu dejo apaļo polku līdz 7. zīm. parādītajai vietai.
- 11.-12. t.** Puisis dejo pie 2. meitas.
- 13.-14. t.** Puisis ar 2. meitu dejo apaļo polku līdz 7. zīm. parādītajai vietai.
- 15.-16. t.** Puisis ar 2 polkas soļiem (gar aizmuguri 1. un 2. meitai) iedejo starp 1. un 4. meitu.

Desmitais gājiens (16 t.)

- 1.-16. t.** Puisis stāv vidū, bet meitas ar polkas soļiem izveido ap puisī divkāršo astoņnieku. 4. meita dejo puisim gar mugurpusi uz skatuves kreiso pusi, bet 1. — gar priekšpusi uz skatuves labo pusi. Tajā pašā laikā 2. un 3. meita dejo

nelielu apli dejas ceļam pretējā virzienā (8. zīm.). Skatuves kreisajā pusē 4. meita satiekas ar 2., bet labajā pusē — 1. meita ar 3. Pēc tam 4. meita dejo pa 2. meitas ceļu, bet 2. meita dejo puisim gar priekšpusi pa 1. meitas ceļu. Tajā pašā laikā no labās puses 1. meita dejo pa 3. meitas ceļu uz skatuves labo pusi, bet 3. meita puisim gar mugurpusi seko 4. meitai. Kad 3. un 2. meita atrodas centrā, 4. un 1. meita izdejo apli astoņnieka galos. Atgriezušās savās vietās, 4. un 3. meita apgriežas ar seju pret dibenplānu. Malējās meitas paņem vidējās meitas zem elkoņa, brīvās rokas sānos, bet vidējās meitas ieķeras puisim elkoņos (9. zīm.).

Vienpadsmitais gājiens (16 t.)

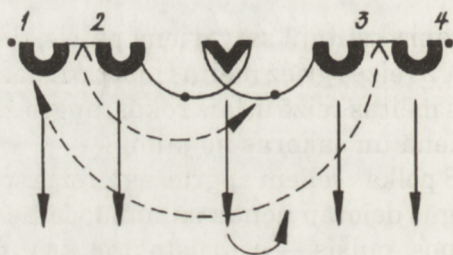
- 1.-8. t.** Iepriekš aprakstītajā satvērienā puisis, dekodams polku uz vietas, 2 reizes griež meitas apkārt dejas ceļa virzienā. 8. t. visas meitas reizē atlaiž rokas, apgriežas ar seju pretējā virzienā un saķeras no jauna.
- 9.-16. t.** Dejojāji 8 polkas soļiem apgriežas 2 reizes pret dejas ceļu. 16. t. beigās dejojāji nonāk sākumā vietās. Meitas ieliek rokas sānos, puisis — sakrusto pret krūtīm.

Divpadsmitais gājiens (16 t.)

- 1.-8. t.** Visas meitas ar 8 polkas soļiem griežas uz vietas pa labi, bet puisis dejo astoņnieku starp meitām uz skatuves kreiso pusi (10. zīm.). 8. t. beigās puisis atgriežas centrā, un meitas nostājas ar seju pret skatītājiem.
- 9.-16. t.** Meitas ar 8 polkas soļiem griežas uz vietas pa kreisi, bet puisis izdejo astoņnieku starp meitām uz skatuves labo pusi un atpakaļ (10. zīm. *pārtrauktās bultas*). 16. t. beigās visi stāv blakus ar seju pret skatītājiem. Puisis satver abu līdzās stāvošo meitu rokas, bet meitas savā starpā saķeras elkoņos. Brīvās rokas sānos.

Trīspadsmītais gājiens (16 t.)

- 1.–3. t. Visi dejo 3 polkas soļus uz priekšu.
4. t. Puišis atlaiž abu līdzās stāvošo meitu rokas un ar vienu polkas soli apgriežas pa labi ar seju pret dibenplānu. Meitas rokas neatlaiž un, griežoties pret puisi, apgriežas tā, lai blakus puisim nokļūtu malējās meitas (11. zīm.).
- 5.–8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, virzoties uz dibenplānu. 16. t. beigās līdzās stāvošās meitas sadodas slēgtajā satvērienā. Puišis apgriežas ar seju pret skatītājiem un satver meitu sadotās rokas. (12. zīm.).
- 9.–16. t. Puišis ar 8 polkas soļiem griežas uz vietas, bet meitas pa apli dejo polku dejas ceļa virzienā (12. zīm.). Pēdējā taktī visi pagriežas ar seju pret skatītājiem.

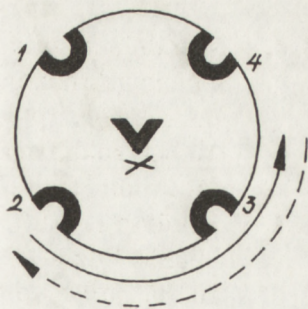
1. zīm.

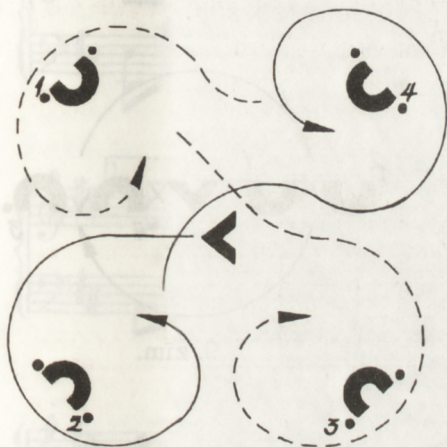
2. zīm.

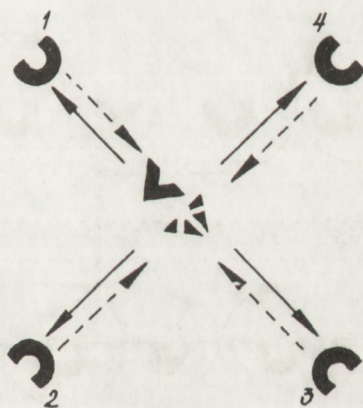
3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

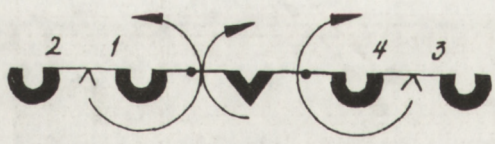
8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

12. zīm.

Bāliņš māsas dancināja

Polkas tempā

The first system of musical notation consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music begins with a repeat sign. The treble staff contains chords and eighth notes, while the bass staff contains a steady eighth-note accompaniment.

The second system of musical notation continues the piece with two staves. It features a repeat sign followed by several measures of chords and eighth notes in both the treble and bass staves.

The third system of musical notation includes two staves and features first and second endings. The first ending is marked with a '1.' above the staff, and the second ending is marked with a '2.' above the staff. The music concludes with a double bar line.

The fourth system of musical notation consists of two staves. It continues the melodic and harmonic development with various chordal textures and eighth-note patterns.

The fifth system of musical notation is the final system on the page, featuring two staves. Like the third system, it includes first and second endings, marked with '1.' and '2.' above the staff, leading to the end of the piece.

Drīziņš

Neierobežotam pāru skaitam, kas var veidot dārziņu. Apraksts dots 8 pāriem

Pēc Legzdus Ingus (no Bramberģes) aprakstiem horeogrāfiski izkārtojis Jēkabs Stumbris (ap 1940. g.) Publicēta 1962. g.

Dejai 3 daļas — 18 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti tecīņus, polkas un gājiena soļi.

Dejotāji nostājas dārziņā.

I daļa

Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-8. t. Dejotāji ar 32 tecīņus soļiem, sākot ar kreiso kāju, griež dārziņu pret dejas ceļu.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, griežot dārziņu dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens (II/8 t.)

- 1.-4. t. Dejotāji ar 4 polkas soļiem dejo uz centru.
- 5.-8. t. Dejo 4 polkas soļus atmuguriski no centra uz āru.

Trešais gājiens (III/8 t.)

- 1.-4. t. Meitas ieliek rokas sānos un 8 gājiena soļiem dodas uz centru, pagriežas pa kreisi un viena aiz otras iet aplī pret dejas ceļu.
Puiši tajā pašā laikā pagriežas pa labi un dodas dejas ceļa virzienā. Rokas gar sāniem.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības pretējā virzienā.

Ceturtais gājiens (IV/8 t.)

- 1.-4. t.** Meitas pagriežas ar seju pret centru un sadod rokas. Puiši stāv aplī, katrs savai meitai kreisajā pusē, un arī sadod rokas. Puiši paceļ sadotās rokas un nolaiž pāri meitu galvām viņām priekšā, veidojot groziņu. Dejotāji 8 gājiena soļiem dodas dejas ceļa virzienā. Puišiem paceļot sadotās rokas, dejotāji pirmo soli uzsver.
- 5.-8. t.** Puiši sadotās rokas pārceļ pāri meitu galvām, bet meitas rokas atlaiž un sadod puišiem aiz muguras. Dejotāji 8 gājiena soļiem dodas pretēji dejas ceļa virzienam. Pirmo soli uzsver. 8. t. beigās sadotās rokas atlaiž.

Piektais gājiens (V/16 t.)

- 1.-16. t.** Pārinieki pagriežas viens pret otru un izpilda viju, rokas nesadodot: 32 gājiena soļiem puiši virzās dejas ceļa virzienā, meitas — pret dejas ceļu. Viju sāk, dodot ceļu pa kreisi (puiši uz centru, meitas uz āru). Rokas gar sāniem. Viju turpina līdz savām vietām.

Sestais gājiens (VI/16 t.)

- 1.-16. t.** Pāri slēgtajā aptvērienā ar kreiso roku sānos dejo apaļo polku, virzoties pa dejas ceļu līdz savām vietām.

II daļa

Septītais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t.** Pāra dejotāji sadod labās rokas saveicināšanās satvērienā un paceļ virs galvas. Puišiem brīvās rokas gar sāniem, meitām — sānos. Meitas griežas zem sadotajām rokām pa labi, bet puiši dejo viņām apkārt virzienā pret dejas ceļu. Vienlaicīgi pāri ar tecīnus soli dodas dejas ceļa virzienā. Tā jāapgriežas 4 reizes, līdz nonāk savās vietās.

Astotais gājiens (II/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 2. gājiena darbības — polku uz centru un atpakaļ.

Devītais gājiens (III/8 t.)

- 1.-8. t. Atkārto 3. gājiena darbības. Tikai šoreiz puīši gājiena soliņiem iet iekšējā aplī (rokas gar sāniem), bet meitas — ārējā (rokas sānos).

Desmitais gājiens (IV/8 t.)

- 1.-4. t. Atkārto 4. gājiena 1.—4. t. darbības, tikai šoreiz meitas ceļ sadotās rokas pāri puīšu galvām, veidojot groziņu.
5.-8. t. Meitas atlaiž rokas un sadod puīšiem aiz muguras. Puīši sadotās rokas pārceļ pāri meitu galvām un nolaiž meitām aiz muguras. Vienlaicīgi, uzsverot pirmo soli, dārziņu griež pret dejas ceļu.

Vienpadsmitais gājiens (V/16 t.)

- 1.-16. t. Atkārto 5. gājiena darbības — viju. Tikai šoreiz rokas sadod sasveicināšanās savērienā jostas vietas augstumā.

Divpadsmitais gājiens (VI/16 t.)

- 1.-16. t. Atkārto 6. gājiena darbības — apaļo polku.

III daļa

Trīspadsmitais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t. Pāra deļotāji nostājas vaļējā aptvērienā ar seju dejas ceļa virzienā. Brīvās rokas sānos.

Pāri, griežoties tecinūs soļiem dejas ceļa virzienā, virzās pa dejas ceļu līdz savām vietām.

Četrpadsmitais gājiens (II/8 t.)

1.-16. t. Atkārto 2. gājiena darbības — polku uz centru un atpakaļ.

Piecpadsmitais gājiens (III/8 t.)

1.-2. t. Meitas ieliek rokas sānos un, sākot ar kreiso kāju, 4 gājiena soļiem dodas uz centru. Puiši apgriežas pa kreisi un iet no centra uz āru.

3.-4. t. Dejojāji apgriežas pa kreisi un iet atpakaļ uz savām vietām.

5.-6. t. Puiši dodas uz centru, meitas — uz āru, dodot ceļu pa labi.

7.-8. t. Puiši apgriežas pa kreisi, iet līdz savām vietām un apgriežas ar seju pret centru, arī meitas apgriežas un straujiem soļiem iet uz centru.

Sešpadsmitais gājiens (IV/8 t.)

1.-16. t. Atkārto 4. gājiena darbības — groziņu.

Septiņpadsmitais gājiens (V/16 t.)

1.-16. t. Atkārto 11. gājiena darbības — viju. Tikai šoreiz rokas sadod galvas augstumā.

Astoņpadsmitais gājiens (VI/16 t.)

1.-16. t. Atkārto 6. gājiena darbības — apaļo polku.

Polkas tempā 1

Drīziņš

The musical score is written for piano in D major (two sharps) and 2/4 time. It consists of five systems of music, each with a treble and bass staff. The first system begins with a treble staff containing a quarter rest followed by eighth-note patterns, and a bass staff with a quarter rest followed by chords. The second system continues the eighth-note patterns in the treble and chords in the bass. The third system features a repeat sign (double bar line with dots) and a second ending marked with a double bar line and 'II'. The fourth system continues the eighth-note patterns. The fifth system concludes with a double bar line and a key signature change to D minor (two sharps).

III Gājiena solis

First system of musical notation for section III. It consists of a grand staff with a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The music begins with a repeat sign. The upper staff features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

IV

Second system of musical notation for section IV. It continues the grand staff format. The upper staff has a melodic line with eighth notes, and the lower staff has a bass line with chords and eighth notes. A key signature change to two sharps (F#, C#) is indicated by a double sharp sign at the beginning of the system.

Third system of musical notation for section IV. The upper staff continues with a melodic line, and the lower staff features a bass line with chords and eighth notes. The key signature remains two sharps.

Fourth system of musical notation for section IV. The upper staff continues with a melodic line, and the lower staff features a bass line with chords and eighth notes. The key signature remains two sharps.

V

Fifth system of musical notation for section V. It consists of a grand staff with a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The key signature is two sharps (F#, C#). The music begins with a repeat sign. The upper staff features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both staves are in the key of D major, indicated by two sharps (F# and C#). The music features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte).

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both staves are in the key of D major. The music features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, and a dynamic marking of *mf*. A Roman numeral **VI** is placed above the second measure of the upper staff, indicating a sixth chord. The system concludes with a double bar line.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both staves are in the key of D major. The music features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, and a dynamic marking of *mf*. The system concludes with a double bar line.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both staves are in the key of D major. The music features a complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, and a dynamic marking of *mf*. The system concludes with a double bar line.

Vecpuišu jeb Panāksnieku dancis

2 puisiem un 4 meitām

Jēkaba Stumbra horeogrāfija (ap 1940. gadu). V. Bērzkalna un
Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.

Dejo ar dziedāšanu:

Lūdzami, ļautiņi,
Par ļaunu neņemt,
Mums brīvi dancot,
Jums skatītiesi.

Nesnīga sniedzīņis,
Neputināja:
Nu varam dančus
Pa sētu vesti.

Paviegli iesāku
Diženu danci,
Lai mūsu māsām
Pavieglis mūžiņš.

Koklītes koklēja
Upītes malā,
Diedama padev'
Labvakariņu.

Domāju, domāju,
Kur ņemti ratus,
Kur vara māsas
Iekšai sēdēt.

Sakāsi bāliņi
Diet nemākoti;
Tā danco, tā lec
Kā putra katlā.

Ne tevīm, Jānīti,
Te bija stāvēt,
Te bija stāvēt
Kaimiņu Mārcim.

Mazs mūsu Jānītis
Kā pupu pēda,
Dancīti vedot,
Pazuda malā.

Krustāmi dejami,
Krustāmi lecām,
Krustām darīta
Šī istabiņa.

Dejati, brālīši,
Mēs maksāsīmi:
Mēs dosim plācen'
Ar garoziņu.

Gan labu māsiņu,
Tik viena vaina,
Tik tāsi vainas —
Tautietis acīs.

Guruši, guruši
Mūs' dancotāji:
Kā tie nogura
Ēst gribēdami.

Dejai 3 daļas — 12 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots sīks trīssolis.

Dejotāji nostājas, kā parādīts *1. zīm.* Puišiem rokas gar sāniem, meitām — sānos.

I daļa Pirmais gājiens (I/16 t.)

- 1.-2. t. Puiši ar 2 trīsoļiem piedejo pie 2. meitas un ar labo roku saņem meitas kreiso roku.
- 3.-4. t. Puiši, pagriežoties pa kreisi, aizved 2. meitu sev kreisajā pusē aiz 1. meitas (*1. zīm.*).
- 5.-8. t. Puiši ar 4 trīsoļiem dejo pa dejas ceļu pie 1. meitas (*2. zīm.*) un sadod labo roku ar 1. meitas kreiso roku.
- 9.-12. t. Puiši, pagriežoties pa kreisi, pārvelk 1. meitu sev kreisā pusē (aiz 2. meitas).
- 13.-16. t. Puiši ar 4 trīsoļiem dejo pa dejas ceļu līdz savām vietām, kur nostājas starp meitām ar seju pret centru.

Otrais gājiens (II/16 t.)

- 1.-2. t. Puiši sakrusto rokas pret krūtīm, meitām rokas gar sāniem. Visi dejo 2 trīsoļus uz centru. Meitas no puišiem mazliet atpaliek (*3. zīm.*).
- 3.-6. t. Puiši ar 4 trīsoļiem centrā dejo viens otram apkārt dejas ceļa virzienā. Katra trijnieka meitas pagriežas ar seju viena pret otru un ar 2 trīsoļiem mainās vietām, dodot ceļu pa labi (*4. zīm.*). Pēc tam 2 trīsoļiem mainās vietām ar otra trijnieka meitām (*4. zīm. pārtrauktās bultas*).
- 7.-8. t. Puiši ar 2 trīsoļiem aizdejo līdz pretējā puiša vietai, kur apgriežas pa kreisi ar seju pret centru (*5. zīm.*). Meitas pretējā trijnieka vietās izmainās un, pagriežoties pa kreisi, nostājas ar seju pret centru.
- 9.-16. t. Atkārtojot 1.—8. t. darbības, dejotāji atgriežas savās vietās.

Trešais gājiens (III/16 t.)

- 1.-8. t. Puiši, sakrustojuši rokas pret krūtīm, stāv ar seju pret centru. Meitas sadod rokas ap savu puisi un dejo 8 trīsoļus dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai meitas dejo pret dejas ceļu (6. zīm.).

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-2. t. Puiši sakrusto rokas sev priekšā jostas vietas augstumā (labo virs kreisās), ar labo roku saņem kreisā pusē stāvošās meitas labo roku, bet ar kreiso — pa labi stāvošās meitas kreiso roku (7. zīm.), un trijnieki ar 2 trīsoļiem virzās pa dejas ceļu. Meitām brīvās rokas sānos.
- 3.-4. t. Sadotās rokas paceļ augšā, un meitas ar 2 trīsoļiem apgriežas pret puišiem. Kad meitas apgriezušās, pa labi apgriežas arī puiši (7. zīm. pārtrauktās figūras).
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, virzoties pa dejas ceļu līdz pretējām vietām, tikai tagad puišiem kreisā roka atrodas virs labās un viņi apgriežas pa kreisi.
- 9.-16. t. Atkārtojot 1.—8. t. darbības, dejojāji atgriežas savās vietās.

II daļa

Piektais gājiens (I/16 t.)

- 1.-2. t. Sadotās rokas nolaiž, un meitas ar brīvo roku pieķeras puisa rokai. Trijnieki 2 trīsoļiem dodas dejas ceļa virzienā (8. zīm.).
- 3.-4. t. Ar 2 trīsoļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības, turpinot virzīties dejas ceļa virzienā.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības — dejojāji, virzoties pa dejas ceļu uz priekšu, atgriežas savās vietās.

Sestais gājiens (II/16 t.)

- 1.-16. t. Puiši dodas uz centru «gaiļu» cīņai, t. i., nostājas uz labās kājas, kreisā — celi saliekta un pacelta atpakaļ, rokas sakrustotas pret krūtīm. Puiši cenšas viens otru ar plecu pastumt tā, lai piespiestu otru ar kreiso kāju pieskarties grīdai. Kurš pirmais pieskaras grīdai, tas zaudējis un atiet malā.

Meitas sadodas slēgtajā satvērienā un ar 8 trīssoliem griežas uz vietas pret dejas ceļu, vērojot puišu cīņu (9. zīm.).

Septītais gājiens (III/16 t.)

- 1.-16. t. Visas meitas sadod rokas, izveidojot dārziņu ap uzvarētāju, kurš, sakrustojis rokas pret krūtīm, lepni stāv dārziņa vidū un ar trīssoliem dejo pa dejas ceļu, pēc tam pret dejas ceļu.

Uzvarētais puišis apbēdināts stāv malā (10. zīm.).

Astotais gājiens (IV/16 t.)

- 1.-16. t. Meitas ieliek rokas sānos un, griežoties ar trīsoli pa labi, virpuļo ap uzvarētāju dejas ceļa virzienā līdz skatuves stūriem.

III daļa

Devītais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t. Uzvarētājs dejo ar visām meitām pēc kārtas, griežoties labajos elkoņos. Meitu izdancināšanas kārtību puišis izvēlas pats. Ar 2 trīssoliem puišis tuvojas meitai, rokas sakrustotas pret krūtīm; ar 2 — griežas elkoņos, kreisā roka pacelta sānis galvas augstumā. Meitai brīvā roka sānos. 16. t. beigās puišis paliek centrā.

Desmitais gājiens (II/16 t.)

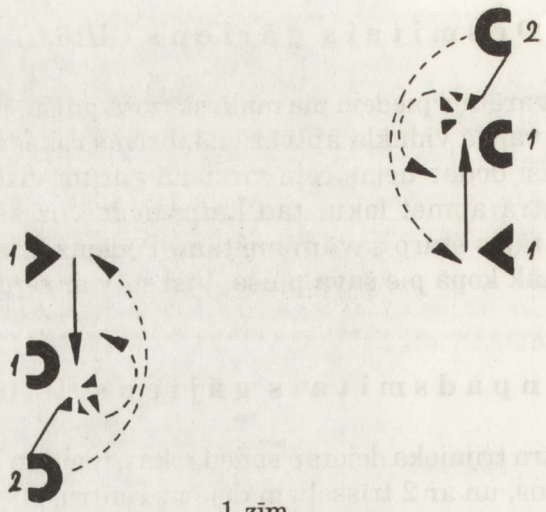
- 1.-16. t. Uzvarētājs piedejo pie malā stāvošā puīša, un abi nostājas vaļējā vidukļa aptvērīenā, brīvās rokas ieliek sānos. Puīši dodas dejas ceļa virzienā garām visām meitām, centrā apmet loku, tad katrs dodas uz savu pusi un nostājas starp savām meitām. Pēdējās 2 taktis meitas sanāk kopā pie sava puīša. Visi stāv ar seju uz centru.

Vienpadsmitais gājiens (III/16 t.)

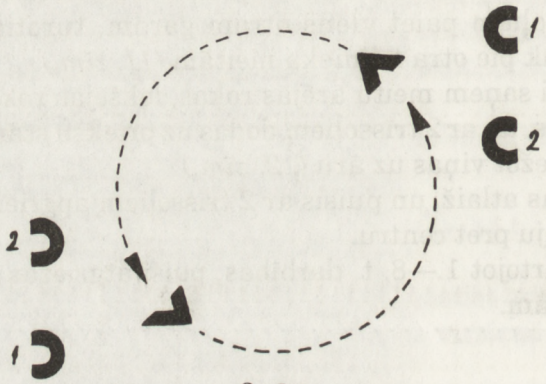
- 1.-2. t. Katra trijnieka deļotāļi sadod rokas, meitām brīvās rokas sānos, un ar 2 trīsoļiem deļo uz centru.
- 3.-4. t. Rokas atļaiž, un, meitām paliekot uz vietas, puīši ar 2 trīsoļiem pailēt viens otram garām, turoties pa labi, nonāk pie otra trijnieka meitām (11. zīm.).
- 5.-6. t. Puīši saņem meitu ārējās rokas, iekšējās rokas meitām sānos, un ar 2 trīsoļiem dodas uz priekšu starp meitām, izgriežot viņas uz āru (12. zīm.).
- 7.-8. t. Rokas atļaiž, un puisis ar 2 trīsoļiem apgriežas pa labi ar seju pret centru.
- 9.-16. t. Atkārtojot 1.—8. t. darbības, puīši atgriežas pie savām meitām.

Divpadsmitais gājiens (IV/16 t.)

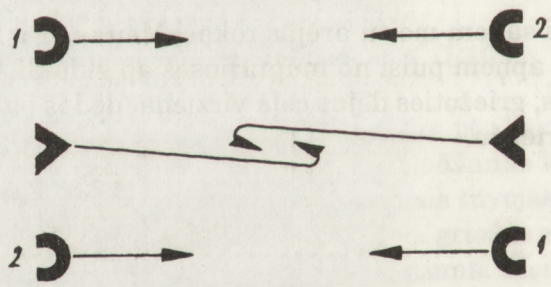
- 1 -16. t. Puīši saņem meitu ārējās rokas. Meitas ar iekšējām rokām apņem puīsi no mugurpuses ap vidukli. Katrs trijnieks, griežoties dejas ceļa virzienā, dodas pa dejas ceļu uz priekšu.

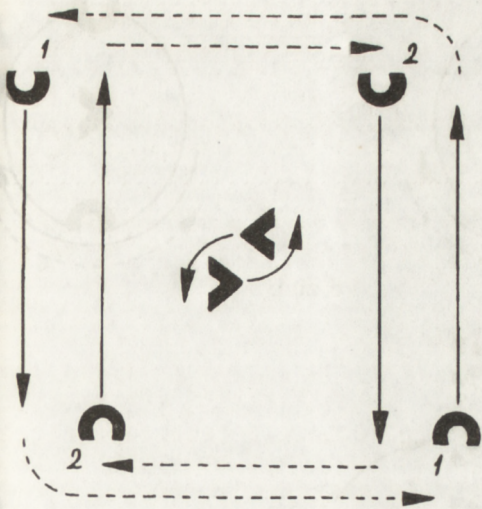
1. zīm.

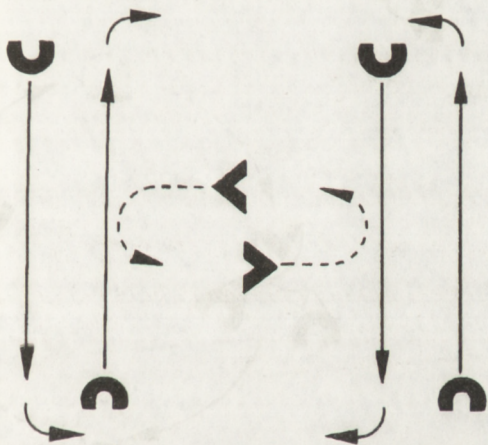
2. zīm.

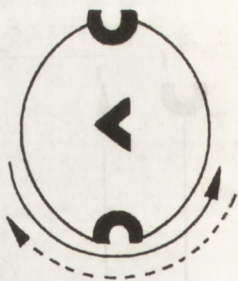
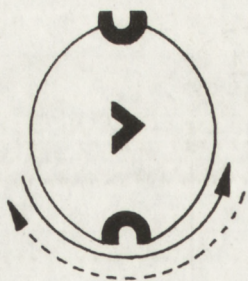
3. zīm.

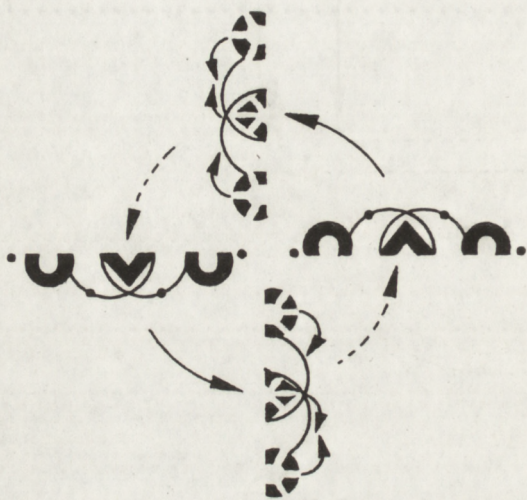
4. zīm.

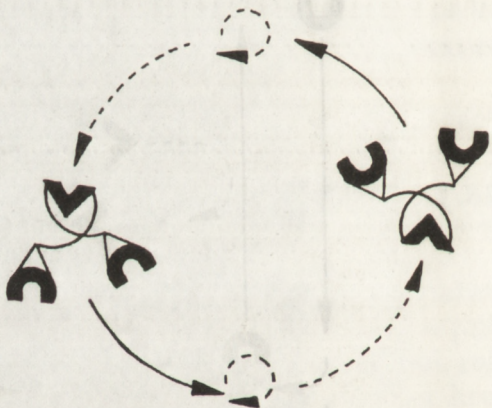
5. zīm.

6. zīm.

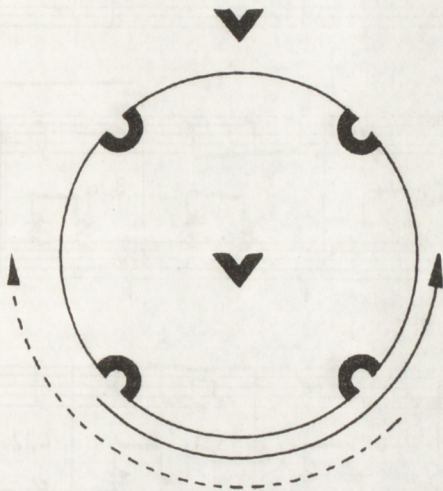
7. zīm.

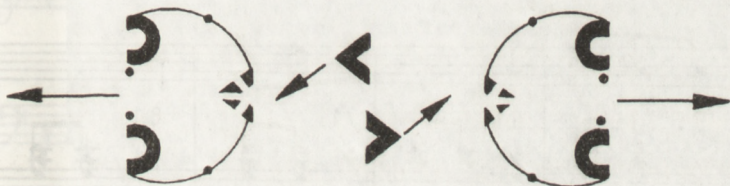
8. zīm.

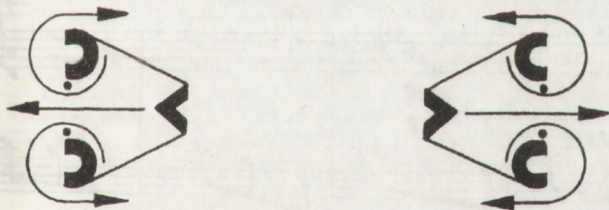
9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

12. zīm.

Vecpuišu jeb Panāksnieku dancis

I

1,9 2,10 3,11 4,12

5,13 6,14 7,15 8,16

1 2

II

1,9 2,10 3,11 4,12

5,13 6,14 7,15 8,16

III

1 2 3 4

Musical notation for measures 5 through 8. The system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature has one flat (B-flat). Measure numbers 5, 6, 7, and 8 are printed below the treble staff. The bass staff contains a steady eighth-note accompaniment.

Musical notation for measures 9 through 12. The system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature has one flat (B-flat). Measure numbers 9, 10, 11, and 12 are printed below the treble staff. The bass staff continues with the eighth-note accompaniment.

Musical notation for measures 13 through 16. The system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature has one flat (B-flat). Measure numbers 13, 14, 15, and 16 are printed below the treble staff. The bass staff continues with the eighth-note accompaniment.

Musical notation for measures 1,9 through 4,12. The system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature has one flat (B-flat). A Roman numeral 'IV' is placed above the first measure. Measure numbers 1,9, 2,10, 3,11, and 4,12 are printed below the treble staff. The bass staff features a more complex accompaniment with chords and eighth notes.

Musical notation for measures 5,13 through 8,16. The system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature has one flat (B-flat). Measure numbers 5,13, 6,14, 7,15, and 8,16 are printed below the treble staff. The bass staff continues with the complex accompaniment.

Vecpuišu jeb Panāksnieku dancis

Variants

Vidēji ātri

The first system of music is in 3/8 time. The right hand (treble clef) begins with a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand (bass clef) starts with a forte (*f*) dynamic and a quarter note chord of G2, B2, D3. The piece concludes with a final chord of G2, B2, D3.

The first variation, labeled 'I', consists of four measures. The right hand plays a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand provides a steady accompaniment of eighth notes: G2, B2, D3, G2, B2, D3.

The second variation consists of five measures. The right hand plays eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand plays eighth notes: G2, B2, D3, G2, B2, D3. The piece ends with a first ending bracket over the final two measures, with a second ending bracket over the final measure.

The second variation, labeled 'II', consists of four measures. The right hand plays eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand plays eighth notes: G2, B2, D3, G2, B2, D3. The piece concludes with a final chord of G2, B2, D3.

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains four measures of music. The first measure has a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4. The second measure has a half note C5. The third measure has a quarter note D5, an eighth note E5, and a quarter note F5. The fourth measure has a quarter note G5. The lower staff is in bass clef and contains four measures of music. The first measure has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. The second measure has a quarter note C3. The third measure has a quarter note D3, an eighth note E3, and a quarter note F3. The fourth measure has a quarter note G3.

III

The second system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains four measures of music. The first measure has a half note G4. The second measure has a half note A4. The third measure has a quarter note B4, an eighth note C5, and a quarter note D5. The fourth measure has a quarter note E5. The lower staff is in bass clef and contains four measures of music. The first measure has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. The second measure has a quarter note C3. The third measure has a quarter note D3, an eighth note E3, and a quarter note F3. The fourth measure has a quarter note G3. A piano (*p*) dynamic marking is placed above the first measure of the lower staff.

The third system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains four measures of music. The first measure has a half note G4. The second measure has a half note A4. The third measure has a quarter note B4, an eighth note C5, and a quarter note D5. The fourth measure has a quarter note E5. The lower staff is in bass clef and contains four measures of music. The first measure has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. The second measure has a quarter note C3. The third measure has a quarter note D3, an eighth note E3, and a quarter note F3. The fourth measure has a quarter note G3.

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains four measures of music. The first measure has a half note G4. The second measure has a half note A4. The third measure has a quarter note B4, an eighth note C5, and a quarter note D5. The fourth measure has a quarter note E5. The lower staff is in bass clef and contains four measures of music. The first measure has a quarter note G2, an eighth note A2, and a quarter note B2. The second measure has a quarter note C3. The third measure has a quarter note D3, an eighth note E3, and a quarter note F3. The fourth measure has a quarter note G3.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. The melody in the treble clef consists of quarter and eighth notes, while the bass clef provides a steady accompaniment of eighth notes.

IV

Second system of musical notation, marked with a forte *f* dynamic. The treble clef features a melodic line with eighth notes and a final half note. The bass clef features a rhythmic accompaniment of eighth notes and chords.

Third system of musical notation, continuing the piece. The treble clef features a melodic line with eighth notes and a final half note. The bass clef features a rhythmic accompaniment of eighth notes and chords.

Vedami, vedami zobena danci

8 puisiem

Jēkaba Stumbra horeogrāfija (30. gadu beigās). Gunāra Orde-
lovska muzikālā apdare. Pirmpublicējums.

Tā ir senlatviešu rituāla kara deja, ar kuru dzimtas vecākie brāļi
ieved jaunāko brāli karavīra kārtā, pasniedzot zobenu.

Dejo ar dziedāšanu:

Šorīt sarkana
Saulīte lēca;
Šodien mūsbrāļi
Uz karu iet.

Vedami, vedami
Zobena danci;
Dziedami, dziedami
Zobena dziesmu.

Cērtami, cērtami,
Vajaga, vajaga.
Ko viņi darīja
Mūs bāliņiem.

Dejai 7 gājieni. Taktsmērs — 3/8. Dejā izmantots gājiena solis.
Katrā taktī izpilda vienu soli piesperot. Vecākajam un vidējam
brāļim mugurā garie svārki.

Astoņi puisi nostājas aplī ar seju dejas ceļa virzienā. Jaunākais
brālis nostājas aļļa vidū ar seju pret skatītājiem, rokas sakrustotas
pret krūtīm. Aplī stāvošie puisi kreiso roku, saliektu elkonī, tur pret
krūtīm, it kā turētu vairogu, labā, mazliet elkonī saliekta, pie labā
sāna, it kā turētu zobenu.

Nospēlē ievadu (4 t.).

Pirmais gājiens (32 t.)

- 1.-16. t. Puiši 16 gājiena soļiem virzās dejas ceļa virzienā, kustību sāk ar labo kāju. Katrā solī ar labo roku it kā piesit ar zobenu pret grīdu (1. zīm.). Šo kustību izpilda visu dejas laiku.
- 17.-24. t. Pagriežas pa labi, ar seju uz apļa ārpusi, un ar 8 gājiena soļiem iet no apļa uz āru.
- 25.-32. t. Ar 8 soļiem atmuguriski atkāpjas savās vietās (2. zīm.).

Otrais gājiens (32 t.)

Vija.

- 1.-4. t. Puiši pagriežas pa divi ar seju viens pret otru un iet 4 gājiena soļus pa labi (3. zīm.).
- 5.-8. t. Pretī stāvošajam puisim 4 soļiem iet gar aizmuguri pa kreisi.
- 9.-32. t. Turpina viju līdz savām vietām.

Trešais gājiens (32 t.)

- 1.-16. t. Puiši pagriež kreiso plecu viens pret otru un 6 soļiem apiet viens otram apkārt vienu reizi (4. zīm.). Skats vērsts vienam uz otru.
- 7.-8. t. Ar 2 soļiem satiekas ar nākošo puisi (virziens tāds pats kā vijā).
- 9.-32. t. Atkārti 1.—8. t. darbības 3 reizes, kamēr nokļūst līdz savām vietām.

Ceturtais gājiens (32 t.)

- 1.-8. t. Atkārti 1. gājiena 17.—24. t. darbības, iet 8 gājiena soļus no apļa uz ārpusi.
- 9.-16. t. Izpilda 8 soļus uz vietas.

17.-24. t. Iet 8 gājiena soļus atmuguriski uz centru (2. zīm.).

25.-32. t. Izpilda 8 soļus uz vietas.

Piektais gājiens (32 t.)

1.-8. t. 8 soļiem 3 puiši aiziet uz vienu skatuves malu, bet otri 3 — uz otru malu un pagriežas ar seju uz centru. Vecākais un vidējais brālis paliek skatuves vidū (5. zīm.) un izpilda soļus uz vietas.

9.-16. t. Malā stāvošie dejojāji izpilda 8 soļus uz vietas. Vecākais un vidējais brālis aiziet katrs uz savu skatuves malu un paņem zobenus.

17.-24. t. Malā stāvošie dejojāji turpina izpildīt soļus uz vietas. Vecākais un vidējais brālis uznes zobenus un noliek skatuves vidū krustām.

25.-32. t. Vecākais un vidējais brālis aiziet katrs uz savu skatuves malu un nostājas katrs savas līnijas galā, skatuves priekšplānā.

Sestais gājiens (32 t.)

1.-8. t. Pa skatuves viduslīniju nāk uz priekšu jaunākais brālis un nostājas uz krustiski saliktiem zobeniem (6. zīm.).

9.-16. t. Lēcieni. Lēcienus izpilda katrā taktī uz abām kājām, kā parādīts 7. zīm. (zīmējums dots no izpildītāja puses).

17.-24. t. Lēcienu variējot un griežoties atkārt.

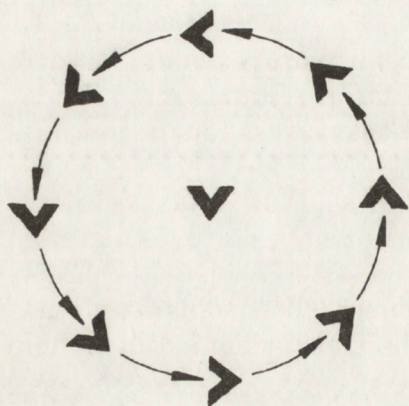
25.-32. t. Vecākais un vidējais brālis pienāk un paceļ zobenus (jaunākais mazliet atkāpjas). Vecākais brālis savu zobenu pasniedz jaunākajam, bet vidējais brālis — vecākajam.

Septītais gājiens (32 t.)

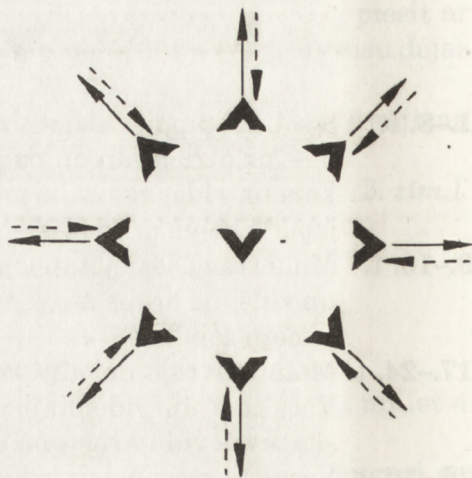
1.-8. t. Visi 3 brāļi nāk uz skatuves priekšplānu.

9.-16. t. Visi puiši izpilda soļus uz vietas.

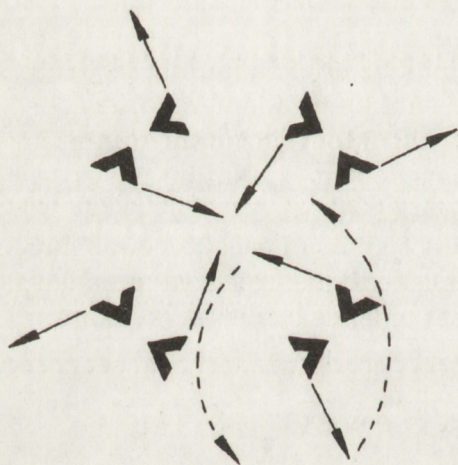
17.-32. t. Visi aplī soļo prom. Gājienu ved vecākais un noslēdz jau nākais brālis, kuriem rokā zobeni (skatuves apgaismojums tumši sarkans).

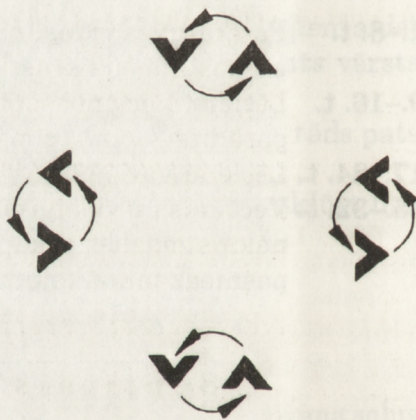
1. zīm.

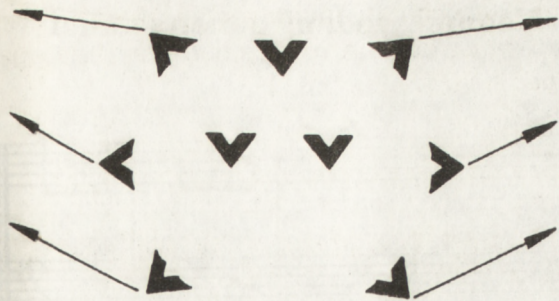
2. zīm.

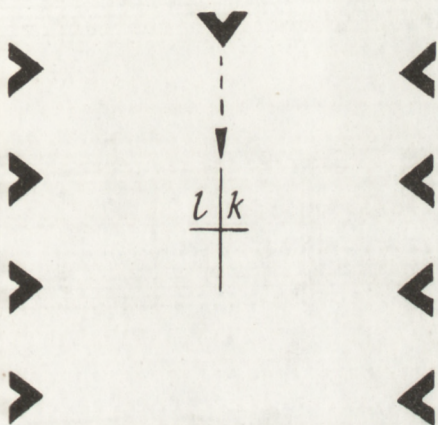
3. zīm.

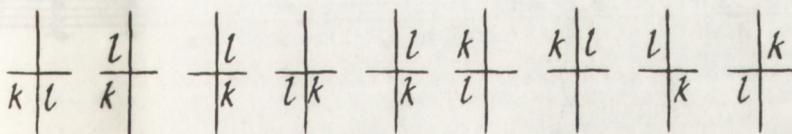
4. zīm.

5. zīm.

6. zīm.

7. zīm.

Vedami, vedami zobena danci

Kustīgi

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It contains a melody of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing a bass line of eighth notes: D3, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It contains a melody of eighth notes: E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing a bass line of eighth notes: G2, F#2, E2, D2, C2, B1, A1, G1. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It contains a melody of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing a bass line of eighth notes: D3, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It contains a melody of eighth notes: E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing a bass line of eighth notes: G2, F#2, E2, D2, C2, B1, A1, G1. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Žogu dancis

8 pāriem

Jēkaba Stumbra horeogrāfija. Mārtiņa Jansona muzikālā ap-dare. Pierakstīta 30. gadu beigās.

Dejai 4 daļas — 12 gājieni. Taktsmērs 2/4. Dejā izmantoti gā-jiena un tecīņus soļi.

Dejotāji nostājas pa pāriem aplī: puisis ar seju dejas ceļa vir-zienā, meita pretī puisim, ar seju pret dejas ceļu. Rokas gar sāniem.

I daļa

Pirmais gājiena (I/16 t.)

1.-8. t. Dejotāji 16 gājiena soļiem pin žogu. Puisis un meita uz-lik izstieptu labo roku viens otram uz pleca un 4 gājiena soļiem pāiet viens otram garām. Satiekoties ar pretī nākošo dejotāju, uzlik kreiso roku viens otram uz kreisā pleca utt. (labo un kreiso plecu satvēriens).

Žoga pīšanu turpina, līdz pāra dejotāji satiekas pretējās vietās.

9.-12. t. Pāra dejotāji labo plecu satvērienā 8 gājiena soļiem grie-žas uz vietas pret dejas ceļu.

13.-16. t. Pāra dejotāji kreiso plecu satvērienā 8 gājiena soļiem griežas dejas ceļa virzienā. 16. t. beigās izveido četrstūra grupu (1. zīm.).

Otrais gājiena (II/16 t.)

1.-4. t. Katrā malā blakus stāvošie pāri sadod rokas, veidojot 4 virknītes. 1. un 3. virkni ved puisis, bet 2. un 4. — meita.

- Dejotāji 16 tecīņus soļiem virzās, kā parādīts *1. zīm. ar bultām*, un 4. t. beigās nonāk *2. zīm.* parādītajās vietās.
- 5.–8. t.** Virknītes turpina virzīties, kā parādīts *2. zīm. ar bultām*, un 8. t. beigās nonāk *3. zīm.* parādītajās vietās.
- 9.–12. t.** Virknītes turpina virzīties, kā parādīts *3. zīm. ar bultām*, un 12. t. beigās nonāk *4. zīm.* parādītajās vietās.
- 13.–16. t.** Virknītes turpina virzīties, kā parādīts *4. un 5. zīm. ar bultām*, un 16. t. beigās nonāk *1. zīm.* parādītajās vietās.

Trešais gājiens (III/16 t.)

Pāru vija un griešanās.

- 1.–2. t.** Pāri nostājas vaļējā aptvērienā, brīvās rokas sānos, ar seju viens pret otru (*6. zīm.*) un 4 gājienu soļiem iet viens otram garām pa labi.
- 3.–4. t.** Ar 8 tecīņus soļiem puisis griež meitu sev apkārt dejas ceļa virzienā un paliek ar seju iepriekšējā virzienā (*6. zīm. bultas* parāda tikai 2 pāru darbību).
- 5.–6. t.** Nākošajam pārim 4 gājienu soļiem iet garām, dodot ceļu pa kreisi.
- 7.–8. t.** Pāri 8 tecīņus soļiem griežas uz vietas pret dejas ceļu.
- 9.–16. t.** Turpina pāru viju ar griešanos, kamēr nonāk savās vietās.

II daļa

Ceturtais gājiens (I/16 t.)

- 1.–4. t.** Rokas atlaiž, un meitas nostājas saviem pušiem priekšā (*7. zīm.*). Tecīņus solī meitas bēg un puši ķer, veidojot viju: pirmajam pretī nākošajam pārim dod ceļu pa labi, otrajam — pa kreisi utt., līdz nonāk pretējā pusē.
- 5.–8. t.** Meita pagriežas pret puisi, un pāri slēgtajā satvērienā vienreiz apgriežas apkārt.
- 9.–16. t.** Atkārtoti 1.—8. t. darbības, līdz dejotāji nonāk savās vietās.

Piektais gājiens (II/16 t.)

- 1.-8. t.** Meitas ieliek rokas sānos un, griezdamās pa labi, teciņus soļiem dodas uz centru, kur griešanos turpina uz vietas. Puiši sakrusto rokas pret krūtīm un 16 gājiena soļiem iet pa apli dejas ceļa virzienā (8. zīm.).
- 9.-16. t.** Meitas centrā griežas pa kreisi un 15.—16. t. griezdamās atgriežas savās vietās. Puiši apgriežas pa kreisi un gājiena soļiem iet pret dejas ceļu.

Sestais gājiens (III/16 t.)

- 1.-16. t.** Atkārto 3. gājiena darbības — pāru vijū ar griešanos.

III daļa

Septītais gājiens (I/16 t.)

- 1.-16. t.** Pāri nostājas slēgtajā satvērienā (9. zīm.). Griežoties teciņus soļiem dejas ceļam pretējā virzienā, pāri dejo viens otram garām: blakus stāvošie pāri, dodot ceļu pa labi, bet pretī nākošie — pa kreisi, tad atkal pa labi utt. (vija), līdz nonāk savās vietās (mainās ik pa 4 taktīm; 9. zīm. darbība parādīta tikai 2 pāriem).

Astotais gājiens (II/16 t.)

Pāru maiņa caur vārtniem.

- 1. t.** Pāra puisis un meita sadod labās rokas. Blakus stāvošie pāri pagriežas ar seju viens pret otru. Četri pāri, kas stāv ar seju dejas ceļa virzienā, paceļ sadotās labās rokas un izlaiž cauri pretī nākošo pāri, ejot 2 gājiena soļiem dejas ceļa virzienā, bet pretī nākošie iet dejas ceļam pretējā virzienā (10. zīm.).
- 2. t.** Pāra puisis un meita 2 gājiena soļiem, neatlaižot sadotās

rokas, apmainās vietām. Tiem pāriem, kas iet dejas ceļa virzienā, puisis nonāk apļa ārpusē un meita — iekšpusē. Tiem pāriem, kas iet dejas ceļam pretējā virzienā, — otrādi.

- 3.-16. t.** Turpinot gājienu, rokas ceļ uz augšu tie pāri, kas iepriekš lida cauri, pēc tam katra pāra puisis un meita mainās vietām. Tā turpina, kamēr nonāk savās vietās.

Devītais gājiens (III/16 t.)

- 1.-16. t.** Atkārto 3. gājiena darbības — pāru viju ar griešanos.

IV daļa

Desmitais gājiens (I/16 t.)

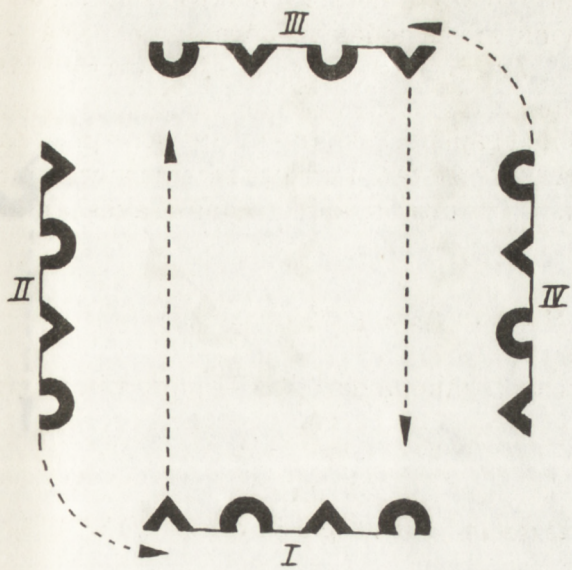
- 1.-4. t.** Blakus stāvošie divi pāri sadod rokas, izveido 4 dārziņus un tecinūs soļiem griež tos pa dejas ceļu (*11. zīm.*).
- 5.-8. t.** Dārziņus griež pret dejas ceļu.
- 9.-16. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai dārziņus tagad veido uz otru pusi blakus stāvošie pāri skatuves stūros (*12. zīm.*).

Vienpadsmitais gājiens (II/16 t.)

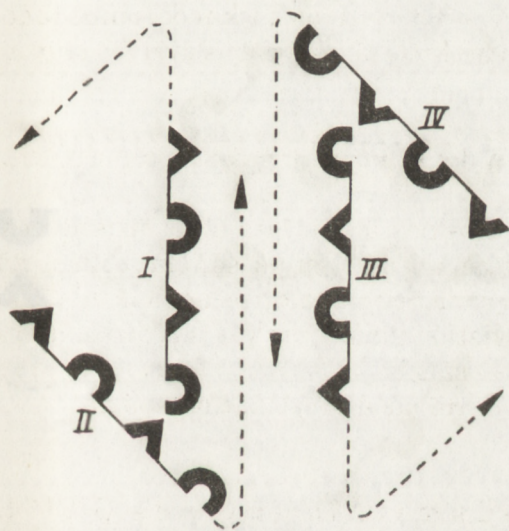
- 1.-8. t.** 1. un 3. pāris nostājas slēgtajā aptvērīenā ar sānis sado-tām rokām un ar tecinūs soļiem virzās, kā parādīts *13. zīm.*: izmet loku un atgriežas savā vietā. Pārējie pāri stāv uz vietas: puišiem rokas sakrustotas pret krūtīm, meitām — sānos.
- 9.-16. t.** 1.—8. t. darbības atkārto 2. un 4. pāris.

Divpadsmitais gājiens (III/16 t.)

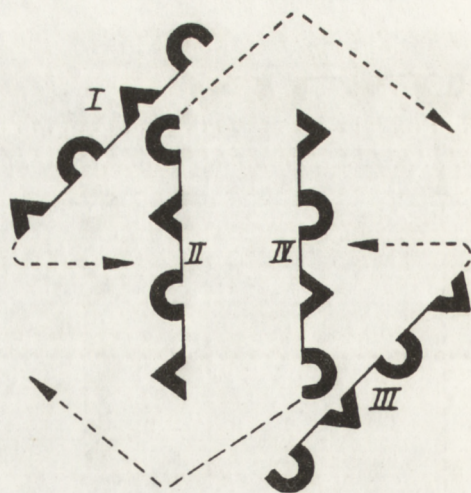
- 1.-16. t.** Atkārto 3. gājiena darbības — pāru viju ar griešanos.

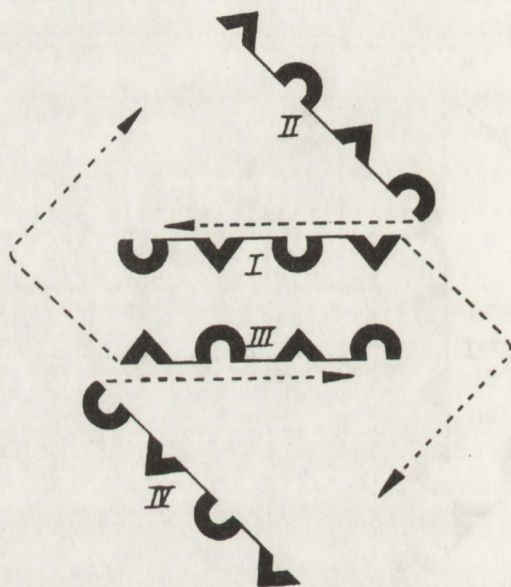
1. zīm.

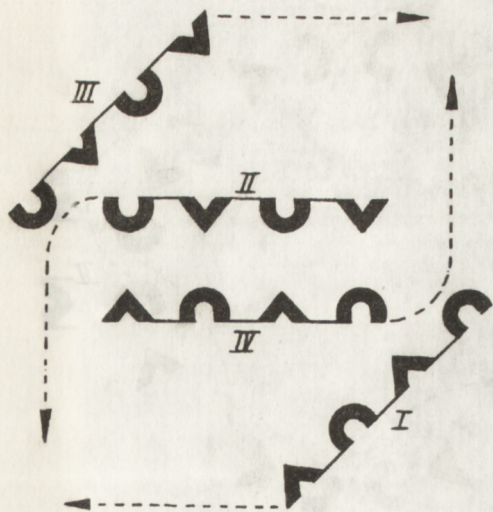
2. zīm.

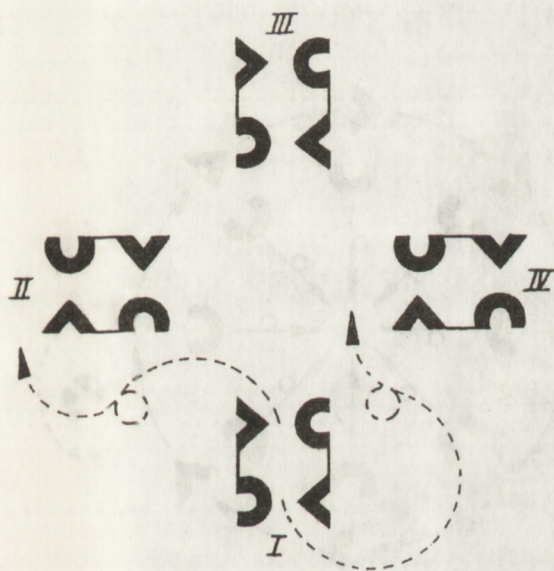
3. zīm.

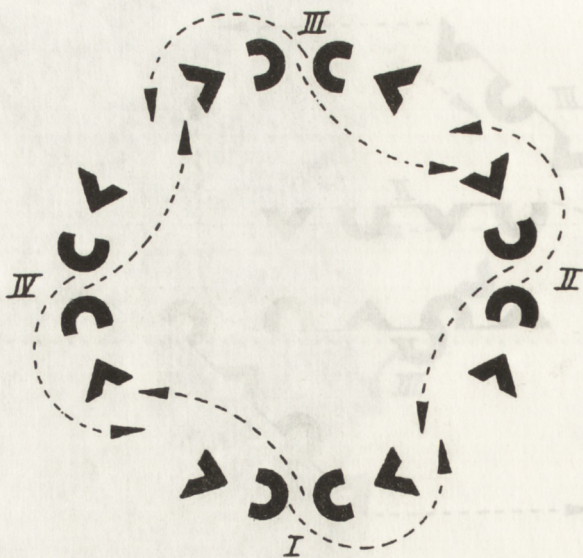
4. zīm.

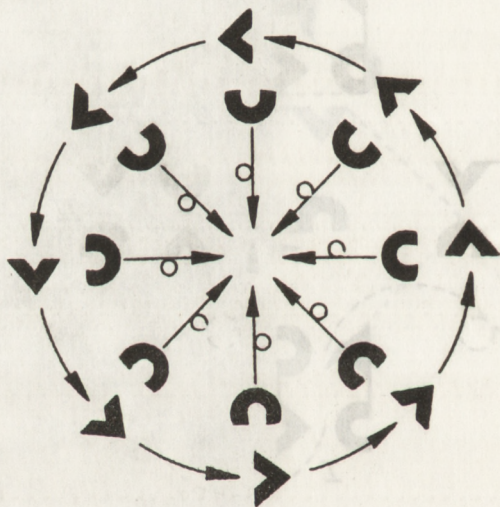
5. zīm.

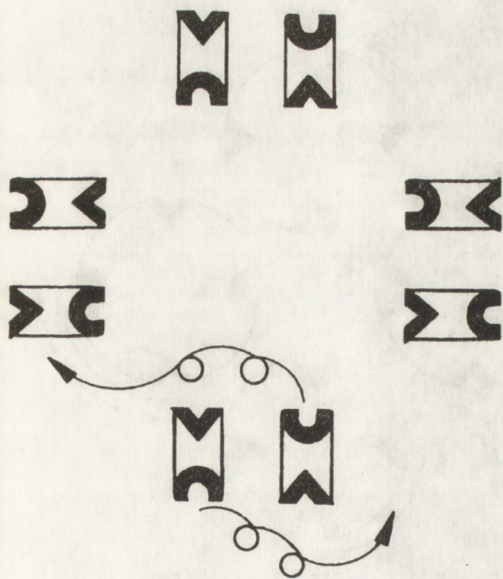
6. zīm.

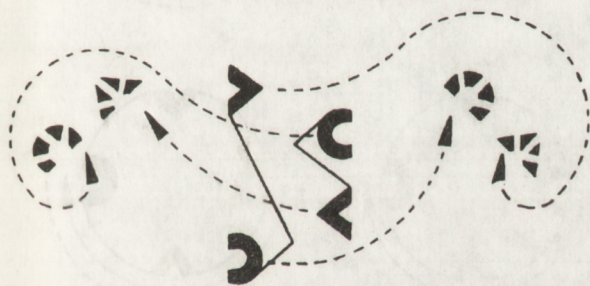
7. zīm.

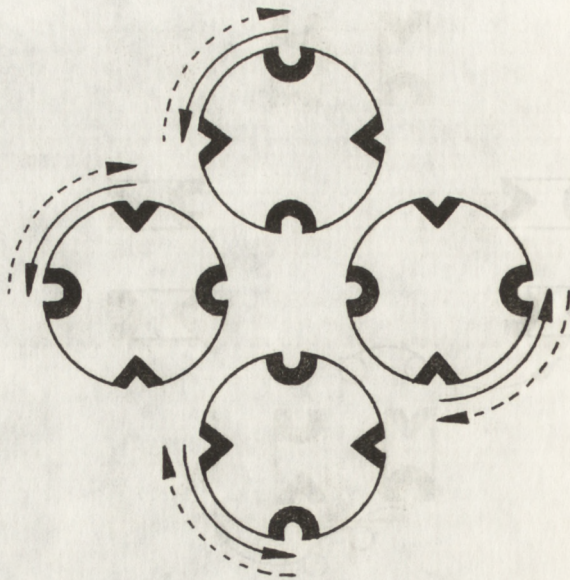
8. zīm.

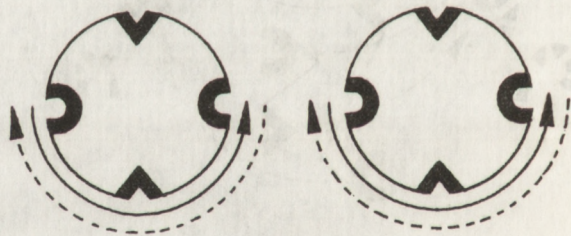
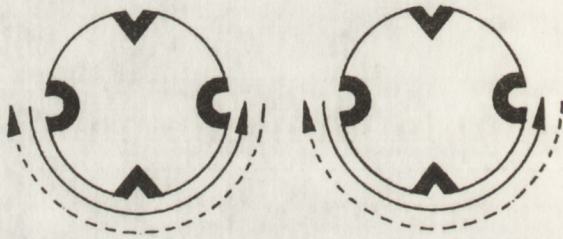
9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

12. zīm.

Žogu dancis

Mēreni
I

The first system of music is in 2/4 time. The right hand (treble clef) plays a melody of eighth notes: C4-D4-E4-F4, G4-A4-B4-C5, D5-C5-B4-A4, G4-F4-E4-D4. The left hand (bass clef) plays a bass line of eighth notes: C3-B2-A2-G2, F2-E2-D2-C2, B1-A1-G1-F1, E1-D1-C1-B1.

The second system continues the melody. The right hand plays: C4-D4-E4-F4, G4-A4-B4-C5, D5-C5-B4-A4, G4-F4-E4-D4. The left hand plays: C3-B2-A2-G2, F2-E2-D2-C2, B1-A1-G1-F1, E1-D1-C1-B1. A first ending bracket labeled '1.' covers the final two measures of the system.

The third system begins with a second ending bracket labeled '2.' covering the first two measures. The right hand plays: C4-D4-E4-F4, G4-A4-B4-C5. The left hand plays: C3-B2-A2-G2, F2-E2-D2-C2. A key signature change to one sharp (F#) occurs at the start of the next system, indicated by a double bar line and the Roman numeral 'II'.

The fourth system is in the key of one sharp (F#). The right hand plays: C4-D4-E4-F4, G4-A4-B4-C5, D5-C5-B4-A4, G4-F4-E4-D4. The left hand plays: C3-B2-A2-G2, F2-E2-D2-C2, B1-A1-G1-F1, E1-D1-C1-B1.

Barje 5

III

*Wid
u
gad
nie
kateru M.
Harje Sln
siscenitah
Ipa
«U
sya
ma
go
Rudens
Akademi
nieky, maha
por pany
na
19
(19
sya
(19
fukloru (19
rukutu (p
warcenah
paimiem ba
upa blava
gada H. 30.*

Harijs Sūna

Viens no ievērojamākajiem latviešu deju autoriem, pazīstams arī ārpus Latvijas robežām, ir folklorists Harijs Sūna. Viņš dzimis 1923. gadā Siguldas pagastā. Beidzis Latvijas Valsts universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļu (1951) un A. Lunačarska Valsts teātra mākslas institūta aspirantūru horeogrāfijas katedrā Maskavā (1964). Būdams gan teorētiķis, gan praktiķis, Harijs Sūna visu mūžu veltījis latviešu tautas deju izpētei un sistematizācijai. Kopš 1945. gada vadījis vairākus deju kolektīvus. Īpaši augstu vērtējams viņa ieguldījums Tautas deju ansambļa «Dancis» (1955—1963) mākslinieciskajā izveidē, vienlaikus ieinteresējot virkni ansambļa dalībnieku pievērsties Tautas deju kolektīvu vadīšanai. Lielus panākumus guvuši Harija Sūnas audzēkņi I. Magone («Liesma»), U. Šteins («Vektors»), V. Ceimers («Lāčplēsis»), G. Rubenis («Gatve») un citi. Kopš 1959. gada Harijs Sūna ir Zinātņu Akadēmijas Valodas un literatūras institūta zinātniskais līdzstrādnieks, mākslas zinātņu kandidāts (1968). Kopš 1977. gada strādā par pasniedzēju J. Vītola Latvijas mūzikas akadēmijas Horeogrāfijas katedrā. Latvijas Deju svētku virsvadītājs (1960, 1975, 1980, 1985, 1990, 1993) un visu sešu skolēnu Deju svētku virsvadītājs (1960—1989). Harija Sūnas pūrā ir ap simt dažādu žanru jaundeju un opdaru. Harija Sūna ir grāmatu «Latviešu rotaļas un rotaļdejas» (1966), «Dejas notācija» (1979), «Latviešu ieražu horeogrāfiskā folklorā» (1989), «Latviešu sadzīves horeogrāfija» (1991) un vairāku rakstu (piemēram, «Baltu iezīmes latviešu dejas attīstības tendencēs») autors. 1957. gadā Harijam Sūnam piešķirts LPSR Nopelniem bagātā kultūras darbinieka goda nosaukums, 1990. gadā viņš kļuva par pirmo Mildas Lasmanes prēmijas laureātu. 1992. gadā H. Sūnam piešķirts filoloģijas zinātņu doktora grāds.

Publicēto H. Sūnas deju saraksts

1. RUCAVIETIS — Paula Dambja muzikālā apdare.
Deja 4 vai 8 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1948. gadā. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1960. gadā.
Publicēta: Padomju Latvijas Skola, 1958, Nr. 11, 96.—99. lpp.
2. AUDĒJU DEJA — Jāņa Ķepīša muzikālā apdare.
Deja 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1949. gadā. Dejota 3. (1955. g.), 8. (1980. g.), 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Ogrē 1978. gadā, Tukumā 1983. gadā, Jēkabpilī un Valmierā 1988. gadā.
Publicēta grām.: Dejas pašdarbības kolektīviem. R., 1954, 17.—28. lpp.; Dejas. R., 1954, 17.—28. lpp.; Audēju dejas. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1969, 37 lpp.
3. MEITA PUIŠUS DANCINĀJA — Jāņa Ķepīša muzikālā apdare.
Deja 4 puišiem un 1 meitai. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1949. gadā. Dejota 7. (1975. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Stučkā un Madonā 1975. gadā, Daugavpilī un Valmierā 1988. gadā.
Publicēta grām.: Dejas pašdarbības kolektīviem. R., 1954, 116.—123. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 262.—268. lpp.
4. KO GRIBĒJA — SAGAIDĪJA (Trīs bagāti tēva dēli) — Jāņa Ķepīša mūzika.
Deja 6 puišiem un 1 meitai dziesmas pavadījumā. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1950. gadā.
Publicēta grām.: Dejas. R., 1954, 159.—166. lpp.

5. VIENS PUISĪTIS MEITIŅĀM — Jāņa Ķepīša muzikālā apdare.
Deja 1 puisim un 6 meitām. Pirmuzvedums Latvijas valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1951. gadā.
Publicēta grām.: Dejas. R., 1954, 183.—189. lpp.
6. MAZO DANCIS — Ringolda Ores muzikālā apdare.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1954. gadā.
Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 64.—72. lpp.
7. LINAUDZĒTAJU DEJA — Alberta Melnbārža mūzika, Valda Rūjas vārdi.
Deja 5 pāriem, vēlams dziesmas pavadījumā. Pirmuzvedums Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas deju kolektīvā (vēlāk saukts «Kalve») 1955. gadā. Dejota Latgales novada dziesmu svētkos Daugavpilī 1959. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1958, 97.—113. lpp.
8. SKRODERU KADRIĻA — Jāņa Ķepīša muzikālā apdare.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Skolotāju nama deju kolektīvā 1955. gadā.
Publicēta grām.: Dejas. R., 1956, 51.—58. lpp.
9. PIE DAUGAVAS — Elgas Īgenbergas mūzika, Harija Sūnas vārdi.
Deja 8 pāriem. Deja veltīta Latvijas Valsts universitātes deju kolektīva 10 gadu jubilejai. Pirmuzvedums LVU deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1956. gadā. Dejota 4. (1960. g.), 5. (1965. g.), 9. (1985. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Ogrē 1972. gadā, Jēkabpilī 1978. un 1988. gadā, Tukumā 1983. gadā, Daugavpilī 1988. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu tautas dejas. R., 1958, 3.—27. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 90.—108. lpp.

10. BIJ MAN TĀDU SĒTU KĀPT — Paula Dambja mūzika.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1958. gadā. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1960. gadā.
Publicēta: Padomju Latvijas Skola. R., 1958, Nr. 11.
11. LATGALES PĀRU DEJA — Paula Dambja mūzika.
Deja neierobežotam pāru skaitam. Pirmuzvedums Latvijas Valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1958. gadā. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1960. gadā.
Publicēta: Padomju Latvijas Skola. R., 1958, Nr. 11, 92.—96. lpp.
12. SADANCOŠANA LUDZĀ — Gunāra Ordellovska muzikālā apdare.
Deja 4 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1958. gadā.
Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1960, 21.—35. lpp.; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 294.—304. lpp.
13. SUDMALIŅAS — tautas dejas apdare. Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare, tautasdziesmas vārdi.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Latvijas Valsts universitātes deju kolektīvā (vēlāk saukts «Dancis») 1958. gadā. Dejota 5. (1965. g.), 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1962. gadā, Daugavpili 1988. gadā.
Publicēta grām.: Tautu dejas. R., 1960, 3.—15. lpp.; Rīgas skolēnu Dziesmu un deju svētku deju obligātais repertuārs. R., 1962; Latviešu jaunrades dejas. R., 1965, 147.—157. lpp.
14. AK, ŠIS PRIEKŠAUTIŅŠ — Daiņa Zaķa mūzika.
Deja meitenītei, zēnam un 8 meitām. Pirmuzvedums TDA «Dancis» 1961. gadā. Jaunrades deju konkursā 1976. gadā veicināšanas prēmija.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VII. R., 1981, 100.—115. lpp.

15. ES BIJU MĀMIŅAI — veidota pēc latgaliešu dejas motīviem. Latgaliešu dejas dziesma. Georga Dovgjallo muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Dancis» 1961. gadā. Jaunrades deju konkursā 1962. gadā veicināšanas prēmija. Dejota 5. (1965. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Daugavpilī un Cēsīs 1972. gadā, Limbažos 1978. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu dejas. R., 1963, 96.—119. lpp.

16. SITIN SIT PLAUKSTIŅĀM — Deja bērniem, 8 pāriem.

Publicēta grām.: Rīgas skolēnu Dziesmu un deju svētku deju obligātais repertuārs. R., 1962.

17. KUMELIŅI, KUMELIŅI — Paula Dambja muzikālā apdare. Rotaļu deja neierobežotam pāru skaitam ar 2 solo pāriem un dziedāšanu. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā.

Publicēta: Kumeliņi, kumeliņi. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966, 10 lpp.

18. DRAUDZĪBAS VALSIS — Elgas Īgenbergas mūzika.

Deja neierobežotam pāru skaitam. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1967. gadā.

Publicēta: Draudzības valsis. R.: E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966.

19. PĀVILOSTAS DANCIS — Alfrēda Tīsa muzikālā apdare.

Latviešu jūrnieku deja 6 vai 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Rītenītis» 1970. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 2. prēmija.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 267.—287. lpp.

20. PIEBALDŽĒNI — Margēra Zariņa mūzika.

Deja 6 vai 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Vidzeme» 1970. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 3. prēmija. Dejota 7. (1975. g.), 9. (1985. g.), 10. (1990. g.) republikas Deju svētkos, zonālajos deju svētkos Gulbenē un Cēsīs 1972. gadā, Stučkā, Madonā un Daugavpilī 1975. gadā, Gulbenē un Tukumā 1983. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 242.—255. lpp.

21. ŠĶINDĒJA, DIMDĒJA BĀLIŅA SOLIS — Viļa Bendorfa muzikālā apdare.

Deja 4, 6 vai 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Cesvaine» 1970. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 3. prēmija. Dejota zonālajos deju svētkos Gulbenē 1972. gadā.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 225.—241. lpp.

22. ZIEMA BRAUCA — Elgas Īgenbergas mūzika.

Deja 6 vai 8 pāriem ar dziedāšanu. Pirmuzvedums TDA «Vektors» 1970. gadā. Jaunrades deju konkursā 1971. gadā 1. prēmija.

Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, V. R., 1973, 256.—266. lpp.

23. JŪRA SAULI VIZINĀJA — Elgas Īgenbergas mūzika, Harija Sūnas vārdi.

Deja pārskaita pāriem. Pirmuzvedums TDA «Vidzeme» 1971. gadā. Dejota 7. (1975. g.) republikas Deju svētkos, skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1972. gadā, zonālajos deju svētkos Kuldīgā 1972. gadā, Stučkā, Madonā, Daugavpilī un Kuldīgā 1975. gadā, Tukumā 1983. gadā.

Publicēta: Jūra sauli vizināja. Līgodama upe nesa. R.: Zvaigzne, 1972, 3.—20. lpp.

24. **KURZEME** — Raimonda Paula mūzika, Jāņa Petera vārdi.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Vektors» 1972. gadā.
Dejota zonālajos deju svētkos Madonā un Kuldīgā 1975.
gadā, Liepājā 1978. gadā, Ventspilī 1983. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VI. R., 1976,
46.—69. lpp.
25. **TREJDEVIŅI BUNDZINIEKI** — Arvīda Žilinska mūzika.
Deja bērniem, 9 pāriem. Pirmuzvedums Olaines profesionāli
tehniskās skolas deju kolektīvā 1972. gadā. Jaunrades deju
konkursā 1973. gadā 2. prēmija. Dejota skolu jaunatnes
republikas Deju svētkos 1979. gadā, zonālajos deju svētkos
Limbažos 1978. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VI. R., 1976,
243.—256. lpp.
26. **MĒS BIJĀM TRĪS MĀSIŅAS** — Elgas Īgenbergas mūzika,
Harija Sūnas vārdi.
Deja 3 meitām un 1 puisim. Pirmuzvedums TDA «Vija»
1973. gadā.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VI. R., 1976,
91.—109. lpp.
27. **AČKUPS** — Viktora Sama muzikālā apdare un vārdi.
Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Ačkups» 1975. gadā.
Jaunrades deju konkursā 1976. gadā veicināšanas prēmija.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VII. R., 1983,
71.—84. lpp.
28. **ŠĶĒRSAINIS, KRUSTAINIS** — Leona Āķera mūzika.
Deja 8, 12 vai 16 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Jaunība»
1975. gadā. Jaunrades deju konkursā 1976. gadā 1. prēmija.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VIII. R., 1983,
3.—34. lpp.

29. TALKAS DANCIS — Margēra Zariņa mūzika.
Deja 9 pāriem. Pirmuzvedums TDA «Lāčplēsis» 1981. gadā.
Jaunrades deju konkursā 1982. gadā 3. prēmija.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, X. R., 1986,
175.—189. lpp.
30. ĻAUJ MAN AR TREJDEKSNI PAŠĶINDINĀT (Šķindi, šķindi,
trejdeksnīti) — Anitas Pāvules mūzika.
Deja pārskaita pāriem. Dejota skolu jaunatnes republikas
Deju svētkos 1984. gadā.
Publicēta: Ļauj man ar trejdeksni pašķindināt. R.: LPSR
Izglīt. m-jas republ. audzināšanas darba metod. kabinets,
1983, 13 lpp.
31. DANCĪ SAVU NOLŪKOJU — Georga Dovgjallo mūzika.
Deja 8 pāriem.
Publicēta grām.: Latviešu jaunrades dejas, VIII. R., 1983,
70.—92. lpp.
32. KUR TU TECI, GAILĪTI — Georga Dovgjallo mūzika. Deja 4
zēniem un 8 meitenēm. Pirmuzvedums TDA «Dzintariņš»
Publicēta: Kur tu teci, gailīti. R.: Izglītības ministrija, 1983.
33. SIDRABIŅA UPI BRIDU — Māra Ivanova muzikālā apdare.
Deja bērniem, 8 pāriem. Dejota skolu jaunatnes republikas
Deju svētkos 1989. gadā.
Publicēta: Sidrabiņa upi bridu. R.: Izglītības ministrija,
1988.
34. SUŅI ZAĶIM PĒDAS DZINA (Zaķīts lēca liču loču) — Māra
Ivanova muzikālā apdare.
Deja bērniem, 8 pāriem. Dejota skolu jaunatnes republikas
Deju svētkos 1989. gadā.
Publicēta: Suņi zaķim pēdas dzina. R.: Izglītības ministrija,
1988.

35. ATSKRIEN ZELTA LAKSTĪGALA — Māra Ivanova muzikālā apdare.

Deja bērniem, 8 pāriem. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1989. gadā.

Publicēta: Atskrien zelta lakstīgala. R.: Izglītības ministrija, 1988.

36. TAUTIET'S MANI VIZINĀJA (Tautiet's vedīs visu mūžu) — Māra Ivanova muzikālā apdare.

Deja 8 pāriem. Pirmuzvedums Salaspils kultūras nama deju kolektīvā 1989. gadā. Dejota skolu jaunatnes republikas Deju svētkos 1989. gadā.

Publicēta: Tautiet's mani vizināja. R.: Izglītības ministrija, 1988.

Sadancošana Ludzā

4 pāriem

Harija Sūnas horeogrāfija un apraksts, Gunāra Ordelovska muzikālā apdare. Pierakstīta 1958. gadā. Dejā izmantoti Latgales folkloras materiāli.

Dejai 6 gājieni. Mūzikas 1. un 2. daļai taktsmērs — 2/4, 3. daļai — 3/4. Dejā izmantota tricinpólka, pastaiga ar izšūpošanos (1. kustība), kāju piesitieni (2. kustība), roku sitieni pa ceļiem (3. kustība). Katru gājienu sāk ar 3 akordiem, kuru laikā dejojāji izpilda vienu atsperīgu palēcienu uz abām kājām.

Dejošanas laikā jāparāda dažādas personāžu attiecības (starp 2 draiskiem jauniešu un 2 cienīgākiem pieaugušo pāriem). Jaunieši (ganiņi, puspuisis ar jaunu meitu) ģērbušies Latgales novada tautas tērpos. Meitenēm izrakstītas blūzes, ņieburi, brunči un kupli apakšsvārki, šķērssvītrotas zeķes. Puišiem rakstīti krekli, vestes, bikses. Pieaugušo tērps ir krāšņāks. Sievietēm villaines, saktas un koši lakati pāri vainagiem vai aubēm. Vīriešiem garie svārki, jostas ar sprādzēm, zābaki, izrotātas cepures.

Dejojāji stāv pa pāriem skatuves stūros vaļējā satvērienā (1. zīm.). Brīvās rokas gar sāniem. Skats pa diagonāli pārim uz pāri. 1. un 3. pāris ir jaunieši, 2. un 4. pāris — pieaugušie.

Nospēlē mūzikas ievada 2 taktis.

1. t. Dejojāji stāv.
2. t. Partneri saskatās un atsperīgi palecas uz abām kājām.

Pirmais gājieni (I/32 t.)

- 1.–4. t. Pārnumuru (pieaugušo) pāri izpilda pastaigu ar izšūpošanos, ejot viens otram pretim. 4. t. beigās pāri apgriežas

ar seju atpakaļvirzienā, kā parādīts 2. *zīm.* Nepārnumuru (jauniešu) pāri, satvērušies slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām, griežas uz vietas dejas ceļa virzienā (2. *zīm.*). Puisis, izpildot kāju piesitienus (2. kustība), griežas pa kreisi un griež sev līdzīgi partneri, kura dejo tricīnpolku.

5.-8. t. Pārnumuru pāri atgriežas ar pastaigu un izšūpošanos savās vietās.

Nepārnumuru pāri turpina griešanos.

9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības mainītās lomās, t. i., pārnumuru pāri izpilda nepārnumuru pāru darbības un otrādi.

17.-32. t. Atkārto 1.—16. t. darbības. 16. t. beigās nostājas dejas sākuma stāvokli.

Nospēlē 2 ievadtaktis. Darbības kā 1. gājiena ievadā.

O t r a i s g ā j i e n s (II/32 t.)

Meitas iet ciemos.

1.-2. t. Meitas, rokas turot brīvi gar sāniem un nedaudz tās izšūpojot (latgaliešu dejošanas maniere), iet 4 soļus (kā parādīts 3. *zīm.*) pa dejas ceļu pie nākošā pāra puīša. Pirmo soli meitas sāk ar labo kāju un ar šo soli virzās vispirms uz centru. Otro soli (ar kreiso kāju) meitas izpilda ļoti uzsvērti un strauji pagriežas pa labi. Ar nākamajiem soļiem pienāk pie jaunā partnera (labā roka pacelta sānis — 3. *zīm. pārtrauktās figūras*).

Puīši izpilda 3 soliņus atmuguriski uz stūriem, sākot ar labo kāju (rokas gar sāniem), un tad vienu lielu soli ar kreiso kāju uz priekšu pret jauno partneri. 2. t. beigās puīši paceļ sānis izstieptu kreiso roku.

3.-4. t. Dejojāji izpilda izšūpošanās kustību iesānis pretī (ar kreisajiem pleciem kopā) uz priekšu un atpakaļ. Meitai labā roka elkonī saliekta, sadota ar puīša kreiso roku un pacelta plecu augstumā.

5.-8. t. Jaunie partneri sadod arī otru roku (slēgtajā satvērienā), tikai šoreiz izstiepta meitas labā roka un elkonī saliekta

puiša kreisā roka, t. i., partneri nostājas tā, lai kopā būtu labie pleci. Meitas galva var būt gan mīļi noguldīta uz puiša pleca, gan (saimnieces un ganu puikas satvērienā) noraidoši novērsta sānis.

Pāri gājiena soļiem strauji griežas uz vietas apkārt, līdz ar soli izšūpojot arī sadotās rokas.

- 9.-32. t.** Atkārto 1.—8. t. darbības vēl 3 reizes, t. i., meitas turpina savu gājienu virzienā pa dejas ceļu, izdejojot pēc kārtas ar visiem puišiem; kad izdejojuši īstie partneri, pāri nostājas vaļējā satvērienā, kā parādīts 4. zīm.

Nospēlē 2 ievadtaktis. Darbības kā 1. gājiena ievadā.

Trešais gājiens (I/32 t.)

Divas meitas vienam puisim.

- 1.-4. t.** 1. un 2. pāris vaļējā satvērienā griežas uz vietas apkārt dejas ceļa virzienā. Puisis izpilda kāju piesitienus, un meita, turoties blakus pie puiša labā pleca, dejo tricinpolku. 3. un 4. pāris, izpildot pastaigu ar izšūpošanos, iet pie pretimstāvošajiem pāriem, tikai 4. t. meita neiet apkārt savam puisim, bet nostājas blakus pretējam puisim pie kreisā pleca (4. zīm. pārtrauktās figūras).
- 5.-8. t.** 3. un 4. puisis, sitot sev pa ceļiem (3. kustība), skrien atpakaļ uz savām vietām. Viņiem seko 1. un 2. puisis ar divām meitām (5. zīm.), izpildot pastaigu ar izšūpošanos. 8. t. trijnieki izšūpojas atmuguriski atpakaļvirzienā.
- 9.-14. t.** 3. un 4. puisis strauji apgriežas pa labi ar seju pret savu trijnieku un sadod ar viņiem rokas dārziņā. Abi dārziņi ar tricinpolku griežas 2 reizes apkārt pa dejas ceļu.
- 15.-16. t.** Pāri vaļējā satvērienā atkāpjas ar gājiena soli uz savām vietām skatuves malās. 1. un 2. pāriem jāatkāpjas ar ļoti platiem soļiem.
- 17.-32. t.** Atkārto 1.—16. t. darbības mainītās lomās, t. i., 3. un 4. pāris izpilda 1. un 2. pāra darbības un otrādi. 32. t. beigās pāri nostājas skatuves stūros pa diagonāli uz centru kā dejas sākumā.
- Nospēlē 2 ievadtaktis. Darbības kā 1. gājienā.

Ceturtais gājiens (I/32 t.)

Puiši ķer meitas. Šo gājienu dejo ļoti dzīvi un strauji.

1.-4. t. Puiši ar tricinpilku veido centrā dārziņu un griež to dejas ceļa virzienā (6. zīm.).

Meitas savās vietās, izpildot kāju piesitienus, apgriežas apkārt.

5.-8. t. Puiši turpina griezt dārziņu.

Meitas, turot rokas pie svārkkiem, ar tricinpilku virzās apkārt puišu dārziņam pret dejas ceļu līdz pretējā stūra vietām (7. zīm.).

9.-16. t. Puiši, strauji apgriežas pret saviem stūriem, ar plašu žestu ķer pretējā pāra meitu, kura zem puīša kreisās rokas iespiedamās ieskrien centrā (7. zīm. *pārtrauktās figūras*). Centrā meitas sadod rokas dārziņā un ar tricinpilku dejo pret dejas ceļu līdz savām vietām. Puiši ieliek rokas sānos un ar tricinpilku dejo pa dejas ceļu apkārt meitām līdz savām vietām.

17.-24. t. Puiši, ķerot meitas, ar tricinpilku virzās uz centru un pēc tam dārziņā pa dejas ceļu līdz savām vietām.

Meitas, izvairoties no puīšu tvēriena, izdejo ar vienu pilkas soli uz savu vietu (8. zīm.) un tur, izpildot kāju piesitienus, apgriežas apkārt. Pēc tam meitas dejo tricinpilku apkārt puišu dārziņam.

25.-32. t. Atkārto 9.—16. t. darbības. 32. t. beigās nostājas savos stūros (9. zīm.) un sadod pa pāriem kreisās rokas, labās rokas gar sāniem.

Nospēlē 2 ievadtaktis. Darbības kā 1. gājiena ievadā.

Piektais gājiens (III/32 t.)

Valša skrējiens.

Visa gājiena laikā partneri neatlaiž sadotās rokas. Spēlē dzīvi un akcentēti.

1. t. Pāri ar valša trissoli skrien uz centru (9. zīm. *bultas*).

2. t. Meitas ar 3 soļiem veikli apskrien apkārt saviem puīšiem,

lai kopā ar viņiem veidotu spārnus. Puiši centrā sadod labās rokas (vispirms rokas sadod nepārnumuru puiši un tad virs viņiem pārnumuru puiši; *10. zīm.*).

- 3.–4. t.** Spārnus ar valša trīssoli griež dejas ceļa virzienā, t. i., puiši atmuguriski un meitas ar seju pa dejas ceļu.
- 5. t.** Visi, pietupstoties uz labās kājas, izpilda izšūpošanos dejas ceļa virzienā: meitas uz priekšu, puiši atpakaļ.
- 6. t.** Meitas izpilda lielu soli atpakaļ ar kreiso kāju uz puspirkstiem un pēc tam 2 sīkus soliņus uz vietas. Augums stalti iztaisnots.
Puišiem tas pats uz priekšu.
- 7. t.** Puiši izpilda trīssoli uz vietas. Meitas ar platu soli, griežoties pa kreisi, nostājas blakus pie puiša kreisā pleca (*10. zīm. bultas*).
- 8. t.** Meitas ar akcentu noliek galvas puišiem uz pleca.
- 9. t.** Partneri ar veiklu skrējienu un plašu griezienu apmainās spārnā vietām, un vidū rokas sadod meitas (*11. zīm.*).
- 10.–12. t.** Spārnus griež dejas ceļa virzienā.
- 13.–14. t.** Atkārto 7.—8. t. darbības, tikai meitas izpilda puišu darbības un puiši — meitu.
- 15. t.** Puiši ar plašu soli, liekot labo kāju pa kreisi krustām pāri kreisajai kājai, nostājas pretī savām meitām (*11. zīm. bultas*). Meitas izpilda trīssoli uz vietas.
- 16. t.** Puiši uzsvērti svinīgi paloka galvu.
- 17.–22. t.** Meitas izskrien no centra uz āru un dejo, kā norādīts gājiena sākumā 3.—6. t.
- 23. t.** Puiši izpilda trīssoli uz vietas.
Meitas, līdzīgi puišiem 7. t., liek labo kāju pa kreisi, krustiski pāri kreisajai, un nostājas iepretim puišiem. Kreisie pleci kopā.
- 24. t.** Meitas uzsvērti mīļi noliek galvas saviem puišiem uz kreisā pleca.
- 25.–30. t.** Atkārto 1.—6. t. darbības, t. i., spārnu centrā dejo meitas.
- 31.–32. t.** Puiši ar plašu labās rokas žestu apņem savas meitas ap pleciem, un tā abi dodas no centra uz savām vietām (*9. zīm.*).
- Nospēlē 2 ievadtaktis. Darbības kā 1. gājiena ievadā.

Sestais gājiens (I/16 t. pēc vajadzības)

Aizdancošana. Dejo ļoti dzīvu tricīnopolku, kāpinot tempu.

- 1.-2. t. Pāri, iesākot ar akcentu, dejo apaļo polku pa dejas ceļu slēgtajā aptvērīenā ar sānis sadotām rokām.
- 3.-4. t. Meitas strauji apgriežas apkārt zem puīšu paceltajām kreisajām rokām. Brīvās rokas gar sāniem.
- 5.-16. t. Atkārto 1.—4. t. darbības 3 reizes. Visi pāri sparīgi aizdejo viens aiz otra uz kreiso 3. kulisi. Kā pēdējais no skatuves nodejo ganiņu pāris.

1. kustība. Pastaiga ar izšūpošanos.

Taktsmērs — 2/4. Izejas stāvoklis — dabīgā kāju pozīcija.

Puisim.

- 1.-2. t. Četri gājiena soļi uz priekšu, sākot ar labo kāju.
3. t. «Viens» — plats solis ar labo kāju uz priekšu. Pārnēsot ķermeņa svaru, pietupstas uz labās kājas un vienlaicīgi paceļ kreiso kāju.
«Divi» — izšūpojas uz labās kājas, t. i., paceļas pirkstgalos un nolaižas atpakaļ uz visas pēdas. Vienlaicīgi celi saliektu kreiso kāju ceļ uz priekšu.
4. t. Plašs solis ar kreiso kāju atpakaļ līdzīgi 3. t. darbībai, tikai izšūpošanās vietā palēciens uz kreisās kājas, apgriežoties ar seju pretējā virzienā. Tālāk seko pastaiga, sākot akcentēti ar labo kāju uz papēža.

Meitai.

- 1.-3. t. Tāpat kā puisim.
4. t. Izpildot 3. t. darbības, sākot ar kreiso kāju, meita virzās apkārt puisim, t. i., apgriešanās laikā meita turas blakus pie puīša labā pleca. 4. t. beigās kopā ar puisi palēciens uz kreisās kājas. Pacelto labo kāju palēciena laikā virza uz aizmuguri.
Pāri dejo vaļējā satvērīenā. Izšūpošanās laikā sadotās rokas virza līdzī kustībai, t. i., kad solis uz priekšu, arī rokas ar vēzienveidīgu kustību tiek šūpotas uz priekšu un uz augšu, un tas pats atpakaļ — virzienā uz leju.

2.kustība. Kāju piesitieni.

Taktsmērs — 2/4. Izejas stāvoklis — 3. kāju pozīcija, labā kāja priekšā. Uztaktī paceļ kreiso kāju.

1. t. «Viens» — solis ar kreiso kāju uz vietas pietupstoties, vienlaicīgi paceļ labo kāju.

«Divi» — iztaisno augumu un piesit akcentētu soli ar labās kājas visu pēdu. Kreiso kāju paceļ.

2.-3. t. Atkārto 1. t. darbības 2 reizes.

4. t. «Viens» — tas pats, kas 1. t. uz «viens».

«Divi» — iztaisno augumu un 2 reizes piesit labo kāju.

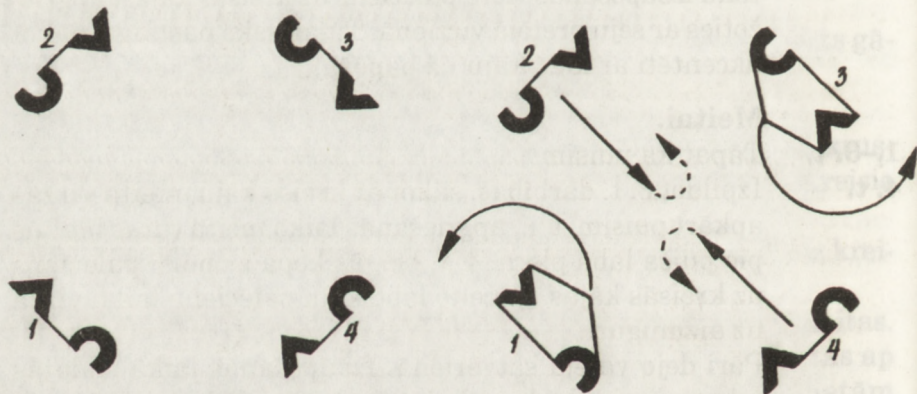
Šo kustību izpilda, griežoties apkārt uz vietas pa kreisi.

3. kustība. Roku sitieni pa ceļiem.

Taktsmērs — 2/4. Izejas stāvoklis — dabīgā kāju pozīcija.

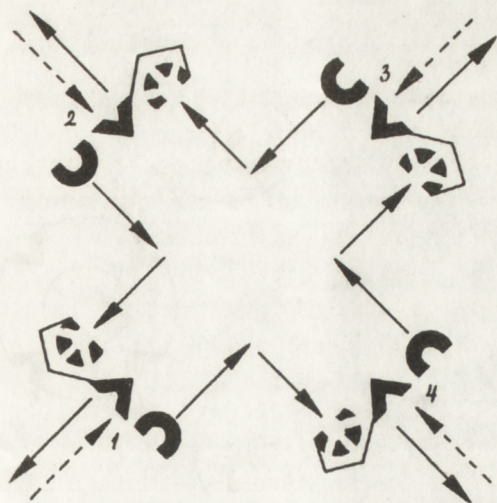
1. t. «Viens» — skrējiena solis ar labo kāju. Celi saliektu kreiso kāju ceļ uz augšu un vienlaicīgi ar kreiso roku uzsit pa pacelto kreisās kājas celi.

«Divi» — skrējiena solis ar kreiso kāju. Paceļ labo kāju un ar labo roku uzsit pa pacelto labās kājas celi.

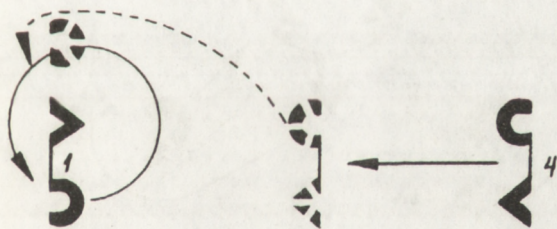

1. zīm.

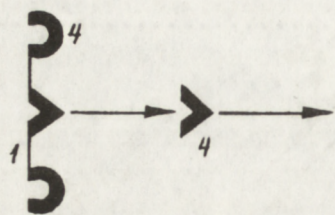
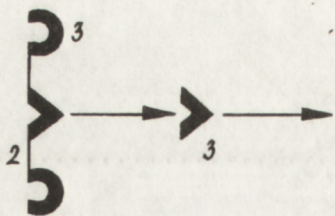
2. zīm.

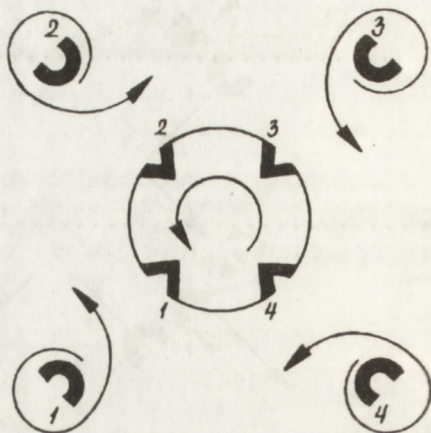
3. zīm.

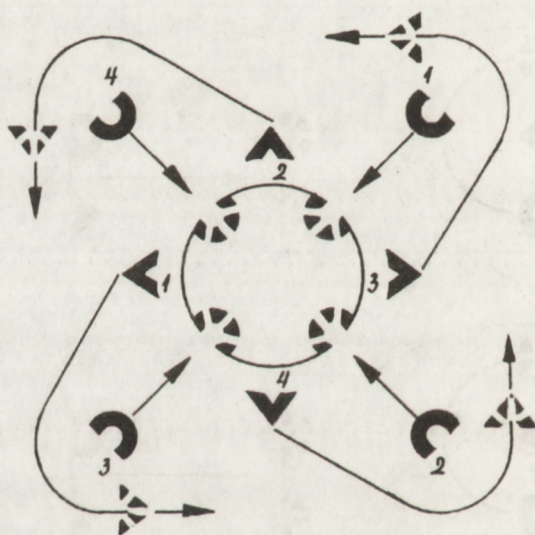
4. zīm.

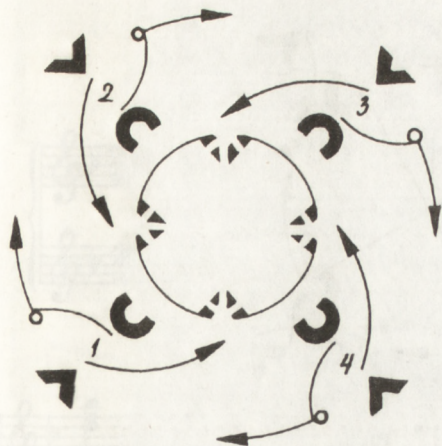
5. zīm.

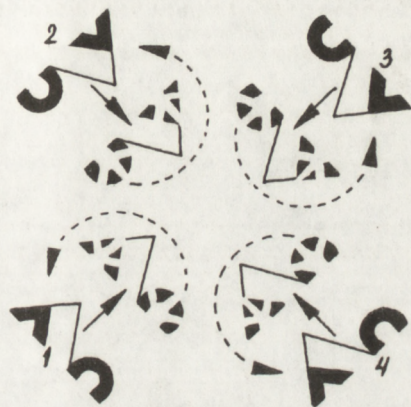
6. zīm.

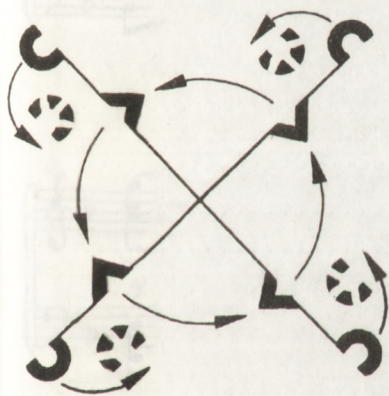
7. zīm.

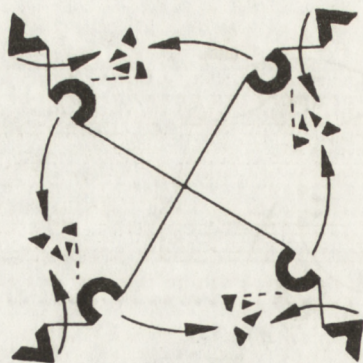
8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

Sadancošana Ludzā

Ievads

Ātri

Measures 1 and 2 of the introduction. The music is in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). Measure 1 starts with a forte (*f*) dynamic and features a rhythmic pattern of eighth notes in the bass and chords in the treble. Measure 2 begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and continues the rhythmic pattern. A first ending bracket is placed over measures 1 and 2.

Measures 3 and 4 of the introduction. Measure 3 continues the rhythmic pattern with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Measure 4 continues the pattern. A second ending bracket is placed over measures 3 and 4.

Measures 5 and 6 of the introduction. Measure 5 continues the rhythmic pattern with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Measure 6 continues the pattern. A third ending bracket is placed over measures 5 and 6.

Measures 7 and 8 of the introduction. Measure 7 continues the rhythmic pattern with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Measure 8 continues the pattern. A fourth ending bracket is placed over measures 7 and 8.

Musical score for measures 15-17. The piece is in B-flat major and 2/4 time. Measure 15 features a piano accompaniment with a bass line of quarter notes and a treble line of chords. Measures 16 and 17 show a first and second ending for the treble line, with the bass line continuing. Measure 17 ends with a fermata.

Musical score for measures 17-18. The piece changes to D major and 2/4 time. Measure 17 begins with a forte (*f*) dynamic and includes the instruction *Ievads*. The treble line has a melodic line with eighth notes, and the bass line has a rhythmic accompaniment. Measure 18 continues this pattern.

Musical score for measures 18-21. The treble line features a series of chords, while the bass line has a steady eighth-note accompaniment. Measure 21 ends with a fermata.

Musical score for measures 22-25. The treble line continues with chords, and the bass line has a rhythmic accompaniment. Measure 25 is marked *mf* and ends with a fermata.

Musical score for measures 26-28. The treble line has a melodic line with eighth notes, and the bass line has a rhythmic accompaniment. Measure 28 ends with a fermata.

Sadancošana Ludzā

Variants

ļevads

Valša tempā (ne pār ātru)

Musical score for measures 27-29. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 3/4. Measure 27 starts with a forte (*f*) dynamic. Measure 29 begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a repeat sign with a first ending bracket and a fermata over the final chord.

Musical score for measures 30-33. Measure 30 starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Measures 31, 32, and 33 continue with the same dynamic level.

Musical score for measures 34-36. Measure 34 starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. Measure 35 continues with the same dynamic. Measure 36 begins a first ending section, marked with a first ending bracket and the number '1.'.

Musical score for measures 37-40. Measure 37 starts with a pianissimo (*pp*) dynamic. Measure 38 includes a crescendo (*cresc.*) marking. Measures 39 and 40 continue with the same dynamic level.

Musical score for measures 41-44. The piece is in G major (one sharp) and 2/4 time. Measure 41 starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a *v* (accents) marking. Measure 42 has a *v* marking. Measure 43 has a *v* marking. Measure 44 ends with a repeat sign. The bass line consists of quarter notes: G2, A2, B2, C3.

Musical score for measures 45-48. Measure 45 starts with a mezzo-piano (*mp*) dynamic and includes a *v* marking. Measure 46 has a *cresc.* (crescendo) marking. Measure 47 has a *v* marking and a slur over the notes. Measure 48 has a *v* marking. The bass line consists of quarter notes: D3, E3, F3, G3.

Musical score for measures 49-52. Measure 49 starts with a forte (*f*) dynamic and includes a *v* marking. Measure 50 has a *v* marking. Measure 51 has a *v* marking and a slur over the notes. Measure 52 has a *v* marking. The bass line consists of quarter notes: A2, B2, C3, D3.

Sudmaliņas

8 pāriem

Harija Sūnas horeogrāfiskā apdare un apraksts, Tālivalža Bērziņa muzikālā apdare. Izmantoti vairāku novadu folkloras materiāli. Pierakstīta 1958. gadā.

Dejo vokālā ansambļa vai kora pavadījumā.

Sieviešu koris.

Patais' manim, bāleliņi,
Sausa koka sprigulīti,
Man jāieti rijas kultī,
Klip, klap, klap.

Vīru koris.

Dziedādamas meitas kūla
Ar sidraba sprigūļiem,
Augsti cēla, viegli laida,
Klipu, klapu, klap.

Kultin kūla kūlējiņi,
Maltin mala malējiņi,
Sakūluši, samaluši,
Klipu, klapu, klap.

Laidiet mani rijas kultī,
Es mācēju rijas kultī,
Augsti cēlu, viegli laidu,
Klipu, klapu, klap.

Sieviešu koris.

Kūlējiņi, malējiņi,
Visi mani bāleliņi,
Es pa priekšu dancodama,
Klipu, klapu, klap.

Vīru koris.

Čaklas meitas dziedādamas
Rakstā laida sprigulīšus,
Lai ir graudi apcirkņosi,
Klipu, klapu, klap.

Jauktais koris.

Apkūluši kūlējiņi,
Samaluši malējiņi,
Sasitami plaukstiņāmi,
Klipu, klapu, klap.

Kūlējiņu dziesmu dziedu,
Malējiņu danci vedu,
Lai skan tautu gredzentiņi,
Klipu, klapu, klap.

Dejai 8 gājieni. Taktsmērs — 2/4. Dejā izmantoti polkas, palēciena, galopa soļi un kulšana ar spriguli (1. kustība). Deju izpilda strauji un dzīvespriecīgi. Dejotāji tērpti latviešu tautas tērpos. Meitām villaines piestiprinātas uz abiem pleciem tā, lai ar izstieptu labo roku varētu satvert villaines labās puses augšējo stūri.

Dejotāji stāv virknē skatuves kreisās puses 3. kulisēs (1. zīm.). Sadotās rokas nolaistas. Dejotājiem virknes galos brīvās rokas sānos.

Pirmais gājiens (I/16 t.)

1. pants. Uznāciens.

- 1.-6. t.** Dejotāji, pagriežot galvas pa kreisi, 6 polkas soļiem dodas pret dejas ceļu (1. zīm. bulta).
Piezīme. Ja dejotāji uznāk no labās dibenplāna kulisēs, tad virkni uzved 1. meita, un virkne dodas pa dejas ceļu.
- 7.-8. t.** Dejotāji, atlaižot rokas un lecot atsperīgi uz abām kājām, sasit 3 reizes plaukstas. Skats uz centru.
- 9.-14. t.** Dejotāji no jauna sadodas virknē un 6 polkas soļiem turpina virzīties pret dejas ceļu.

15.-16. t. Dejojāji, nonākuši 2. zīm. attēlotajās vietās, atkārtoti 7.—8. t. darbības — atsperīgi lecot, 3 reizes sasit plaukstas.

Otrais gājiens (II/16 t.)

2. pants. Kulšana un celšana.

- 1.-4. t.** 1., 2., 5., 6. pāris ar muguru pret centru (3. zīm.) izpilda kulšanu ar spriguļiem.
3., 4., 7. un 8. pāris slēgtajā (vidukļa un plecu) aptvērienā dejo 2 polkas soļus, griežoties pa labi uz centru, viens otram garām (3. zīm.). 3.—4. t. laikā puīši paceļ augšā savas meitas un apgriežas apkārt. 4. t. beigās nolaiž meitas lejā.
- 5.-6. t.** 1., 2., 5. un 6. pāris turpina kulšanu.
3., 4., 7. un 8. pāris, dejojot apaļo polku, atgriežas savās vietās.
- 7.-8. t.** 1., 2., 5. un 6. pāris, sākot ar labo kāju, žākļa stājā (2. pozīcija) piesit 3 reizes kājas. Ķermeņa svaru pārnes no vienas kājas uz otru, un augumu vienlaicīgi ar kāju piesitieniem noliec uz sāniem. Rokas sānos. 3., 4., 7. un 8. pāris, nonācis savās vietās, slēgtajā aptvērienā strauji apgriežas uz vietas 2 reizes apkārt.
- 9.-16. t.** Atkārtoti 1.—8. t. darbības, tikai uz centru un atpakaļ dejo 1., 2., 5. un 6. pāris, bet kulšanu ar spriguļiem un piesitienus izpilda 3., 4., 7. un 8. pāris.

Trešais gājiens (III/16 t.)

3. pants. Spārni.

- 1.-6. t.** Pāra dejojāji nostājas vaļējā (vidukļa un plecu) aptvērienā un veido 2 četrpāru spārnus, kā parādīts 4. zīm. Meitām brīvās rokas sānos. 5., 6., 7. un 8. pāra puīši sava spārna centrā sadod kreisās rokas un 6 polkas soļiem griež spārnus dejas ceļa virzienā.

1., 2., 3. un 4. pāra puīši centrā sadod labās rokas un griež spārnus pret dejas ceļu.

- 7.-8. t. Puīši atlaiž centrā sadotās rokas un ar 2 polkas soļiem griež pusotras reizes partneres sev apkārt (4. *zīm. bultas*).
8. t. beigās no jauna izveido spārnus, tikai tagad centrā rokas sadod meitas. Puīši brīvās rokas paceļ sānis.
- 9.-14. t. Abi spārni 6 polkas soļiem griežas pretējos virzienos.
- 15.-16. t. Atkārto 7.—8. t. darbības — griešanos uz vietas. 16. t. beigās nostājas, kā parādīts 5. *zīm.*

Ceturtais gājiens (IV/16 t.)

4. pants. Mazās dzirnas vidū.

- 1.-2. t. 2., 4., 6. un 8. puisis ar 2 polkas soļiem strauji iedejo vidū, sadod rokas dārziņā un virzās pret dejas ceļu (5. *zīm. pārtrauktās figūras un bultas*). Pārējie dejojotāji sadod augšup paceltas rokas, veidojot ārējo dārziņu, un griež to dejas ceļa virzienā.
- 3.-4. t. Abi dārziņi ar polkas soli turpina strauji griezties, sadotās rokas vidējais dārziņš paceļ, ārējais — vienlaicīgi nolaiž.
- 5.-8. t. Atkārto 1.—4. t. darbības. Dārziņi griežas iepriekšējā virzienā, kā arī maina roku stāvokļus.
- 9.-16. t. Atkārto 1.—8. t. darbības, tikai dārziņi griežas pretējos virzienos. 16. t. beigās nostājas, kā parādīts 6. *zīm.* Rokas ieliek sānos. Vidējie (pārnumuru) puīši apgriežas pa labi ar muguru pret centru.

Piektais gājiens (I/16 t.)

5. pants. Meitu spārni vidū.

1. t. 2. ar 3., 4. ar 5., 6. ar 7. un 8. ar 1. meitu nostājas vaļējā satvērienā un, paceļot sadotās rokas uz augšu, izveido vārtiņus. Meitas ar polkas soli strauji dejo uz centru un

izlaiž caur vārtiņiem savu pārnumura puisi (6. *zīm. bultas*). Meitas satveras vaļējā vidukļa aptvērienā un izveido spārnus (7. *zīm.*). Nepārnumuru meitām kreisā roka sānos. Puiši sadod sānis paceltas rokas dārziņā ap meitām (7. *zīm.*).

2.-6. t. Meitu spārni girežas pret dejas ceļu.

Puiši dārziņu griež dejas ceļa virzienā.

7.-8. t. Meitas, saglabājot vaļējo vidukļa aptvērienu, pa pāriem apgriežas uz vietas pusotras reizes apkārt.

Puiši atsperīgi palecas uz abām kājām un 3 reizes sasit plaukstas. Vēlams, lai puiši lēciena laikā atlēktu vienu soli atmuguriski no centra uz āru, paplašinot apli, tā dodot iespēju meitām netraucēti apgriezties.

9.-16. t. Atkāрто 1.—8. t. darbības, tikai meitas griež spārnus dejas ceļa virzienā. Centrā sadotas kreisās rokas. Puiši dārziņu griež pret dejas ceļu. 16. t. beigās nostājas 8. *zīm.* parādītajās vietās.

Sestais gājiens (II/16 t.)

6. pants. Caurgājiens.

1.-4. t. 1., 2., 5. un 6. pāris nostājas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām. Sadotās rokas paceļ tik augstu, cik ļauj meitas labajā rokā satvertais villaines stūris. Pāri ar polku griežas uz vietas apkārt (8. *zīm.*).

3. ar 8. pāri un 4. ar 7. pāri dejo vieni otriem pretī 2 polkas soļus (8. *zīm. bultas*). Partneriem vaļējais satvēriens, brīvās rokas gar sāniem. 3. t. abi pretī dejojošie pāri, paliekot ar seju viens pret otru, strauji apmainās vietām (8. *zīm. pārtrauktās figūras un bultas*) un nostājas tuvu pretim pretējās vietās. Tālāk pretējie pāri attālinās viens no otra, virzoties atmuguriski uz pretējām vietām.

5.-8. t. Atkāрто 1.—4. t. darbības, tikai uz vietas griežas 3., 4., 7. un 8. pāris, bet 2. ar 5. un 6. ar 1. pāri dejo caurgājienu.

9.-16. t. Atkāртоjot 1.—8. t. darbības, pāri atgriežas savās vietās.

Septītais gājiens (III/16 t.)

7. pants. Lielie spārni.

1.-8. t. Nepārnumuru pāri izveido plašus spārnus (9. zīm.); puīši centrā sadod kreisās rokas, labās ar sadotajām meitu kreisajām rokām izstiepj sānis plecu augstumā. Meitām labās rokas paceltas sānis. Spārnus ar plašu polkas soli griež dejas ceļa virzienā.

Pārnumuru pāri, satvērušies slēgtajā (vidukļa un plecu) aptvērienā, dejo strauju apaļo polku katrs savā spārnu spraugā (9. zīm.).

Piezīme. Dejas spraiģāku kāpinājumu panāk, ja polkas vietā griežas, pārnesot auguma svaru no vienas kājas uz otru, strauji virpuļo un katras takts ceturtdaļā izpilda soli.

9.-16. t. Atkārto 1.—8. darbības mainītās lomās, t. i., pārnumuru pāri spārnos virzās pa dejas ceļu un nepārnumuru pāri virpuļo ar polku. 16. t. dejojāji strauji izveido 2 dārziņus: meitas iekšējo un puīši ārējo (10. zīm.).

Astotais gājiens (IV/16 t.)

8. pants. Dubultdzirnavas.

1.-14. t. Meitas satveras groziņā tā, lai labās rokas būtu virspusē, un ar palēciena soli strauji griež groziņu pret dejas ceļu. Puīši sadod sānis stieptas rokas ārējā dārziņā un strauji dejo galopu pa dejas ceļu.

15.-16. t. Meitas turpina griezt groziņu.

Puīši 15. t. atsperīgi palecas uz abām kājām, 16. t. sasit 3 reizes plaukstas virs galvas.

Piezīme. Vēlāk ieviesies sekojošs nobeigums: pēc spēcīgi aprauta mūzikas nobeiguma meitas atlaiž rokas un strauji apgriežas pa kreisi ar seju pret puīšiem. Visi dejojāji piesit 3 reizes kājas. Rokas sānos. Tad visi izpildītāji (arī pavadītāji — vokālisti) 3 reizes sasit virs galvas paceltas plaukstas.

1. kustība. Kulšana ar spriguli.

Izpilda vienā taktī.

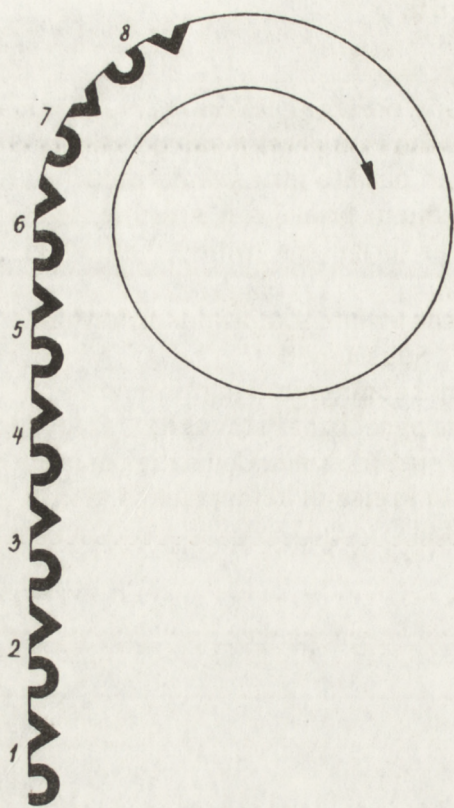
Izejas stāvoklis — dabīgā kāju pozīcija. Rokas satvērušas «spriguļa kātu»: labā roka savilkta dūrē un pacelta galvas augstumā, un kreisā roka savilkta dūrē un pacelta jostas augstumā.

1. t. «Viens» — sper soli ar labo kāju uz priekšu un, strauji pieliecoties, nolaiž labo roku uz leju («sit ar spriguli pa grīdu»), vienlaicīgi kreiso roku virza uz aizmuguri,

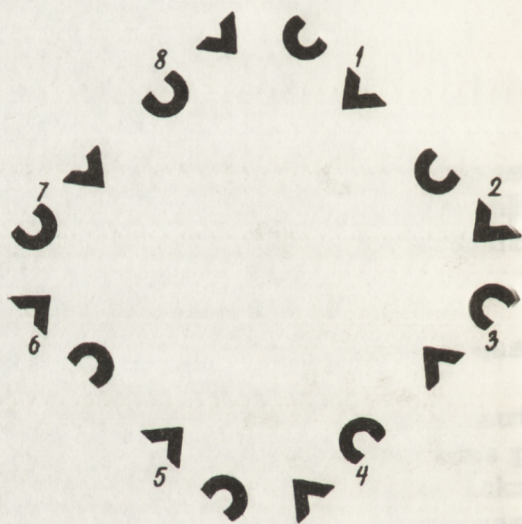
«-i» — dejojāji pieliekušies palecas uz labās kājas puspirkstiem. Kreisā kāja pacelta aizmugurē 25° augstumā.

«Di-» — solis ar kreiso kāju labajai aizmugurē. Augumu iztaisno un, «ceļot spriguli uz augšu», rokas paceļ izejas stāvoklī,

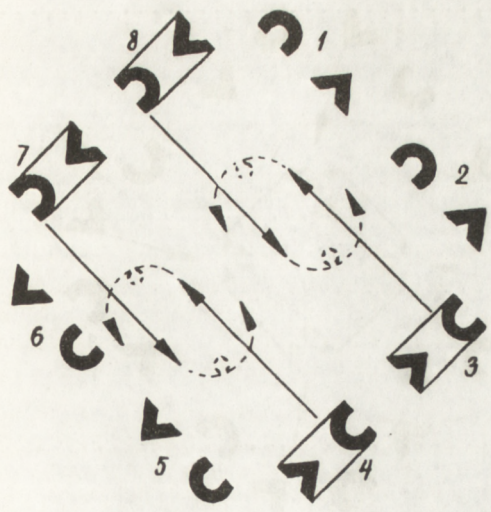
«-vi» — palecas uz kreisās kājas puspirkstiem. Celī saliekta labā kāja ar nostieptu pirkstgalu pacelta kreisajai kājai priekšā. Stalti iztaisnotais augums atliecas atpakaļ.

1. zīm.

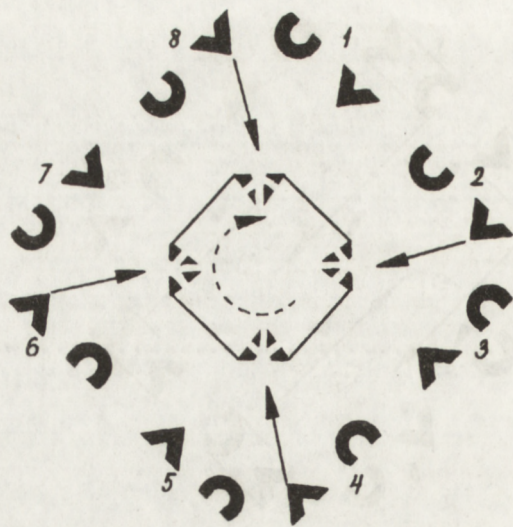
2. zīm.

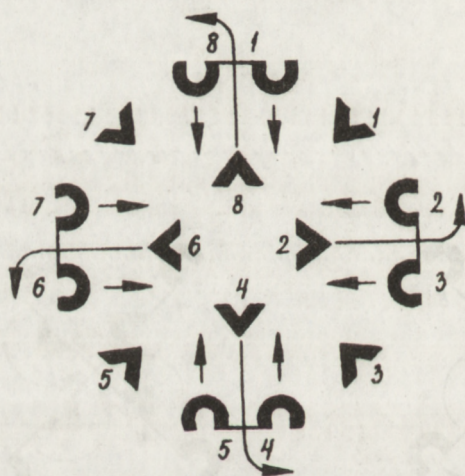
3. zīm.

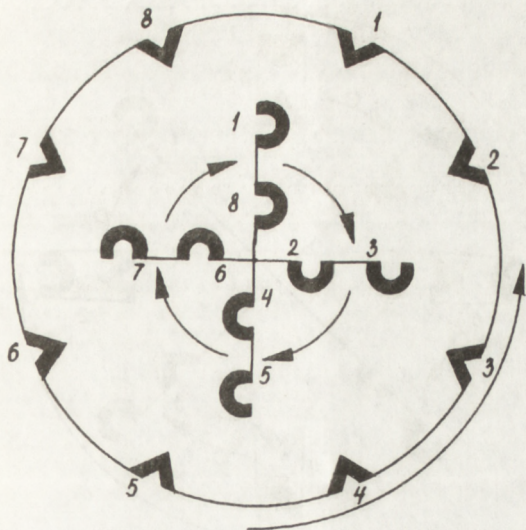
4. zīm.

5. zīm.

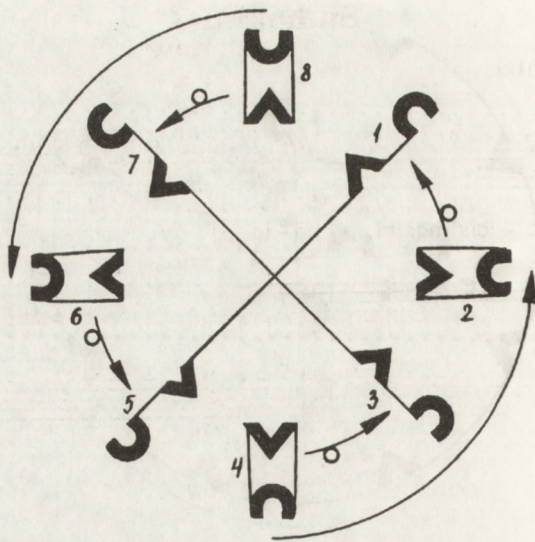
6. zīm.

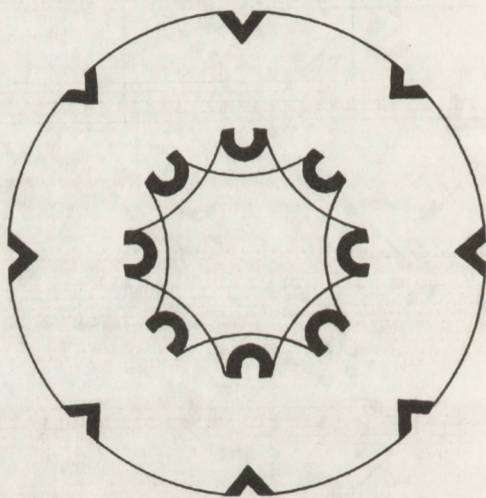
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

Sudmaliņas

Paātri

Siev. koris

Pa - tais' manim, bā - le - li - ņi, sau - sa ko - ka

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a soprano clef with a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are 'Pa - tais' manim, bā - le - li - ņi, sau - sa ko - ka'. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs) with the same time signature and key signature. It features a steady accompaniment with chords and moving lines in both hands.

spri - gu - li - ti, man ja - ie - ti ri - jas kul - ti

The second system continues the musical score. The vocal line has the lyrics 'spri - gu - li - ti, man ja - ie - ti ri - jas kul - ti'. The piano accompaniment continues with similar harmonic and rhythmic patterns.

1. klip, klap, klap. // 2. klip, klap, klap.

The third system features a first ending and a second ending. The vocal line has the lyrics '1. klip, klap, klap. // 2. klip, klap, klap.'. The piano accompaniment includes a repeat sign and a first ending bracket, with the second ending leading to a final cadence.

II

Vīru koris

Dziedā - da - mas mei - tas kū - la ar sid - ra - ba spri - gulīemi,

augsti cē - la, vieg - li lai - da, kli - pu, kla - pu, klap.

III

S.

A.
Kul - tin kū - la kū - lē - ji - ņi,
Kul - tin kū - la,

T.

B.

mal - tin ma - la, sa - kū - lu - ši,
mal - tin ma - la ma - lē - ji - ņi, sa - kū -

sa - ma - lu - ši, kli - pu, kla - pu, klap.
lu - ši,

IV
Ē, lai - diet ma - ni
Laidiet ma - ni ri - jas kul - ti, es mā - cē - ju

mf

kul - ti,   augsti cē - lu,   vieg - li lai - du
 ri - jaskul - ti,

This system contains the first two systems of music. The top system has a vocal line with lyrics and a bass line. The second system has a grand staff with treble and bass clefs.

kli - pu, kla - pu, klap.   // klap.

This system contains the third and fourth systems of music. The top system has a vocal line with lyrics and a bass line. The second system has a grand staff with treble and bass clefs. The lyrics include first and second endings.

Deju rādītājs

Pāru dejas

Drīziņš

Jautrais pāris

Latviešu tautas pāru deju svīta

Saulīte

Trīspāru dejas

Kamoliņš

Maģais dancis

Zvaigznīte

Četrpāru dejas

Mugurdancis

Sadancošana Ludzā

Sievu ņemt nav bērnu spēle

Sikais dancis

Vāveru polka

Sešpāru dejas

Doncuot guoju ar meitomi

Astoņpāru dejas

Ačkups

Dvieļu dejas

Garais dancis

Lancets

Muškadrilis

Sārabumbals

Sudmalīņas

Sūrkadrilis

Žogu dancis

Dejas noteiktam deju taju skaitam

Bāliņš māsas dancināja

Divpadsmitdancis

Kazasbuki

Māsiņas atvadu deja

Munsturis

Vecpuišu jeb Panāksnieku dancis

Ventiņu deja

Meitu vai puišu dejas

Aglonas meiteņu deja

Kamoliņš

Sorkonais duobuleņš

Sievu polka

Vainadziņš

Vedami, vedami zobena danci

Izmantotā literatūra

- «88 latviešu tautas dejas un apdares», Kanāda, Toronto, 1973.
- V. Bauma. «Četras latviešu dejas», R., E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1968.
- A. Donnass. «Latviešu jaunrades dejas», R., «Liesma», 1965.
- Z. Fallka. «Dejas», R., E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1964.
- I. Graabovska. «Dejas», R., LVI, 1956.
- M. Laasmane. «Latviešu tautas dejas», R., LVI, 1962.
- «Dejas»R., LVI, 1954.
- «Garais dancis», R., E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1966.
- «Mugurdancis», R., E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1971.
- «Dvieļu dejas», R., E. Melngaiļa Tautas mākslas nams, 1969.
- J. Stumbris. «Dejosim latviski, I», izdevis Romāns Liepiņš Rīgā, 1938.
- J. Stumbris. «Dejosim latviski, II», izdevis Romāns Liepiņš Rīgā, 1940.
- I. Saullīte. **Latviešu valodā izdotās dejas.** R., E. Melngaiļa Republikas Tautas mākslas un kultūras izglītības darba zinātniski metodiskais centrs, 1986, 173 lpp.

Satura

Ievadis. Ingrida Saulite	3
Arvīdis Donass	5
Publicēto A. Donasa deju saraksts	5
Zvaigznīte	9
Garais dancis	15
Mugurdancis	24
Elga Drulle	35
Publicēto E. Drulles deju saraksts	35
Aglonas meiteņu deja	39
Doncuot guoju ar meitomi	48
Kamoliņš	62
Lancets	71
Sorkonais duobuleņš	82
Jēkabs Ķiburs-Novadnieks	85
Publicēto J. Ķibura-Novadnieka deju saraksts	85
Muškadrilis	87
Diwpadsmidancis	98
Munsturis	108
Sievu polka	119
Kamoliņš	126
Kazasbuki	136
Milda Lasmane	145
Publicēto M. Lasmanes deju saraksts	146
Latviešu tautas pāru deju svīta	150
Andžiņš	150
Auzu deja	151
Saulīte	153
Gailītis	155
Pļakanais dancis	157
Pļācenītis	158
Allsungietis	160
Zvejnieciņš	160
Pērkondeja	162
Tautas polka	163

Dvieļu deļa	187
Māsiņas atvadu deļa	198
Vainadziņš	203
Sievu ņemt nav bērnu spēle	211
Bruno Priede	229
Publicēto B. Priedes deļu saraksts	229
Ačkups	231
Alfrēds Rūļa	239
Publicēto A. Rūļas deļu saraksts	239
Sārabumbals	242
Sūrkadriļis	261
Ventiņu deļa	286
Jēkabs Stumbris	299
Publicēto J. Stumbra deļu saraksts	300
Maģais dancis	302
Jautrais pāris	313
Saulīte	319
Sīkais dancis	321
Vāveru polka	330
Bāliņš māsas dancināja	341
Drīziņš	352
Vecpuišu jeb Panāksnieku dancis	359
Vedami, vedami zobena danci	373
Žogu dancis	379
Harijs Sūna	393
Publicēto H. Sūnas deļu saraksts	394
Sadancošana Ludzā	402
Sudmalīņas	417
Deļu rādītājs	433
Izmantotā literatūra	435

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0308044172

E. Melngaija Tautas mākslas centrs, Pils laukums 4, Rīgā, LV-1365. Licence nr. 2-0127.
Formāts 60×84/16. Metiens 1200 eks. Datorsalikums – «Rubuls & Co», SIA. Tipogrāfija
«Druka», Jelgavā, Raiņa ielā 27, LV-3001. Pas. nr.

2.80

OBLIGĀTAIS
EKSEMPLĀRS

 N M-2
12159